

תמצית דוחות כספיים 30.9.2016

 הבינלאומי

תוכן העניינים

	דוח הדירקטוריון וההנהלה
6	סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה
13	הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי
46	סקירת הסיכונים
77	מדיניות ואומדנים חשבונאיים קריטיים, בקורות ונהלים
78	הצהרת המנכ"ל
79	הצהרת החשבונאי הראשי
80	דוחות כספיים
	ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספחים
196	ממשל תאגידי
204	פרטים נוספים ונספחים

רשימת לוחות - דוח הדירקטוריון וההנהלה

1	נתונים עיקריים	11
2	שערי חליפין	15
3	שוקי ההון	16
4	הרכב הרווח המימוני, נטו	17
5	ניתוח סך הרווח המימוני, נטו	18
6	נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית	18
7	פרטים לגבי ההוצאה בגין הפסדי אשראי	19
8	פירוט העמלות וההכנסות האחרות	19
9	פירוט ההוצאות התפעוליות והאחרות	20
10	התפתחות בסעיפי המאזן העיקריים	21
11	התפתחות בסעיפים חוץ-מאזניים עיקריים	21
12	נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	22
13	אשראי לציבור, ברוטו לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות	22
14	התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק	23
15	החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה	23
16	הרכב תיק ניירות הערך	24
17	התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים	24
18	פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של ניירות הערך	24
19	פירוט אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות	25
20	פירוט אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי לפי ענפי משק	25
21	ניתוח רגישות השפעת שינויים בשיעורי הרבית על תיק אגרות החוב מגובות המשכנתא	26
22	התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים	27
23	פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות	27
24	הון והלימות ההון	29
25	יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברות בת משמעותיות	29

26	סך ההכנסות לפי מגזרי פעילות	32
27	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק לפי מגזרי פעילות	32
28	יתרות מאזניות ממוצעות לפי מגזרי פעילות	33
29	מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים	34
30	איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי	49
31	הפרשה להפסדי אשראי	50
32	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק	51
33	חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים	57
34	חשיפה למדינות זרות	59
35	נתונים על התפתחות תיק ההלוואות לדיור בבנק בלבד לפי מגזרי הצמדה	63
36	תיאור רגישות הון הקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הרבית	66
37	פרטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר	66
38	החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית	68
39	תיאור חשיפת ההון הפנוי בפועל, ברמת הקבוצה, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון	74
40	תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשערי החליפין של מטבעות החוץ העיקריים	74
41	ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים	75
42	סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות	76

דוח הדירקטוריון וההנהלה

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

7	תיאור פעילות קבוצת הבנק
11	מידע כספי תמציתי עיקרי
12	הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם
12	יעדים ואסטרטגיה

דוח הדירקטוריון והנהלה ליום 30 בספטמבר 2016

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 17 בנובמבר 2016, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים, הבלתי מבוקרים, של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") וחברות מאוחדות שלו (להלן - "קבוצת הבנק"), ליום 30 בספטמבר 2016.

סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה

קבוצת הבנק נמנית עם חמש הקבוצות הבנקאיות הגדולות בישראל.

פעילותה העסקית של קבוצת הבנק מתמקדת במספר מישורים עיקריים:

- תיווך פיננסי בין מפקידים ללווים, העומד ביסודה של הבנקאות המסחרית. ההכנסות מפעילות זו מקבלות את ביטויין בהכנסות רבית, נטו ומהוות את מקור הרווח העיקרי של הקבוצה.
- שירותים פיננסיים ובנקאיים מניבי עמלות במגוון רחב של פעילויות, בתחומי מטבע חוץ, הסחר הבינלאומי, ניירות הערך, שירותי מידע, כרטיסי אשראי, מכשירים פיננסיים נגזרים וכיו"ב.
- ייעוץ השקעות וייעוץ פנסיוני.
- השקעת כספי הנוסטרו של הבנק וניהול סיכונים שוק ונדילות.
- שירותי תפעול בנקאיים לשוק ההון בתחום קופות הגמל וקרנות הנאמנות.
- שירותי נאמנות לפרטיים ומוסדיים באמצעות החברה לנאמנות.

קבוצת הבנק פועלת באמצעות שלוש חטיבות עסקיות עיקריות:

- החטיבה העסקית המרכזת את מכלול הפעילות מול לקוחות עסקיים גדולים (corporate) ומסחריים (middle market), וכן את תחום האשראי מול לקוחות עסקיים ומוסדיים הפעילים בשוק ההון. במסגרת החטיבה פועל איזור עסקים, המרכז את פעילות הסניפים העסקיים של הבנק.
 - החטיבה הבנקאית ומערך פאג"י מרכזים את הפעילות מול הלקוחות הפרטיים של הבנק ובכללם בנקאות פרטית ומשקי בית והעסקים הקטנים. החטיבה פועלת באמצעות 101 סניפים, הכוללים את סניפי פאג"י המתמחים במגזר הדתי והחרדי וסניפי יובנק המתמחים בבנקאות פרטית ובשוק ההון, כאשר בנוסף בבנק אוצר החייל פועלים 47 סניפים ובבנק מסד 22 סניפים (סך הכל 170 סניפים בקבוצה).
 - חטיבת נכסי לקוחות המרכזת את מכלול הפעילות בתחומי שוק ההון, הכספים והמט"ח מול הלקוחות הפרטיים, העסקיים, המוסדיים ופעילי שוק ההון.
- בנוסף לבנק, מונה כיום הקבוצה שני בנקים מסחריים בישראל, המתמחים בקהלי לקוחות ייחודיים; אוצר החייל, המתמחה במתן שירותים ללקוחות קמעונאיים ומסחריים, בדגש על עובדי וגמלאי מערכת הבטחון; ומסד, המתמחה במתן שירותים לאוכלוסיית המורים בישראל. לקבוצה חברה בת בשוויץ; פיבי בנק (שוויץ), שמקום מושבה בציריך, והמתמקדת בבנקאות פרטית.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות בארץ ובעולם והשפעתן על מצב הנדילות והיציבות בשוקי ההון בחברות עסקיות בארץ ובעולם, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים ברבית, שערי חליפין ואינפלציה, שערי מניות, מחירי אגרות חוב, התנהגות המתחרים ושינוי בתנאי התחרות.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "יעד", "תחזית", "הערכה", "אומדן", "תרחיש", "חזוי", "צפוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם כגון: "יכול", "יתכן", "יהיה". ביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר ודאות, משום שהם מבוססים על הערכות הנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים שלא להתממש או להתממש בצורה

שונה מהצפוי כתוצאה, בין היתר, מהגורמים המפורטים לעיל או כתוצאה מהתממשות אחד או יותר מגורמי הסיכון המפורטים בפרק דיון בגורמי סיכון, שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2015.

המידע המוצג בדוח זה נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר ונתוני בנק ישראל, וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

שינויים עיקריים בתקופה החולפת

התייעלות

ביום 12 בינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב, על דירקטוריון הבנק להתוות תכנית רב-שנתית להתייעלות.

תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת עלויות התכנית לעניין חשוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר.

בהמשך למהלכי התייעלות בהם נקט הבנק בשנתיים האחרונות, ביום 17 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הבנק בהיבט מהלכי התייעלות. מהלכי התייעלות כוללים, בין היתר, המשך הרחבת פעילות באמצעים דיגיטליים; צמצום במספר הסניפים ושיפורים בתהליכי עבודה בסניפים ובמטה. כתוצאה ממהלכי התייעלות צפויים צמצום בשטחי הנדל"ן וירידה הדרגתית במצבת כח האדם של קבוצת הבנק של כ-130 עובדים בממוצע לשנה (מתוכם כ-45 עובדים בפרישה מוקדמת מרצון, שתמשיך להעשות על בסיס הצעות פרטניות ולגופם של מקרים). סך הכל ירידה של כ-650 עובדים עד לסוף שנת 2020.

הבנק קיבל אישור עקרוני של הפיקוח על הבנקים לפריסת עלות המהלכים לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר.

עלות ההטבות לעובדים במסגרת מהלכי התייעלות בשנים 2016 ועד 2020 מוערכת בכ-207 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס, אשר מתוכם, סך של כ-25 מיליון ש"ח, בגין סגירה הדרגתית של פעילות, נזקפו כהוצאה ברווח והפסד ברבעון השני של השנה (העלות מבוססת על הנחות אקטואריות, בין השאר ביחס לעלות הפרישה של עובדים). השפעת מהלכי התייעלות על יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון מוערכת בקיטון של כ-0.19% ותיזקף, כאמור, לשיעורין על פני 5 שנים.

עקרונות הטיפול החשבונאי

עלויות עדכון ההתחייבות האקטוארית לעובדים בגין מהלכי התייעלות, יטופלו כהפסד אקטוארי ויזקפו לרווח כולל אחר, למעט עלויות הסגירה ההדרגתית של פעילות אשר נזקפו לרווח והפסד.

בתקופות עוקבות יופחתו לרווח והפסד עלויות המהלכים כחלק מיתרת הרווחים וההפסדים אקטואריים בשיטת הקו הישר, על פני תקופת השירות הממוצעת הנוטרת של העובדים. במידה ובשנה מסוימת יעלו סך התשלומים בגין פיצויים על עלות השירות ועלות הרבית שהוכרו באותה שנה, תיושם חשבונאות סילוק ובהתאם יואץ קצב הפחתת "הרווחים וההפסדים האקטואריים" באותה תקופה, כך שיותאם לקצב סילוק ההתחייבות האקטוארית בתקופה.

יצוין כי הנתונים וההערכות שהובאו בדוח זה לעיל הינם בגדר מידע צופה פני עתיד, כמשמעותו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. היקף מהלכי התייעלות, יכולת הבנק להגשימם, יישומם בפועל והשפעתם על הרווח והפסד ועל יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון תלויים, בין היתר, במהלכי התייעלות בבנק, בעיתוי פרישת העובדים ובמאפייני אוכלוסיית הפורשים (וותק, גיל, מגדר ורמת שכר). לפיכך, התוצאות בפועל של המהלכים עשויות להיות שונות מהותית ביחס לנתונים שצוינו לעיל.

התפתחויות בתוצאות הכספיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-409 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-329 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 24.3%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק עמדה על שיעור של 7.6%, בהשוואה ל-6.4% בתקופה המקבילה אשתקד ול-6.5% בכל שנת 2015.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על רווח הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- גידול בהכנסות הרבית, נטו בסך של 159 מיליון ש"ח (10.9%), שנבע בעיקר מגידול בהיקף האשראי לציבור.
 - קיטון בהכנסות מימון שאינן מרבית בסך של 26 מיליון ש"ח, שנבע בעיקר מקיטון ברווח ממימוש אגרות חוב ומרווחים מהשקעות במניות בסך של 30 מיליון ש"ח.
 - קיטון בסך של 59 מיליון ש"ח בהכנסות מעמלות (5.7%), שנבע בעיקר מקיטון בהיקפי הפעילות בשוק ההון.
 - גידול בהכנסות אחרות בסך של 46 מיליון ש"ח, הנובע בעיקר מחלק הבנק בתמורת עסקת מכירת מניות ויזה אירופה (ראה באור 17 לדוחות הכספיים).
 - גידול בהוצאות משכורות והוצאות נלוות בסך של 38 מיליון ש"ח, המוסבר מקיטון חד פעמי בהוצאות השכר בסך של 72 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד בגין ישום ההסכם הקיבוצי המיוחד. בנטרול השפעה זו, חל קיטון בהוצאות משכורות והוצאות נלוות בסך של 34 מיליון ש"ח. קיטון זה נובע, בין היתר, מקיטון בעלות השכר עקב צמצום במצבת העובדים בקבוצה (שקוזז בחלקו בעליית השכר הסלקטיבית) ומקיטון שנובע מהמרת זכויות עובדים למענקי יובל (ראה באור 16 לדוחות הכספיים).
 - קיטון בהוצאות תפעוליות ואחרות, למעט הוצאות משכורות ונלוות, בסך של 30 מיליון ש"ח (3.7%), שנבע בעיקר ממהלכי התייעלות בקבוצה.
 - גידול חד פעמי בהוצאות מסים על ההכנסה בסך של 37 מיליון ש"ח.
 - גידול בחלק הבנק ברווח של חברה כלולה בסך של 34 מיליון ש"ח, הנובע בעיקר מחלקה בתמורת עסקת מכירת מניות ויזה אירופה (ראה באור 17 לדוחות הכספיים), שקוזז בחלקו מהפרשה בעלת אופי חד פעמי שנרשמה בדוחות כאל.
- הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 0.05 ש"ח** הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-4.08 ש"ח, בהשוואה ל-3.28 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-126,071 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-122,858 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו-125,476 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, גידול בשיעור של 2.6% ו-0.5%, בהתאמה.

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-78,079 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-69,878 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו-72,555 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, גידול בשיעור של 11.7% ו-7.6%, בהתאמה.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמו ב-104,549 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-100,652 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו-103,262 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, גידול בשיעור של 3.9% ו-1.2%, בהתאמה.

הון המיוחס לבעלי מניות הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-7,411 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7,035 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ו-7,073 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, גידול בשיעור של 5.3% ו-4.8%, בהתאמה.

יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2016 עמד על שיעור של 10.05%, בהשוואה ל-9.81% בסוף שנת 2015.

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2016 עמד על שיעור של 13.43%, בהשוואה ל-13.26% בסוף שנת 2015.

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק ברבעון השלישי של השנה הסתכם ב-128 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-86 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 48.8%.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק, בחישוב שנתי, עמדה ברבעון השלישי של השנה על 7.1%, בהשוואה ל-5.0% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן הגורמים המרכזיים שהשפיעו על רווח הקבוצה ברבעון השלישי של השנה, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד:

- גידול בהכנסות הרבית, נטו בסך של 56 מיליון ש"ח (11.2%).
- קיטון בהכנסות מעמלות בסך של 14 מיליון ש"ח (4.1%), שנבע בעיקר מקיטון בהיקפי הפעילות בשוק ההון.
- קיטון בהוצאות תפעוליות ואחרות בסך של 24 מיליון ש"ח (3.5%), שנבע בעיקר ממהלכי התייעלות בקבוצה.
- ירידה בחלק הבנק ברווח של חברה כלולה בסך של 7 מיליון ש"ח, שהושפעה מהפרשה בעלת אופי חד פעמי שנרשמה בדוחות כאל. חלק הבנק בהפרשה זו הסתכם ב-13 מיליון ש"ח נטו לאחר השפעת המס.

נתונים עיקריים

רווח ורווחיות			לתשעת החודשים שנסתיימו ביום		שינוי
			30.9.15	30.9.16	%
			במיליוני ש"ח		
רווח מימוני, נטו ⁽¹⁾			1,571	1,704	8.5
עמלות והכנסות אחרות			1,054	1,041	(1.2)
סך ההכנסות			2,625	2,745	4.6
מזה: עמלות			1,041	982	(5.7)
הוצאות בגין הפסדי אשראי			35	46	31.4
משכורות והוצאות נלוות			1,205	1,243	3.2
הוצאות תפעוליות ואחרות (למעט משכורות והוצאות נלוות)			805	775	(3.7)
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק			329	409	24.3

מאזן					שינוי לעומת
					30.9.15
					%
					31.12.15
					30.9.16
					במיליוני ש"ח
סך כל הנכסים (סך כל המאזן)					126,071
אשראי לציבור, נטו					78,079
ניירות ערך					16,127
פקדונות הציבור					104,549
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים					5,597
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק					7,411
סיכון אשראי בעייתי					1,798

יחסים פיננסיים עיקריים			לתשעת החודשים שנסתיימו ביום		לשנה שנסתיימה ביום
			30.9.15	30.9.16	31.12.15
הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לסך כל המאזן			5.7%	5.9%	5.6%
הוצאות בגין הפסדי אשראי לאשראי לציבור, נטו ⁽²⁾			0.07%	0.08%	0.02%
יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון			9.73%	10.05%	9.81%
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון			13.24%	13.43%	13.26%
יחס מינוף			5.46%	5.66%	5.43%
יחס כיסוי נזילות			99%	109%	104%
אשראי לציבור, נטו לסך כל המאזן			56.9%	61.9%	57.8%
פקדונות הציבור לסך כל המאזן			81.9%	82.9%	82.3%
פקדונות הציבור לאשראי לציבור, נטו			144.0%	133.9%	142.3%
הוצאות תפעוליות ואחרות לסך ההכנסות			76.6%	73.5%	77.6%
תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק ⁽²⁾			6.4%	7.6%	6.5%

(1) רווח מימוני, נטו כולל הכנסות רבית, נטו והכנסות מימון שאינן מרבית.

(2) על בסיס שנתי.

הסיכונים העיקריים שהבנק חשוף אליהם

פעילותה של קבוצת הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים שבהם הינם: סיכונים אשראי לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכונים שוק שהעיקרי בהם הינו סיכון הרבית (סיכון כלל מערכתי), סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים וסיכון ציות והלבנת הון. כל הסיכונים המהותיים מנוהלים על ידי חברי הנהלה ממונים ובאחריותם. בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל. במסגרת תהליך ה-ICAAP (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים. הבנק רואה בסיכונים סייבר, בסיכון ניהול טכנולוגיות מידע, בסיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות ובסיכון רגולטורי, סיכונים מובילים ומתפתחים מהותיים ביותר. לפרטים נוספים ראו פרק סקירה כללית, יעדים ואסטרטגיה שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2015.

יעדים ואסטרטגיה

הנהלת הבנק מוכוונת ומונחית על ידי הדירקטוריון וועדותיו באשר לאסטרטגיה ולמדיניות העסקית של הבנק. במסגרת זו, מאושרים על ידי הדירקטוריון המטרות, היעדים הכמותיים והאיכותיים ותחומי הפעילות של הבנק. על בסיס התכנית האסטרטגית הרב שנתית של הבנק, מגישה ההנהלה לדירקטוריון תכניות עבודה שנתיות ואת תקציבי הבנק, תוך פירוט כמותי ואיכותי של תמהיל ההכנסות, ההוצאות וההשקעות, שהנהלת הבנק קבעה לעצמה כיעדים ארוכי טווח ויעדים פרטניים לשנת העבודה השוטפת. הדירקטוריון וועדותיו מפקחים ומבקרים את עבודת ההנהלה בכל הקשור ביישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, כפי שאושרו על ידם. הדירקטוריון גם מאשר את מדיניות ניהול הסיכונים הכוללת, לרבות קביעת מגבלות שונות לחשיפות בתחום סיכונים אשראי, השוק והנזילות. היחידות השונות בבנק, במערך הסניפים ובמטה, פועלות במסגרת נהלים וחוזרים כתובים המנחים אותן בפעילותן השוטפת. נהלים אלו מגדירים, בין היתר, את סמכויות היחידות השונות בבנק, ואת דרכי הפעולה בהן עליהן לנקוט. הבנק פועל על פי תכנית אסטרטגית רב שנתית המתוקפת על ידי הדירקטוריון מדי חצי שנה. התכנית מושתתת על התנהלות מידתית בכל תחומי הפעילות, מתוך שאיפה לרווחיות נאותה ויציבה לאורך זמן. לבנק תכנית אסטרטגית לשנים 2016-2018 אשר אושרה על ידי הדירקטוריון בחודש ספטמבר 2015. יעדי העל של התכנית הם במונחי תשואה על הון מעל רבית חסרת סיכון ויחס יעילות.

במסגרת התכנית, הבנק ימשיך במיקודו האסטרטגי: בנקאות פרטית, לקוחות אמידים, עסקים בינוניים-גדולים דרך מתן מענה כולל ומותאם לצרכי הלקוח, לרבות בתחום הדיגיטל והמענה הטכנולוגי; ימשיך את מיקודן של חברות הבת (אוצר החייל ומסד) והחברות שמוזגו (יובנק ופאג'') בניהול הפעילות הייחודיות להן, ובעיקר בקידום תחום הקמעונאות והעסקים הקטנים; ישמור על מובילותו בשוק ההון; יוביל מהלכי התייעלות בהוצאות תוך ייעול מצבת כח אדם, שיפור תהליכים, המשך התייעלות ברשת הסינוף ושימוש גובר בערוצי הבנקאות הישירה; ויחזק תרבות מכוונת ביצועים ומדידה בקבוצה. ביום 17 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הבנק בהיבט מהלכי התייעלות. (ראה פרק שינויים עיקריים בתקופה החולפת).

הבנק בוחן, כאמור, מדי חצי שנה את התכנית בהתייחס לסביבה המאקרו כלכלית, להתפתחויות התחרותיות במשק, לסביבה הרגולטורית, להתפתחויות הטכנולוגיות ולשינויים התכופים בסביבת הדיגיטל והסייבר וכן לשינויים שחלים בקבוצת הבנק, ומעדכן במידת הצורך את התכנית והמהלכים הנובעים מהתכנית האסטרטגית.

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

14	מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים
17	התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברוח כולל אחר
21	המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון
31	מגזרי פעילות פיקוחיים
43	חברות מוחזקות עיקריות

הסבר וניתוח לתוצאות ולמצב העסקי

מגמות, תופעות, התפתחויות ושינויים מהותיים

ההתפתחויות הכלכליות העיקריות בישראל

התפתחויות ריאליות

האינדיקטורים לפעילות הריאלית שפורסמו סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הינם חיוניים ומעידים כי המשק הוסיף לצמוח במחצית הראשונה של שנת 2016 בקצב המתון שאפיין אותו בשנים האחרונות. על פי האומדן האחרון שפורסם על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - "הלמ"ס") במהלך חודש אוקטובר 2016 חל שיפור בשיעור הצמיחה. ברבעון השני של שנת 2016 צמח המשק ב-3.2% במונחים שנתיים, לאחר עלייה של 2.0% במחצית השנייה של שנת 2015 ו-2.7% במחצית הראשונה של שנת 2015. העלייה בתוצר במחצית הראשונה של השנה משקפת עליות בהוצאה לצריכה פרטית, בהוצאה לצריכה ציבורית, בהשקעות בנכסים קבועים ובייצוא סחורות ושירותים.

המדד המשולב של בנק ישראל מצביע על האטה מסוימת בקצב הצמיחה, כאשר בשמונת החודשים הראשונים של שנת 2016 עלה המדד בכ-1.55%, לעומת עלייה של כ-1.65% בשמונת החודשים הראשונים של שנת 2015.

חטיבת המחקר של בנק ישראל העלתה בחודש ספטמבר 2016 את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2016 ל-2.8%, לעומת 2.4% בתחזית הקודמת שניתנה בחודש יוני 2016. כמו כן הועלתה תחזית הצמיחה לשנת 2017 ל-3.1% לעומת 2.9% בתחזית הקודמת, על רקע עלייה בתחזית הגידול הן בצריכה הפרטית והן בצריכה הציבורית.

תקציב המדינה

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 חל גידול בגירעון הפעילות התקציבית של הממשלה שהסתכם בכ-6.1 מיליארד ש"ח, לעומת גירעון בסך של כ-4.2 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון המתוכנן לשנת 2016 עומד על 35 מיליארד ש"ח, שהם 2.9% מהתמ"ג, כאשר ב-12 החודשים האחרונים (אוקטובר 2015 - ספטמבר 2016) עמד הגירעון בתקציב המדינה על 2.2% מהתמ"ג בלבד. בתשעת החודשים הראשונים של השנה, הוצאות המשרדים האזרחיים עלו ב-8.9% (לעומת תכנון גידול גבוה יותר בשיעור של 11.4% בתקציב 2016) והוצאות מערכת הביטחון עלו ב-2.2% (לעומת ירידה בשיעור של כ-3.7% בתקציב 2016), בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

גביית המסים בחודשים ינואר-ספטמבר 2016 הסתכמה ב-216.1 מיליארד ש"ח, עלייה נומינלית של 4.5%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, כאשר העלייה נרשמה הן במסים הישירים והן בעקיפים.

במהלך חודש אפריל, חברת הדירוג Fitch העלתה את תחזית דירוג האשראי של מדינת ישראל על החוב במטבע חוץ מיציב לחיובי ואישררה אותו ברמה של A. עידכון התחזית כלפי מעלה נובע מהתחזקות נוספת בחשבונות החיצוניים של ישראל (עודף בחשבון השוטף שהתרחב ועלייה ביתרות המט"ח של בנק ישראל) והשיפור בהפחתת יחס החוב הציבורי לתוצר, תוך שימת דגש לסיכונים הפוליטיים המכבידים על דירוג האשראי.

אינפלציה

סביבת האינפלציה במשק ממשיכה להיות נמוכה באופן יחסי. מדד המחירים לצרכן בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 נותר ללא שינוי. ירידה נרשמה בעיקר בסעיפי הלבשה והנעלה - 11.9% וריהוט וציוד לבית - 1.3%. מנגד, נרשמה עלייה בסעיפי הדיור - 1.9% והחינוך, התרבות והבידור - 1.7%. ב-12 החודשים האחרונים נרשמה אינפלציה שלילית בשיעור של 0.4% והמדד ללא דיור ירד ב-1.2%.

חטיבת המחקר של בנק ישראל העריכה בחודש ספטמבר 2016, כי סביבת האינפלציה בשנת 2016 תמשיך להיות שלילית אך ברמה נמוכה. בשנת 2017 האינפלציה צפויה לעלות בהדרגה עד לרמה שנתיית של 1.1%, עדיין ברף התחתון של יעד האינפלציה, בעיקר על רקע הצפי לעצירת הירידה במחירי הסחורות והצפי לעלייה ברמת האינפלציה בעולם. גם התקרבות המשק לתעסוקה מלאה צפויה לתמוך בעלייה באינפלציה.

נכון לחודש ספטמבר, ציפיות האינפלציה הנגזרות משוק ההון ל-12 החודשים הקרובים עדיין נמוכות ועומדות על שיעור של 0.5%.

שוק הדיור

על פי אומדן מדד מחירי הדירות של הלמ"ס שפורסם בחודש ספטמבר 2016, נרשמה עלייה מתונה של כ-0.4% במחירי הדירות בחודשים יולי - אוגוסט 2016, לעומת החודשים יוני - יולי 2016, כאשר ב-12 החודשים שהסתיימו בחודש אוגוסט 2016 עלו המחירים בשיעור חד של כ-6.8%.

במחצית הראשונה של שנת 2016 הוחל בבנייתן של 24,090 דירות חדשות (ירידה של כ-6.9%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד) ונסתיימה בנייתן של 19,880 דירות (ירידה של כ-11.5%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד). הרבעון השני של שנת 2016 היה הרבעון החמישי ברציפות בו נרשמה ירידה במספר הדירות שנסתיימה בנייתן.

בחודשים ינואר - אוגוסט 2016 נמכרו כ-20,230 דירות חדשות (ירידה של כ-9.5%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד). בחודש אוגוסט 2016 נטל הציבור משכנתאות בהיקף של 5.5 מיליארד ש"ח, גבוהה במקצת מהממוצע החודשי ב-12 החודשים האחרונים שעמד על כ-5.1 מיליארד ש"ח. שיעור המשכנתאות לרכישת דירות להשקעה מוסיף לרדת, ובחודש אוגוסט 2016 עמד על 13.7%, לעומת ממוצע של 14.9% ב-12 החודשים האחרונים.

שוק העבודה

נתוני האבטלה ממשיכים להיות חיוביים ואף בשיפור. שיעור האבטלה בחודש אוגוסט 2016 (בקרוב גילאי 15 ומעלה) ירד ל-4.6%, בהשוואה ל-4.7% בחודש יולי 2016. בקרב גילאי העבודה העיקריים (גילאי 25-64) שיעור הבלתי מועסקים בחודש אוגוסט עמד על 4.0%, בדומה לחודש יולי.

שער החליפין

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 נחלשו שער החליפין של השקל מול הדולר בשיעור של 3.7% ושער החליפין של השקל מול האירו בשיעור של 1.0%.

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 רכש בנק ישראל כ-4.6 מיליארד דולר (מזה כ-1.2 מיליארד דולר רכישות שנועדו לקזז את ההשפעה מהפקת גז בישראל על שער החליפין). בחודש נובמבר 2015 הודיע בנק ישראל שבמסגרת התכנית לקיזוז השפעת הפקת הגז בישראל על שער החליפין, ירכוש הבנק 1.8 מיליארד דולר בשנת 2016.

שיעור השינוי		שער החליפין ליום			
ינואר - ספטמבר 2015	ינואר - ספטמבר 2016	30.9.15	31.12.15	30.9.16	
0.9%	(3.7%)	3.92	3.90	3.76	דולר
(6.8%)	(1.0%)	4.40	4.25	4.20	אירו

רבית בנק ישראל

בחודש פברואר 2015 החליטה הוועדה המוניתרית של בנק ישראל על הפחתת שיעור הרבית לחודש מרס, לרמה של 0.1%. ההחלטה היתה על רקע התגברות קצב הייסוף בשקל והשפעותיו האפשריות על הפעילות במשק והאינפלציה ונועדה, בין היתר, להחזיר את האינפלציה אל תוך יעד יציבות המחירים. מאז הרבית נותרה יציבה, זאת על רקע האינפלציה הנמוכה. הוועדה העריכה כי המדיניות המוניתרית תיוותר מרחיבה למשך זמן רב. חטיבת המחקר של בנק ישראל העריכה בחודש ספטמבר 2016, כי רבית בנק ישראל צפויה להיוותר ברמתה הנוכחית בכל שנת 2016 ולעלות בהדרגה רק החל מהרבעון השלישי של שנת 2017.

הסביבה הגלובלית

מגמת ההתמתנות בפעילות הכלכלית העולמית נמשכת, במיוחד בכלכלות המפותחות. תחזית הצמיחה הגלובלית החזויה של קרן המטבע הבינלאומית לשנת 2016, נשארה בחודש אוקטובר 2016 על 3.1%. גם לשנת 2017 נשארה התחזית על 3.4%. תחזית הצמיחה של ארה"ב לשנת 2016 ירדה ל-1.6%, משיעור של 2.2% בתחזית הקודמת, ולשנת 2017 ירדה התחזית ל-2.2%, משיעור של 2.5% בתחזית הקודמת. תחזית הצמיחה של ישראל נותרה על 2.8% בשנת 2016 ועל 3% בשנת 2017.

המשק העולמי ממשיך לצמוח בקצב איטי וקצב הגידול של הסחר העולמי ממשיך לרדת, כאשר בשנה האחרונה צמח בפחות מ-1%. הבנקים המרכזיים בעולם ממשיכים להנהיג מדיניות מוניטרית מרחיבה מאוד, והאינפלציה נותרה נמוכה מאוד, אם כי חלק מהגורמים הדפלציוניים מתחילים להתמתן.

בארה"ב, הצפי על פי מדד GDPNOW הינו שברבעון השלישי תירשם צמיחה של 2.9%, שיעור שלא יספיק כדי לפצות על הצמיחה הנמוכה בשני הרבעונים הקודמים. הצריכה הפרטית מוסיפה להוביל את הכלכלה, בשעה שבמגזר התעשייתי נמשכת חולשה וההערכות הן ששוק העבודה מתקרב לתעסוקה מלאה.

באירופה הנתונים ממשיכים להצביע על קצב צמיחה נמוך, וה-ECB צופה צמיחה של 1.6% בשנים 2017-2018. ההתפתחויות הפוליטיות מהוות את הסיכון העיקרי לצמיחה. בבריטניה, מדד מנהלי הרכש ירד בחדות לאחר משאל העם אך שב ועלה לרמות שמעידות על התרחבות, אולם לפי מרבית ההערכות צפויה פגיעה בפעילות, ועוצמתה תהיה תלויה בהסכמים שיגובשו.

הצמיחה ביפן נותרה כמעט אפסית, והבנק המרכזי הודיע על תכנית "שליטה על עקום הריביות" - תכנית שבמסגרתה יחתור לשמר את תשואת האג"ח הממשלתיות לעשר שנים בקרבת רמתה הנוכחית, סביב ה-0.0%. נוסף לכך, התחייב להמשיך את ההרחבה המוניטרית גם לאחר שהאינפלציה תגיע ל-2%. במרבית המשקים המתעוררים חל שיפור מסוים בהערכות לגבי הפעילות, ומרבית הנתונים הכלכליים שפורסמו לאחרונה בסין היו חיוביים. מדד עלויות הייצור (PPI) בסין עומד מתחילת השנה על 0.8%, והמשך התייצבותו עשוי להקטין את הלחצים הדפלציוניים בעולם.

שוקי ההון

בשוק ההון המקומי, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 ירדו מדדי המניות העיקריים. מדד ת"א 100 ירד בכ-4.0% ומדד ת"א 25 ירד בכ-5.6%. מדד האג"ח הכולל עלה בשיעור של 2.6%. מחזורי המסחר של המניות הכלולות במדד ת"א 25 ירדו בכ-7.8%, במקביל לירידה של 5.3% במחזורי המסחר של המניות הכלולות במדד ת"א 100, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. מחזורי המסחר של אגרות החוב ירדו בשיעור של כ-14.1%.

מחזורי מסחר יומיים ממוצעים		שיעור השינוי		
במיליוני ש"ח		ב-%		
ינואר-ספטמבר 2015	ינואר-ספטמבר 2016	ינואר-ספטמבר 2015	ינואר-ספטמבר 2016	
686	632	1.8%	(5.6%)	מדד ת"א 25
872	826	0.9%	(4.0%)	מדד ת"א 100
4,394	3,776	1.5%	2.6%	מדד אג"ח כללי

בסך גיוסי ההון (מניות ואג"ח), במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 חלה עלייה של כ-53%, בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נרשם בעיקר בגין הקצאה פרטית שביצעה חברת טבע, במסגרת רכישת הפעילות הגנרית של Allergan plc בסך כ-21 מיליארד ש"ח.

היקף גיוסי ההון			
במיליוני ש"ח			
ינואר-ספטמבר 2015	ינואר-ספטמבר 2016	שיעור השינוי	
4,814	28,122	484.2%	מניות והמירים
29,276	36,822	25.8%	אג"ח ממשלתי
45,564	56,761	24.6%	אג"ח קונצרני (כולל מוסדי)
79,654	121,705	52.8%	סך הכל

מדד ה-S&P-500 עלה בכ-6.1% במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2016. באירופה, ירד מדד היורוסטוקס-600 בכ-6.3% ומדד המדינות המתפתחות (מדד ה-EM-MSCI) עלה בכ-13.8%.

התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות, וברווח כולל אחר

רווח ורווחיות

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-409 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-329 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 24.3%.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 0.05 ש"ח הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-4.08 ש"ח, בהשוואה ל-3.28 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון המיוחס לבעלי מניות הבנק עמדה בתקופה ינואר-ספטמבר 2016 על שיעור של 7.6% על בסיס שנתי, בהשוואה ל-6.4% בתקופה המקבילה אשתקד ול-6.5% בכל שנת 2015.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

רווחי המימון הנובעים מכלל הנכסים וההתחייבויות של הבנק כוללים את הכנסות הרבית, נטו, בצירוף הכנסות המימון שאינן מרבית. הכנסות המימון שאינן מרבית כוללות את הכנסות המימון בגין מכשירים נגזרים המהווים חלק אינטגרלי מניהול החשיפות של הבנק. ההכנסות ממכשירים נגזרים כוללות, בין היתר, את השפעות ערך הזמן על השווי ההוגן של נגזרים, המהווים חלק בלתי נפרד מניהול סיכוני הרבית בבנק ואת השפעת שיעור עליית המדד הידוע על נגזרים, המהווה חלק בלתי נפרד מניהול החשיפה למדד המחירים לצרכן.

להלן הרכב הרווח המימוני, נטו

2015				2016			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
382	730	621	527	547	670	682	הכנסות רבית
(62)	217	124	28	21	136	129	הוצאות (הכנסות) רבית
444	513	497	499	526	534	553	הכנסות רבית, נטו
75	28	14	32	34	33	24	הכנסות מימון שאינן מרבית
519	541	511	531	560	567	577	סך הרווח המימוני, נטו

תשעה חודשים		
2015	2016	
במיליוני ש"ח		
1,733	1,899	הכנסות רבית
279	286	הוצאות רבית
1,454	1,613	הכנסות רבית, נטו
117	91	הכנסות מימון שאינן מרבית
1,571	1,704	סך הרווח המימוני, נטו

להלן ניתוח של סך הרווח המימוני, נטו

2015				2016			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
במיליוני ש"ח							
470	499	500	507	540	536	555	רווח מפעילות שוטפת
(17)	18	9	10	(2)	3	10	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
54	-	23	7	13	21	3	הכנסות מממוש ומתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
-	-	(37)	-	-	-	-	רווחים מהשקעות במניות:
12	24	16	7	9	7	9	הוצאה בגין פסק דין מתביעה משפטית
519	541	511	531	560	567	577	אחר
							רווח מימוני, נטו

תשעה חודשים		
2015	2016	
במיליוני ש"ח		
1,469	1,631	רווח מפעילות מימון שוטפת
10	11	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים
77	37	הכנסות מממוש ומתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב
(37)	-	רווחים מהשקעות במניות:
52	25	הוצאה בגין פסק דין מתביעה משפטית
1,571	1,704	אחר
		רווח מימוני, נטו

הגידול ברווח מפעילות שוטפת בהשוואה לתשעת החודשים הראשונים של שנת 2015 מוסבר בעיקרו מגידול ביתרות המאזניות הממוצעות ובחלקו מרבית בגין שנים קודמות.

להלן נתונים עיקריים בדבר שיעורי הכנסות והוצאות רבית:

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	
באחוזים		
2.19	2.27	שיעור ההכנסה על נכסים נושאי רבית
0.52	0.53	שיעור ההוצאה על התחייבויות נושאות רבית
1.67	1.74	פער הרבית הכולל
1.84	1.93	יחס בין ההכנסות מרבית נטו לבין יתרת הנכסים נושאי הרבית

לפירוט דוח שיעורי הכנסות והוצאות רבית של הבנק והחברות מאוחדות שלו וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית, ראה [נספח 1 לפרק ממשל תאגיד](#).

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ב-46 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-35 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מסך האשראי לציבור עמד על שיעור של 0.08%, בהשוואה ל-0.07% בתקופה המקבילה אשתקד ו-0.02% בשנת 2015 כולה.

להלן פרטים לגבי ההוצאה בגין הפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים:

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	
במיליוני ש"ח		
84	4	הוצאה פרטנית בגין הפסדי אשראי
(49)	42	הוצאה (הכנסה) קבוצתית בגין הפסדי אשראי
35	46	סך הכל הוצאה בגין הפסדי אשראי
		מזה:
(1)	22	הוצאה (הכנסה) בגין אשראי מסחרי
6	1	הוצאה בגין אשראי לדיור
30	23	הוצאה בגין אשראי פרטי אחר
0.16%	0.01%	שיעור ההוצאה הפרטנית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
(0.09%)	0.07%	שיעור ההוצאה (ההכנסה) הקבוצתית בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*
0.07%	0.08%	שיעור סך כל הוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת של האשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

למידע נוסף בדבר ההוצאות בגין הפסדי אשראי ראה פרק המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון ופרק סקירת הסיכונים להלן.

העמלות וההכנסות האחרות הסתכמו ב-1,041 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,054 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט של העמלות וההכנסות האחרות:

לתשעת החודשים שנתיים ביום		
30.9.15	30.9.16	
במיליוני ש"ח		
197	186	עמלות:
78	79	ניהול חשבון
345	319	כרטיסי אשראי
62	55	פעילות בניירות ערך
81	71	עמלות הפצת מוצרים פיננסיים
26	21	ניהול, תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים
107	106	טיפול באשראי
42	44	הפרשי המרה
58	59	פעילות סחר חוץ
45	42	עמלות מעסקי מימון
1,041	982	עמלות אחרות
13	59	סך כל העמלות
1,054	1,041	הכנסות אחרות
		סך הכל עמלות והכנסות אחרות

העמלות הסתכמו ב-982 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,041 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

כ-43 מיליון ש"ח מהירידה מוסבר מקיטון בפעילות שוק ההון הנובע מירידה בהיקפי הפעילות בשוקי ההון.

ההכנסות האחרות הסתכמו ב-59 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול שנבע בעיקר מחלק הבנק בתמורת עסקת רכישת מניות Visa Europe על ידי Visa Inc מתוקף היותו Principal Member ב-Visa Europe (ראה באור 17 לדוחות הכספיים), וכן מרווח ממימוש בנינים.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-2,018 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,010 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. בנטרול השפעה חד פעמית המפורטת להלן, חל קיטון בהוצאות התפעוליות והאחרות בסך של 64 מיליון ש"ח (3.1%).

משכורות והוצאות נלוות הסתכמו ב-1,243 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,205 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.2%, המוסבר, בעיקר, מירידה חד פעמית בהוצאות השכר בסך של 72 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד הנובע מיישום ההסכם הקיבוצי המיוחד. בנטרול השפעה זו, חלה ירידה בסך של 34 מיליון ש"ח. קיטון זה נובע, בין היתר, מקיטון בעלויות השכר עקב צמצום במצבת העובדים בקבוצה, אשר קוזז בחלקו בעליית השכר הסלקטיבית ומקיטון שנובע מהמרת זכויות עובדים למענקי יובל כאמור בבאור 16 לדוחות הכספיים.

הוצאות אחזקה ופחת בנינים וציוד הסתכמו ב-309 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-323 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 4.3%. הירידה נובעת בעיקר ממהלכי התייעלות, לרבות סגירה ואיחוד סניפים.

הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים הסתכמו ב-93 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-99 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הפחתת עודף עלות הרכישה המיוחס לקשרי לקוחות הכלולה בסעיף זה הסתכמה ב-31 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-33 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הפחתת עודף עלות הרכישה אינה הוצאה מוכרת לצרכי מס הכנסה ולפיכך, מקטינה את הרווח לתקופה במלוא סכום ההפחתה. הפחתת עודף עלות הרכישה בגין רכישת אוצר החייל הסתיימה ביום 17 באוגוסט 2016 והסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של השנה ב-23 מיליון ש"ח.

הפרשה למסים על הרווח הסתכמה ב-303 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-255 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור המס האפקטיבי הגיע ל-44.5%, בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי בשיעור של 35.9%.
להלן הגורמים שהשפיעו על שיעור המס האפקטיבי:

- ביום 4 בינואר אישרה מליאת הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 216), התשע"ו-2016, אשר קבע, בין היתר, הורדת שיעור מס חברות החל משנת 2016 ואילך בשיעור של 1.5% כך שיעמוד על 25%. לאור שינוי החקיקה האמור, שיעור המס הסטטוטורי משנת 2016 עומד על 35.89%. השפעת השינוי הינה גידול חד פעמי בסך של 16 מיליון ש"ח בהוצאות המסים על ההכנסה.
- הוצאה חד פעמית בגין רישום התחייבות מסים נדחים בסך של 21 מיליון ש"ח בגין הפרשים זמניים שנוצרו מרווחי שנים קודמות.
- הוצאות לא מוכרות, שמהוות ברובן הפחתות נכסים בלתי מוחשיים.

חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס הסתכם ב-62 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-28 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול מוסבר מחלקה של החברה הכלולה בתמורת עסקת מכירת ויזה אירופה (ראה באור 17 לדוחות הכספיים), אשר קוזז בחלקו בהפרשה בעלת אופי חד פעמי.

סך הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ב-340 מיליון ש"ח, סכום זה הושפע מהרווח הנקי לתקופה המיוחס לבעלי מניות הבנק בסך של 409 מיליון ש"ח, מרווח כולל אחר בגין הצגת ניירות ערך זמינות למכירה לפי שווי שוק בסך של 23 מיליון ש"ח ומהפסד כולל אחר בגין הטבות לעובדים בסך של 91 מיליון ש"ח, שנבע בעיקר מעדכון התכנית האסטרטגית של הבנק בנוגע למהלכי התייעלות ארוכי טווח. (ראה באור 17.ג) (ראה באור 17 לדוחות הכספיים).

המבנה וההתפתחויות של הנכסים, ההתחייבויות, ההון והלימות ההון

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-126,071 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-122,858 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015 ול-125,476 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, גידול בשיעור של 2.6% ו-0.5% בהתאמה.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שינוי	31.12.15	30.9.16	
ב-%		במיליון ש"ח	
7.6	72,555	78,079	אשראי לציבור, נטו
(1.9)	16,439	16,127	ניירות ערך
(13.2)	30,727	26,672	מזומנים ופקדונות בבנקים
(6.9)	1,229	1,144	בנינים וציוד
1.2	103,262	104,549	פקדונות הציבור
(49.6)	1,565	789	פקדונות מבנקים
(4.5)	5,862	5,597	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4.8	7,073	7,411	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ-מאזניים עיקריים:

שינוי	31.12.15	30.9.16	
ב-%		במיליון ש"ח	
			מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים:
(16.9)	130	108	אשראי תעודות
6.7	7,473	7,973	ערבויות והתחייבויות אחרות
3.3	32,967	34,039	מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
(8.1)	11,560	10,619	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
(4.5)	6,619	6,320	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו ומסגרות להשאלת ניירות ערך
31.4	5,108	6,712	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
3.0	63,857	65,771	סך הכל

מכשירים פיננסיים נגזרים:

31 בדצמבר 2015			30 בספטמבר 2016			
ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	ערך נקוב	שווי הוגן שלילי	שווי הוגן חיובי	
					במיליון ש"ח	
19,274	339	261	16,763	392	269	חוזי רבית
79,514	469	513	62,390	471	415	חוזי מטבע
104,863	859	859	55,259	453	453	חוזים בגין מניות
329	2	3	685	2	2	חוזי סחורות ואחרים
203,980	1,669	1,636	135,097	1,318	1,139	סך הכל

האשראי לציבור, נטו ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-78,079 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-72,555 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, גידול בשיעור של 7.6%.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך האשראי לציבור ליום		יתרה ליום			
31.12.15	30.9.16	השינוי	31.12.15	30.9.16	
%	%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
					מטבע ישראלי
77.1	78.7	10.0	5,575	61,483	- לא צמוד
14.7	13.2	(4.0)	(429)	10,271	- צמוד למדד
7.3	7.4	8.5	450	5,766	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
0.9	0.7	(11.4)	(72)	559	פריטים לא כספיים
100.0	100.0	7.6	5,524	78,079	סך הכל

אשראי לציבור, ברטו, לפני הפרשה להפסדי אשראי לפי מגזרי פעילות:

יתרה ליום					
31.12.15	30.9.16	השינוי	31.12.15	30.9.16	
%-ב		%-ב	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
15.2	16,591	19,109			מגזר עסקים גדולים
6.2	4,294	4,562			מגזר עסקים בינוניים
3.8	14,280	14,820			מגזר עסקים קטנים וזעירים
6.1	37,331	39,613			מגזר משקי בית
23.2	99	122			מגזר בנקאות פרטית
(8.4)	784	718			גופים מוסדיים
7.6	73,379	78,944			סך הכל
					מזה אשראי צרכני ללא הלוואות לדיר וקרטיסי אשראי:
6.0	14,407	15,267			מגזר משקי בית
28.7	72	93			מגזר הבנקאות הפרטית
6.1	14,479	15,360			סך הכל
					הלוואות לדיר בישראל:
6.8	20,032	21,388			מגזר משקי בית
6.8	20,032	21,388			סך הכל

סיכון האשראי הכולל לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שנרכשו על ידי הציבור, ומסיכון אשראי חוץ מאזני, הכולל עסקאות במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי.

סיכון האשראי הכולל לציבור, הסתכם ביום 30 בספטמבר 2016 ב-113,961 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-108,451 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015.

להלן מידע לגבי התפלגות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק:

ענף משק	ליום 30 בספטמבר 2016			ליום 31 בדצמבר 2015		
	סיכון האשראי הכולל לציבור		חלק הענף מסך סיכון האשראי	סיכון האשראי הכולל לציבור		חלק הענף מסך סיכון האשראי
	במיליוני ש"ח	%		במיליוני ש"ח	%	
שירותים פיננסיים (כולל חברות אחזקה)	14,312	12.5		14,710	13.6	
בינוי ונדל"ן	15,537	13.6		14,263	13.1	
תעשייה	11,246	9.9		10,938	10.1	
מסחר	9,228	8.1		8,693	8.0	
מידע ותקשורת	2,574	2.3		2,414	2.2	
לקוחות פרטיים, לרבות הלוואות לדירור	51,752	45.4		48,993	45.2	
אחרים	9,312	8.2		8,440	7.8	
סך הכל	113,961	100.0		108,451	100.0	

להלן החלוקה הענפית של ששת הלווים הגדולים בקבוצה (לפי גודל חבות ברוטו לפני ניכוי בטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים):

לווה מספר	ענף משק	ליום 30 בספטמבר 2016			
		סיכון אשראי מאזני*	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים
		במיליוני ש"ח			
1.	שירותים פיננסיים	1,416	297	1,713	781
2.	שירותים פיננסיים	808	3	811	141
3.	אספקת חשמל ומים	546	19	565	213
4.	תעשייה	352	173	525	431
5.	שירותים פיננסיים	499	-	499	-
6.	מסחר	493	3	496	496

לווה מספר	ענף משק	ליום 31 בדצמבר 2015			
		סיכון אשראי מאזני*	סיכון אשראי חוץ מאזני	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי כולל לאחר ניכויים מותרים
		במיליוני ש"ח			
1.	שירותים פיננסיים	1,238	316	1,554	681
2.	שירותים פיננסיים	999	3	1,002	106
3.	אספקת חשמל ומים	534	19	553	199
4.	שירותים פיננסיים	236	307	543	273
5.	מסחר	450	5	455	455
6.	תעשייה	449	-	449	-

* כולל אשראי לציבור לאחר מחיקות חשבונאיות נטו, השקעה באגרות חוב וכספים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ב-16,127 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-16,439 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, קיטון בשיעור של 1.9%.

להלן הרכב התיק:

חלק מסך ניירות הערך	יתרה ליום	31.12.15	30.9.16	
31.12.15	30.9.16	31.12.15	30.9.16	
%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
70.8	76.5	11,637	12,347	אגרות חוב ממשלתיות
14.4	11.4	2,368	1,836	אגרות חוב של בנקים (1)
9.0	5.6	1,490	898	קונצרני ומגובי נכסים
4.2	5.3	683	850	קונצרני ומגובי נכסים בערבות ממשלות
1.6	1.2	261	196	מניות (2)
100.0	100.0	16,439	16,127	סך הכל

(1) היתרה כוללת גם אגרות חוב שהונפקו על ידי חברות הנפקה של בנקים.

כולל אגרות חוב של בנקים זרים במט"ח בבעלות ובערבות ממשלות זרות בסך של 895 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2015 - 98 מיליון ש"ח).

(2) ההשקעה במניות כוללת, בין היתר, השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 117 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיחים בסך של 4 מיליון ש"ח, השקעה במניות במט"ח בסך של 58 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב בסך של 11 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2015 - השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 115 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיחים בסך של 19 מיליון ש"ח, השקעה במניות במט"ח בסך של 57 מיליון ש"ח וכן השקעה במניות הנסחרות בבורסה בתל-אביב בסך של 64 מיליון ש"ח).

להלן התפלגות תיק ניירות הערך לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך ניירות הערך		השינוי		יתרה ליום		
31.12.15	30.9.16			31.12.15	30.9.16	
%	%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
42.0	42.0	(2.1)	(144)	6,915	6,771	מטבע ישראלי
10.1	11.3	10.4	172	1,655	1,827	- לא צמוד
46.3	45.5	(3.6)	(275)	7,608	7,333	- צמוד למדד
1.6	1.2	(24.9)	(65)	261	196	מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)
100.0	100.0	(1.9)	(312)	16,439	16,127	פריטים לא כספיים
						סך הכל

להלן פירוט המקורות לציטוטי המחירים המשמשים את הבנק לשם קביעת השווי ההוגן של ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2016:

מחיר מצוטט בשוק פעיל	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצד נגדי לעסקה**	סך הכל	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
59	4	133	196	מניות וקרנות השקעה פרטיות
7,335	-	-	7,335	אגרות חוב ממשלתיות במטבע ישראלי
947	316	-	1,263	אגרות חוב קונצרניות במטבע ישראלי
3	6,806	-	6,809	אגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות נכסים
-	507	-	507	אגרות חוב מגובות משכנתא (MBS)
-	-	17	17	אחרים (מובנים ומובנים מבוססי אשראי)
8,344	7,633	150	16,127	סך הכל
51.8	47.3	0.9	100.0	% מהתיק

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על ידי הבנק ואשר מבוססת בעיקר על ציטוטי מחיר המתקבלים מגוף, או גופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך, והיתרה מבוססת על מודלים פנימיים שנקבעו על ידי הבנק.

** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה. לגבי קרנות השקעה פרטיות, בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך מתבססת על הדוחות הכספיים שלהן.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב במט"ח וצמודות מט"ח שאינן מגובות בנכסים לפי מדינות/יבשות:

יתרה ליום		
31.12.15	30.9.16	
במיליוני ש"ח		
1,617	2,461	ישראל (כולל ממשלת ישראל - 30.9.16 - 2,261 מיליון ש"ח; 31.12.15 - 1,377 מיליון ש"ח)
3,672	2,420	ארצות הברית
150	307	צרפת
247	280	בריטניה
343	495	אירופה - אחרים * (30.9.16 - 6 מדינות; 31.12.15 - 5 מדינות)
275	129	אוסטרליה
14	52	קנדה
158	344	גרמניה
288	104	הולנד
322	217	המזרח הרחוק, ניו זילנד* ואחרים (30.9.16 - 5 מדינות; 31.12.15 - 6 מדינות)
7,086	6,809	סך הכל

יציין כי בכל אחת מהמדינות (למעט ממשלת ישראל וממשלת ארה"ב), אין מנפיק שיתרת אגרות החוב שלו עולה על 3% מההון המיוחס לבעלי מניות הבנק.

* לפרטים בדבר חשיפה כוללת למדינות זרות בכללן ספרד ואירלנד, ראה פרק ניהול סיכונים אשראי להלן.

להלן פירוט נוסף לאגרות חוב קונצרניות במטבע ישראל, לפי ענפי משק:

יתרה ליום		
31.12.15	30.9.16	
במיליוני ש"ח		
77	68	שירותים פיננסיים
527	311	בנקים
119	48	תעשייה
*520	*530	חשמל ומים
198	116	בניה ונדל"ן
41	49	תקשורת ושירותי מחשב
41	42	מסחר
11	7	שירותים ציבוריים
21	77	תחבורה
-	15	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
1,555	1,263	סך הכל

* כולל סך של 351 מיליון ש"ח בערבות ממשלת ישראל (31.12.15 - 354 מיליון ש"ח).

להלן הרכב תיק אגרות החוב במט"ח בקבוצת הבנק:

- **אגרות חוב במט"ח וצמוד מט"ח שאינן מגובות נכסים** - מסתכמות ב-6,809 מיליון ש"ח (1,812 מיליון דולר) (כולל חברות זרות בסך של 1,597 מיליון ש"ח, אגרות חוב של חברות ישראליות במט"ח, שרובן, נסחרות בחו"ל בסך של 200 מיליון ש"ח, אגרות חוב מדינת ישראל במט"ח בסך של 2,261 מיליון ש"ח ואגרות חוב ממשלתיות זרות בסך של 2,751 מיליון ש"ח). כל אגרות החוב הזרות הכלולות בתיק מדורגות בדירוג השקעה (Investment Grade) - מזה כ-94% בקבוצת דירוג A ומעלה, כאשר כ-9% מהחשיפה הינה למוסדות בנקאיים ופיננסיים מובילים במדינות OECD. תיק השקעה זה מפוזר כך שהחשיפה למנפיק יחיד שאיננו ממשלה אינה עולה על 3% מהיקף תיק אגרות החוב במט"ח. משך החיים הממוצע בתיק אגרות החוב הזרות במט"ח עומד על כ-2.4 שנים. יתרת רווחים ברטו שטרם מומשה (הכלולה בהון במסגרת התאמות לשווי הוגן בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה) ליום הדיווח בגין תיק זה עמדה על כ-15 מיליון ש"ח (כ-4 מיליון דולר), בהשוואה ליתרת הפסדים של כ-20 מיליון ש"ח (כ-5 מיליון דולר) ליום 31 בדצמבר 2015.

- **אגרות חוב מגובות במשכנתאות (MBS - Mortgage Backed Securities)** - מסתכמות ב-507 מיליון ש"ח (135 מיליון דולר). אגרות החוב הונפקו על ידי סוכנויות פדרליות בארה"ב. מתוכן אגרות חוב בסך של 498 מיליון ש"ח (כ-133 מיליון דולר) הונפקו על ידי חברה בבעלות מלאה של ממשלת ארה"ב (Ginnie Mae) והיתרה בסך של 9 מיליון ש"ח (כ-2 מיליון דולר) הונפקה על ידי סוכנויות פדרליות בארה"ב Freddie Mac-I Fannie Mae.

להלן ניתוח רגישות ליום 30 בספטמבר 2016 של השפעת שינויים בשערי הרבית על קצב הפרעונות המוקדמים והשווי ההוגן של תיק אגרות החוב המשכנתא (כולל גידור כלכלי של עסקאות החלפת רבית):

שינוי בקצב הפרעונות המוקדמים	שינוי בשווי ההוגן	
בנקודות אחוז	במיליון דולר	
(14.1)	(2.6)	עלייה של 100 נקודות בסיס
17.6	0.5	ירידה של 100 נקודות בסיס

סיכון הרבית הגלום בתיק מנוהל באופן שוטף על ידי גידור כלכלי.

- **קרנות השקעה פרטיות** - ההשקעה בקרנות השקעה פרטיות הסתכמה ב-117 מיליון ש"ח (30 מיליון דולר). יתרת ההתחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות הסתכמה ב-59 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2016.

יתרת הרווחים, נטו (לפני השפעת המס) הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר, בגין הפער בין השווי ההוגן של ניירות ערך בתיק הזמין למכירה לבין עלותם המופחתת, ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמה ב-6 מיליון ש"ח, בהשוואה ליתרת הפסדים בסך של 47 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015.

מזומנים ופקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמו ב-26,672 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-30,727 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, קיטון בשיעור של 13.2%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמו ב-104,549 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-103,262 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, גידול בשיעור של 1.2%.

להלן התפלגות פקדונות הציבור לפי מגזרי ההצמדה השונים:

חלק המגזר מסך פקדונות הציבור ליום		יתרה ליום		השינוי	
31.12.15	30.9.16	31.12.15	30.9.16	31.12.15	30.9.16
%	%	%	%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
68.2	72.5	7.6	5,363	70,392	75,755
6.9	6.2	(9.3)	(659)	7,095	6,436
24.3	20.8	(13.3)	(3,350)	25,135	21,785
0.6	0.5	(10.5)	(67)	640	573
100.0	100.0	1.2	1,287	103,262	104,549
מטבע ישראלי					
- לא צמוד					
- צמוד למדד					
מטבע חוץ (כולל צמוד למטבע חוץ)					
פריטים לא כספיים					
סך הכל					

פקדונות הציבור לפי מגזרי פעילות:

יתרה ליום		השינוי	
31.12.15	30.9.16	31.12.15	30.9.16
%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח
4.6	10,693	11,184	
3.2	5,342	5,512	
2.4	14,710	15,061	
6.1	41,782	44,326	
4.8	8,287	8,687	
(11.9)	22,448	19,779	
1.2	103,262	104,549	
מגזר עסקים גדולים			
מגזר עסקים בינוניים			
מגזר עסקים קטנים וזעירים			
מגזר משקי בית			
מגזר בנקאות פרטית			
גופים מוסדיים			
סך הכל			

תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק

סך תיקי ניירות הערך של לקוחות קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 עמד על 243 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-246 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2015.

אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמו ב-5,597 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-5,862 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015. קיטון בשיעור של 4.5%.

ביום 26 ביוני 2016, הנפיקה הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ (להלן - "הבינלאומי הנפקות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, בהנפקה ציבורית, כתבי התחייבות נדחים, בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בתמורה לסך של 580 מיליון ש"ח. תמורת ההנפקה בגין כתבי ההתחייבות הנדחים הופקדה בבנק. הבנק התחייב לקיים את תנאיהם של כתבי ההתחייבות הנדחים שהונפקו (לפרטים נוספים - ראה באור 8.1'. לדוחות הכספיים).

הון והלימות ההון

ההון המיוחס לבעלי מניות הבנק הסתכם ביום 30 בספטמבר 2016 ב-7,411 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7,073 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 4.8%.
לפרטים בדבר התפתחות הרווח הכולל האחר, ראה פרק התפתחויות מהותיות בהכנסות, בהוצאות וברווח כולל אחר.

הלימות ההון

יחסי הון מינימאליים

ביום 30 במאי 2013 פרסם בנק ישראל תיקון להוראות ניהול בנקאי תקין 2015-2016, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר מאמצות את הוראות באזל 3. מועד יישומן לראשונה נקבע ליום 1 בינואר 2014, כאשר היישום יהיה באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא "מדידה והלימות ההון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר". לפי הוראות אלו יעדי ההון המזעריים יהיו כדלקמן:

1. יחס הון עצמי רובד 1 לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.
2. יחס הון כולל לנכסי סיכון משוקללים לא יפחת מ-12.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד שווה או עולה על 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יידרש לעמוד ביחס הון כולל מינימלי בשיעור של 13.5%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

ביום 28 בספטמבר 2014 פרסם המפקח על הבנקים הוראה נוספת. בהתאם להוראה זו ולהוראות המעבר לשנת 2014, החל מיום 1 בינואר 2015 מתווספת ליחסי ההון המזעריים דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיוור למועד הדיווח, כך שיחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים ליום 30 בספטמבר 2016 לא יפחת מ-9.21% ויחס ההון הכולל המזערי הנדרש לא יפחת מ-12.71%. דרישה זו מיושמת בהדרגה, על פני שמונה רבעונים, עד ליום 1 בינואר 2017.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.30% ויחס ההון הכולל יהיה זהה ליחס הרגולטורי.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון ליום 1 בינואר 2016 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 60%.

התייעלות תפעולית

ביום 12 בינואר 2016 הופץ מכתב בנק ישראל בנושא התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. לפי המכתב, דירקטוריון תאגיד בנקאי יתווה תכנית רב שנתית להתייעלות. תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאי המכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת התכנית לתקופה של חמש שנים בקו ישר.

ביום 17 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הבנק בהיבט מהלכי התייעלות שעלותה מוערכת בכ-207 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס). ללא ההקלה כאמור, יישום מהלכי התייעלות נכון ליום 30 בספטמבר 2016 היה מביא לקיטון של כ-0.19% ביחס הלימות ההון.

יישום ההוראות

כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראות באזל 3 החל מיום 1 בינואר 2014.

במסגרת הנדבך הראשון, הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית לפי הוראות בנק ישראל לסיכונים אשראי, שוק ותפעולי.

במסגרת הנדבך השני, הבנק נדרש לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק. מסמך ה-ICAAP לנתוני 30 ביוני 2015 הוגש כנדרש לבנק ישראל. תשתית תהליך הנאותות ההונית שאושרה בבנק משמשת בסיס לתהליך הפנימי המבוצע בכל אחת מחברות הבנות הבנקאיות בהתאמות הנדרשות ועל בסיס פרופיל הסיכון הספציפי של כל חברה בת. חברות הבת ביצעו את תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-31 בדצמבר 2015.

יתרה ליום		
31.12.15	30.9.16	
		1. הון לצורך חישוב יחס ההון לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים (במיליוני ש"ח)
7,349	7,772	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,580	2,614	הון רובד 2
9,929	10,386	סך כל ההון הכולל
		2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון (במיליוני ש"ח)
67,766	70,220	סיכון אשראי
995	1,002	סיכון שוק
6,141	6,108	סיכון תפעולי
74,902	77,330	סך כל היתרות המשוקללות של נכסי סיכון
		3. יחס ההון לרכיבי סיכון (ב-%)
9.81%	10.05%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.26%	13.43%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.10%	9.21%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.60%	12.71%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

יחס הון עצמי רובד 1 ליום 30 בספטמבר 2016 עמד על 10.05%, בהשוואה ל-9.81% ליום 31 בדצמבר 2015. יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2016 עמד על 13.43%, בהשוואה ל-13.26% ליום 31 בדצמבר 2015.

ההון הכולל ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-10,386 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-9,929 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2015. הגידול בהון הכולל נבע בעיקר מהנפקת כתבי התחייבות נדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים באמצעות מחיקת קרן בסך של 580 מיליון ש"ח ומהרווח לתקופה בסך של 409 מיליון ש"ח. גידול זה קוּזז בחלקו בירידה בסך של 553 מיליון ש"ח במכשירים שהונפקו בעבר על ידי הבנק, הכשירים להכללה בהון הפיקוחי. נכסי הסיכון ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמו ב-77,330 מיליון ש"ח בהשוואה ל-74,902 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2015.

יחס הון כולל ויחס הון עצמי רובד 1 של חברות בת משמעותיות בהתאם להוראות בדבר "מסגרת עבודה למדידה והלימות הון" (באזל):

31.12.15	30.9.16	
	באחוזים	
		חברות בת משמעותיות
		בנק אוצר החייל בע"מ
9.83	10.81	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.25	13.84	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
		בנק מסד בע"מ
13.76	13.02	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.01	14.16	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים - ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון עצמי רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. בהתאם להוראה, תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי ששך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%, תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס מינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. יחס המינוף ליום 30 בספטמבר 2016 עומד על 5.66%.

מדיניות חלוקת דיבידנד

ביום 9 ביוני 2015, החליט דירקטוריון הבנק לעדכן את מדיניות חלוקת הדיבידנד של הבנק. בהתאם למדיניות חלוקת הדיבידנד העדכנית, הבנק יחלק כדיבידנד בכל שנה עד 50% מהרווח הנקי השנתי של הבנק הראוי לחלוקה, בכפוף לכך שיחסי ההון לרכיבי סיכון של הבנק לא יפחתו מהיעדים שנקבעו ושייקבעו על ידי דירקטוריון הבנק מעת לעת, בכפוף להוראות הדין ונוהל בנקאי תקין, וככל שלא יתרחשו שינויים לרעה ברווחי הבנק ו/או במצבו העסקי ו/או הכספי ו/או במצב המשק הכללי ו/או בסביבה הרגולטורית. אין באמור בהחלטה זו כדי לגרוע מסמכות הדירקטוריון לבחון מעת לעת את המדיניות, ולהחליט בכל עת, בהתחשב בשיקולים עסקיים ובהוראות הדין החלות על הבנק, על שינוי המדיניות או שינוי שיעור הדיבידנד שיחולק בגין תקופה מסוימת או להחליט שלא לחלק דיבידנד כלל.

מובהר בזאת כי כל חלוקה של דיבידנד תהיה טעונה אישור נפרד של הדירקטוריון, וכפופה לכל המגבלות החלות על הבנק בעניין חלוקת דיבידנד, ותפורסם בהתאם להוראות הדין.

יצוין כי חלוקת דיבידנד על ידי הבנק כפופה, בנוסף להוראות חוק החברות, למגבלות נוספות כמפורט בבאור 2.33' לדוחות הכספיים לשנת 2015.

לאחר תאריך המאזן, ביום 17 בנובמבר 2016, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 200 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 27 בנובמבר 2016 ויום התשלום יהיה 5 בדצמבר 2016. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

מגזרי פעילות פיקוחיים

א. כללי

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 3 בנובמבר 2014, החל מהדוח הכספי לשנת 2015, הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים מתבצע בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים.

מגזרי הפעילות הפיקוחיים, הוגדרו על ידי בנק ישראל בתיקון להוראה בהתבסס על מאפייני לקוחותיהם, כגון אופי פעילותם (בהתייחס ללקוחות הפרטיים), או מחזורם העסקי (בהתייחס ללקוחות העסקיים).

ב. להלן הגדרות ומאפייני מגזרי הפעילות הפיקוחיים

- **מגזר בנקאות פרטית** - אנשים פרטיים שהיקף תיק נכסיהם הפיננסיים עולה על 3 מיליון ש"ח.
- **משקי בית** - אנשים פרטיים, שהיקף תיק נכסיהם הפיננסיים נמוך מ-3 מיליון ש"ח.
- **עסק זעיר** - עסק שמחזור פעילותו השנתי קטן מ-10 מיליון ש"ח.
- **עסק קטן** - עסק שמחזור פעילותו השנתי גדול או שווה ל-10 מיליון ש"ח וקטן מ-50 מיליון ש"ח.
- **עסק בינוני** - עסק שמחזור פעילותו השנתי גדול או שווה ל-50 מיליון ש"ח וקטן מ-250 מיליון ש"ח.
- **עסק גדול** - עסק שמחזור פעילותו השנתי גדול או שווה ל-250 מיליון ש"ח.
- **גופים מוסדיים** - כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות. כאשר מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף הפעילות שלו, פעילות הלקוח העסקי סווגה לפי האמור להלן: כאשר סך החבות של הלקוח העסקי שווה או גדולה מ-100 מיליון ש"ח סווג הלקוח למגזר עסקים גדולים.
- בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בקובץ שאלות ותשובות של בנק ישראל, נקבע כי לקוח עסקי, אשר החבות שלו לבנק עד סך של 300 אלפי ש"ח (לרבות מסגרת אשראי וכו'), ולבנק אין מידע על מחזור הפעילות שלו, יסווג למגזר הפעילות הפיקוחי הרלוונטי לפי סך הנכסים במאזן של העסק, ובמידה וגם מידע זה אינו זמין, הבנק רשאי לסווג את הלקוח לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות-ערך ונכסים כספיים אחרים), כאשר במקום סך הנכסים במאזן הסיווג יעשה לפי סך הנכסים הפיננסיים לאחר הכפלתם במקדם של 10.
- **מגזר ניהול פיננסי** - כולל פעילות למסחר ופעילות ניהול נכסים והתחייבויות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים.

להלן תמצית התפתחות תוצאות הפעילות לפי מגזרים:

א. סך ההכנסות *

חלק המגזר מסך ההכנסות		לשלושת החודשים שנתיימו ביום			
30.9.15	30.9.16	השינוי	30.9.15	30.9.16	
ב-%		ב-%	במיליוני ש"ח		
12.0	12.9	13.6	103	117	מגזר עסקים גדולים
5.6	5.0	(6.3)	48	45	מגזר עסקים בינוניים
23.5	22.9	3.5	201	208	מגזר עסקים קטנים וזעירים
40.5	39.8	4.3	346	361	מגזר משקי בית
3.2	3.0	-	27	27	מגזר בנקאות פרטית
6.8	5.6	(12.1)	58	51	גופים מוסדיים
8.4	10.8	37.5	72	99	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	6.2	855	908	סך הכל

חלק המגזר מסך ההכנסות		לתשעת החודשים שנתיימו ביום			
30.9.15	30.9.16	השינוי	30.9.15	30.9.16	
ב-%		ב-%	במיליוני ש"ח		
11.5	11.8	6.9	303	324	מגזר עסקים גדולים
5.3	4.9	(2.9)	138	134	מגזר עסקים בינוניים
24.2	23.2	0.3	634	636	מגזר עסקים קטנים וזעירים
39.7	40.8	7.6	1,041	1,120	מגזר משקי בית
3.0	3.0	2.5	79	81	מגזר בנקאות פרטית
6.6	5.7	(9.2)	173	157	גופים מוסדיים
9.7	10.6	14.0	257	293	מגזר ניהול פיננסי
100.0	100.0	4.6	2,625	2,745	סך הכל

ב. רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

לשלושת החודשים שנתיימו ביום		
30.9.15	30.9.16	
במיליוני ש"ח		
27	35	מגזר עסקים גדולים
9	17	מגזר עסקים בינוניים
19	14	מגזר עסקים קטנים וזעירים
(7)	6	מגזר משקי בית
(5)	(1)	מגזר בנקאות פרטית
5	6	גופים מוסדיים
38	51	מגזר ניהול פיננסי
86	128	סך הכל

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום			
30.9.15	30.9.16		
במיליוני ש"ח			
80	95		מגזר עסקים גדולים
36	33		מגזר עסקים בינוניים
97	74		מגזר עסקים קטנים וזעירים
(28)	7		מגזר משקי בית
(1)	3		מגזר בנקאות פרטית
20	4		גופים מוסדיים
125	193		מגזר ניהול פיננסי
329	409		סך הכל

* כולל הכנסות רבית נטו והכנסות שאינן מרבית.

ג. יתרות מאזניות ממוצעות*

סך כל הנכסים			
לתשעת החודשים שנסתיימו ביום			
30.9.15	30.9.16	השינוי	
% מסך כל הנכסים			
ב-1%	ב-1%	ב-1%	במיליוני ש"ח
13.2	14.4	14.6	15,892
3.7	3.5	0.7	4,430
11.7	11.4	3.0	14,081
29.3	30.1	8.5	35,165
0.1	0.1	2.7	112
0.7	0.5	(26.1)	882
41.3	40.0	2.2	49,644
100	100.0	5.5	120,206
			18,217
			4,463
			14,502
			38,161
			115
			652
			50,712
			126,822
			סך הכל

סך כל ההתחייבויות			
לתשעת החודשים שנסתיימו ביום			
30.9.15	30.9.16	השינוי	
% מסך כל ההתחייבויות			
ב-1%	ב-1%	ב-1%	במיליוני ש"ח
7.7	8.0	10.3	8,646
4.6	4.7	5.6	5,245
13.0	13.0	5.6	14,659
35.0	37.0	11.5	39,528
6.5	7.1	15.4	7,308
21.0	18.6	(6.4)	23,715
12.2	11.6	0.4	13,735
100.0	100.0	5.5	112,836
			9,534
			5,538
			15,482
			44,071
			8,434
			22,190
			13,788
			סך הכל
			119,037

* היתרה הממוצעת של הנכסים וההתחייבויות בכל אחד ממגזרי הלקוחות משקפת את היתרה הממוצעת של האשראי לציבור ופקדונות הציבור בהתאמה.

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016							
פעילות ישראל							
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	סך הכל פעילות ישראל
במיליוני ש"ח							
320	1	136	30	92	3	97	679
30	7	13	4	6	10	59	129
290	(6)	123	26	86	(7)	38	550
(72)	11	7	3	(2)	16	37	-
218	5	130	29	84	9	75	550
143	14	78	16	33	42	24	350
361	19	208	45	117	51	99	900
6	-	21	(9)	3	-	-	21
340	20	163	24	51	41	15	654
15	(1)	24	30	63	10	84	225
5	(1)	8	13	27	4	35	91
10	-	16	17	36	6	49	134
-	-	-	-	-	-	3	3
10	-	16	17	36	6	52	137
(4)	(1)	(2)	-	(1)	-	(1)	(9)
6	(1)	14	17	35	6	51	128
38,813	50	14,186	4,573	19,029	604	49,708	126,963
-	-	-	-	-	-	506	506
38,813	50	14,186	4,573	19,029	604	-	77,255
39,613	56	14,820	4,242	19,109	718	-	78,558
93	-	197	129	224	-	-	643
190	-	24	-	-	-	-	214
44,521	7,780	15,894	6,546	9,016	21,098	13,944	118,799
44,521	7,780	15,894	6,546	9,016	21,098	-	104,855
44,326	7,942	15,061	5,512	11,184	19,779	-	103,804
28,494	75	14,386	4,471	19,081	396	9,438	76,341
27,621	156	15,446	5,156	19,220	832	8,241	76,672
34,333	14,321	14,174	2,866	21,417	157,412	-	244,523
199	-	127	28	86	4	-	444
28	5	7	2	4	5	-	51
(9)	-	(4)	(1)	(6)	-	75	55
218	5	130	29	84	9	75	550

הכנסות רבית מחיצוניים
הוצאות רבית מחיצוניים
הכנסות רבית, נטו
- מחיצוניים
- בינמגזרי
סך הכנסות רבית, נטו
הכנסות שאינן מרבית
סך הכנסות
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
הוצאות תפעוליות ואחרות
רווח (הפסד) לפני מסים
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)
רווח לאחר מסים
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
יתרה ממוצעת של נכסים
מזה: השקעה בחברה כלולה
יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
יתרת חובות פגומים
יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
יתרה ממוצעת של התחייבויות
מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
פיצול הכנסות רבית נטו
- מרווח מפעילות מתן אשראי
- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
- אחר
סך הכל הכנסות רבית, נטו

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016				
פעילות חו"ל				
סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	
במיליוני ש"ח				
682	3	-	3	הכנסות רבית מחיצוניים
129	-	-	-	הוצאות רבית מחיצוניים
				הכנסות רבית, נטו
553	3	-	3	- מחיצוניים
-	-	-	-	- בינמגזרי
553	3	-	3	סך הכנסות רבית, נטו
355	5	-	5	הכנסות שאינן מרבית
908	8	-	8	סך הכנסות
21	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
662	8	-	8	הוצאות תפעוליות ואחרות
225	-	-	-	רווח לפני מסים
91	-	-	-	הפרשה למסים על הרווח
134	-	-	-	רווח לאחר מסים
3	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
137	-	-	-	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(9)	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
128	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
127,396	433	318	115	יתרה ממוצעת של נכסים
506	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה
77,688	433	318	115	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
78,944	386	320	66	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
643	-	-	-	יתרת חובות פגומים
214	-	-	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
119,537	738	-	738	יתרה ממוצעת של התחייבויות
105,593	738	-	738	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
104,549	745	-	745	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
76,979	638	456	182	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
77,330	658	546	112	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
244,523	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
				פיצול הכנסות רבית נטו
444	-	-	-	- מרווח מפעילות מתן אשראי
54	3	-	3	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
55	-	-	-	- אחר
553	3	-	3	סך הכל הכנסות רבית, נטו

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015							
פעילות ישראל							
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	סך הכל פעילות ישראל
במיליוני ש"ח							
276	-	109	32	81	4	116	618
27	5	9	3	4	9	66	123
249	(5)	100	29	77	(5)	50	495
(57)	9	20	4	(4)	16	12	-
192	4	120	33	73	11	62	495
154	14	81	15	30	47	10	351
346	18	201	48	103	58	72	846
13	-	(5)	3	(1)	(1)	-	9
342	28	165	28	50	49	16	678
(9)	(10)	41	17	54	10	56	159
(5)	(4)	19	8	26	5	28	77
(4)	(6)	22	9	28	5	28	82
-	-	-	-	-	-	10	10
(4)	(6)	22	9	28	5	38	92
(3)	-	(3)	-	(1)	-	-	(7)
(7)	(6)	19	9	27	5	38	85
36,137	63	12,435	4,502	16,908	924	50,243	121,212
-	-	-	-	-	-	378	378
36,137	63	12,435	4,502	16,908	924	-	70,969
36,915	53	14,340	3,786	14,659	563	-	70,316
128	-	279	163	307	-	-	877
206	6	4	-	-	-	-	216
39,112	7,031	14,815	7,025	8,694	24,109	12,313	113,099
39,112	7,031	14,815	7,025	8,694	24,109	-	100,786
40,027	7,888	14,293	5,054	9,411	22,907	-	99,580
27,101	89	14,311	4,699	16,362	474	11,384	74,420
26,754	145	15,256	4,874	16,711	986	9,419	74,145
37,451	14,145	13,919	3,542	21,625	162,384	-	253,066
177	-	119	32	77	4	-	409
22	4	6	2	2	6	-	42
(7)	-	(5)	(1)	(6)	1	62	44
192	4	120	33	73	11	62	495

הכנסות רבית מחיצוניים

הוצאות רבית מחיצוניים

הכנסות רבית, נטו

- מחיצוניים

- בינמגזרי

סך הכנסות רבית, נטו

הכנסות שאינן מרבית

סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח (הפסד) לפני מסים

הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)

רווח (הפסד) לאחר מסים

חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס

רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

יתרה ממוצעת של נכסים

מזה: השקעה בחברה כלולה

יתרה ממוצעת של אשראי לציבור

יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח

יתרת חובות פגומים

יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום

יתרה ממוצעת של התחייבויות

מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור

יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון

יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח

יתרה ממוצעת של נכסים בניהול

פיצול הכנסות רבית נטו

- מרווח מפעילות מתן אשראי

- מרווח מפעילות קבלת פקדונות

- אחר

סך הכל הכנסות רבית, נטו

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2015							
פעילות חו"ל							
סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים				
במיליוני ש"ח							
621	3	-	3	הכנסות רבית מחיצוניים			
124	1	-	1	הוצאות רבית מחיצוניים			
				הכנסות רבית, נטו			
497	2	-	2	- מחיצוניים			
-	-	-	-	- בינמגזרי			
497	2	-	2	סך הכנסות רבית, נטו			
358	7	-	7	הכנסות שאינן מרבית			
855	9	-	9	סך הכנסות			
9	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי			
686	8	-	8	הוצאות תפעוליות ואחרות			
160	1	-	1	רווח לפני מסים			
77	-	-	-	הפרשה למסים על הרווח			
83	1	-	1	רווח לאחר מסים			
10	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס			
93	1	-	1	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
(7)	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה			
86	1	-	1	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק			
121,611	399	352	47	יתרה ממוצעת של נכסים			
378	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה			
71,368	399	352	47	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור			
70,726	410	347	63	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח			
877	-	-	-	יתרת חובות פגומים			
216	-	-	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום			
114,144	1,045	-	1,045	יתרה ממוצעת של התחייבויות			
101,831	1,045	-	1,045	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור			
100,652	1,072	-	1,072	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח			
75,375	955	833	122	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון			
74,894	749	633	116	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח			
253,066	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול			
				פיצול הכנסות רבית נטו			
409	-	-	-	- מרווח מפעילות מתן אשראי			
44	2	-	2	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות			
44	-	-	-	- אחר			
497	2	-	2	סך הכל הכנסות רבית, נטו			

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016							
פעילות ישראל							
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	סך הכל פעילות ישראל
במיליוני ש"ח							
906	1	432	97	260	12	183	1,891
71	17	26	9	12	22	129	286
835	(16)	406	88	248	(10)	54	1,605
(145)	31	(11)	2	(23)	37	109	-
690	15	395	90	225	27	163	1,605
430	41	241	44	99	130	130	1,115
1,120	56	636	134	324	157	293	2,720
27	-	25	-	(6)	-	-	46
1,058	48	466	73	152	150	45	1,992
35	8	145	61	178	7	248	682
11	3	65	27	81	3	113	303
24	5	80	34	97	4	135	379
-	-	-	-	-	-	62	62
24	5	80	34	97	4	197	441
(17)	(1)	(6)	(1)	(2)	-	(4)	(31)
7	4	74	33	95	4	193	410
38,161	48	14,502	4,137	18,217	652	50,712	126,429
-	-	-	-	-	-	474	474
38,161	48	14,502	4,137	18,217	652	-	75,717
39,613	56	14,820	4,242	19,109	718	-	78,558
93	-	197	129	224	-	-	643
190	-	24	-	-	-	-	214
44,071	7,636	15,482	5,538	9,534	22,190	13,788	118,239
44,071	7,636	15,482	5,538	9,534	22,190	-	104,451
44,326	7,942	15,061	5,512	11,184	19,779	-	103,804
27,264	145	15,160	4,871	18,245	866	8,566	75,117
27,621	156	15,446	5,156	19,220	832	8,241	76,672
35,053	13,683	11,670	3,478	22,599	154,744	-	241,227
629	-	386	87	231	11	-	1,344
83	15	22	7	10	17	-	154
(22)	-	(13)	(4)	(16)	(1)	163	107
690	15	395	90	225	27	163	1,605

הכנסות רבית מחיצוניים

הוצאות רבית מחיצוניים

הכנסות רבית, נטו

- מחיצוניים

- בינמגזרי

סך הכנסות רבית, נטו

הכנסות שאינן מרבית

סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח לפני מסים

הפרשה למסים על הרווח

רווח לאחר מסים

חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס

רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

יתרה ממוצעת של נכסים

מזה: השקעה בחברה כלולה

יתרה ממוצעת של אשראי לציבור

יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח

יתרת חובות פגומים

יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום

יתרה ממוצעת של התחייבויות

מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור

יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון

יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח

יתרה ממוצעת של נכסים בניהול

פיצול הכנסות רבית נטו

- מרווח מפעילות מתן אשראי

- מרווח מפעילות קבלת פקדונות

- אחר

סך הכל הכנסות רבית, נטו

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016				
פעילות חו"ל				
סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	
במיליוני ש"ח				
1,899	8	-	8	הכנסות רבית מחיצוניים
286	-	-	-	הוצאות רבית מחיצוניים
				הכנסות רבית, נטו
1,613	8	-	8	- מחיצוניים
-	-	-	-	- ביגמגזרי
1,613	8	-	8	סך הכנסות רבית, נטו
1,132	17	-	17	הכנסות שאינן מרבית
2,745	25	-	25	סך הכנסות
46	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,018	26	-	26	הוצאות תפעוליות ואחרות
681	(1)	-	(1)	רווח (הפסד) לפני מסים
303	-	-	-	הפרשה למסים על הרווח
378	(1)	-	(1)	רווח (הפסד) לאחר מסים
62	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
440	(1)	-	(1)	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(31)	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
409	(1)	-	(1)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
126,822	393	326	67	יתרה ממוצעת של נכסים
474	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה
76,110	393	326	67	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
78,944	386	320	66	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
643	-	-	-	יתרת חובות פגומים
214	-	-	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
119,037	798	-	798	יתרה ממוצעת של התחייבויות
105,249	798	-	798	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
104,549	745	-	745	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
75,775	658	546	112	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
77,330	658	546	112	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
241,227	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
				פיצול הכנסות רבית נטו
1,344	-	-	-	- מרווח מפעילות מתן אשראי
162	8	-	8	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
107	-	-	-	- אחר
1,613	8	-	8	סך הכל הכנסות רבית, נטו

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015							
פעילות ישראל							
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	סך הכל פעילות ישראל
במיליוני ש"ח							
743	-	418	101	242	14	206	1,724
67	11	22	7	10	24	136	277
676	(11)	396	94	232	(10)	70	1,447
(112)	21	(13)	(1)	(21)	41	85	-
564	10	383	93	211	31	155	1,447
477	40	251	45	92	142	102	1,149
1,041	50	634	138	303	173	257	2,596
38	-	(15)	(3)	15	-	-	35
1,044	54	463	73	139	135	74	1,982
(41)	(4)	186	68	149	38	183	579
(19)	(2)	81	30	67	18	80	255
(22)	(2)	105	38	82	20	103	324
-	-	-	-	-	-	28	28
(22)	(2)	105	38	82	20	131	352
(6)	-	(8)	(2)	(2)	-	(6)	(24)
(28)	(2)	97	36	80	20	125	328
35,165	51	14,081	4,098	15,892	882	49,644	119,813
-	-	-	-	-	-	415	415
35,165	51	14,081	4,098	15,892	882	-	70,169
36,915	53	14,340	3,786	14,659	563	-	70,316
128	-	279	163	307	-	-	877
206	6	4	-	-	-	-	216
39,528	6,203	14,659	5,245	8,646	23,715	13,735	111,731
39,528	6,203	14,659	5,245	8,646	23,715	-	97,996
40,027	7,888	14,293	5,054	9,411	22,907	-	99,580
26,045	141	15,399	4,953	17,024	1,032	9,280	73,874
26,754	145	15,256	4,874	16,711	986	9,419	74,145
40,863	13,051	12,591	3,822	22,135	164,436	-	256,898
510	-	377	91	220	13	-	1,211
74	10	19	6	8	19	-	136
(20)	-	(13)	(4)	(17)	(1)	155	100
564	10	383	93	211	31	155	1,447

הכנסות רבית מחיצוניים

הוצאות רבית מחיצוניים

הכנסות רבית, נטו

- מחיצוניים

- בינמגזרי

סך הכנסות רבית, נטו

הכנסות שאינן מרבית

סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

הוצאות תפעוליות ואחרות

רווח (הפסד) לפני מסים

הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)

רווח (הפסד) לאחר מסים

חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס

רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה

רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק

יתרה ממוצעת של נכסים

מזה: השקעה בחברה כלולה

יתרה ממוצעת של אשראי לציבור

יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח

יתרת חובות פגומים

יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום

יתרה ממוצעת של התחייבויות

מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור

יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח

יתרה ממוצעת של נכסי סיכון

יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח

יתרה ממוצעת של נכסים בניהול

פיצול הכנסות רבית נטו

- מרווח מפעילות מתן אשראי

- מרווח מפעילות קבלת פקדונות

- אחר

סך הכל הכנסות רבית, נטו

מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2015				
פעילות חו"ל				
סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	
במיליוני ש"ח				
1,733	9	-	9	הכנסות רבית מחיצוניים
279	2	-	2	הוצאות רבית מחיצוניים
				הכנסות רבית, נטו
1,454	7	-	7	- מחיצוניים
-	-	-	-	- ביגמזרי
1,454	7	-	7	סך הכנסות רבית, נטו
1,171	22	-	22	הכנסות שאינן מרבית
2,625	29	-	29	סך הכנסות
35	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,010	28	-	28	הוצאות תפעוליות ואחרות
580	1	-	1	רווח לפני מסים
255	-	-	-	הפרשה למסים על הרווח
325	1	-	1	רווח לאחר מסים
28	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
353	1	-	1	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(24)	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
329	1	-	1	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
120,206	393	332	61	יתרה ממוצעת של נכסים
415	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה
70,562	393	332	61	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
70,726	410	347	63	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
877	-	-	-	יתרת חובות פגומים
216	-	-	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
112,836	1,105	-	1,105	יתרה ממוצעת של התחייבויות
99,101	1,105	-	1,105	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
100,652	1,072	-	1,072	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
74,623	749	633	116	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
74,894	749	633	116	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
256,898	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
				פיצול הכנסות רבית נטו
1,211	-	-	-	- מרווח מפעילות מתן אשראי
143	7	-	7	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
100	-	-	-	- אחר
1,454	7	-	7	סך הכל הכנסות רבית, נטו

אנשים פרטיים - משקי בית ובנקאות פרטית - פעילות בישראל

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק במגזר האנשים הפרטיים, הכולל את מגזר משקי הבית והבנקאות הפרטית הסתכם ב-11 מיליון ש"ח, בהשוואה להפסד בסך של 30 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נבע בעיקר עקב עלייה בהכנסות הרבית. עלייה זו קווצה בחלקה בגידול בהוצאות התפעוליות שנבע מקיטון בהוצאות השכר בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר, כתוצאה מיישום ההסכם הקיבוצי המיוחד.

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-705 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-574 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה מוסברת בעיקרה מגידול ביתרות האשראי ובחלקה מרבית בגין שנים קודמות.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-471 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-517 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הירידה מוסבר מהקיטון בפעילות שוק ההון הנובע מירידה בהיקפי הפעילות.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-1,106 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,098 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול הנובע מעלייה בהוצאות השכר כמוסבר לעיל.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-39,669 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-36,968 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמו ב-52,268 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-47,915 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015.

עסקים קטנים וזעירים, בינוניים וגדולים - פעילות בישראל

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק של מגזרי העסקים הקטנים והזעירים, הבינוניים והגדולים הסתכם ב-202 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-213 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח מוסבר בעיקר מגידול בהפרשה להפסדי אשראי ומגידול בהוצאות התפעוליות שנבע מקיטון בהוצאות השכר בתקופה המקבילה אשתקד כתוצאה מיישום ההסכם הקיבוצי המיוחד.

סך כל הכנסות הרבית, נטו הסתכמו ב-710 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-687 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 3.3%, המוסבר בעיקר מגידול בהיקפי האשראי לציבור במגזרים אלו.

ההכנסות שאינן מרבית הסתכמו ב-384 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-388 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ב-691 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-675 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע בעיקר מיישום ההסכם הקיבוצי המיוחד אשתקד.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-38,171 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-32,785 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמו ב-31,757 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-28,758 מיליון ש"ח ביום 30 בספטמבר 2015.

מגזר ניהול פיננסי

שינויים עיקריים בתוצאות הפעילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד

סך כל ההכנסות המשיכות למגזר זה הסתכמו ב-293 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-257 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי במגזר הניהול הפיננסי הסתכם ב-193 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-125 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח מוסבר בעיקר מגידול בהכנסות שאינן מרבית ומגידול בחלק הבנק ברווח של חברה כלולה הנובע מתמורת עסקת מכירת ויזה אירופה (ראה באור 17 לדוחות הכספיים).

חברות מוחזקות עיקריות

חברות מוחזקות בישראל

השקעת הבנק בחברות המוחזקות בישראל ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמה ב-2,330 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,765 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2015, קיטון בשיעור של 15.7%. הירידה בהשקעת הבנק בחברות המוחזקות בישראל נובעת ממיזוג פאג"י, חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, עם ולתוך הבנק.

חלקו של הבנק ברווח הנקי של החברות המוחזקות בארץ הסתכם ב-122 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-97 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול מוסבר מחלקה של כאל בתמורת עסקת מכירה ויזה אירופה.

בנק אוצר החייל בע"מ (להלן - "אוצר החייל") - בו מחזיק הבנק 78.0% מהון המניות ומזכויות ההצבעה הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 47 סניפים ושלוחות.

השקעת הבנק באוצר החייל ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמה ב-1,199 מיליון ש"ח. סך המאזן של אוצר החייל ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-20,398 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-19,172 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 6.4%. סך כל ההון של אוצר החייל ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-1,199 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,165 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 2.9%.

הרווח הנקי של אוצר החייל הסתכם ב-74.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-48.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 54.4%. הגידול ברווח מוסבר מגידול בהכנסות רבית הנובע בעיקר מהכנסות רבית בגין שנים קודמות, שקוזז בחלקו מקיטון ברווחים ממימוש ניירות ערך ומגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי המשקף בעיקר פער בהשפעת שינוי במקדמי ההפרשה הקבוצתית. חלק הבנק בתוצאות הפעילות של אוצר החייל, בניכוי הפחתת עודף עלות הרכישה הסתכם ב-35.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-12.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הפחתת עודף עלות הרכישה בגין אוצר החייל הסתיימה ביום 17 באוגוסט 2016.

תשואת הרווח הנקי עמדה על 8.4%, בהשוואה ל-5.7% בתקופה המקבילה אשתקד.

יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל) עומד על 13.84%, בהשוואה ל-13.25% בסוף שנת 2015. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 10.81%, בהשוואה ל-9.83% בסוף שנת 2015. בחודש אפריל 2016 החליט דירקטוריון אוצר החייל, לאחר דיון במסמך שהוכן במסגרת תהליך הערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP) כי בשנת 2016 יחס ההון הכולל לא יפחת מ-12.5% ויחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.3%.

בנק מסד בע"מ (להלן - "מסד") - בו מחזיק הבנק 51.0% מהון המניות, הינו בנק מסחרי הפועל באמצעות 22 סניפים ושלוחות.

השקעת הבנק במסד ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמה ב-302 מיליון ש"ח. סך המאזן של מסד ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-7,013 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-6,421 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 9.2%. סך כל ההון של מסד ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-566 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-538 מיליון ש"ח ב-31 בדצמבר 2015, גידול בשיעור של 5.2%.

הרווח הנקי של מסד הסתכם ב-29.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-26.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 10.9%. חלק הבנק בתוצאות הפעילות של מסד, בניכוי הפחתת עודף עלות הרכישה הסתכם ב-8.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-7.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

היתרה להפחתת של עודף עלות הרכישה במסד הסתכמה ב-30 בספטמבר 2016 ב-13 מיליון ש"ח.

תשואת הרווח הנקי עמדה על 7.2%, בהשוואה ל-7.0% בתקופה המקבילה אשתקד. יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל) עומד על 14.16%, בהשוואה ל-15.01% בסוף שנת 2015. יחס הון עצמי רובד 1 עומד על 13.02%, בהשוואה ל-13.76% בסוף שנת 2015.

במסגרת תהליך ה-ICAAP לנתוני ה-31 בדצמבר 2015 נקבעו יעדי ההון המינימליים כדלקמן:

יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-10.5% עד ליום 31 בדצמבר 2018, ויחס ההון הכולל נקבע הדרגתית והוא לא יפחת מ-13.25% עד ליום 31 בדצמבר 2018.

חברת כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן - "כאל") - הבנק מחזיק 28.2% בהון ו-21.0% בזכויות ההצבעה בכאל. כאל עוסקת בשיווק ובתפעול של הנפקת כרטיסי אשראי וסליקת עסקאות בכרטיסי אשראי של המותג הבינלאומי "ויזה", משווקת ומפעילה את מערך כרטיסי האשראי של "דיינרס" באופן בלעדי בישראל ומשווקת באופן מצומצם גם כרטיסי אשראי של "מסטרקארד".

השקעת הבנק בכאל ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמה ב-505 מיליון ש"ח. יחס ההון לרכיבי סיכון המחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון (באזל) עמד על 15.8%, בהשוואה ל-15.4% בסוף שנת 2015.

חלק הבנק ברווחי כאל, לפני השפעת המס, הסתכם ב-70.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-31.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 122.3%. עיקר הגידול מוסבר מחלקה של כאל בתמורת עסקת מכירת ויזה אירופה, שקוזה בחלקה בהפרשה בעלת אופי חד פעמי (ראה להלן באשר לחתימת הסדר מותנה).

ביום 2 בנובמבר 2015, הודיעו חברת Visa Inc. (להלן - "ויזה אינק") וחברת Visa Europe LTD. (להלן - "ויזה אירופה") על התקשרות בהסכם, על פיו תרכוש ויזה אינק את ויזה אירופה (להלן - "העסקה") מהחברים (Principal Members) אשר החזיקו במניותיה. ביום 21 ביוני 2016, לאחר שהושלם שלב קבלת האישורים הרגולטוריים, התקבלה תמורת העסקה, הכוללת תמורה מיידית במזומן בסך 71 מיליוני אירו. כן צפויה להתקבל תמורה עתידית נוספת בסך של כ-6 מיליוני אירו בתנאים שנקבעו. בנוסף, קיבלה כאל מניות בכורה חסומות לתקופות של עד 4 עד 12 שנים, המירות למניות ויזה אינק, שערכן למועד העסקה נאמד בכ-26 מיליוני אירו ("שווי נאיבי"). יובהר כי יחס ההמרה של מניות הבכורה עשוי לקטון בעתיד, בתנאים מסוימים.

תמורת העסקה התחלקה בין כאל (כ-68% מתמורת העסקה) ובין בנק דיסקונט והבנק, כולם בעלי מעמד "Principal Member" בוויזה אירופה.

החלוקה מתבצעת ותבצע בעתיד בהתאם למנגנון חלוקה מוסכם שיבש הצדדים. מנגנון החלוקה אושר על ידי האורגנים המוסמכים של הצדדים.

כאל הכירה בהכנסה בסך של 262 מיליון ש"ח בגין העסקה ברבעון השני של שנת 2016. בהתאם להערכה ראשונית של כאל, על בסיס העובדות הידועות כיום, רכישת ויזה אירופה בידי ויזה אינק, לא צפויה להשפיע על מערכת היחסים בין כאל לבין ארגון ויזה, זולת שינוי ביחס לבעלות בוויזה אירופה.

בהמשך להודעה שקיבלה כאל מטעם פרקליטות המדינה ביום 3 בדצמבר 2014 לפיה שוקלת הפרקליטות להגיש כתב אישום נגד כאל, ביום 3 בנובמבר 2016 נחתם הסדר מותנה, בין המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה לבין כאל שיביא לסגירתו של תיק החקירה בהסדר, חלף הליך פלילי. במסגרת ההסדר הודתה כאל בעובדות הקשורות לשתי פרשיות של סליקה אלקטרונית בינלאומית שבוצעה על ידי כאל אינטרנשיונל (חברה בת של כאל שמוזגה לתוך כאל בדצמבר 2009), בשנים 2007 עד 2009. בהסדר הובהר כי העובדות אליהן התייחסה כאל בהסדר אינן בידיעתם האישית של נושאי המשרה שאישו את ההסדר, ונודעו להם מכתב החשדות שנמסר לכאל על ידי הפרקליטות. אישור ההסדר כאמור נעשה לאחר שקילת חלופות ובראי טובת כאל. הוסכם על ידי הצדדים כי, כאל תפקיד סכום של 85 מיליון ש"ח לצורך חילוטו. כאל רשמה הפרשה בספריה בגובה סכום ההפקדה.

ביום 20 באפריל 2015 הודיע המפקח על הבנקים לכאל, כי נוכח הודעת הפרקליטות כאמור ו"מכתב החשדות" שצורף לה, הוא מורה לכאל שלא לחלק דיבידנדים עד לסיום ההליך, התבהרות תוצאותיו והשלכותיו על מצבה הפיננסי של כאל. ראה באור 9 באשר לבקשות לאישור תובענות ייצוגיות כנגד כאל, בקשה לאישור תביעה נגזרת כנגד נושאי משרה ובעלי תפקיד בתקופה הרלוונטית בכאל.

כאל דיווחה בדוחותיה לתשעת החודשים הראשונים לשנת 2016 כדלקמן: במחצית השנייה של שנת 2009 ובתחילת שנת 2010, עמדה כאל בפני טענות של ויזה אירופה וארגון מאסטרקארד העולמי (להלן - "הארגונים הבינלאומיים") בדבר הפרות לכאורה של הכללים של ארגונים אלה בתחום סליקת הסחר האלקטרוני הבינלאומי, בעסקאות שנשלחו על ידי חברה בת של כאל, כאל אינטרנשיונל (שמוזגה בינתיים עם ולתוך כאל). במסגרת זו, הוטלו על כאל קנסות ופעילותה

בתחום זה הוגבלה לתקופה של מספר חודשים. כאל פעלה מיידית ליישום תכנית הפחתה לצורך עמידה בדרישות הארגונים הבינלאומיים, אשר במסגרתה ננקטו על ידה צעדים שונים, ובכלל זה שינויים בהנהלת כאל. מספר בתי עסק ומאגדים העלו דרישות בגין העמסת הסנקציות הכספיות עליהם וצמצום פעילות סליקת הסחר האלקטרוני הבינלאומי עימם, שהסבה להם, לטענתם, נזקים כבדים.

חברה בת בחו"ל

פיבי בנק (שוויץ) - בה מחזיק הבנק 100% מהון המניות הינה חברת בת בנקאית הפועלת בציריך. תחום ההתמחות העיקרי של החברה הוא בנקאות פרטית ופעילות בשוקי ההון.

פעילותה של השלוחה מפקחת על ידי רשות הפיקוח המקומית ה-FINMA (Swiss Financial Market Supervisory Authority) באמצעות משרד רואי חשבון חיצוני המבקר את החברה והמשמש כזרוע ארוכה של רשות הפיקוח השוויצרית. השקעת הבנק בפיבי בנק (שוויץ) ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמה ב-237 מיליון ש"ח. סך המאזן של פיבי בנק (שוויץ) ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם ב-259 מיליון פר"ש, בהשוואה ל-296 מיליון פר"ש ביום 31 בדצמבר 2015, קיטון בשיעור של 12.5%. סך נכסי הלקוחות המנוהלים הסתכם ב-876 מיליון פר"ש, בהשוואה ל-916 מיליון פר"ש ביום 31 בדצמבר 2015. ההפסד הנקי הסתכם ב-630 אלפי פר"ש בהשוואה להפסד בסך של 62 אלפי פר"ש בתקופה המקבילה אשתקד.

סקירת הסיכונים

47	תיאור כללי של הסיכונים ואופן ניהולם
49	סיכון אשראי
65	סיכון שוק
76	סיכון נדילות ומימון

סקירת הסיכונים

פרק זה נכתב בפירוט רב בדוחות הכספיים לשנת 2015. על כן, יש לקרוא את הפרק יחד עם פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2015.

מידע נוסף על הסיכונים ניתן למצוא בדוח על הסיכונים ובגילויים פיקוחיים נוספים באתר האינטרנט של הבנק.

כללי

- א. פעילותה של הקבוצה מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהעיקריים בהם הינם: סיכונים האשראי לרבות ריכוזיות (ענפי משק ולווים), סיכונים שוק, כאשר העיקרי בהם הינו סיכון הרבית (סיכון כלל מערכתי), סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים וסיכון ציות והלבנת הון. כל הסיכונים העיקריים מנוהלים על ידי חברי הנהלה או בעלי תפקידים בכירים ובאחריותם. בגין סיכונים אשראי, סיכונים שוק וסיכונים תפעוליים, קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל.
- ב. במסגרת תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process) הקבוצה מבצעת תהליך מעמיק של זיהוי מוקדי סיכון נוספים ואתגור מוקדי הסיכון המזוהים במסגרת הנדבך הראשון. במידת הצורך מתבצעת הקצאת הון משלימה בגין סיכונים נדבך 1 והקצאת הון נוספת בגין יתר הסיכונים ותתי הסיכונים.
- ג. מדיניות ניהול הסיכונים של הקבוצה מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים שנקבעו - תוך טיפוח התמחויות בקבוצה, ניצול היתרונות למגוון וגודל, תוך שמירה על רמות הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ד. תפיסת הסיכון הכוללת של הקבוצה עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחיימת והגדרת היקף החשיפה, מעגלי בקרה וביקורת, מערכי דיווח ומנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על פי אמות מידה מקובלות.
- ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בקבוצה באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות החטיבה לניהול סיכונים וחטיבת החשבונאי הראשי הבלתי תלויות וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית והחיצונית.
- ו. מנהל הסיכונים הראשי, רו"ח בנצי אדירי, חבר הנהלה ונושא באחריות מפורשת לפונקציית ניהול הסיכונים ולמסגרת ניהול הסיכונים המקיפה לרוחב הארגון כולו.
- ז. האחראים על ניהול הסיכונים בקבוצה הינם:
 - רו"ח אילן בצרי, ראש החטיבה העסקית, משמש כמנהל סיכונים האשראי ומנהל סיכונים סליקה;
 - מר אבי שטרנשוס, ראש המערך הפיננסי, משמש כמנהל הסיכונים הפיננסיים.
 - רו"ח נחמן ניצן, ראש חטיבת החשבונאי הראשי, משמש כמנהל סיכון המוניטין.
 - רו"ח בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים, משמש כמנהל הסיכונים התפעוליים, כממונה על האכיפה הפנימית וכמנהל ההמשכיות העסקית. בנוסף, מנהל הגנת הסייבר כפוף אליו.
 - מר יעקב קונורטוב משמש כמנהל סיכונים ציות ובכלל זה, בין היתר, איסור הלבנת הון, אכיפה פנימית וסיכונים חוצי גבולות.
 - מר יוסי לוי, ראש חטיבת משאבים, משמש כמנהל הסיכון האסטרטגי.
 - מר אמנון בק, מנכ"ל מתף - מיחשוב ותפעול פיננסי בע"מ, משמש כמנהל סיכונים דו.
 - מר יהושע פלג, מנהל הגנת הסייבר ואבטחת מידע, משמש כמנהל סיכונים הסייבר.
 - עו"ד דליה בלנק, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי, משמשת כמנהלת הסיכונים המשפטיים.
- ח. סיכונים נוספים כדוגמת סיכונים רגולציה וחקיקה מנוהלים ומפוקחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל ועל ידי חברי הנהלה וראשי המערכים בתחומים הנתונים לאחריותם.

ח. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה בת בנקאית בקבוצה בנפרד, על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון חברה הבת המתבססת על מדיניות הקבוצה, ועל בסיס מתודולוגיית ניהול סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת. בכל חברה בת בנקאית מכהן מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל החברה הבת ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של הבנק.

ט. מידי רבעון נכתב מסמך סיכונים על ידי החטיבה לניהול סיכונים, שהינה בלתי תלויה ביחידות נוטלות הסיכון. המסמך מוצג בפני הנהלת הבנק, הוועדה לניהול סיכונים ודירקטוריון הבנק.

י. מסמך הסיכונים בוחן את כלל הסיכונים, שאליהם חשופה קבוצת הבנק במסגרת פעולותיה, תוך פירוט הממצאים ברמת הסיכון הספציפי וכן את תוצאות תרחישי הקיצון שבוצעו.

במסמך מוצגת סקירת מנהל הסיכונים הראשי על מצב ניהול הסיכונים בקבוצה ועל אפקטיביות ואיכות ניהול הסיכונים. כמו כן, נסקרות בו עמידה בתיאבון הסיכון ביחס לסיכונים השונים והערכות הסיכון וכן טיפול החטיבה בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ופעולות מיוחדות, שננקטו על ידי החטיבה ברבעון הרלוונטי.

יא. הבנק מיישם מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. המתווה כולל בין היתר תרחישים בתחום סיכוני השוק, הנזילות והאשראי, ותרחישים המשלבים התממשות של כמה סיכונים בו זמנית. התרחישים שמפעיל הבנק כוללים תרחישים מסוג ניתוחי רגישות, תרחישים היסטוריים, תרחישים היפותטיים ותרחישים מאקרו-כלכליים. תוצאות התרחישים ומשמעותן מדווחות אחת לרבעון להנהלה, לוועדה לניהול סיכונים ולדירקטוריון.

יב. החטיבה לניהול סיכונים מאתגרת את תכנית העבודה של הבנק על מנת לתמוך בנאותותה על ידי הרצת תרחישי קיצון. תרחישי הקיצון מופעלים על תכנית העבודה המתוכננת ונבחן האם הקבוצה עומדת ביעדי ההון שנקבעו תחת תרחישי קיצון.

לתיאור תיאבון הסיכון והעקרונות לניהול הסיכונים ראה פרק סקירת הסיכונים שפורסם בדוחות הכספיים לשנת 2015.

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה גילויים פיקוחיים נוספים ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

סיכון אשראי

חשיפות משמעותיות לקבוצות לווים

ליום 30 בספטמבר 2016, אין קבוצת לווים אשר חבותה נטו על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראה 313, עולה על 15% מהון הבנק, המחושב בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין בדבר מדידה והלימות ההון.

איכות האשראי וסיכון אשראי בעייתי

סך סיכון האשראי הבעייתי למרכיביו השונים, הכולל רכיבים חוץ-מאזניים, הסתכם ב-1,798 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-2,219 מיליון ש"ח בסוף שנת 2015, קיטון בשיעור של 19.0%.

יחס סיכון האשראי הבעייתי לסיכון האשראי הכולל בגין הציבור בקבוצה, עומד על 1.6%, בהשוואה ל-2.0% בסוף שנת 2015. 18.1% מסיכון האשראי הבעייתי בקבוצה משוייכים לענף התעשייה, 16.0% לענף הנדל"ן, 26.9% לענף הלקוחות הפרטיים לרבות הלוואות לדיר, 25.3% לענף המסחר ו-2.7% לענף המידע והתקשורת. יחס סיכון האשראי הבעייתי המאזני לסך האשראי לציבור עומד על 1.9%, בהשוואה ל-2.4% בסוף שנת 2015.

1. סיכון אשראי בעייתי

30 בספטמבר 2016			30 בספטמבר 2015			31 בדצמבר 2015		
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל
650	236	886	884	153	1,037	771	151	922
220	22	242	126	41	167	220	45	265
610	60	670	887	271	1,158	770	262	1,032
1,480	318	1,798	1,897	465	2,362	1,761	458	2,219
214	-	214	216	-	216	234	-	234

סיכון אשראי פגום
סיכון אשראי נחות
סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
סך סיכון אשראי בעייתי *
* מזה: חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

30 בספטמבר 2016			30 בספטמבר 2015			31 בדצמבר 2015		
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל
611	850	735	611	850	735	611	850	735

2. נכסים שאינם מבצעים

חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית

3. נכסים פגומים מבצעים

חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות רבית
אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית
סך הכל נכסים פגומים מבצעים

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לשנת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר	
2015	2016		
		במיליוני ש"ח	
799	764	743	4. שינויים בחובות פגומים
435	220	41	יתרת חובות פגומים לתחילת תקופה
(73)	(61)	(8)	סיווגים חדשים
(212)	(210)	(93)	ביטול סיווגים
(185)	(70)	(40)	גביית חובות
764	643	643	מחיקות חשבונאיות
			יתרת חובות פגומים לסוף תקופה

לשנה שנתיימה ביום	לשנת החודשים שנתיימו ביום		
31 בדצמבר 2015	30 בספטמבר 2015	30 בספטמבר 2016	
			5. מדדי סיכון
1.0%	1.2%	0.8%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום מיתרת האשראי לציבור
0.3%	0.3%	0.3%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום בפיגור של 90 יום ויותר
			מיתרת האשראי לציבור
2.0%	2.2%	1.6%	שיעור סיכון אשראי בעייתי בגין הציבור מסיכון האשראי הכולל
			בגין הציבור
0.03%	0.07%	0.08%	שיעור ההוצאה בגין הפסדי אשראי מהיתרה הרשומה הממוצעת
			של האשראי לציבור*
0.15%	0.15%	0.03%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מהיתרה הרשומה הממוצעת
			של האשראי לציבור*

הפרשה להפסדי אשראי

יתרה ליום	יתרה ליום	יתרה ליום	
31 בדצמבר 2015	30 בספטמבר 2015	30 בספטמבר 2016	
1.1%	1.2%	1.1%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
107.9%	96.7%	134.5%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום
82.6%	77.6%	100.9%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום בתוספת יתרת אשראי לציבור בפיגור של 90 יום או יותר
12.74%	12.93%	2.78%	שיעור המחיקות, נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור*

* על בסיס שנתי.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק

30 בספטמבר 2016										
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)			
הפסדי אשראי (4)										
פעילות לווים בישראל	סך הכל	דירוג ביצוע אשראי (5)	בעייתי (6)	סך הכל	מזה: חובות (2)	בעייתי (6)	פגום	הוצאות בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
ציבור - מסחרי	591	517	25	588	484	25	6	10	2	12
חקלאות	178	176	-	82	68	-	-	-	-	-
כרייה וחציבה	11,036	10,357	325	10,791	8,338	325	231	(37)	(3)	175
תעשייה	10,213	9,571	195	10,167	3,807	194	155	(11)	(21)	91
בינוי ונדל"ן - בינוי (7)	5,089	4,914	92	4,956	4,442	92	78	(4)	(4)	22
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1,519	1,447	3	936	665	3	-	1	-	4
אספקת חשמל ומים	9,138	8,131	455	9,029	7,804	455	226	61	31	187
מסחר	916	778	26	898	741	26	14	2	2	17
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	1,063	970	31	946	767	24	6	2	-	13
תחבורה ואחסנה	2,557	2,367	49	2,405	1,235	49	21	1	(1)	13
מידע ותקשורת	13,363	13,186	33	9,924	7,257	33	15	(3)	-	25
שירותים פיננסיים	2,344	2,158	25	2,310	1,422	25	7	1	(1)	11
שירותים עסקיים אחרים	2,341	2,161	47	2,315	1,781	47	18	2	1	10
שירותים ציבוריים וקהילתיים	60,348	56,733	1,306	55,347	38,811	1,298	777	25	6	580
סך הכל מסחרי (8)	22,539	21,996	168	22,539	21,388	168	10	1	2	118
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	29,065	27,258	316	29,036	17,954	316	84	23	12	232
אנשים פרטיים - אחר	111,952	105,987	1,790	106,922	78,153	1,782	871	49	20	930
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	1,348	1,348	-	806	806	-	-	-	-	-
בנקים בישראל	10,760	10,760	-	654	653	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל	124,060	118,095	1,790	108,382	79,612	1,782	871	49	20	930
סך הכל פעילות בישראל										

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 79,612 מיליון ש"ח, 11,043 מיליון ש"ח, 505 מיליון ש"ח, 755 מיליון ש"ח ו-32,145 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 327 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 936 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,162 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

30 בספטמבר 2015										
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאדני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)			
הפסדי אשראי (4)										
פעילות לווים בישראל	סך הכל	דירוג ביצוע אשראי (5)	בעייתי (6)	סך הכל	מזה: חובות (2)	בעייתי (6)	פגום	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	יתרת ההפרשה להפסדי אשראי
ציבור - מסחרי	537	450	15	531	432	15	10	(1)	1	5
חקלאות	251	241	-	72	61	-	-	-	-	-
כרייה וחציבה	9,984	8,731	760	9,613	6,884	760	279	81	40	209
תעשייה	9,495	9,003	229	9,399	3,230	228	71	(52)	4	91
בינוי ונדל"ן - בינוי (7)	4,732	4,647	85	4,541	4,177	85	80	(19)	(25)	23
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	1,262	1,240	2	681	415	2	1	1	-	3
אספקת חשמל ומים	8,620	7,653	413	8,534	7,181	413	297	12	11	159
מסחר	838	626	34	836	702	34	26	8	4	17
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	874	718	29	840	676	22	16	(3)	8	24
תחבורה ואחסנה	2,432	2,160	73	2,343	1,383	73	24	(25)	(4)	14
מידע ותקשורת	12,299	11,970	107	8,557	5,614	107	35	6	(1)	24
שירותים פיננסיים	2,095	1,827	25	2,060	1,267	25	11	3	5	11
שירותים עסקיים אחרים	2,082	1,821	46	2,050	1,624	46	28	(3)	(1)	10
שירותים ציבוריים וקהילתיים	55,501	51,087	1,818	50,057	33,646	1,810	878	8	42	590
סך הכל מסחרי (8)	20,796	20,180	217	20,796	19,864	217	14	6	15	123
אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	26,870	23,904	303	26,835	16,596	303	114	30	24	229
אנשים פרטיים - אחר	103,167	95,171	2,338	97,688	70,106	2,330	1,006	44	81	942
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	1,992	1,992	-	1,041	1,041	-	-	-	-	-
בנקים בישראל	9,025	9,025	-	664	662	-	-	-	-	-
ממשלת ישראל	114,184	106,188	2,338	99,393	71,809	2,330	1,006	44	81	942
סך הכל פעילות בישראל										

- (1) סיכון אשראי מאדני וסיכון אשראי חוץ מאדני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאדניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאדניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאדני וחץ מאדני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאדני בסך של 371 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאדני בסך של 786 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 2,049 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2015									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)							סיכון אשראי כולל (1)		
הפסדי אשראי (4)									
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל
במיליוני ש"ח									
4	2	(1)	7	12	456	559	12	475	564
-	-	-	-	-	63	75	-	266	273
212	33	76	274	704	7,547	10,450	704	9,622	10,767
82	(4)	(69)	64	216	3,285	9,342	218	8,953	9,443
21	(23)	(20)	109	113	4,160	4,460	113	4,389	4,604
3	-	1	-	3	432	669	3	1,228	1,242
158	37	36	253	419	7,083	8,420	419	7,609	8,525
17	8	12	14	30	678	815	30	636	816
11	6	(17)	6	14	674	826	21	717	859
12	(6)	(30)	22	63	1,216	2,258	63	2,163	2,359
22	(5)	2	25	44	7,400	10,042	44	13,424	13,729
11	5	3	10	26	1,342	2,127	26	1,890	2,140
8	(1)	(4)	22	45	1,464	1,967	45	1,746	2,000
561	52	(11)	806	1,689	35,800	52,010	1,698	53,118	57,321
119	16	3	10	194	20,032	21,724	194	21,138	21,724
221	41	39	76	304	16,851	27,074	304	23,690	27,115
901	109	31	892	2,187	72,683	100,808	2,196	97,946	106,160
-	-	-	-	-	1,362	1,362	-	2,149	2,149
-	-	-	-	-	669	670	-	9,416	9,416
901	109	31	892	2,187	74,714	102,840	2,196	109,511	117,725

ציבור - מסחרי	
חקלאות	
כרייה וחציבה	
תעשייה	
בינוי ונדל"ן - בינוי (7)	
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
אספקת חשמל ומים	
מסחר	
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	
תחבורה ואחסנה	
מידע ותקשורת	
שירותים פיננסיים	
שירותים עסקיים אחרים	
שירותים ציבוריים וקהילתיים	
סך הכל מסחרי (8)	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
אנשים פרטיים - אחר	
סך הכל ציבור - פעילות בישראל	
בנקים בישראל	
ממשלת ישראל	
סך הכל פעילות בישראל	

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 74,714 מיליון ש"ח, 10,188 מיליון ש"ח, 353 מיליון ש"ח, 1,220 מיליון ש"ח ו-31,250 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (7) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 397 מיליון ש"ח וסיכון אשראי חוץ מאזני בסך של 890 מיליון ש"ח בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.
- (8) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך 2,256 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

30 בספטמבר 2016									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
יִתְרֵת ההִפְסָדִי לֵאשְׁרָאִי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: חובות (2)	סך הכל	בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך הכל
במיליוני ש"ח									
-	-	-	-	-	8	13	-	13	13
-	-	-	-	-	-	-	-	26	26
2	(1)	1	-	-	156	167	-	210	210
1	-	-	-	-	3	26	-	26	26
-	(1)	(4)	-	-	208	209	-	209	209
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	60	88	-	90	90
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	8	8	8	18	8	10	18
-	-	-	-	-	4	6	-	17	17
1	-	-	-	-	189	219	-	949	949
2	-	-	-	-	89	303	-	303	303
6	(2)	(3)	8	8	725	1,049	8	1,853	1,861
1	-	-	-	-	66	146	-	148	148
7	(2)	(3)	8	8	791	1,195	8	2,001	2,009
-	-	-	-	-	1,795	1,795	-	3,896	3,896
-	-	-	-	-	-	-	-	2,751	2,751
7	(2)	(3)	8	8	2,586	2,990	8	8,648	8,656

* מזה השקעות באגרות חוב מגובות משכנתא בסך של 507 מיליון ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 2,586 מיליון ש"ח, 4,888 מיליון ש"ח, 384 מיליון ש"ח ו-798 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

30 בספטמבר 2015									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) (3)					סיכון אשראי כולל (1)				
הפסדי אשראי (4)									
ייתר ההפרשה לפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הכנסות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי (6)	מזה: חובות (2)	סך הכל	בעייתי (6)	דירוג ביצוע אשראי (5)	סך הכל
במיליוני ש"ח									
-	-	-	-	-	11	17	-	17	17
-	-	-	-	-	-	-	-	59	59
1	-	-	9	9	27	45	9	155	156
1	-	-	-	-	-	44	-	44	44
3	-	(9)	15	15	143	144	15	128	144
-	-	-	-	-	-	-	-	20	20
-	-	-	-	-	62	137	-	142	143
-	-	-	-	-	77	77	-	77	77
-	-	-	-	-	-	9	-	9	9
-	-	-	-	-	5	6	-	52	56
-	-	-	-	-	127	156	-	795	796
2	-	-	-	-	105	285	-	285	285
7	-	(9)	24	24	557	920	24	1,783	1,806
1	-	-	-	-	63	153	-	162	162
8	-	(9)	24	24	620	1,073	24	1,945	1,968
-	-	-	-	-	2,896	2,896	-	5,377	5,377
-	-	-	-	-	-	-	-	1,093	1,093
8	-	(9)	24	24	3,516	3,969	24	8,415	8,438

* מזה השקעות באגרות חוב מגובות משכנתא בסך של 452 מיליון ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 3,516 מיליון ש"ח, 3,557 מיליון ש"ח, 502 מיליון ש"ח, ו-863 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2015									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
ייתר ההפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הכנסות בגין הפסדי אשראי	פגום	בעייתי ⁽⁶⁾	מזה: חובות ⁽²⁾	סך הכל	בעייתי ⁽⁶⁾	דירוג ביצוע אשראי ⁽⁵⁾	סך הכל
במיליוני ש"ח									
-	-	-	-	-	10	13	-	13	13
-	-	-	-	-	-	-	-	181	181
1	(3)	(3)	9	9	31	54	9	162	171
1	-	-	-	-	-	64	-	64	64
3	-	(9)	14	14	138	140	14	138	152
-	-	-	-	-	-	-	-	20	20
-	-	-	-	-	107	163	-	167	168
-	-	-	-	-	10	10	-	10	10
-	-	-	-	-	2	9	-	9	9
-	-	-	-	-	5	6	-	55	55
-	(1)	(1)	-	-	262	290	-	980	981
2	-	-	-	-	83	313	-	313	313
7	(4)	(13)	23	23	648	1,062	23	2,112	2,137
1	-	-	-	-	48	150	-	154	154
8	(4)	(13)	23	23	696	1,212	23	2,266	2,291
-	-	-	-	-	2,249	2,249	-	4,744	4,744
-	-	-	-	-	-	-	-	3,244	3,244
8	(4)	(13)	23	23	2,945	3,461	23	10,254	10,279

* מזה השקעות באגרות חוב מגובות משכנתא בסך של 510 מיליון ש"ח.

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות, אגרות חוב, נכסים בגין מכשירים נגזרים וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, בסך 2,945 מיליון ש"ח, 5,990 מיליון ש"ח, 416 מיליון ש"ח ו-928 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (6) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

ניהול סיכוני אשראי צד נגדי

חשיפת האשראי הנוכחית לצדדים נגדיים שהינם מוסדות פיננסיים זרים

רוב חשיפת האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפה הינה כלפי המערכת הבנקאית במערב אירופה ובצפון אמריקה, החשיפה למוסדות פיננסיים אחרים זניחה. חשיפת אשראי נוכחית למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾ על בסיס מאוחד

ליום 31 בדצמבר 2015			ליום 30 בספטמבר 2016			דירוג אשראי חיצוני
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾ במיליוני ש"ח	סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ מאזני נוכחי ⁽³⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾ במיליוני ש"ח	
1,261	3	1,258*	1,153	3	1,150	AAA עד AA-
2,560	17	2,543	1,401	14	1,387	A+ עד A-
723	16	707	189	7	182	BBB+ עד BBB-
53	-	53	40	-	40	BB+ עד B-
40	7	33	69	8	61	ללא דירוג
4,637	43	4,594	2,852	32	2,820	סך הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים
-	-	-	-	-	-	מזה: סיכון אשראי בעייתי ⁽⁴⁾

* הוצג מחדש

הערות:

- (1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים בשליטת הגופים הללו.
- (2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות חוב, ניירות ערך שנשאלו ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים. ההשקעה במניות בגין מוסדות פיננסיים זרים ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכמה ב-53 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2015 - 47 מיליון ש"ח).
- (3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי, לרבות ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
- (4) סיכון אשראי שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (5) לצורך דירוג המוסדות הפיננסיים, הבנק עשה שימוש בדירוגים שנקבעו לצורך יישום הגישה הסטנדרטית של באזל. הבנק משתמש בדירוג של סוכנות S&P לדירוג המוסדות הפיננסיים הזרים אליהם קיימת חשיפת אשראי. אולם כאשר אין דירוג מסוכנות S&P משתמש הבנק בדירוג מסוכנויות אחרות.

הערות כלליות:

- א. חשיפות האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי ההפרשה בגין הפסדי אשראי.
- ב. חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים.
- ג. למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים וזרים) ראה באור 10 לדוחות הכספיים. סיכון האשראי החוץ מאזני בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שבוצעו עם מוסדות פיננסיים זרים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה הסתכם ליום 30 בספטמבר 2016 ב-274 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2015 - 308 מיליון ש"ח).

התיאבון לסיכון המידתי שהוגדר על ידי דירקטוריון הבנק מקבל ביטוי בהתפלגות חשיפת האשראי למוסדות פיננסיים אשר רובה ככולה הינה מול מוסדות המדורגים בדירוגים גבוהים.

בנוסף הקבוצה מנהלת את החשיפות לחלק מהצדדים הנגדיים באמצעות הסכמי קיזוז (Netting) מול בנקים המצמצמים באופן משמעותי את הסיכון להכנסות ולהון הקבוצה במצבי חדלות פרעון של מוסדות אלו.

עיקר חשיפת האשראי הנוכחית של הקבוצה (90%) מיוחסת למוסדות פיננסיים זרים מובילים במדינות OECD, המדורגים בקבוצות הדירוג AAA עד A- כאשר 40% מסך החשיפה מדורג בטווח שבין AAA עד AA-.

סיכון האשראי המאזני של הקבוצה למוסדות פיננסיים זרים כולל השקעה של כ-0.6 מיליארד ש"ח באגרות חוב במט"ח. תיק אגרות החוב, הכלול בחשיפה למוסדות פיננסיים זרים, מפוזר וכולו בדירוג השקעה (Investment Grade) - מזה כ-82% מדורגות בדירוג A- ומעלה. משך החיים הממוצע של התיק עומד על כשנתיים.

בנוסף, כולל סיכון האשראי המאזני פקדונות שהופקדו בבנקים זרים בהיקף של כ-1.9 מיליארד ש"ח בעיקר לתקופה קצרה של יום עד שבוע.

ליום 30 בספטמבר 2016 אין מדינה בה קיימת לקבוצת הבנק חשיפת אשראי העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, שהסתכם ב-1,558 מיליון ש"ח (כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 202 בדבר רכיבי ההון).

חשיפה למדינות זרות

החשיפה המאזנית למדינות זרות כוללת פקדונות, אגרות חוב, אשראי לציבור ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

החשיפה החוץ מאזנית כוללת ערביות, סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ומסגרות לא מנוצלות.

הבנק מחזיק, בין היתר, באגרת חוב של ממשלת איטליה בסך של 79 מיליון ש"ח, המדורגת בדירוג BBB- ומועד פרעונה בשנת 2017.

אגרת החוב האמורה משלמת את תשלומי הרבית כסדרם.

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדינות זרות⁽⁴⁾ ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך⁽⁵⁾ (במיליון ש"ח)

	30 בספטמבר 2016												
	חשיפה חוץ מאזנית⁽²⁾⁽³⁾			חשיפה מאזנית⁽²⁾									
חשיפה מאזנית מעבר לגבול⁽²⁾				חשיפה מאזנית של חברות מאוחזות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים							חשיפה מאזנית מעבר לגבול		
	מזה סיכון			נטו									
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	סיכון אשראי חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	למשלות⁽⁴⁾	
1,500	2,546	-	81	-	5	4,046	-	-	-	298	1,171	2,577	ארצות הברית
1	34	-	25	-	-	35	-	-	-	30	5	-	ספרד
4	96	-	3	-	1	100	-	-	-	20	1	79	איטליה
1	14	-	1	-	-	15	-	-	-	15	-	-	אירלנד
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	יוון
-	2	-	-	-	-	2	-	-	-	2	-	-	פורטוגל
1,180	2,890	-	583	5	21	4,250	180	24	204	1,098	2,378	594	מדינות אחרות
													סך כל החשיפות למדינות זרות
2,686	5,582	-	694	5	27	8,448	180	24	204	1,463	3,555	3,250	
													סך כל החשיפות למדינות LDC
29	266	-	119	-	1	295	-	-	-	206	89	-	

(1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, בטחונות נדילים ונגזרי אשראי.

(2) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחובות פגומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(5) ניתן מידע גם בדבר כל החשיפות למדינות פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד, אשר כוללות אשראי פקטורינג המבוסס בביטוח אשראי בחברות ביטוח.

30 בספטמבר 2015														
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾				חשיפה מאזנית ⁽²⁾										
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾		חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבי מקומיים												
		מזה סיכון										חשיפה מאזנית מעבר לגבול		
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽⁴⁾		
1,107	3,309	-	162	-	2	4,416	-	-	-	649	2,576	1,191	ארצות הברית	
44	4	-	10	-	-	48	-	-	-	4	2	42	ספרד	
89	7	-	4	-	-	96	-	-	-	9	2	85	איטליה	
13	10	-	2	-	-	23	-	-	-	23	-	-	אירלנד	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	יוון	
1,718	1,879	-	530	15	38	3,853	256	35	291	1,127	2,470	-	מדינות אחרות	
													סך כל החשיפות למדינות זרות	
2,971	5,209	-	709	15	40	8,436	256	35	291	1,812	5,050	1,318		
													סך כל החשיפות למדינות LDC	
63	164	-	31	-	9	227	-	-	-	224	3	-		
31 בדצמבר 2015														
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾				חשיפה מאזנית ⁽²⁾										
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾		חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים												
		מזה סיכון										חשיפה מאזנית מעבר לגבול		
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽⁴⁾		
2,263	3,662	-	76	-	2	5,925	-	-	-	748	1,760	3,417	ארצות הברית	
304	888	-	184	14	15	1,192	-	-	-	283	909	-	בריטניה	
44	5	-	11	-	-	49	-	-	-	4	3	42	ספרד	
87	4	-	3	-	-	91	-	-	-	8	1	82	איטליה	
13	6	-	2	-	-	19	-	-	-	19	-	-	אירלנד	
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	יוון	
-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	פורטוגל	
1,557	1,227	-	327	6	18	3,054	270	30	300	1,085	1,699	-	מדינות אחרות	
													סך כל החשיפות למדינות זרות	
4,268	5,793	-	604	20	35	10,331	270	30	300	2,148	4,372	3,541		
													סך כל החשיפות למדינות LDC	
62	189	-	56	-	5	251	-	-	-	251	-	-		

31 בדצמבר 2015													
חשיפה חוץ מאזנית ⁽²⁾⁽³⁾			חשיפה מאזנית ⁽²⁾										
חשיפה מאזנית מעבר לגבול ⁽²⁾		חשיפה מאזנית של חברות מאוחדות של הבנק במדינות זרות לתושבים מקומיים								חשיפה מאזנית מעבר לגבול			
לפרעון מעל שנה	לפרעון עד שנה	מזה סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ מאזנית	חובות פגומים	סיכון אשראי מאזני בעייתי	סך כל החשיפה המאזנית	נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים	לממשלות ⁽⁴⁾	
2,263	3,662	-	76	-	2	5,925	-	-	-	748	1,760	3,417	ארצות הברית
304	888	-	184	14	15	1,192	-	-	-	283	909	-	בריטניה
44	5	-	11	-	-	49	-	-	-	4	3	42	ספרד
87	4	-	3	-	-	91	-	-	-	8	1	82	איטליה
13	6	-	2	-	-	19	-	-	-	19	-	-	אירלנד
-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	יוון
-	1	-	-	-	-	1	-	-	-	1	-	-	פורטוגל
1,557	1,227	-	327	6	18	3,054	270	30	300	1,085	1,699	-	מדינות אחרות
סך כל החשיפות למדינות זרות													
4,268	5,793	-	604	20	35	10,331	270	30	300	2,148	4,372	3,541	
סך כל החשיפות למדינות LDC													
62	189	-	56	-	5	251	-	-	-	251	-	-	

ב. מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך (במיליוני ש"ח)

סכום החשיפות המאזניות	סכום החשיפות המאזניות	סכום החשיפות המאזניות
ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 30 בספטמבר 2015	ליום 31 בדצמבר 2015
בריטניה 984	-	-

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדינות זרות עם בעיות נזילות (במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום									
30 בספטמבר 2016					30 בספטמבר 2015				
פוארטו ריקו	אירלנד	קפריסין	פורטוגל	פוארטו ריקו	קפריסין	הונגריה	איסלנד	רומניה	יוון
17	6	1	3	1	-	10	1	-	4
(2)	-	1	(1)	-	-	-	-	-	(2)
-	-	-	-	-	1	-	1	-	-
-	-	-	-	-	(1)	-	-	-	-
15	6	2	2	2	-	1	10	2	-

לתשעת החודשים שנתיימו ביום									
30 בספטמבר 2016					30 בספטמבר 2015				
פוארטו ריקו	אירלנד	קפריסין	פורטוגל	פוארטו ריקו	קפריסין	הונגריה	איסלנד	רומניה	יוון
19	-	1	3	-	-	-	10	-	2
(4)	-	1	(1)	-	-	-	-	-	(1)
-	6	-	-	1	1	-	2	5	1
-	-	-	-	-	(1)	-	-	(5)	-
15	6	2	2	2	-	1	10	2	-

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2015									
פוארטו ריקו	אירלנד	קפריסין	הונגריה	איסלנד	רומניה	יוון	פורטוגל	פוארטו ריקו	פוארטו ריקו
-	-	-	-	10	-	-	-	2	2
-	-	-	-	1	-	-	-	(1)	(1)
1	1	1	-	3	5	1	-	2	2
(1)	-	-	-	-	(5)	-	-	-	-
-	-	1	10	4	-	1	3	3	3

סיכונים בתיק ההלוואות לדיור

פעילות המשכנתאות בקבוצת הבנק

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 העמיד הבנק משכנתאות לציבור, בניטרול מיחזורים, בסכום כולל של 3,394 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,831 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 11%. נתונים אלה כוללים הלוואות לדיור ממקורות הבנק (ללא אשראי מכספי אוצר) בסך של 3,393 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,828 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 11%. סך כל המיחזורים של הלוואות לדיור הנובעים מפרעונות מוקדמים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 הסתכם ב-304 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,013 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 70%.

מדיניות האשראי של הקבוצה בתחום המשכנתאות

על רקע הסיכון בו פועלת מערכת הבנקאות הישראלית בתחום האשראי למשכנתאות וכן על רקע השינויים וההתפתחויות בשוק האשראי לדיור והוראות המפקח על הבנקים, נוקט הבנק במדיניות אשראי שמרנית המאושרת על ידי דירקטוריון הבנק שנבחנת מידי שנה ומתעדכנת על פי השינויים והתמורות בארץ, שינויים ברגולציה וכיו"ב. שמרנות זו באה לידי ביטוי בבחינת שיעור המימון, שיעור ההחזר מהכנסת הלווה ויכולת עמידה בהחזרים שוטפים גם בתרחישים של שינוי רבית. כמו כן, קיימות מגבלות בדבר גודל הלוואה ללווה יחיד. במהלך בחינת האשראי מקפיד הבנק לקבל מידע ממערכת וס8 על "אורות אדומים". הבנק נוקט משנה זהירות בנכסים בהם המצב הרישומי מורכב תוך מתן משקל יתר לטיב הלקוח ושיעור המימון. הבנק מעניק אשראי גם לקבוצות רכישה, ומתמקד בקבוצות הבונות באזורי ביקוש ובקבוצות בהן המארגן הינו בעל נסיון מוכח בתחום. הבנק מקיים, מעבר לבדיקות הנעשות באופן שוטף, דיון רבעוני בכל תיקי קבוצות הרכישה, בוחן את מצב הפרויקטים ובודק אם נדרשת הפרשה להפסדי אשראי בגין קבוצות הרכישה, מעבר לסיכון האשראי הפרטני של כל חבר בקבוצה. הבנק מקפיד לתמחר כל עסקה בהתאם לסיכון ולריתוק ההון הנדרש באמצעות כלים לחישוב התשואה. הבנק מבצע בקרה חודשית אחר התפתחות מאפייני סיכון, ביניהם: שיעור מימון, יחס החזר מהכנסה, מטרת ההלוואה וכדומה.

שיעור המימון

אחד הפרמטרים המרכזיים המשמשים את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור המימון (Loan To Value). שיעור המימון מחושב על פי הוראת הפיקוח על הבנקים מס' 876 - דוח על הלוואות לדיור והינו היחס בין סכום האשראי לבין שווי הנכסים המשמשים לביטחון במועד אישור ההלוואה. יצוין כי עליית שווי נכס כשלעצמה אינה מהווה אירוע לחישוב מחדש של LTV ואילו בעת מתן אשראי נוסף בביטחון אותו נכס ניתן לחשב LTV בהתייחס לשמאות עדכנית. תיק ההלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 הסתכם לסך של 21,356 מיליון ש"ח, כולל כ-70% אשראי שניתן עם שיעור מימון עד 60%, בהשוואה ל-70% ב-30 בספטמבר 2015. כ-95% מסך האשראי ניתן בשיעור מימון של עד 75%, בהשוואה ל-94% ב-30 בספטמבר 2015.

ביצועי ההלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016, שהסתכמו לסך של 3,393 מיליון ש"ח, כוללים כ-72% אשראי שניתן עם שיעור מימון של עד 60%, בהשוואה ל-71% בתקופה המקבילה אשתקד. כל הביצועים ניתנו בשיעור מימון של עד 75%, בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור ההחזר מהכנסה

פרמטר מרכזי נוסף המשמש את הבנק לבחינת הסיכון בתיק האשראי לדיור הינו שיעור ההחזר מהכנסת הלווה. יחס זה מאפשר לבנק להעריך את יכולתו של לווה לעמוד בהחזרי הלוואה השוטפים כסדרם מתוך הכנסתו הקבועה כפי שהיתה במועד מתן הלוואה. תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 כולל כ-79% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה ל-77% ב-30 בספטמבר 2015. כ-90% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה ל-88% ב-30 בספטמבר 2015.

ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 כוללים כ-84% אשראי שניתן עם שיעור החזר מהכנסה של עד 35%, בהשוואה ל-82% בתקופה המקבילה אשתקד. כ-92% מהאשראי ניתן ללווים עם שיעור החזר מהכנסה של עד 50%, בהשוואה ל-91% בתקופה המקבילה אשתקד. המידע כולל הלוואות בבטחון דירת מגורים.

הלוואות ברבית משתנה

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 כולל שיעור של 63% אשראי שניתן ברבית משתנה ומסתכם לסך של 13,541 מיליון ש"ח.

ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 כוללים סך של 1,085 מיליון ש"ח ברבית משתנה עד חמש שנים, המהווים 32% מסך הביצועים וסך של 688 מיליון ש"ח ברבית משתנה כל חמש שנים ומעלה, המהווים 20% מסך הביצועים.

הלוואות ארוכות טווח

תיק הלוואות לדיור ממקורות הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 כולל כ-64% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכם לסך של 13,715 מיליון ש"ח.

ביצועי הלוואות לדיור ממקורות הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2016 כוללים 51% אשראי אשר תקופת פירעונו למועד הדיווח היא עד 20 שנה ומסתכמים לסך של 1,727 מיליון ש"ח.

עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 329 - מגבלות למתן הלוואות לדיור

ביום 1 במאי 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים עדכון הוראת ניהול בנקאי תקין 329 - מגבלות למתן הלוואות לדיור. העדכון כולל הוספת התייחסות ל"דירה במחיר מופחת" כדוגמת "מחיר מטרה" ו"מחיר למשתכן" וקביעת כללים לחישוב שווי הנכס להלוואה לרכישת דירה במחיר מופחת (התבססות על הערכת שמאי במקום על מחיר הרכישה בפועל לדירות ששווין אינו עולה על 1.8 מיליון ש"ח).

שינויים בכללי הסיוע לזכאים חסרי דירה על פי תיקון מס' 13 לחוק הלוואות לדיור, התשנ"ב-1992

החל מיום 15 במאי 2016 שונה מנגנון קביעת הרבית, הוקטן סף הניקוד המינימלי לזכאות, נעשה שינוי בתקופה להחזר הלוואה וכן נקבעו מענקים ישוביים חדשים.

להלן נתונים על התפתחות תיק הלוואות לדיור בבנק בלבד לפי מגזרי הצמדה (ללא אשראי מכספי אוצר ולאחר ניכוי הפרשה להפסדי אשראי):

למטרת מגורים												
מגזר לא צמוד		מגזר צמוד מדד		מגזר צמוד מט"ח		מגזר צמוד		מגזר צמוד		מגזר צמוד		סך הכל
רבית קבועה		רבית משתנה		רבית קבועה		רבית משתנה		רבית קבועה		רבית משתנה		סך הכל
יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	יתרה	שיעור	סך הכל
במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	ב-%	סך הכל
4,299	22.1	8,353	43.1	2,946	15.2	3,718	19.2	76	0.4	19,392	100	1,964
3,463	19.1	7,666	42.3	3,019	16.7	3,854	21.3	100	0.6	18,102	100	2,000

להלן נתונים על התפתחות המשכנתאות בבנק בלבד (ללא אשראי מכספי אוצר):

שנת 2012	שנת 2013	שנת 2014	שנת 2015	תשעה חודשים 2016	
3,744	3,550	3,707	4,796	3,393	ביצועי ההלוואות לדיוור (במיליוני ש"ח)
8%	(5%)	4%	29%	(11%)	שיעור השינוי בביצועי ההלוואות לדיוור ביחס לתקופה מקבילה
0.08%	0.20%	0.01%	0.01%	-	שיעור ההוצאה להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק
0.76%	0.86%	0.74%	0.60%	0.57%	שיעור ההפרשה המצטברת להפסדי אשראי ביחס למשכנתאות באחריות הבנק

מימון ממונף - Leveraged Finance

בהתאם להוראת בנק ישראל מספר 327, אשר נכנסה לתוקף החל מיום 1 בינואר 2016, הבנק עידכן את הגדרת המימון הממונף. ככלל, מימון ממונף מוגדר כאשראי למימון עסקאות הוניות בתאגידים (כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323) אשר עונה על תבחינים מסויימים, ואשראי הניתן ללווים המאופיינים ברמות מינוף פיננסי גבוהות. הבנק מחשיב מימון ממונף כאשראי הנכלל באחת מארבע הקבוצות הבאות:

א. אשראי למטרת עסקה הונית כמוגדר בהוראת בנק ישראל מספר 323 (רכישת תאגיד אחר, רכישה עצמית של מניות וחלוקת הון), אשר עונה לתבחינים מסויימים בנוגע להיקף האשראי, לשיעור המימון הטמון בו, והיקף הבטחונות המוחשיים כפי שנקבעו על ידי הבנק.

ב. אשראי למטרות עסקיות שונות, אשר עונה לתבחינים מסויימים המצביעים על נתונים פיננסיים חלשים, כפי שנקבעו על ידי הבנק.

ג. אשראי למטרת מימון נדל"ן מניב, אשר עונה לתבחינים מסויימים בנוגע להיקף האשראי, לשיעור המימון הטמון בו, והיקף הבטחונות המוחשיים כפי שנקבעו על ידי הבנק.

ד. אשראי למטרת ליווי פרויקטים לבנייה, אשר עונה לתבחינים מסויימים בנוגע להיקף האשראי, היקף הבטחונות המוחשיים, ולחשיפה שעשויה להיווצר לבנק מהפרוייקט, כפי שנקבעו על ידי הבנק.

לנוכח פרופיל הסיכון הגבוה שטבוע במימון הממונף, מדיניות האשראי של הבנק קובעת הנחיות מחמירות לחיתום ומגבלות על היקף החשיפה למימון ממונף.

ליום 30 בספטמבר 2016 סך יתרות האשראי המצרפיות (אשראי מאדני וחוז מאדני נטו, בניכוי הפרשות להפסדי אשראי ובטחונות מותרים בניכוי) הנחשבות כמימון ממונף הסתכם ב-1,433 מיליון ש"ח.

סיכון שוק

המתודולוגיה לאמידת החשיפה לסיכונים השוק

הבנק עושה שימוש במספר כלים ומודלים מקובלים לצורך ניהול החשיפה לסיכונים השוק באמצעים, הכוללים גם את הערך בסיכון ה-VAR וגם הפעלת תרחישי קיצון Stress Tests.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע כי סך החשיפה לסיכונים שוק כפי שמוצאת את ביטוייה בערך בסיכון (ערך ה-VAR) לא תעלה על 5% מסך כל ההון, לפי אופק של 21 ימים בשיטה ההיסטורית. ערך ה-VAR ההיסטורי של הקבוצה ליום 30 בספטמבר 2016 עמד על כ-40 מיליון ש"ח. משקלו של ה-VAR ביחס לסך כל ההון ליום 30 בספטמבר 2016 עמד על כ-0.5%.

Back Testing

הבנק פועל בהתמדה לשיפור איכות החיזוי של מודל ה-VAR ההיסטורי באמצעות בחינה שוטפת של ה-Back Testing. בחינת ה-Back Testing של מודל ה-VAR ההיסטורי מראה כי בשנה שנתיימה ביום 30 בספטמבר 2016 לא נרשמו מקרים בהם ההפסד התיאורטי היומי עלה על ערך ה-VAR שנחזה. על פי תוצאות הבחינה, המודל עומד בקריטריונים כפי שהוגדרו על ידי ועדת באזל.

החשיפה ברבית

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים הרבית באמצעות תחימת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי עם שינוי מקביל של 1% בעקום הרבית במגזר הצמוד, במגזר השקלי ובמגזר המט"ח. על פי המגבלות, החשיפה המקסימאלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון העצמי הינה בשיעור של 3.5% במגזר צמוד המדד, בשיעור של 3.5% במגזר השקלי הלא צמוד ובשיעור של 2% במגזר המט"ח. המגבלה על סך החשיפה בכלל מגזרי ההצמדה הינה 4.5%.
- בנוסף לקביעת מגבלות על תיאבון הסיכון הכולל לחשיפה לסיכונים רבית ברמת חשיפת השווי ההוגן, קבע דירקטוריון הבנק מגבלות פרטניות ברמת חדרי העסקאות והיחידות העסקיות השונות היוצרות סיכונים רבית, על היקף חשיפת הרבית.
- תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלית בשווי ההוגן הנבדקת באמצעות הפעלתם של מספר תרחישי קיצון, לרבות מגבלה על השפעת זעזוע סטנדרטי ברבית (2%) על התיק הבנקאי. מגבלה זו נקבעה לעד 10% מסך כל ההון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

סיכון הרבית נמדד ומנוהל על בסיס הנחות שונות באשר לזמני הפרעון של הנכסים וההתחייבויות. ביתרות חשבונות העו"ש שאין נושאות רבית קיימות יתרות זכות בסכום יציב לאורך זמן. הבנק קבע כי תקופת הפרעון של יתרת העו"ש היציבה המשמשת בחישוב החשיפה לרבית תהיה למספר שנים. ניהול החשיפה מביא בחשבון את השפעת הפרעונות המוקדמים של הלואאות לדיר.

להלן תיאור רגישות הון הקבוצה לשינויים במקביל בעקומי הרבית - השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מתרחיש של עלייה מקבילה של 1% בעקום הרבית:

	ליום 31 בדצמבר 2015		ליום 30 בספטמבר 2016	
	% המגבלה	% החשיפה בפועל	% המגבלה	% החשיפה בפועל
מט"י לא צמוד	(3.50)	(0.24)	(3.50)	(0.05)
מט"י צמוד מדד	(4.00)	(1.69)	(3.50)	(1.81)
מט"ח וצמוד מט"ח	(1.00)	(0.74)	(2.00)	(0.68)

ניתוח רגישות להשפעת החשיפה לשינויים ברבית המבוססת על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

להלן מידע על נכסים והתחייבויות החשופים לשינויים ברבית על פי שוויים ההוגן, כולל ניתוח רגישות לגבי השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעור הרבית על שוויים ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים, על פי כללים חשבונאיים:

להלן פרטים על השפעת שינויים ברבית על השווי ההוגן של עודף הנכסים במגזר:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים (לפני השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית):

ליום 30 בספטמבר 2016					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
121,611	994	2,256	12,195	12,892	93,274
60,653	4,518	5,306	27,367	383	23,079
115,341	1,286	3,573	17,341	11,943	81,198
60,832	4,162	4,051	22,036	674	29,909
6,091	64	(62)	185	658	5,246

נכסים פיננסיים⁽¹⁾
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי-מאזניים⁽³⁾
 התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי-מאזניים⁽³⁾
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 30 בספטמבר 2015					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
117,283	917	2,672	11,558	14,131	88,005
77,586	6,022	7,339	36,784	497	26,944
111,733	1,555	3,811	19,382	13,489	73,496
77,553	5,513	6,221	28,752	1,254	35,813
5,583	(129)	(21)	208	(115)	5,640

נכסים פיננסיים⁽¹⁾
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי-מאזניים⁽³⁾
 התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי-מאזניים⁽³⁾
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

ליום 31 בדצמבר 2015					
סך הכל	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד
120,634	816	2,096	12,809	13,505	91,408
77,528	4,369	6,921	36,748	450	29,040
114,779	1,458	3,625	20,478	12,884	76,334
77,561	3,851	5,403	28,965	962	38,380
5,822	(124)	(11)	114	109	5,734

נכסים פיננסיים⁽¹⁾
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי-מאזניים⁽³⁾
 התחייבויות פיננסיות⁽¹⁾
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוזי-מאזניים⁽³⁾
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

2. השפעת שינויים פוטנציאליים בשיעורי הרבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

זמן הפרעון של חשבונות העו"ש שאינם נושאים רבית, המשמש לחישוב החשיפה כאמור, הוא עם דרישה עד חודש, כמו כן, חישוב החשיפה אינו כולל השפעה של פרעונות מוקדמים של הלוואות לדירור.

ליום 30 בספטמבר 2016								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾								
סך הכל שינוי בשווי הוגן	סך הכל	השפעות מקצות	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי		במיליוני ש"ח
			אחר	אירו	דולר	לא צמוד	צמוד	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
								השינויים בשיעורי הרבית
(8.09)	(493)	5,598	-	63	(70)	140	625	4,840
(0.87)	(53)	6,038	-	64	(63)	180	654	5,203
8.80	536	6,627	-	65	(72)	231	707	5,696

ליום 30 בספטמבר 2015								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾								
סך הכל שינוי בשווי הוגן	סך הכל	השפעות מקצות	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי		במיליוני ש"ח
			אחר	אירו	דולר	לא צמוד	צמוד	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
								השינויים בשיעורי הרבית
(9.06)	(506)	5,077	-	(132)	(29)	192	(210)	5,256
(0.99)	(55)	5,528	-	(132)	(22)	208	(126)	5,600
10.87	607	6,190	-	(131)	(12)	233	3	6,097

ליום 31 בדצמבר 2015								
שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי רבית ⁽⁴⁾								
סך הכל שינוי בשווי הוגן	סך הכל	השפעות מקצות	מטבע חוץ ⁽²⁾			מטבע ישראלי		במיליוני ש"ח
			אחר	אירו	דולר	לא צמוד	צמוד	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
								השינויים בשיעורי הרבית
(8.36)	(487)	5,335	-	(125)	(18)	64	27	5,387
(0.89)	(52)	5,770	-	(125)	(11)	109	99	5,698
10.29	599	6,421	-	(124)	14	166	214	6,151

(1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.

(2) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

(3) סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כשהם מהווים ברביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בכל שאר המטבעות ושאינם דולר ארה"ב ואינם מטבעות עיקריים שניתן להם גילוי נפרד.

(4) שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים המוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל שינוי שצוין בכל שיעורי הרבית במגזר ההצמדה. סך השווי ההוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים), בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הרבית בכל מגזרי ההצמדה.

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית

30 בספטמבר 2016						
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שלוש שנים	מעל שלוש שנים ועד חמש שנים	מעל חמש שנים ועד עשר שנים	במיליוני ש"ח
מטבע ישראלי לא צמוד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
סך הכל שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
סך הכל שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר						
החשיפה המצטברת במגזר						
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
סך הכל שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
סך הכל שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר						
החשיפה המצטברת במגזר						

ראה הערות בעמוד 72

31 בדצמבר 2015			30 בספטמבר 2015										
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכול שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכול שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכול שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשרים שנים		
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים				במיליוני ש"ח		
0.58	2.36	91,408	0.56	2.29	88,005	0.72	2.62	93,274	123	98	1,405		
0.62		27,889	0.63		25,458	0.74		21,724	-	-	-		
0.15		1,151	0.12		1,486	0.24		1,355	-	-	-		
⁽²⁾ 0.59		120,448	⁽²⁾ 0.57		114,949	⁽²⁾ 0.72		116,353	123	98	1,405		
0.20	0.99	76,334	0.12	0.67	73,496	0.22	0.96	81,198	-	-	107		
0.52		37,057	0.49		33,994	0.74		28,952	-	-	-		
0.23		1,323	0.15		1,819	0.22		957	-	-	-		
⁽²⁾ 0.30		114,714	⁽²⁾ 0.24		109,309	⁽²⁾ 0.35		111,107	-	-	107		
											98	1,298	
											5,123	5,025	
3.42	2.27	13,505	3.64	2.00	14,131	3.19	2.87	12,892	1	83	671		
2.88		450	3.12		497	2.78		383	-	-	-		
⁽²⁾ 3.41		13,955	⁽²⁾ 3.62		14,628	⁽²⁾ 3.18		13,275	1	83	671		
2.81	0.95	12,884	2.96	0.83	13,489	3.09	1.10	11,943	-	-	134		
1.84		962	1.74		1,254	1.67		674	-	-	-		
⁽²⁾ 2.74		13,846	⁽²⁾ 2.86		14,743	⁽²⁾ 3.01		12,617	-	-	134		
											83	537	
											657	574	

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית (המשך)

30 בספטמבר 2016						
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה ועד חודשים שנה	מעל שלושה ועד שלושה שנים	מעל חמש ועד חמש שנים	מעל חמש ועד חמש שנים	
במיליוני ש"ח						
מטבע חוץ⁽⁴⁾						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
נכסים פיננסיים ⁽¹⁾						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
סך הכל שווי הוגן						
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾						
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)						
אופציות (במונחי נכס הבסיס)						
סך הכל שווי הוגן						
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר						
החשיפה המצטברת במגזר						
5,805	1,696	3,454	2,320	628	1,522	
15,053	11,883	7,616	829	245	501	
252	572	239	1	-	-	
21,110	14,151	11,309	3,150	873	2,023	
17,731	2,149	1,966	283	31	31	
10,170	7,866	6,810	1,320	681	1,958	
203	869	368	4	-	-	
28,104	10,884	9,144	1,607	712	1,989	
(6,994)	3,267	2,165	1,543	161	34	
(6,994)	(3,727)	(1,562)	(19)	142	176	

ראה הערות בעמוד 72

31 בדצמבר 2015			30 בספטמבר 2015								
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשרים שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים			במיליוני ש"ח	
1.18	2.32	15,721	0.97	2.30	15,147	1.23	1.63	15,445	-	1	19
0.31		46,203	0.37		47,914	0.34		36,127	-	-	-
0.16		1,835	0.09		2,231	0.23		1,064	-	-	-
(2)0.52		63,759	(2)0.50		65,292	(2)0.60		52,636	-	1	19
0.09	1.14	25,561	0.07	0.94	24,748	0.10	1.00	22,200	-	-	9
0.69		36,573	0.71		38,617	0.81		28,805	-	-	-
0.10		1,646	0.06		1,869	0.25		1,444	-	-	-
(2)0.43		63,780	(2)0.45		65,234	(2)0.49		52,449	-	-	9
										1	10
										187	186

החשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הרבית (המשך)

30 בספטמבר 2016						
עם דרישה ועד חודש	מעל חודש ועד שלושה חודשים	מעל שלושה חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד שלושה שנים	מעל שלושה שנים ועד חמש שנים	מעל חמש שנים ועד עשר שנים	
במיליוני ש"ח						
חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הרבית						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
79,374	6,223	9,463	11,567	6,713	5,870	נכסים פיננסיים ⁽¹⁾⁽³⁾
21,341	19,480	12,076	2,857	1,056	1,424	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
413	1,427	575	4	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
101,128	27,130	22,114	14,428	7,769	7,294	סך הכל שווי הוגן
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
86,526	5,509	8,782	7,672	4,252	2,350	התחייבויות פיננסיות ⁽¹⁾
20,651	17,398	11,758	3,869	1,344	3,411	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
411	1,415	571	4	-	-	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
107,588	24,322	21,111	11,545	5,596	5,761	סך הכל שווי הוגן
(6,460)	2,808	1,003	2,883	2,173	1,533	מכשירים פיננסיים, נטו
(6,460)	(3,652)	(2,649)	234	2,407	3,940	החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית במגזר
						החשיפה המצטברת במגזר

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הרבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הרבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 14.א. לדוחות הכספיים.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

(1) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.

(2) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

(3) כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פרעון".

(4) לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.

31 בדצמבר 2015			30 בספטמבר 2015								
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פרעון	מעל עשרים שנים	מעל עשרים שנים
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים			במיליוני ש"ח	
0.98	2.32	121,828	0.99	2.16	118,663	1.05	2.55	122,620	1,133	182	2,095
0.44		74,772	0.47		74,088	0.51		58,297	63	-	-
0.15		3,617	0.10		4,579	0.24		2,811	392	-	-
(2)0.77		200,217	(2)0.78		197,330	(2)0.86		183,728	1,588	182	2,095
0.47	0.97	115,710	0.45	0.81	112,864	0.49	1.05	116,151	810	-	250
0.62		74,822	0.62		74,084	0.79		58,494	63	-	-
0.16		3,600	0.11		4,550	0.24		2,793	392	-	-
(2)0.52		194,132	(2)0.51		191,498	(2)0.59		177,438	1,265	-	250
										182	1,845
										5,967	5,785

החשיפה בבסיס

החשיפה בבסיס בפועל

להלן תיאור חשיפת ההון הפנוי בפועל, ברמת הקבוצה, בהשוואה למגבלות הדירקטוריון (במיליוני ש"ח):

תקרת החשיפה המאושרת כ- % מההון הפנוי	% מההון הפנוי ליום		החשיפה בפועל ליום		
	31 בדצמבר 2015	30 בספטמבר 2016	31 בדצמבר 2015	30 בספטמבר 2016	
אין	96	81	5,290	4,805	מט"י לא צמוד
(30)-60	4	16	197	943	מט"י צמוד מדד
(10)-10	-	3	(10)	168	מט"ח וצמוד מט"ח

הערות:

- (1) השיעורים השלישיים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים כאחוז מההון הפנוי.
- (2) הבנק נוקט בגישה כלכלית בניהול חשיפות הבסיס, ומבצע התאמות לסיווג החשבונאי בהתחשב במהות הכלכלית. הבנק מביא בחשבון בניהול השוטף את חוסר ההתאמה שנוצרת לעתים בין החשיפה החשבונאית לחשיפה הכלכלית במטרה לגדר את הרווח החשבונאי המדווח.

רגישות ההון לשינויים בשער החליפין

הבנק פועל בשוקי המטבע באמצעות עסקאות ספוט, פורוורד ובאמצעות אופציות הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. הבנק פועל במטבעות הסחירים בעולם וסך החשיפה המטבעית נטו של קבוצת הבנק נמוכה. עיקר הפעילות בנגזרים הינה בנגזרי מטבע שקל/דולר עבור לקוחות הבנק. הבנק אינו חשוף בפעילות הנגזרים שלו לסיכונים מטבע מהותיים.

להלן תיאור רגישות הון הבנק לשינויים תיאורטיים בשער החליפין של מטבעות החוץ העיקריים, נכון ליום 30 בספטמבר 2016 (במיליוני ש"ח).

המדידה מתייחסת להשפעת השינויים על ההון וכוללת את הפעילות במכשירים מאזניים וחוזי-מאזניים.

אחוז שינוי בשער החליפין		דולר	אירו
ירידה של 5%		(7)	5
ירידה של 10%		(17)	13
עלייה של 5%		9	3
עלייה של 10%		25	14

הערות:

- (1) השפעה זו חושבה על-פי השינוי הצפוי בפוזיציות הכלכליות המנוהלות במטבעות השונים, בהינתן התרחישים שנקבעו על ידי המפקח על הבנקים.
- (2) תרחיש עלייה פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד השקל.
- (3) הנתונים משקפים את השפעת השינויים בשער החליפין על השווי ההוגן לאחר השפעת המס.
- (4) לשינויים בשער החליפין של שאר המטבעות יש השפעה זניחה על רווחי הבנק.

ניהול סיכונים במכשירים פיננסיים נגזרים

חדרי עסקאות

חדרי העסקאות בבנק מיועדים לפעילויות שונות ומגוונות בתחום שוקי ההון ומטבע החוץ. חדר העסקאות במט"ח סוחר במגוון גדול של מכשירים פיננסיים, והינו אחד מחדרי העסקאות הפעילים במערכת הבנקאית גם בתחום המכשירים הנגזרים, לרבות עשיית שוק במטבעות ובאג"ח מדינה. בין היתר פועל הבנק גם בתחום המעו"ף בבורסה לניירות ערך. החשיפה הנוצרת הן בבסיס והן ברבית כתוצאה מפעילות זו נכללת במסגרת המגבלות המאושרות על ידי הדירקטוריון לחשיפות בבסיס וברבית.

להלן ריכוז היקף הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים (ערך נקוב במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2015	ליום 30 בספטמבר 2016	
		עסקאות גידור:
2,350	2,697	חוזי רבית
402	241	חוזי מטבע חוץ
		עסקאות ALM ואחרות:
16,924	14,066	חוזי רבית
79,112	62,149	חוזי מטבע חוץ (כולל SPOT)
105,192	55,944	חוזים בגין מניות, מדדי מניות, סחורות ואחרים
203,980	135,097	סך הכל מכשירים פיננסיים נגזרים

סיכון נזילות ומימון

למידע בדבר יחס כיסוי הנזילות ראה באור 8 לדוחות הכספיים.

מצב הנזילות והרכב הנכסים וההתחייבויות

עיקר הנכסים הנזילים בקבוצה, הכוללים מזומנים, פקדונות בבנק ישראל (עו"ש ופקדונות מוניטריים), פקדונות בבנקים וניירות ערך נזילים, הסתכמו ליום 30 בספטמבר 2016 ב-40.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-43.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2015, מזה, יתרת המזומנים, פקדונות בבנק ישראל והפקדונות בבנקים הסתכמה ב-26.7 מיליארד ש"ח, וכ-14.1 מיליארד ש"ח הושקעו בניירות ערך, בעיקר באגרות חוב של ממשלת ישראל.

יחס הפקדונות לאשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2016, עומד על 133.9%, בהשוואה ל-142.3% ב-31 בדצמבר 2015. ביום 30 בספטמבר 2016 הסתכמו פקדונות הציבור, אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים, בכ-110.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-109.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2015.

הרכב הנכסים וההתחייבויות של הבנק מצביע על נזילות גבוהה. זאת כתוצאה ממדיניות לגיוס מקורות מגוונים ויציבים, תוך דגש על גיוס מקורות לטווחי זמן בינוניים וארוכים, ממגוון של מגזרי לקוחות, ובמטבעות שונים. הבנק מנטר, באופן שוטף, את היקף וריכוזיות המקורות על פי קריטריונים שונים, כגון: גודל ומח"מ ומציב יעדים ומגבלות להיקף הפקדונות הגדולים ולתמהיל המקורות בכלל. הבנק פועל בנגזרים ונדרש לביטחונות במסלקות השונות בגין פעילות זו. לדרישת הביטחונות הנ"ל קיימת השפעה נמוכה על רמת הנזילות ויחס כיסוי הנזילות של הקבוצה.

במהלך תקופת הדיווח בוצעו פעולות לעמידה ביחסי כיסוי גבוהים מהנדרש על פי הוראות ניהול בנקאי תקין ו-342.

יתרת סך פקדונות הציבור של שלוש קבוצות המפקידים הגדולות:

ליום 30 בספטמבר 2016	ליום 31 בדצמבר 2015	
במיליוני ש"ח		
2,642	3,369	1
1,864	3,742	2
1,728	1,921	3

למידע המפורט על סיכונים הניתן בהתאם לדרישות הגילוי של נדבך 3 ומידע נוסף על סיכונים - ראה גילויים פיקוחיים נוספים ודוח על הסיכונים באתר האינטרנט של הבנק.

דיון בגורמי סיכון

לא היו שינויים בטבלת גורמי הסיכון לעומת הטבלה שפורסמה בדוחות הכספיים לשנת 2015, למעט סיכון חקיקה ורגולציה שרמתו עלתה מ"קטנה-בינונית" ל"בינונית", לאור המשך התגברות הרגולציה, היקפה ותדירותה בכל הנוגע למערכת הבנקאית, לרבות בנושאי הליבה של המערכת וההיערכות הנדרשת לצורך הטמעתה של הרגולציה.

מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים

כללי

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים שלדעת הנהלת הבנק בהם קיימת מדיניות חשבונאית קריטית, מפורטת בדוח הדירקטוריון וההנהלה לשנת 2015 ולא חל בה שינוי.

בקורות ונהלים

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

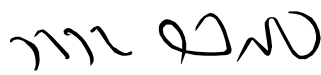
בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח הכספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי PCAOB.

לדוחות צורפו הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 בספטמבר 2016 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 30 בספטמבר 2016 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית על דיווח כספי של הבנק.

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

רוני חזקיהו
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 17 בנובמבר 2016
טז' בחשוון, תשע"ז

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, סמדר ברבר-צדיק, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2016 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בבקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

סמדר ברבר - צדיק
מנהל כללי

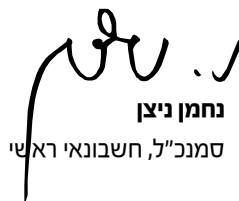
17 בנובמבר 2016

הצהרה (CERTIFICATION)

אני, נחמן ניצן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2016 (להלן - "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
 4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי⁽¹⁾ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי⁽¹⁾. וכן:
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן,
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן,
 5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי. וכן,
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

(1) כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח דירקטוריון".

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

17 בנובמבר 2016

דוחות כספיים

81	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
82	דוח רווח והפסד
83	דוח על הרווח הכולל
84	מאזן
85	דוח על השינויים בהון
87	דוח על תזרימי המזומנים
89	באורים לדוחות הכספיים

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 609
תל אביב 6100601
03 684 8000

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן התמציתי ביניים המאוחד ליום 30 בספטמבר 2016 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכת ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של חברה שאוחדה אשר נכסיה הכלולים באיחוד מהווים כ-0.7% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 30 בספטמבר 2016, וההכנסות מרבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי מהוות כ-0.4% מכלל ההכנסות במאוחד מרבית, נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי לתקופות של שלושה חודשים ותשעה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי לתקופות הביניים התמציתי של אותה חברה נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוח הסקירה שלהם הומצא לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותה חברה מבוססת על דוח הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוח הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

17 בנובמבר 2016

דוח רווח והפסד מאוחד

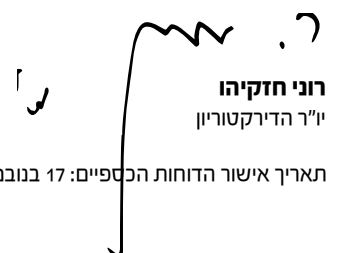
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		באור	
	2015	2016	2015	2016		
	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
2,260	1,733	1,899	621	682	2	הכנסות רבית
307	279	286	124	129	2	הוצאות רבית
1,953	1,454	1,613	497	553		הכנסות רבית, נטו
18	35	46	9	21	6,12	הוצאות בגין הפסדי אשראי
1,935	1,419	1,567	488	532		הכנסות רבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
149	117	91	14	24	3	הכנסות שאינן מרבית
1,378	1,041	982	340	326		עמלות
14	13	59	4	5		הכנסות אחרות
1,541	1,171	1,132	358	355		סך הכל הכנסות שאינן מרבית
1,629	1,205	1,243	419	404		הוצאות תפעוליות ואחרות
428	323	309	110	104		משכורות והוצאות נלוות
131	99	93	31	31		אחזקה ופחת בנינים וציוד
522	383	373	126	123		הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
2,710	2,010	2,018	686	662		הוצאות אחרות
766	580	681	160	225		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות
326	255	303	77	91		רווח לפני מסים
440	325	378	83	134		הפרשה למסים על הרווח
38	28	62	10	3		רווח לאחר מסים
478	353	440	93	137		חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
(32)	(24)	(31)	(7)	(9)		רווח נקי:
446	329	409	86	128		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה המיוחס לבעלי זכויות הבנק
בשקלים חדשים						
4.45	3.28	4.08	0.86	1.27		רווח בסיסי למניה המיוחס לבעלי מניות הבנק
						רווח נקי למניה בת 0.05 ש"ח

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

נחמן ניצן
סמנכ"ל, חשבונאי ראשי

סמדר ברבר-צדיק
מנהל כללי

רוני חזקיהו
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים: 17 בנובמבר 2016

דוח על הרווח הכולל

(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2015	2016	2015	2016	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
478	353	440	93	137	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(32)	(24)	(31)	(7)	(9)	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
446	329	409	86	128	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק רווח (הפסד) כולל אחר, לפני מסים:
(75)	(70)	40	(10)	4	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן נטו
-	(3)	(1)	1	(1)	התאמות מתרגום דוחות כספיים נטו ⁽¹⁾ , לאחר השפעת גידורים ⁽²⁾
11	20	(158)	(13)	(93)	התאמות של התחייבויות בגין הטבות לעובדים ⁽³⁾
(64)	(53)	(119)	(22)	(90)	הפסד כולל אחר, לפני מסים
24	22	40	8	31	השפעת המס המתייחס
(40)	(31)	(79)	(14)	(59)	הפסד כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לאחר מסים
2	2	10	(3)	11	בניכוי הפסד (רווח) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(38)	(29)	(69)	(17)	(48)	הפסד כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק, לאחר מסים
438	322	361	79	78	הרווח הכולל לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(30)	(22)	(21)	(10)	2	ההפסד (הרווח) הכולל המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
408	300	340	69	80	הרווח הכולל המיוחס לבעלי מניות הבנק

(1) התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילות חוץ שמטבע הפעילות שלה שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

(2) גידורים - רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(3) בעיקר משקף התאמות בגין אומדנים אקטואריים לסוף התקופה של תכנית פנסיה ופיצויי פרישה להטבה מוגדרת והפחתה של סכומים שנרשמו בעבר ברווח כולל אחר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

מאזן מאוחד

(במיליוני ש"ח)

31.12.15	30.9.15	30.9.16	באור	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
				נכסים
30,727	33,046	26,672		מזומנים ופקדונות בבנקים
16,439	13,605	16,127	5	ניירות ערך
353	332	505		ניירות ערך שנשאלו
73,379	70,726	78,944	6,12	אשראי לציבור
(824)	(848)	(865)	6,12	הפרשה להפסדי אשראי
72,555	69,878	78,079		אשראי לציבור, נטו
669	662	653		אשראי לממשלה
438	427	505		השקעות בחברה כלולה
1,229	1,220	1,144		בנינים וציוד
272	273	223		נכסים בלתי מוחשיים
1,636	2,189	1,139	10	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,158	1,226	980		נכסים אחרים ⁽²⁾
-	-	44		נכסים מוחזקים למכירה
125,476	122,858	126,071		סך כל הנכסים
				התחייבויות, הון זמני והון
103,262	100,652	104,549	7	פקדונות הציבור
1,565	938	789		פקדונות מבנקים
511	402	515		פקדונות הממשלה
5,862	5,950	5,597		אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,659	2,149	1,300	10	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,954	5,149	5,304		התחייבויות אחרות ⁽¹⁾ ⁽³⁾
117,813	115,240	118,054		סך כל ההתחייבויות
326	324	329		הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה
7,073	7,035	7,411		הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
264	259	277		זכויות שאינן מקנות שליטה
7,337	7,294	7,688		סך כל ההון
125,476	122,858	126,071		סך כל ההתחייבויות, הון זמני והון

(1) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים בסך של 72 מיליון ש"ח, 102 מיליון ש"ח, ו-85 מיליון ש"ח ב-30.9.16, 30.9.15 ו-31.12.15, בהתאמה.

(2) מזה: נכסים אחרים הנמדדים בשווי הוגן בסך של 260 מיליון ש"ח, 331 מיליון ש"ח, ו-317 מיליון ש"ח ב-30.9.16, 30.9.15 ו-31.12.15, בהתאמה.

(3) מזה: התחייבויות אחרות הנמדדות בשווי הוגן בסך של 569 מיליון ש"ח, 676 מיליון ש"ח, ו-495 מיליון ש"ח ב-30.9.16, 30.9.15 ו-31.12.15, בהתאמה.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על השינויים בהון

(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(126)	6,538	7,339	275	7,614
-	-	128	128	4	132
-	(48)	-	(48)	(2)	(50)
-	-	(8)	(8)	-	(8)
927	(174)	6,658	7,411	277	7,688

יתרה ליום 30 ביוני 2016

רווח נקי בתקופה

הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה

יתרה ליום 30 בספטמבר 2016

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(79)	6,118	6,966	253	7,219
-	-	86	86	4	90
-	(17)	-	(17)	2	(15)
-	-	-	-	-	-
927	(96)	6,204	7,035	259	7,294

יתרה ליום 30 ביוני 2015

רווח נקי בתקופה

רווח (הפסד) כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה

יתרה ליום 30 בספטמבר 2015

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(105)	6,251	7,073	264	7,337
-	-	409	409	14	423
-	(69)	-	(69)	(1)	(70)
-	-	(2)	(2)	-	(2)
927	(174)	6,658	7,411	277	7,688

יתרה לתחילת השנה (מבוקר)

רווח נקי בתקופה

הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה

יתרה ליום 30 בספטמבר 2016

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר	עודפים ⁽²⁾	סך הכל	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל הון
927	(67)	5,937	6,797	246	7,043
-	-	329	329	13	342
-	-	(60)	(60)	-	(60)
-	(29)	-	(29)	-	(29)
-	-	(2)	(2)	-	(2)
927	(96)	6,204	7,035	259	7,294

יתרה לתחילת השנה (מבוקר)

רווח נקי בתקופה

דיבידנד

הפסד כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס

הון זמני - זכויות שאינן מקנות שליטה

יתרה ליום 30 בספטמבר 2015

דוח על השינויים בהון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
סך הכל הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר		הון מניות ופרמיה ⁽¹⁾
			עודפים ⁽²⁾		
7,043	246	6,797	5,937	(67)	927
464	18	446	446	-	-
(130)	-	(130)	(130)	-	-
(38)	-	(38)	-	(38)	-
(2)	-	(2)	(2)	-	-
7,337	264	7,073	6,251	(105)	927

- (1) כולל פרמיה על מניות בסך 313 מיליון ש"ח (משנת 1992 ואילך).
(2) כולל סך של 2,391 מיליון ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוח על תזרימי המזומנים

(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2015	2016	2015	2016	
		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	
	478	353	93	137	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:
					רווח נקי לתקופה
					התאמות הדרושות כדי להציג את המזומנים מפעילות שוטפת:
					חלק הבנק ברווח הבלתי מחולק של חברה כלולה, נטו
					פחת על בנינים וציוד
					הפחתות של נכסים בלתי מוחשיים
					רווח ממימוש בנינים וציוד
					הוצאות בגין הפסדי אשראי
					הפסד (רווח) משינוי ערך ניירות ערך לפדיון, משינוי ערך
					וממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
					הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן
					של ניירות ערך למסחר
					מסים נדחים, נטו
					תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת
					שערוך אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
					השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות המזומנים
					שינוי נטו בנכסים שוטפים:
					פקדונות בבנקים
					ניירות ערך למסחר
					שאלית ניירות ערך מהאוצר
					אשראי לציבור
					אשראי לממשלה
					נכסים אחרים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים
					שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:
					פקדונות הציבור
					פקדונות מבנקים
					פקדונות הממשלה
					התחייבויות אחרות
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
					מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) שוטפת
	5,737	4,987	1,949	(2,399)	
	8,634	6,509	2,353	(1,078)	
	96	(531)	(295)	(418)	
	(656)	(623)	(28)	108	
	(184)	19	26	450	
	(1,503)	(1,022)	(120)	(262)	
	5,737	4,987	1,949	(2,399)	

דוח על תזרימי המזומנים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2015	2016	2015	2016	
		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)	
(28,784)	(22,021)	(10,908)	(6,119)	(3,751)	תזרימי מזומנים מפעילות השקעה:
153	118	59	13	6	רכישת ניירות ערך המוחזקים לפדיון וזמינים למכירה
12,166	10,579	7,348	4,185	1,698	תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון
11,937	9,428	3,366	3,917	657	תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה
(114)	(81)	(42)	(9)	(16)	תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה
18	18	34	15	7	רכישת בנינים וציוד
(76)	(42)	(50)	(14)	(18)	תמורה ממימוש בנינים, ציוד ונכסים אחרים
(4,700)	(2,001)	(193)	1,988	(1,417)	השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
					מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה
					תזרימי מזומנים מפעילות מימון:
1,352	1,352	580	-	-	הנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(398)	(315)	(839)	(116)	(115)	פדיון אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
(130)	(60)	-	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי המניות
824	977	(259)	(116)	(115)	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון
1,861	3,963	(4,079)	3,821	(3,931)	גידול (קיטון) במזומנים
28,615	28,615	30,265	28,544	30,088	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
(211)	(66)	(105)	147	(76)	השפעת תנועות בשער החליפין על יתרות מזומנים
30,265	32,512	26,081	32,512	26,081	יתרת מזומנים לסוף התקופה
					רביית ומסים ששולמו ו/או התקבלו:
3,071	2,441	2,295	657	673	רביית שהתקבלה
734	552	605	199	174	רביית ששולמה
37	34	14	10	8	דיבידנדים שהתקבלו
346	278	229	69	64	מסים על הכנסה ששולמו
48	43	170	2	2	מסים על הכנסה שהתקבלו

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באורים לדוחות הכספיים

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן - "הבנק") הינו תאגיד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2016 כוללת את אלה של הבנק ושל החברות הבנות שלו (להלן - "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בחברות כלולות. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שנשתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 והבאורים הנלווים להם (להלן - "הדוחות השנתיים"). המדיניות החשבונאית של הקבוצה בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ד' להלן.

בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום תמצית הדוחות הכספיים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הביניים המאוחדים אושרה לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 17 בנובמבר 2016.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים והנחיותיו. בעיקר הנושאים, הוראות אלה מבוססות על כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. בנושאים הנותרים, שהם פחות מהותיים, ההוראות מבוססות על תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) ועל כללי החשבונאות המקובלים בישראל (Israeli GAAP). כאשר תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מאפשרים מספר חלופות, או אינם כוללים התייחסות ספציפית למצב מסוים, נקבעו בהוראות אלה הנחיות יישום ספציפיות, המבוססות בעיקר על כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת הדוחות הכספיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) והוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. בעת גיבושם של אומדנים חשבונאיים המשמשים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק, נדרשת הנהלת הבנק להניח הנחות באשר לנסיבות ולאירועים הכרוכים באי וודאות משמעותית. בשיקול דעתה בקביעת האומדנים, מתבססת הנהלת הבנק על ניסיון העבר, עובדות שונות, גורמים חיצוניים ועל הנחות סבירות בהתאם לנסיבות המתאימות לכל אומדן. האומדנים וההנחות שבבסיסם נסקרים באופן שוטף. שינויים באומדנים חשבונאיים מוכרים בתקופה שבה תוקנו האומדנים ובכל תקופה עתידית מושפעת. ראה באור 4 להלן בדבר שינויים שחלו בהנחות המשמשות לקביעת המחויבות בגין תכנית פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת במסגרת מהלכי ההתייעלות בהם נוקט הבנק.

ד. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2016 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות בנושאים המפורטים להלן:

1. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות.
2. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים.
3. מגזרי פעילות פיקוחיים ודיווח על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה.
4. הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי.

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

1. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות:
ביום 10 ביוני 2015 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא צירופי עסקים, איחוד דוחות כספיים והשקעות בחברות מוחזקות. בהתאם לחוזר נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושאים אלו כמפורט להלן:
 - כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 805 בקודיפיקציה בדבר "צירופי עסקים".
 - הוראות נושא 810 בקודיפיקציה בדבר "איחוד".
 - הוראות נושא 20-350 בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ונכסים אחרים" בקשר לטיפול החשבונאי בירידת ערך מוניטין שנרכש בצירוף עסקים.
 - כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא חברות מוחזקות, לרבות כללי ההצגה, המדידה והגילוי וכן ההנחיות הנוגעות לירידת ערך שנקבעו בהוראות נושא 323 בקודיפיקציה בדבר "השקעות - שיטת השווי המאזני ועסקאות משותפות".
 - הטיפול שנקבע בסעיף 74.ב. בהוראות הדיווח לציבור בדבר נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה לפי IFRS 5 לא יחול על השקעות בחברות כלולות.
- ההוראות שנקבעו בחוזר נכנסו לתוקף החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. ההוראות בנושא "push down accounting" יחולו על צירופי עסקים שיבוצעו החל מיום 1 בינואר 2016.
- להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא שיטת השווי המאזני:
 - מדידה - לישות יש אפשרות לבחור לטפל בהשקעות במוחזקות בשווי הוגן במקום בשיטת השווי המאזני.
 - ירידה בשיעור החזקה - בעת ירידה בשיעור החזקה, ללא קשר לשאלה האם החברה איבדה השפעה מהותית אם לא, יש להכיר ברווח או הפסד בגובה הפער שבין התמורה מהמכירה לחלק היחסי מהעלות המופחתת שנמכר.
 - בעת איבוד השפעה מהותית, הזכויות שנותרו בהשקעה יוצגו לפי הערך בספרים של ההשקעה ערב השינוי.
 - ירידת ערך - באופן כללי, ירידת הערך הינה בגובה העודף של העלות המופחתת של ההשקעה על שווייה ההוגן. ירידת ערך אחרת מזמנית שהוכרה, לא תבוטל בתקופות עתידיות.
 - הפסדים - על פי התקינה האמריקאית, ככלל על המשקיע להפסיק ליישם את שיטת השווי המאזני לאחר שהכיר בהפסדים מהמוחזקת עד לאיפוס ההשקעה, כאשר בתקופות עוקבות על המשקיע לחזור וליישם את שיטת השווי המאזני רק לאחר שאיפס את ההפסדים שלא הוכרו. יחד עם זאת, על המשקיע להכיר בהפסד נוסף כאשר חזרתה של המוחזקת לרווחיות בעתיד הקרוב הינה מובטחת.
 - מדיניות חשבונאית אחידה - התקינה האמריקאית אינה דורשת שהמשקיע והחברה המוחזקת יישמו מדיניות חשבונאית אחידה. עם זאת, שניהם צריכים ליישם US GAAP.
- להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא איחוד דוחות כספיים:
 - מדיניות חשבונאית אחידה - התקינה האמריקאית אינה דורשת שהחברה האם והחברות בנות יישמו מדיניות חשבונאית אחידה. עם זאת, הכנת הדוחות הכספיים של הקבוצה צריכה להיות בהתאם ל-US GAAP.
 - זכויות שאינן מקנות שליטה - ככלל, על הרוכש למדוד את הזכויות שאינן מקנות שליטה על פי שווי ההוגן. הצגת הזכויות שאינן מקנות שליטה מסווגות בהון אך מוצגות בנפרד מההון המיוחס לחברת האם. יחד עם זאת, במידה והזכויות שאינן מקנות שליטה ניתנות לפדיון באירוע שאינו בשליטת המנפיק, תקנות ה-SEC דורשות להציג את הזכויות שאינן מקנות

שליטה מחוץ להון הקבוע. באשר לשינויים בשיעורי החזקה שאינם מלווים באיבוד שליטה, הואיל והזכויות שאינן מקנות שליטה חייבות להימדד על פי שווי ההון, הרי שתמיד תהיה הקצאה של המוניטין בין החברה האם לזכויות שאינן מקנות שליטה.

להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא צירופי עסקים:

- הקצאה של מוניטין שנוצר בצירוף עסקים לצורך בחינת ירידת ערך - מוניטין מוקצה ליחידות מדווחות בישות (entity's reporting units; בהתאם להוראות ASC 350-20). ככלל, יחידה מדווחת מוגדרת כמגזר פעילות או רמה אחת מתחתיו. המוניטין ייבחן לצרכי ירידת ערך לפחות פעם אחת בשנה ובתקופות הקצרות משנה כאשר קיימים אירועים או נסיבות אשר עלולים להצביע על ירידת ערך.
- בחינת ירידת ערך של מוניטין - כשבוחנים ירידת ערך של מוניטין תחילה יש להעריך באמצעות שיקולים איכותיים האם יש צורך בביצוע מבחן שני השלבים בבחינת ירידת הערך (ניתן לעבור ישירות למבחן שני השלבים). במידה והישות מעריכה כי יותר סביר מאשר לא (more likely than not) שהשווי ההון של היחידה המדווחת נמוך מערכה בספרים, יש צורך בביצוע מבחן שני השלבים בבחינת ירידת הערך.
- בשלב הראשון - יש להשוות בין הערך בספרים של היחידה המדווחת כולל המוניטין לבין שוויה ההון. במידה והשווי ההון של היחידה המדווחת נמוך מערכה בספרים, יש לבצע את שלב 2 על מנת לקבוע את סכום ירידת הערך שיוכר בגין המוניטין. בשלב השני - ירידת הערך של המוניטין תימדד בהתאם לחלק העודף של הערך בספרים (של המוניטין) על הפער בין השווי ההון של הישות המדווחת לבין השווי ההון של הנכסים וההתחייבויות הכלולים ביחידה המדווחת (Implied fair value). לא יוכר הפסד מעבר לערך בספרים של המוניטין.
- Push Down Accounting - לחברות ישנה האפשרות ליישם push down accounting בדוחות הכספיים הנפרדים, קרי החברה הנרכשת יכולה לבצע התאמות לשווי ההון ולהכיר בכך בדוחות הכספיים. הבנק יישם את ההוראות באופן של יישום למפרע. ליישום החוזר לא הייתה השפעה מהותית.

2. דיווח לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים:

ביום 22 באוקטובר 2015 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים. בהתאם לחוזר נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא נכסים בלתי מוחשיים ובין היתר, את כללי ההצגה, המדידה והגילוי שנקבעו בהוראות נושא 350 בקודיפיקציה בדבר "נכסים בלתי מוחשיים - מוניטין ואחרים". בפרט, על פי החוזר תאגיד בנקאי נדרש ליישם את הכללים המפורטים בנושא 350-40 בקודיפיקציה בדבר "תוכנה לשימוש עצמי".

בנקים נדרשים ליישם את ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר החל מיום 1 בינואר 2016 ואילך. בעת היישום לראשונה, יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקינה האמריקאית באותם נושאים, בשינויים המתחייבים. האמור כולל תיקון לנתונים המתייחסים לתקופות קודמות, אם הדבר נדרש בהתאם לנושאים אלה.

להלן סקירת עיקרי ההוראות החדשות ביישום הוראות התקינה האמריקאית בנושא נכסים בלתי מוחשיים:

- ירידת ערך - נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים מוגדר - נכס בלתי מוחשי ייבחן בהתקיים סממנים לירידת ערך ברמת "קבוצת נכסים". קבוצת נכסים היא הרמה המצומצמת ביותר של נכסים והתחייבויות שמפיקה תזרים מזומנים נפרד. תחילה יש לבחון האם הערך בספרים של קבוצת הנכסים גבוה מסכום תזרימי המזומנים הבלתי מהוון הצפוי לנבוע ממנה. אם כן, יש להכיר בירידת ערך בגובה ההפרש שבין הערך בספרים לבין השווי ההון של קבוצת הנכסים. ירידת הערך תוקצה בצורה פרופורציונאלית (פרו-ראטה) אך ורק בין הנכסים שבקבוצת הנכסים, ובלבד שערכו של נכס בודד לא ירד מתחת לשווי ההון.

נכסים בלתי מוחשיים בעלי אורך חיים בלתי מוגדר -

נכס בלתי מוחשי בעל אורך חיים בלתי מוגדר יבחן האם חלה בו ירידת ערך לפחות אחת לשנה.

יש לבחון האם הערך בספרים של הנכס עולה על שווי ההוגן. במידה וכן, תוכר ירידת ערך בגובה הסכום שבו הערך בספרים עולה על השווי ההוגן.

ניתן לבצע תחילה מבחן איכותי (ידוע גם בתור "שלב ס"). במידה והמבחן האיכותי מביא למסקנה כי יותר סביר מאשר לא שהשווי ההוגן של הנכס הבלתי מוחשי גבוה מערכו בספרים, אזי אין צורך במבחן הכמותי לבחינת ירידת ערך כפי שתואר לעיל.

- ביטול הפסד מירידת ערך - ככלל, לא ניתן לבטל הפסדים מירידת ערך של נכסים בלתי מוחשיים.
- היוון עלויות ליצירת נכס בלתי מוחשי - ככלל, עלויות ליצירת נכס בלתי מוחשי יוכרו כהוצאה בעת התהוותן. עם זאת, קיימות הנחיות ספציפיות עבור מקרים מסוימים, למשל לגבי עלויות לפיתוח תוכנה לשימוש עצמי, כמתואר להלן.
- היוון עלויות תוכנה לשימוש עצמי - ניתן להוון עלויות שהתהוו בשלב יישום הפיתוח של תוכנה לשימוש עצמי, בתנאי שההנהלה מחויבת למימון הפרויקט, וכי צפוי שיושלם והתוכנה תמלא את ייעודה. יצוין כי כבר כיום הוראות הדיווח לציבור בנושא היוון עלויות תוכנה לשימוש עצמי מבוססות בין השאר על התקן האמריקאי SOP 98-1 (נכלל במסגרת ASC 350-40).
- ליישום החוזר לא הייתה השפעה מהותית על הבנק.

3. מגזרי פעילות פיקוחיים ודיווח על מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה:

א. מגזרי פעילות פיקוחיים

ביום 3 בנובמבר 2014 פורסם חוזר בנושא דיווח על מגזרי פעילות אשר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור בכל הנוגע לדרישת הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים ובין השאר כולל שינוי הגדרות מסוימות והנחיות על פיהם יידרשו הבנקים לבצע סיווג לקוחות למגזרים פיקוחיים ולעדכן את דיווחיהם בהתאם להגדרות האחידות שנקבעו על ידי הפיקוח על הבנקים, אשר מבוססות בעיקרון על סיווג הלקוחות על פי מחזור פעילותם.

ב. מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה

בנוסף לדיווח האחיד לפי מגזרי פעילות פיקוחיים, בחוזר נקבע כי הגילוי על "מגזרי פעילות בהתאם לגישת ההנהלה" ינתן בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מגזרי פעילות (הנכללים ב-ASC 280), ככל שקיים הבדל מהותי בין גישת ההנהלה לבין מגזרי הדיווח על פי הנחיות הפיקוח.

מגזר פעילות בהתאם לגישת ההנהלה לפי ASC-280-10 הינו מרכיב בבנק אשר עוסק בפעילויות שממן הוא עשוי להניב הכנסות ולשאת בהוצאות, אשר עומדות בקריטריונים המפורטים להלן:

- תוצאות פעילותיו נבחנות באופן סדיר על ידי מקבלי החלטות הראשיים בבנק לצורך קבלת החלטות בנוגע להקצאת משאבים והערכות ביצועים; וכן
- קיים לגביו מידע פיננסי נפרד.

הדיווח בדבר מגזרי הפעילות הינו בהתאם לגישת ההנהלה, תוך גילוי מגזרים ופירוט פריטי דיווח כפי שנקבעו בבנק.

הכללים החדשים חלו במתכונת מצומצמת מהדוחות הכספיים לשנת 2015. הרחבת מתכונת הדיווח עד למתכונת המלאה תתבצע באופן המפורט להלן:

- החל מהדוח הכספי לרבעון הראשון של שנת 2016 נדרש גילוי מלא לפי מגזרים פיקוחיים אשר כוללים מגזרים כגון בנקאות פרטית, משקי בית, עסקים זעירים וקטנים, עסקים בינוניים, עסקים גדולים וגופים מוסדיים, למעט הגילוי הנפרד על מגזר ניהול פיננסי. מספרי השוואה יותאמו למפרע. ניתן להציג בדוחות בשנת 2016 מספרי השוואה של שנה אחת בלבד בהתייחס לביאור על מגזרי פעילות פיקוחיים. לצורך הצגת מספרי השוואה ניתן יהיה להסתמך על סיווג הלקוחות למגזרי פעילות פיקוחיים נכון ליום 1 בינואר 2016.
- החל מהדוחות לרבעון הראשון לשנת 2017 נדרש ליישם את הנחיות החוזר במלואן.

ליישום ההוראות החדשות לא הייתה השפעה מהותית למעט אופן ההצגה והגילוי. ביאורים 11 ו-11א הותאמו כדי לכלול את הגילוי החדש בכפוף להוראות המעבר כמפורט לעיל.

4. הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור, עד הרבעון הראשון של שנת 2016 קביעת ההפרשה הקבוצתית הסתמכה, בין היתר, על שיעורי המחיקות החשבונאיות ב-5 השנים האחרונות. לפרטים נוספים, ראה באור ד.1.4) בדבר מדיניות חשבונאית שיושמה בנושא בדוחות הכספיים לשנת 2015.

בחודש יולי 2016 הנחה הפיקוח על הבנקים את התאגידים הבנקאיים, שהחל מהרבעון השני של שנת 2016, יש לכלול את שיעורי המחיקות החשבונאיות משנת 2011 בממוצע ובטווח של שיעורי ההפסד, המשמש בסיס לקביעת ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. בהתאם לכך, קביעת ההפרשה הקבוצתית בשנת 2016 נסמכת, בין היתר, על שיעורי המחיקות החשבונאיות ב-6 השנים האחרונות ובשנת 2017 על שיעורי המחיקות החשבונאיות ב-7 השנים האחרונות.

בהתאם לבחינת הבנק, יישום הנחיית הפיקוח על הבנקים כאמור לעיל, הביא לגידול בהוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 57 מיליון ש"ח לפני מס. הבנק בחר לזקוף השפעה זו ברבעון השני של השנה.

ה. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הכרה בהכנסה מחוזים עם לקוחות

ביום 11 בינואר 2015 פורסם חוזר בנושא אימוץ עדכון כללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות". החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור לאור פרסום ASU 2014-09 המאמץ בכללי החשבונאות האמריקאים תקן חדש בנושא הכרה בהכנסה. התקן קובע כי הכנסה תוכר בסכום שצפוי שיתקבל בתמורה להעברת הסחורות או מתן שירותים ללקוח. בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים בנושא הוראות המעבר לשנת 2015, נדרש ליישם את התיקונים להוראות הדיווח לציבור בהתאם לחוזר בדבר אימוץ עדכון כללי חשבונאות בנושא "הכנסה מחוזים עם לקוחות" החל מיום 1 בינואר 2018, זאת בעקביות לעדכון התקינה בארה"ב ASU 2015-14 אשר דחה את מועד היישום לראשונה.

בעת היישום לראשונה ניתן לבחור בחלופה של יישום למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי ההשוואה או בחלופה של יישום בדרך של מכאן ולהבא תוך זקיפת ההשפעה המצטברת להון במועד היישום לראשונה. התקן החדש אינו חל, בין השאר, על מכשירים פיננסיים וזכויות או מחויבויות חוזיות אשר בתחולת פרק 310 לקודיפיקציה. בנוסף, בהוראות בנק ישראל הובהר, כי ככלל הוראות התקינה החדשה לא יחולו על הטיפול החשבונאי בהכנסות והוצאות רבית והכנסות מימון שאינן מרבית. הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של התקן על דוחותיו הכספיים, וטרם בחר בחלופה ליישום הוראות המעבר.

2. מסים על הכנסה

ביום 22 באוקטובר 2015 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב בנושא מסים על הכנסה. בהתאם לחוזר נדרש ליישם את כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מסים על הכנסה, ובין היתר את כללי ההצגה, המדידה והגילוי בהתאם לפרק 740 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ - מסים על הכנסה".

בהתאם לחוזר נדרש ליישם את הכללים החדשים החל מיום 1 בינואר 2017. בעת היישום לראשונה יש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקינה האמריקאית לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה, אם הדבר נדרש. אין חובה לתת בדוחות בשנת 2017 את הגילוי בדבר הטבות מס שלא הוכרו.

ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר כולל, בין היתר, הבהרות מסוימות בנושא דיווח על מיסים על הכנסה לפי הכללים בארה"ב.

עיקרי התיקונים להוראות הדיווח לציבור הינם כדלקמן:

- הוראות המעבר עודכנו כך שהפרשים זמניים בגין תקופות קודמות ימשיכו להיות מטופלים לפי ההוראות שחלו עד ליום 31.12.2016;
 - הובהר כי הכנסות והוצאות ריבית בגין מיסים על הכנסה יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה"; הובהר כי קנסות לרשויות המס יסווגו בסעיף "מיסים על הכנסה";
 - הובהר כי חוק יחשב כ"חוקק" רק עם פרסומו ב"רשומות";
 - דרישות הגילוי בהוראות הדיווח לציבור, ומתכונת הגילוי בדבר "הפרשה למיסים על הרווח", הותאמו לדרישות בהוראות החדשות;
 - הוסרה הדרישה להצגת ביאור מידע על בסיס נתונים נומינליים היסטוריים לצורכי מס לפי תוספות ג'1 ו-ג'2 שנדרשו בהוראות הדיווח לציבור, כיוון שהביאור אינו מוסיף מידע למשתמשים בדוחות.
- ההוראות החדשות ייושמו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. כמו כן, יש לסווג מחדש מספרי השוואה, כדי שיתאימו לאופן ההצגה לפי ההוראות החדשות.
- הבנק בוחן את השפעת החזר על הדוחות הכספיים.

3. דיווח של תאגידים בנקאיים בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב

- א. ביום 21 במרס 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:
- כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא 830 בקודיפיקציה בדבר "סוגיות במטבע חוץ".
 - כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים למדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות, לרבות נושא 250 בקודיפיקציה בדבר "שינויים במדיניות חשבונאית ותיקון טעויות".
 - כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב הנוגעים לאירועים לאחר תאריך המאזן בהתאם לנושא 10-855 בקודיפיקציה בדבר "אירועים לאחר תאריך המאזן".
- ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2017 ואילך. בעת היישום לראשונה, נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו. יודגש, כי ביישום הנחיות נושא 830 בקודיפיקציה בדבר "מטבע חוץ", בתקופות מדווחות עד ליום 1 בינואר 2019, בנקים לא יכללו את הפרשי השער בגין אגרות חוב זמינות למכירה כחלק מההתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב אלו, אלא ימשיכו לטפל בהם כפי שנדרש בהוראות הדיווח לציבור לפני אימוץ נושא זה.
- כמו כן, תקן חשבונאות בינלאומי 29 בדבר "דיווח כספי בכלכלות היפר-אינפלציוניות", כפי שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, לא ייושם החל ממועד תחילת החוזר. מובהר, כי אין שינוי במועד שבו הפוסקה ההתאמה של דוחות כספיים של תאגידים בנקאיים לאינפלציה וכי הדוחות הכספיים ייערכו על בסיס סכומים מדווחים, אלא אם כן נאמר אחרת בהתאם להוראות הדיווח לציבור.
- הבנק בוחן את ההשפעה של החוזר על דוחותיו הכספיים.

ב. ביום 13 באוקטובר 2016 פורסם חוזר בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחכ"א בישראל לפי כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב. החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים: נכסים לא שוטפים מוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו, רכוש קבוע וגדלן להשקעה, רווח למניה, דוח על תזרימי מזומנים, דיווח לתקופות ביניים ונושאים נוספים.

- החוזר מעדכן את הוראות הדיווח לציבור ומאמץ תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושאים הבאים:
- פעילויות שהופסקו בהתאם לנושא 20-205 בקודיפיקציה בדבר "פעילויות שהופסקו";
 - רכוש קבוע בהתאם לנושא 360 בקודיפיקציה בדבר "רכוש קבוע";
 - רווח למניה בהתאם לנושא 260 בקודיפיקציה בדבר "רווח למניה";
 - דוח על תזרימי המזומנים בהתאם לנושא 10-230 בקודיפיקציה בדבר "דוח על תזרימי מזומנים";
 - דיווח לתקופות ביניים בהתאם לנושא 270 בקודיפיקציה בדבר "דיווח לתקופות ביניים";
 - היוון עלויות ריבית בהתאם לנושא 20-835 בקודיפיקציה בדבר "היוון ריבית" (בהקשר זה יובהר, כי בהתאם להוראות הדיווח לציבור, תאגיד בנקאי לא יהווה עלויות ריבית, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כנכסים כשירים ובאשר לעלויות הריבית שיהווה);
 - מדידה וגילוי של ערבויות בהתאם לנושא 460 בקודיפיקציה בדבר "ערבויות".
- ההוראות שנקבעו בהתאם לחוזר יחולו מיום 1 בינואר 2018. בעת היישום לראשונה, תאגיד בנקאי נדרש לפעול בהתאם להוראות המעבר שנקבעו באותם נושאים בתקינה האמריקאית בשינויים המתחייבים, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה אם הדבר נדרש על פי כללי התקינה האמריקאית בנושאים אלו.
- הבנק טרם החל לבחון את ההשפעה של החוזר על דוחותיו הכספיים.
4. חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור בדבר הטיפול באשראי שאורגן מחדש
- ביום 22 במאי 2016 פורסם חוזר לתיקון הוראות הדיווח לציבור שנועד לאמץ עדכונים שנקבעו בכללי החשבונאות המקובלים החלים על הבנקים בארה"ב בדבר הטיפול באשראי שאורגן מחדש. בפרט, העדכון להוראות הדיווח לציבור כולל הבהרות בכל הקשור לאופן הזיהוי של הסדרי חוב שיוגדרו כארגון מחדש של חוב בעייתי וכן כולל תנאים אשר בהתקיימם ארגון מחדש עוקב של חובות שבוצע לגביהם ארגון מחדש של חוב בעייתי בעבר (להלן: "ארגון מחדש עוקב") יאפשר לתאגיד בנקאי להפסיק טיפול בחובות כאמור כחובות שאורגנו מחדש. ההוראות שנקבעו בחוזר מאמצות את עדכון תקינה חשבונאית בארה"ב (ASU 2011-02) וכן הנחיות מסוימות של רשויות הפיקוח בארה"ב (OCC).
- עיקרי העדכונים שנקבעו בהוראות להבדיל מההוראות הקיימות כיום כוללים, בין היתר, את התיקונים הבאים:
- נקבעו הנחיות לקביעה האם במהלך ארגון מחדש של חוב התאגיד הבנקאי העניק ויתור ללווה.
 - קביעת החזקה כי החידוש של חוב בסיווג נחות מהווה ארגון מחדש של חוב בעייתי במידה ותאגיד בנקאי לא מבצע תהליך חיתום נוסף כאשר הוא מחדש חוב בסיווג נחות, או כאשר אין שינוי בתמחור החוב או שהתמחור לא הותאם כדי לשקף את פרופיל הסיכון של החוב, או במידה ובמסגרת ארגון החוב הלווה לא מספק ביטחונות נוספים כדי לפצות על גידול בסיכון הנובע מהקשיים הפיננסיים של הלווה.
 - נכללו סממנים לקביעה האם הלווה נמצא בקשיים פיננסיים.
 - נכללו תנאים להפסקת הטיפול בחוב ככחוב שאורגן מחדש. התנאים כוללים, בין היתר:
 - ביצוע ארגון מחדש עוקב;
 - בעת ביצוע ארגון מחדש עוקב החייב אינו נמצא בקשיים פיננסיים; וכן
 - בהתאם לתנאים של ארגון מחדש עוקב, הבנק לא העניק ויתור לחייב.
 - לגבי חובות שעמדו בתנאים כאמור, ההפרשה להפסדי אשראי תחושב על בסיס קבוצתי ולא יחול שינוי ביתרת החוב הרשומה, למעט אם כחלק מארגון החוב התקבל או שולם מזומן.
 - נקבעה דרישה כי אין להפחית את ההפרשה במועד הארגון מחדש של חוב בעייתי כתוצאה ממעבר ממדידת ההפרשה על בסיס קבוצתי להפרשה המוערכת על בסיס פרטני.
- העדכונים בחוזר יחולו על ארגונים מחדש שיבוצעו או יחודשו החל מיום 31 בדצמבר 2016 (יישום מוקדם אפשרי). הבנק בוחן את השלכות ההוראה ונערך ליישומה. ליישום ההוראה לא צפויה השפעה מהותית.

באור 2 - הכנסות והוצאות רבית

(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנתיים ביום בספטמבר		לשלושת החודשים שנתיים ביום בספטמבר		
2015	2016	2015	2016	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
1,621	1,774	577	633	א. הכנסות (הוצאות) רבית ⁽¹⁾
(1)	-	1	-	מאשראי לציבור
8	6	-	2	מאשראי לממשלה
22	17	6	6	מפקדונות בבנקים
1	-	1	-	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
79	98	35	38	מניירות ערך שנשאלו
3	4	1	3	מאגרות חוב ⁽²⁾
1,733	1,899	621	682	מנכסים אחרים
				סך כל הכנסות הרבית
				ב. הוצאות (הכנסות) רבית ⁽¹⁾
120	144	56	62	על פקדונות הציבור
4	4	1	1	על פקדונות הממשלה
2	-	(1)	1	על פקדונות מבנקים
153	135	67	64	על אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
-	3	1	1	על התחייבויות אחרות
279	286	124	129	סך כל הוצאות הרבית
1,454	1,613	497	553	סך כל ההכנסות רבית, נטו
				ג. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות רבית
(15)	(19)	(3)	(5)	הוצאות רבית ⁽³⁾
				ד. פירוט הכנסות רבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
15	23	6	10	מוחזקות לפדיון
58	72	26	27	זמינות למכירה
6	3	3	1	למסחר
79	98	35	38	סך הכל כלול בהכנסות רבית

(1) כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

(2) כולל הכנסות רבית בגין אגרות חוב מגובות משכנתאות בסך של 1 מיליון ש"ח ו-2 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016, בהתאמה (3 מיליון ש"ח לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2015).

(3) פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א'.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית

(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	2015	2016	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
א. הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר				
1. מפעילות במכשירים נגזרים				
חלק לא אפקטיבי ביחסי גידור (ראה ג' להלן) ⁽¹⁾				
הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM ⁽²⁾				
סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים				
1	1	1	-	
65	(325)	300	(182)	
66	(324)	301	(182)	
2. מהשקעה באגרות חוב				
רווחים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽⁴⁾				
הפסדים ממכירת אגרות חוב זמינות למכירה ⁽⁴⁾⁽³⁾				
סך הכל מהשקעה באגרות חוב				
81	42	16	7	
-	(3)	-	(2)	
81	39	16	5	
3. הפרשי שער, נטו				
(52)	342	(291)	190	
4. רווחים מהשקעה במניות				
רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽³⁾				
הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽³⁾				
דיבידנד ממניות זמינות למכירה				
סך הכל מהשקעה במניות				
24	15	6	2	
⁽⁵⁾ (44)	(1)	⁽⁵⁾ (37)	-	
35	14	10	8	
15	28	(21)	10	
110	85	5	23	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

(1) למעט מרכיב אפקטיבי ביחסי גידור.

(2) מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הקבוצה, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) לרבות הפרשה לירידת ערך בסך של 2 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016.

(4) סווג מרווח כולל אחר מצטבר.

(5) כולל הפסד בסך של 37 מיליון ש"ח בגין פסק דין שהתקבל לגבי תביעה משפטית.

באור 3 - הכנסות מימון שאינן מרבית (המשך)
(במיליוני ש"ח)

למשך 30 ימים שנתיים ביום בספטמבר		למשך 30 ימים שנתיים ביום בספטמבר		
2015	2016	2015	2016	
(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
11	11	2	4	ב. הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽³⁾
				הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
(4)	(2)	7	(2)	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו ⁽¹⁾
-	(3)	-	(1)	הפסדים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו ⁽²⁾
7	6	9	1	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר ⁽⁴⁾
117	91	14	24	סך הכל הכנסות מימון שאינן מרבית
פירוט על הכנסות (הוצאות) מימון שאינן מרבית בגין פעילויות למטרת מסחר, לפי חשיפת סיכון				
(1)	2	7	(1)	חשיפת רבית
8	3	2	1	חשיפה למניות
-	1	-	1	חשיפת מטבע חוץ
7	6	9	1	סך הכל
ג. חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור ⁽⁵⁾				
-	-	-	-	חוסר האפקטיביות של הגידורים
1	1	1	-	מרכיב הרווח בגין מכשירים נגזרים, אשר הוצא לצורך הערכת אפקטיביות הגידור
1	1	1	-	סך הכל

- (1) מזה הפסדים הקשורים לאגרות חוב למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן בסך של 1 מיליון ש"ח ו-2 מיליון ש"ח לשלושת החודשים ולתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016, בהתאמה (לשלושת החודשים ולתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2015 - רווחים בסך של 6 מיליון ש"ח והפסדים בסך של 1 מיליון ש"ח, בהתאמה).
- (2) אין רווחים/הפסדים הקשורים למניות למסחר שעדיין מוחזקות ליום המאזן.
- (3) כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.
- (4) להכנסות רבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 2.
- (5) לגילוי על ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הכנסות והוצאות רבית ראה באור 2.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

(במיליוני ש"ח)

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

רווח (הפסד) כולל אחר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי מניות הבנק	רווח (הפסד) כולל אחר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	התאמות בגין הטבות לעובדים	התאמות מתרגום, נטו לאחר השפעת גידורים	התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	התאמות ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016					
(126)	(1)	(127)	(127)	(1)	1
(48)	(11)	(59)	(60)	(1)	2
(174)	(12)	(186)	(187)	(2)	3
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
(79)	(5)	(84)	(71)	(1)	(12)
(17)	3	(14)	(8)	-	(6)
(96)	(2)	(98)	(79)	(1)	(18)
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016					
(105)	(2)	(107)	(84)	(1)	(22)
(69)	(10)	(79)	(103)	(1)	25
(174)	(12)	(186)	(187)	(2)	3
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015					
(67)	-	(67)	(91)	(1)	25
(29)	(2)	(31)	12	-	(43)
(96)	(2)	(98)	(79)	(1)	(18)
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2015					
(67)	-	(67)	(91)	(1)	25
(38)	(2)	(40)	7	-	(47)
(105)	(2)	(107)	(84)	(1)	(22)

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. שינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015			2016		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
(לא מבוקר)			(לא מבוקר)		
(3)	3	(6)	(5)	2	(7)
(3)	1	(4)	7	(4)	11
(6)	4	(10)	2	(2)	4
(2)	-	(2)	(3)	1	(4)
2	(1)	3	2	(1)	3
-	(1)	1	(1)	-	(1)
(9)	5	(14)	(67)	35	(102)
1	-	1	7	(2)	9
(8)	5	(13)	(60)	33	(93)
3	(2)	5	(11)	6	(17)
(17)	10	(27)	(48)	25	(73)

השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
הפסדים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
הפסדים (רווחים) בגין ניירות ערך זמינים למכירה ששוווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾
שינוי נטו במהלך התקופה
התאמות מתרגום*
התאמות מתרגום דוחות כספיים
גידורים**
שינוי נטו במהלך התקופה
הטבות לעובדים
הפסד אקטוארי נטו בתקופה
הפסדים נטו ששוווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾
שינוי נטו במהלך התקופה
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק
סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות. ראה באור 7א.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

(במיליוני ש"ח)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015			2016		
לאחר מס	השפעת מס	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס	לפני מס
(לא מבוקר)			(לא מבוקר)		
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:					
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן					
(2)	2	(4)	84	(47)	131
(41)	25	(66)	(59)	32	(91)
(43)	27	(70)	25	(15)	40
התאמות מתרגום*					
6	-	6	(2)	1	(3)
(6)	3	(9)	1	(1)	2
-	3	(3)	(1)	-	(1)
הטבות לעובדים					
10	(7)	17	(115)	61	(176)
2	(1)	3	12	(6)	18
12	(8)	20	(103)	55	(158)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה					
(2)	1	(3)	(10)	5	(15)
השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק					
(29)	21	(50)	(69)	35	(104)

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות. ראה באור 4א.

באור 4 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר			
2015			
(מבוקר)			
לפני מס	השפעת מס	לאחר מס	
			השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה:
			התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(21)	8	(13)	הפסדים נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
(54)	20	(34)	רווחים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽¹⁾
(75)	28	(47)	שינוי נטו במהלך התקופה
			התאמות מתרגום*
-	-	-	התאמות מתרגום דוחות כספיים
-	-	-	גידורים**
-	-	-	שינוי נטו במהלך התקופה
			הטבות לעובדים
-	-	-	הפסדים אקטוארי נטו בתקופה
11	(4)	7	הפסדים נטו שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד ⁽²⁾
11	(4)	7	שינוי נטו במהלך התקופה
			השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(3)	1	(2)	סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה
			השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר המיוחס לבעלי מניות הבנק
(61)	23	(38)	סך הכל השינוי נטו במהלך התקופה

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ שמטבע הפעילות שלהן שונה ממטבע הפעילות של הבנק.

** רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור השקעה נטו במטבע חוץ.

(1) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאינן מרבית, לפירוט נוסף ראה באור 3.

(2) הסכום לפני מס מדווח בדוח רווח והפסד בסעיף משכורות והוצאות נלוות. ראה באור 7א.

באור 5 - ניירות ערך

(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					א. הרכב
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
941	941	28	-	969	של ממשלת ישראל
60	60	10	-	70	של מוסדות פיננסיים בישראל
55	55	-	-	55	של מוסדות פיננסיים זרים
266	266	20	-	286	של אחרים בישראל
1,322	1,322	58	-	1,380	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ב) ניירות ערך זמינים למכירה
7,901	7,890	24	13	7,901	אגרות חוב ומלוות -
2,728	2,728	1	1	2,728	של ממשלת ישראל
297	299	-	2	297	של ממשלות זרות
1,431	1,436	-	5	1,431	של מוסדות פיננסיים בישראל
507	507	2	2	507	של מוסדות פיננסיים זרים
751	751	7	7	751	מגובי משכנתאות (MBS) ⁽⁶⁾
23	23	-	-	23	של אחרים בישראל
13,638	13,634	34	30	13,638	של אחרים זרים
196 ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾	194	7	5	196	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
13,834	13,828	41 ⁽²⁾	35 ⁽²⁾	13,834	מניות -
					סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(ג) ניירות ערך למסחר
754	754	-	-	754	אגרות חוב ומלוות -
23	23	-	-	23	של ממשלת ישראל
14	14	-	-	14	של ממשלות זרות
68	68	-	-	68	מוסדות פיננסיים בישראל
75	75	-	-	75	מוסדות פיננסיים זרים
37	37	-	-	37	של אחרים בישראל
971	971	-	-	971	של אחרים זרים
-	-	-	-	-	סך כל אגרות החוב למסחר
971	971	- ⁽³⁾	- ⁽³⁾	971	מניות-
16,127	16,121	99	35	16,185	סך כל ניירות הערך למסחר
					סך כל ניירות הערך

(1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(2) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", למעט ניירות ערך בסך של 4 מיליון ש"ח הכוללים נגזר משוּבץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי הוגן לרווח והפסד.

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(4) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 117 מיליון ש"ח ושטרי הון צמיתים בסך של 4 מיליון ש"ח.

(5) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 133 מיליון ש"ח.

(6) ניירות ערך בערבות GNMA וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
538	538	24	-	562	של ממשלת ישראל
63	63	15	-	78	של מוסדות פיננסיים בישראל
60	60	-	-	60	של מוסדות פיננסיים זרים
220	220	14	1	233	של אחרים בישראל
881	881	53	1	933	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

(ב) ניירות ערך זמינים למכירה				
אגרות חוב ומלוות -				
של ממשלת ישראל				
של ממשלות זרות				
של מוסדות פיננסיים בישראל				
של מוסדות פיננסיים זרים				
מגובי משכנתאות (MBS) ⁽⁶⁾				
של אחרים בישראל				
של אחרים זרים				
סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה				
מניות -				
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה				

הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן ⁽¹⁾
		רווחים	הפסדים	
6,978	6,994	18	34	6,978
1,093	1,094	-	1	1,093
461	464	1	4	461
1,653	1,665	-	12	1,653
452	455	2	5	452
899	904	10	15	899
237	237	-	-	237
11,773	11,813	31	71	11,773
247 ⁽⁵⁾⁽⁴⁾	234	17	4	247
12,020	12,047	48 ⁽²⁾	75 ⁽²⁾	12,020

					(ג) ניירות ערך למסחר	
הערך במאזן		עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
513		509	4	-	513	
80		80	1	1	80	
58		58	-	-	58	
48		49	-	1	48	
4		4	-	-	4	
703		700	5	2	703	
1		1	-	-	1	
704		701	5 ⁽³⁾	2 ⁽³⁾	704	
13,605		13,629	106	78	13,657	

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", למעט ניירות ערך בסך של 20 מיליון ש"ח הכוללים נגזר משובץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי הוגן לרווח והפסד.
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך של 109 מיליון ש"ח ושטרי הון צמיחים בסך של 20 מיליון ש"ח.
- (5) כולל השקעות במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 125 מיליון ש"ח.
- (6) ניירות ערך בערבות GNMA וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					א. הרכב
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	(א) אגרות חוב המוחזקות לפדיון
539	539	21	-	560	של ממשלת ישראל
63	63	11	-	74	של מוסדות פיננסיים בישראל
75	75	-	-	75	של מוסדות פיננסיים זרים
243	243	19	1	261	של אחרים בישראל
920	920	51	1	970	סך כל אגרות החוב המוחזקות לפדיון

רווח כולל אחר מצטבר					(ב) ניירות ערך זמינים למכירה
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים	הפסדים	שווי הוגן ⁽¹⁾	
7,080	7,091	15	26	7,080	אגרות חוב ומלוות -
3,244	3,253	-	9	3,244	של ממשלת ישראל
458	463	1	6	458	של ממשלות זרות
1,709	1,718	1	10	1,709	של מוסדות פיננסיים בישראל
510	518	1	9	510	של מוסדות פיננסיים זרים
915	917	11	13	915	מגובי משכנתאות (MBS) ⁽⁶⁾
360	361	-	1	360	של אחרים בישראל
14,276	14,321	29	74	14,276	של אחרים זרים
258 ⁽⁴⁾⁽⁵⁾	244	18	4	258	סך כל אגרות החוב הזמינות למכירה
14,534	14,565	47 ⁽²⁾	78 ⁽²⁾	14,534	מניות -
					סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

ניירות ערך למסחר					(ג) ניירות ערך למסחר
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות עלות)	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן ⁽¹⁾	
774	771	3	-	774	אגרות חוב ומלוות -
69	70	-	1	69	של ממשלת ישראל
72	72	-	-	72	של מוסדות פיננסיים בישראל
47	47	-	-	47	של מוסדות פיננסיים זרים
20	20	-	-	20	של אחרים בישראל
982	980	3	1	982	של אחרים זרים
3	3	-	-	3	סך כל אגרות החוב למסחר
985	983	3 ⁽³⁾	1 ⁽³⁾	985	מניות -
16,439	16,468	101	80	16,489	סך כל ניירות הערך למסחר
					סך כל ניירות הערך

מידע לגבי אגרות חוב פגומות			30 בספטמבר 2016	30 בספטמבר 2015	31 בדצמבר 2015
			(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)
יתרת חוב רשומה של אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות רבית			7	7	7
סך הכל יתרת חוב רשומה			7	7	7

- (1) נתוני שווי הוגן המבוססים על שערי בורסה, לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.
- (2) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן", למעט ניירות ערך בסך של 19 מיליון ש"ח הכוללים נגזר משובץ הנמדדים לפי שווי הוגן תוך זקיפת השינויים בשווי הוגן לרווח והפסד.
- (3) נדקפו לדיוח רווח והפסד.
- (4) כולל השקעה בקרנות השקעה פרטיות בסך 115 מיליון ש"ח, שטרי הון צמיחים בסך 19 מיליון ש"ח וקרנות הון גידור בסך 1 מיליון ש"ח.
- (5) כולל השקעה במניות וקרנות השקעה פרטיות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין המוצגות לפי עלות בסך של 128 מיליון ש"ח.
- (6) ניירות ערך בערבות GNMA וניירות ערך שהונפקו על ידי FNMA ועל ידי FHLMC.

באור 5 - ניירות ערך (המשך)

(במיליוני ש"ח)

ב. שווי הוגן והפסדים שטרם מומשו, לפי משך זמן ושיעור ירידת הערך של אגרות חוב המוחזקות לפדיון, ושל ניירות ערך זמינים למכירה הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומשו

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סך הכל
20%-40%	0-20%			20%-40%	0-20%		
5	-	5	1,189	8	-	8	1,998
-	-	-	-	1	-	1	1,460
1	-	1	113	1	-	1	123
5	-	5	448	-	-	-	-
1	1	2	495	1	-	1	70
7	-	7	24	-	-	-	-
4	2	2	24	1	-	1	24
23	3	20	2,271	12	-	12	3,675

ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב

של ממשלת ישראל

של ממשלות זרות

של מוסדות פיננסיים בישראל

של מוסדות פיננסיים זרים

מגובי משכנתאות (MBS)

של אחרים בישראל

מניות

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סה"כ	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סה"כ
20%-40%	0-20%			20%-40%	0-20%		
-	-	-	-	34	-	34	3,986
1	-	1	127	-	-	-	-
-	-	-	-	4	-	4	354
3	-	3	239	9	-	9	1,319
2	-	2	135	3	2	1	108
-	-	-	-	15	2	13	634
-	-	-	-	4	-	4	23
6	-	6	501	69	4	65	6,424

ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב

של ממשלת ישראל

של ממשלות זרות

של מוסדות פיננסיים בישראל

של מוסדות פיננסיים זרים

מגובי משכנתאות (MBS)

של אחרים בישראל

מניות

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)							
12 חודשים ומעלה				פחות מ-12 חודשים			
הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סך הכל	הפסדים שטרם מומשו		שווי הוגן	סך הכל
20%-40%	0-20%			20%-40%	0-20%		
-	-	-	-	1	-	1	90
1	-	1	732	25	-	25	4,125
2	-	2	124	7	-	7	3,120
-	-	-	-	6	-	6	344
4	-	4	369	6	-	6	1,127
4	-	4	127	5	1	4	367
10	2	8	387	3	-	3	190
-	-	-	-	1	-	1	322
-	-	-	-	4	-	4	41
21	2	19	1,739	57	1	56	9,636

אגרות חוב המוחזקות לפדיון של אחרים בישראל⁽¹⁾

ניירות ערך זמינים למכירה

אגרות חוב

של ממשלת ישראל

של ממשלות זרות

של מוסדות פיננסיים בישראל

של מוסדות פיננסיים זרים

מגובי משכנתאות (MBS)

של אחרים בישראל

של אחרים זרים

מניות

סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה

(1) ליום 31.12.15 יתרת העלות המופחתת של אגרות החוב המוחזקות לפדיון מסתכמת ב-91 מיליון ש"ח.

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
(במיליוני ש"ח)

1. חובות, אשראי לציבור ויתרת ההפרשה להפסדי אשראי

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
38,546	3,254	35,292	443	-	34,849	יתרת חוב רשומה:
43,652	-	43,652	17,577	21,388	4,687	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
21,715	-	21,715	-	21,388	327	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
82,198	3,254	78,944	18,020	21,388	39,536	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
241	-	241	70	-	171	חובות בארגון מחדש
402	-	402	13	10	379	חובות פגומים אחרים
643	-	643	83	10	550	סך הכל חובות פגומים
214	-	214	33	156	25	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
615	-	615	176	2	437	חובות בעייתיים אחרים
1,472	-	1,472	292	168	1,012	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
493	-	493	20	-	473	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
372	-	372	199	118	55	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
119	-	119	-	118	1	מזה: לפי עומק פיגור
865	-	865	219	118	528	סך הכל
223	-	223	12	-	211	מזה: בגין חובות פגומים

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
35,285	4,599	30,686	473	-	30,213	יתרת חוב רשומה:
40,040	-	40,040	16,186	19,864	3,990	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
20,235	-	20,235	-	19,864	371	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
75,235	4,599	70,726	16,659	19,864	34,203	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
228	-	228	66	-	162	מזה:
649	-	649	46	14	589	חובות בארגון מחדש
877	-	877	112	14	751	חובות פגומים אחרים
216	-	216	8	203	5	סך הכל חובות פגומים
796	-	796	160	-	636	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
1,889	-	1,889	280	217	1,392	חובות בעייתיים אחרים
						סך הכל חובות בעייתיים
500	-	500	36	-	464	יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
348	-	348	180	123	45	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
124	-	124	-	123	1	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
848	-	848	216	123	509	מזה: לפי עומק פיגור
242	-	242	27	-	215	סך הכל
						מזה: בגין חובות פגומים

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
36,772	4,280	32,492	426	-	32,066	יתרת חוב רשומה:
40,887	-	40,887	16,473	20,032	4,382	חובות שנבדקו על בסיס פרטני
20,429	-	20,429	-	20,032	397	חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
77,659	4,280	73,379	16,899	20,032	36,448	מזה: לפי עומק פיגור
						סך הכל
						מזה:
229	-	229	69	-	160	חובות בארגון מחדש
535	-	535	6	10	519	חובות פגומים אחרים
764	-	764	75	10	679	סך הכל חובות פגומים
234	-	234	31	182	21	חובות בפיגור 90 ימים או יותר
754	-	754	173	2	579	חובות בעייתיים אחרים
1,752	-	1,752	279	194	1,279	סך הכל חובות בעייתיים
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי:
464	-	464	15	-	449	בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני
360	-	360	192	119	49	בגין חובות שנבדקו על בסיס קבוצתי
120	-	120	-	119	1	מזה: לפי עומק פיגור
824	-	824	207	119	498	סך הכל
197	-	197	7	-	190	מזה: בגין חובות פגומים

באור 6 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

2. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
858	-	858	213	125	520	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
22	-	22	11	(6)	17	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה
(73)	-	(73)	(26)	(1)	(46)	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
58	-	58	21	-	37	- מחיקות חשבונאיות
(15)	-	(15)	(5)	(1)	(9)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
865	-	865	219	118	528	מחיקות חשבונאיות, נטו
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
						תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
73	-	73	14	-	59	יתרת ההפרשה לתחילת תקופה
(1)	-	(1)	-	-	(1)	קיטון בהפרשה
						יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
72	-	72	14	-	58	
937	-	937	233	118	586	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)						
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור				
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי	
824	-	824	207	119	498	תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות
59	-	59	24	1	34	יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה
(190)	-	(190)	(80)	(2)	(108)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
172	-	172	68	-	104	- מחיקות חשבונאיות
(18)	-	(18)	(12)	(2)	(4)	- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות
865	-	865	219	118	528	מחיקות חשבונאיות, נטו
						יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה
						תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
85	-	85	15	-	70	יתרת ההפרשה לתחילת שנה
(13)	-	(13)	(1)	-	(12)	קיטון בהפרשה
						יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים
72	-	72	14	-	58	
937	-	937	233	118	586	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
834	-	834	215	124	495
14	-	14	12	3	(1)
(52)	-	(52)	(27)	(4)	(21)
52	-	52	16	-	36
-	-	-	(11)	(4)	15
848	-	848	216	123	509
107	-	107	14	-	93
(5)	-	(5)	-	-	(5)
102	-	102	14	-	88
950	-	950	230	123	597
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
876	-	876	210	132	534
53	-	53	30	6	17
(246)	-	(246)	(76)	(15)	(155)
165	-	165	52	-	113
(81)	-	(81)	(24)	(15)	(42)
848	-	848	216	123	509
120	-	120	14	-	106
(18)	-	(18)	-	-	(18)
102	-	102	14	-	88
950	-	950	230	123	597

באור 7 - פקדונות הציבור (במיליוני ש"ח)

א. סוגי פקדונות לפי מקום הגיוס ולפי סוג המפקיד

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2015	2015	2016	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
			בישראל
			לפי דרישה
			- אינם נושאים רבית
			- נושאים רבית
36,754	35,992	39,086	סך הכל לפי דרישה
6,161	6,827	6,345	לזמן קצוב*
42,915	42,819	45,431	סך הכל פקדונות בישראל**
59,463	56,761	58,373	
102,378	99,580	103,804	
			מחוץ לישראל
			לפי דרישה
			- אינם נושאים רבית
884	1,072	745	סך הכל פקדונות לפי דרישה מחוץ לישראל
884	1,072	745	סך כל פקדונות הציבור
103,262	100,652	104,549	
			* מזה: פקדונות שאינם נושאים רבית
1,566	1,356	1,917	
			** מזה:
50,253	48,027	53,095	פקדונות של אנשים פרטיים
22,448	22,907	19,779	פקדונות של גופים מוסדיים
29,677	28,646	30,930	פקדונות של תאגידים ואחרים

ב. פקדונות הציבור לפי גודל

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2015	2015	2016	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
			תקרת הפקדון
37,450	36,744	40,724	עד 1
25,120	24,791	25,897	מעל 1 עד 10
14,624	15,015	14,535	מעל 10 עד 100
4,732	5,782	4,914	מעל 100 עד 500
21,336	18,320	18,479	מעל 500
103,262	100,652	104,549	סך הכל

באור לא - זכויות עובדים

א. הטבות מהותיות

1. פנסיה ופיצויי פרישה

חלק מהתחייבויות הקבוצה לתשלום פנסיה ופיצויי פרישה מכוסה על ידי הפקדות שוטפות על שם העובדים בקופות גמל ופנסיה או על ידי רכישת פוליסות ביטוח. ההתחייבות לפיצויי פרישה ופנסיה הכלולה במאזן מייצגת את יתרת ההתחייבות שאינה מכוסה על ידי הפקדות ו/או פוליסות ביטוח כאמור לעיל. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, גידול בתגמול, פיצויים מוגדלים, תמורתה ופרישה.

2. מענקים בגין ותק

עובדי חברות מאוחדות זכאים למענק ותק מיוחד, עם השלימם תקופת עבודה מוגדרת. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, תמורתה ופרישה.

3. הטבה בגין ימי מחלה שלא נוצלו

עובדי הבנק זכאים להטבה בגין אי ניצול ימי מחלה שנצברו. הטבה זו תומר לימי חופשה לניצול בפועל, לקראת הפרישה לגמלאות, בהתאם לנוסחת המרה שנקבעה. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, שיעור עליית שכר, תמורתה ופרישה.

4. הטבות אחרות לאחר העסקה

עובדי חברות מאוחדות זכאים למענק בהגיעם לגיל פרישה בגין ימי מחלה שלא נוצלו. התחייבות זו נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור עליית שכר, שיעור היוון, תמורתה ופרישה. לאחר מועד הדיווח, חברה מאוחדת ביצעה פדיון מוקדם של המענק בגין ימי מחלה שלא נוצלו, כפי שחושב ונצבר ליום 31 בדצמבר 2015. החל ממועד זה, העובדים של החברה המאוחדת אינם זכאים לצבירה נוספת בגין הטבה זו.

5. הטבות אחרות לאחר פרישה

עובדי הקבוצה זכאים להטבות מסוימות לאחר פרישתם. התחייבות זו, נמדדת על בסיס אקטוארי תוך שימוש בהנחות אקטואריות והנחות אחרות, לרבות: שיעור היוון, תמורתה ופרישה.

6. חופשה

עובדי הבנק זכאים על פי חוק והסכמי עבודה לימי חופשה שנתיים. ההפרשה לחופשה מחושבת על בסיס שכרם האחרון של העובדים וימי החופשה שנצברו לזכותם בתוספת ההוצאות הנלוות המתחייבות.

ב. ראה באור 16 באשר להמרת זכויות העובדים למענקי יובל.

ג. התייעלות

ביום 12 בינואר 2016 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל". בהתאם למכתב, על דירקטוריון הבנק להתוות תכנית רב-שנתית להתייעלות.

תאגיד בנקאי שיעמוד בתנאים שהוגדרו במכתב יקבל הקלה לפיה יוכל לפרוס את השפעת עלויות התכנית לעניין חשוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר.

בהמשך למהלכי התייעלות בהם נקט הבנק בשנתיים האחרונות, ביום 17 בנובמבר 2016 אישר דירקטוריון הבנק את עדכון התכנית האסטרטגית של הבנק בהיבט מהלכי התייעלות. מהלכי ההתייעלות כוללים, בין היתר, המשך הרחבת פעילות באמצעים דיגיטליים; צמצום במספר הסניפים ושיפורים בתהליכי עבודה בסניפים ובמטה. כתוצאה ממהלכי ההתייעלות צפויים צמצום בשטחי הנדל"ן וירידה הדרגתית במצבת כח האדם של קבוצת הבנק של כ-130 עובדים בממוצע לשנה (מתוכם כ-45 עובדים בפרישה מוקדמת מרצון, שתמשיך להעשות על בסיס הצעות פרטניות ולגופם של מקרים). סך הכל ירידה של כ-650 עובדים עד לסוף שנת 2020.

הבנק קיבל אישור עקרוני של הפיקוח על הבנקים לפריסת עלות המהלכים לעניין חישוב הלימות ההון על פני חמש שנים בקו ישר. עלות ההטבות לעובדים במסגרת מהלכי ההתייעלות בשנים 2016 ועד 2020 מוערכת בכ-207 מיליון ש"ח, לפני השפעת המס, אשר מתוכם, סך של כ-25 מיליון ש"ח, בגין סגירה הדרגתית של פעילות, נזקפו כהוצאה ברווח והפסד ברבעון השני של השנה (העלות מבוססת על הנחות אקטואריות, בין השאר ביחס לעלות הפרישה של עובדים). השפעת מהלכי ההתייעלות על יחס ההון העצמי לרכיבי סיכון מוערכת בקיטון של כ-0.19% ותיזקף, כאמור, לשיעורין על פני 5 שנים.

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

ד. תכניות פיצויים ופנסיה להטבה מוגדרת (1) מחויבויות ומצב המימון

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2016	2015	2016	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)		
א. שינוי במחויבות בגין הטבה חזויה				
1,116	1,116	1,101	1,120	מחויבות בגין הטבה חזויה בתחילת תקופה
25	19	6	4	עלות שירות
41	30	10	9	עלות רבית
(13)	(29)	(2)	94	הפסד (רווח) אקטוארי
(111)	(56)	(18)	(25)	הטבות ששולמו
21	22	5	1	אחר, לרבות הפסד מצמצום ושינויים מבניים
1,079	1,102	1,102	1,203	מחויבות בגין הטבה חזויה בסוף התקופה
ב. שינוי בשווי ההוגן של נכסי התכנית ומצב המימון של התכנית				
839	839	836	770	שווי הוגן של נכסי התכנית בתחילת תקופה
9	3	(14)	7	תשואה בפועל על נכסי התכנית
16	12	5	3	הפקדות לתכנית על ידי התאגיד הבנקאי
(70)	(41)	(14)	(21)	הטבות ששולמו
794	813	813	759	שווי הוגן של נכסי התכנית בסוף התקופה
285	289	289	444	מצב המימון - התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה*

* נכלל בסעיף "התחייבויות אחרות".

** מזה הפסד אקטוארי בסך של כ-172 מיליון ש"ח בגין מהלכי התייעלות לשנים 2016 עד 2020 ורווח אקטוארי בסך של כ-69 מיליון ש"ח בגין השנים שלאחר מכן.

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2015	2016	2015	2016
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
ג. סכומים שהוכרו במאזן המאוחד			
-	-	-	סכומים שהוכרו בסעיף נכסים אחרים
285	289	444	סכומים שהוכרו בסעיף התחייבויות אחרות
285	289	444	התחייבות נטו שהוכרה בסוף תקופה
ד. סכומים שהוכרו ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לפני השפעת מס			
83	72	215	הפסד אקטוארי נטו
41	41	36	התחייבות נטו בגין המעבר*
124	113	251	יתרת סגירה ברווח כולל אחר מצטבר

* הפסד אקטוארי הנובע מהפער שבין שיעורי ההיוון ליום 1 בינואר 2013 בניכוי רווחים אקטואריים הנובעים משינויים שוטפים בשיעור ההיוון שקידזו את ההפסד כאמור.

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

(2) הוצאה לתקופה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2015	2016	2015	2016	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
25	19	17	6	4	א. רכיבי עלות ההטבה נטו שהוכרו ברווח והפסד*
41	30	29	10	9	עלות שירות
(31)	(23)	(21)	(7)	(6)	עלות רבית
3	2	5	-	2	תשואה חזויה על נכסי תכנית
27	22	41	5	9	הפחתה של סכומים שלא הוכרו:
65	50	71	14	18	הפסד אקטוארי נטו
					אחר, לרבות הפסד מצמצום או סילוק ושינויים מבניים
					סך עלות ההטבה, נטו
					ב. שינויים בנכסי תכנית ובמחויבות להטבה שהוכרו כהפסד
9	(9)	146**	19	93	(רווח) כולל אחר לפני השפעת מס
(3)	(2)	(5)	-	(2)	הפסד (רווח) אקטוארי נטו בתקופה
(6)	-	(14)	-	(8)	הפחתה של הפסד אקטוארי
-	(11)	127	19	83	סילוק
65	50	71	14	18	סך הכל הוכר ברווח כולל אחר
65	39	198	33	101	סך עלות ההטבה נטו
					סך הכל הוכר בעלות ההטבה, נטו לתקופה וברווח כולל אחר

* לרבות סכומים שהונו לעלויות תוכנה.

** מזה הפסד אקטוארי בסך של כ-172 מיליון ש"ח בגין מהלכי התייעלות לשנים 2016 עד 2020 ורווח אקטוארי בסך של כ-69 מיליון ש"ח בגין השנים שלאחר מכן.

במיליוני ש"ח		
13	אומדן של הסכומים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר שצפוי כי יופחתו מרווח כולל אחר מצטבר	ג.
13	לדוח רווח והפסד כהוצאה בשנת 2016 לפני השפעת המס	
	הפסד אקטוארי נטו	
	סך הכל צפוי כי יופחת מרווח כולל אחר מצטבר	

באור לא - זכויות עובדים (המשך)

(3) הנחות

א. ההנחות על בסיס ממוצע משוקלל המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה ולמידת עלות ההטבה נטו

31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2015	2015	2016	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
באחוזים	באחוזים		
1.9	2.1	1.5	1. ההנחות העיקריות המשמשות לקביעת המחויבות בגין הטבה
2.0	2.0	2.5	שיעור היוון
			שיעור עזיבה

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר		
2015	2015	2016	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		
	באחוזים		
1.1-2.1	1.9-2.1	1.5-1.9	2. ההנחות העיקריות המשמשות למדידת עלות ההטבה נטו לתקופה
			שיעור היוון

ב. השפעה של שינוי בנקודת אחוז אחת על המחויבות בגין הטבה חזויה לפני השפעת המס

קיטון בנקודת אחוז אחת			גידול בנקודת אחוז אחת			
31 בדצמבר	30 בספטמבר		31 בדצמבר	30 בספטמבר		
2015	2015	2016	2015	2015	2016	
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(מבוקר)	(לא מבוקר)		
	במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
96	97	94	(80)	(82)	(77)	שיעור היוון
(117)	(116)	(83)	110	109	94	שיעור עזיבה

ג. תזרימי מזומנים

(1) הפקדות

הפקדות בפועל			תחזית		
לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר	לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר			
2015	2015	2016	2015	2016	*2016
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח
(מבוקר)	(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)
16	12	10	5	3	14

* אומדן ההפקדות שהבנק צופה לשלמן לתכניות פנסיה להטבה מוגדרת במהלך שנת 2016.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

(במיליוני ש"ח)

החל מיום 1 בינואר 2014 מיישם הבנק את הוראות ניהול בנקאי תקין מס' 211-201 בנושא מדידה והלימות הון, כפי שעודכנו, על מנת להתאימן להנחיות באזל.

יודגש, כי הוראות באזל קובעות שינויים משמעותיים בחישוב דרישות ההון הרגולטורי, בין היתר, בכל הקשור ל:

- רכיבי ההון הפיקוחי
- ניכויים מההון והתאמות פיקוחיות
- טיפול בחשיפות לתאגידים פיננסיים
- טיפול בחשיפות לסיכון אשראי בגין חובות פגומים
- הקצאת הון בגין סיכון CVA.

יישום ההוראות הינו באופן מדורג בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 299 בנושא מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר, וזאת על מנת לאפשר עמידה בדרישות החדשות של ההון הפיקוחי במסגרת יישום באזל ולקבוע תקופת מעבר עד ליישומן המלא. הוראות המעבר מתייחסות, בין היתר, להתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון, וכן למכשירי הון שאינם כשירים להכללה בהון הפיקוחי בהתאם לקריטריונים החדשים שנקבעו בהוראות באזל. בפרט, בהתאם להוראות המעבר, ההתאמות הפיקוחיות והניכויים מההון וכן זכויות המיעוט שאינן כשירות להיכלל בהון הפיקוחי ינוכו מההון בהדרגה בשיעור של 20% בכל שנה, החל מיום 1 בינואר 2014 ועד ליום 1 בינואר 2018. מכשירי ההון שאינם כשירים עוד כהון פיקוחי יוכרו עד לתקרה של 80% ביום 1 בינואר 2014 ובכל שנה עוקבת תופחת תקרה זו ב-10% נוספים עד ליום 1 בינואר 2022. נכון ליום 1 בינואר 2016 שיעור הניכויים מההון הרגולטורי עומד על 60% ותקרת המכשירים הכשירים כהון פיקוחי עומדת על 60%.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	
2015	2015	2016	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
			א. בנתוני המאוחד
			1. הון לצורך חישוב יחס ההון
7,349	7,285	7,772	הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
2,580	2,629	2,614	הון רובד 2, לאחר ניכויים
9,929	9,914	10,386	סך הכל הון כולל
			2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון
67,766	67,384	70,220 ⁽³⁾	סיכון אשראי
995	1,363	1,002	סיכונים שוק
6,141	6,147	6,108	סיכון תפעולי
74,902	74,894	77,330	סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			באחוזים
9.81%	9.73%	10.05%	3. יחס ההון לרכיבי סיכון
13.26%	13.24%	13.43%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
9.10% ⁽¹⁾	9.07% ⁽¹⁾	9.21% ⁽¹⁾	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.60% ⁽¹⁾	12.57% ⁽¹⁾	12.71% ⁽¹⁾	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			ב. חברות בת משמעותיות
			בנק אוצר החייל בע"מ
9.83%	9.63%	10.81%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
13.25%	13.22%	13.84%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.01% ⁽¹⁾	9.01% ⁽¹⁾	9.02% ⁽¹⁾	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.51% ⁽¹⁾	12.51% ⁽¹⁾	12.52% ⁽¹⁾	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
			בנק מסד בע"מ
13.76%	14.20%	13.02%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון
15.01%	15.41%	14.16%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס הון עצמי רובד 1 המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים
12.50%	12.50%	12.50%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

* הנתונים בביאור זה מוצגים בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין 202 בדבר "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי" ובהתאם להוראות המעבר שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין 299. בנוסף, נתונים אלה כוללים התאמות בגין מהלכי ההתייעלות שנקבעו לפי מכתב המפקחת על הבנקים מיום 12.1.2016 בנושא "התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל" (להלן - התאמות בגין מהלכי ההתייעלות), אשר פוחדות בהדרגה עד יום 31.12.2020. לפרטים נוספים על השפעת הוראות המעבר וההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות ראה ד. להלן.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	
2015	2015	2016	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
			ג. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)
			1. הון עצמי רובד 1
7,073	7,035	7,411	הון המיוחס לבעלי מניות הבנק
(2)467	(2)461	(2)460	הבדלים בין הון המיוחס לבעלי מניות הבנק לבין הון עצמי רובד 1
60	55	23	זכויות שאינן מקנות שליטה
7,600	7,551	7,894	יישום הוראות המעבר בגין אימוץ כללי חשבונאות מקובלים בנושא זכויות עובדים
			סך הון עצמי רובד 1, לפני התאמות פיקוחיות וניכויים
			התאמות פיקוחיות וניכויים:
154	156	117	נכסים בלתי מוחשיים
(2)94	(2)98	(2)131	התחייבות להשקעה עצמית במניות
3	12	3	התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים - הון עצמי רובד 1
			סך הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני מהלכי ההתייעלות -
251	266	251	הון עצמי רובד 1
-	-	(129)	סך התאמות בגין מהלכי ההתייעלות - הון עצמי רובד 1
7,349	7,285	7,772	סך הכל הון עצמי רובד 1, לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים
			2. הון רובד 2
1,878	1,946	1,905	הון רובד 2: מכשירים, לפני ניכויים
703	684	709	הון רובד 2: הפרשות, לפני ניכויים
2,581	2,630	2,614	סך הון רובד 2, לפני ניכויים
			ניכויים:
1	1	-	סך הכל ניכויים - הון רובד 2
2,580	2,629	2,614	סך הכל הון רובד 2

31 בדצמבר	30 בספטמבר	30 בספטמבר	
2015	2015	2016	
(מבוקר)		(לא מבוקר)	
			ד. השפעת הוראות המעבר על יחס הון עצמי רובד 1
			יחס ההון לרכיבי סיכון
9.44%	9.37%	9.63%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון לפני יישום השפעת הוראות המעבר
0.37%	0.36%	0.23%	בהוראה 299 ולפני השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
			השפעת הוראות המעבר
9.81%	9.73%	9.86%	יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון, לפני השפעת התאמות בגין מהלכי
-	-	0.19%	ההתייעלות
9.81%	9.73%	10.05%	השפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות
			יחס הון עצמי רובד 1 לרכיבי סיכון

- (1) יחסי ההון המזערי הנדרשים לפי הוראות המפקח על הבנקים מיום 1 בינואר 2015. ליחסים אלה, החל מיום 1 בינואר 2015 תתווסף דרישת הון בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדיור למועד הדיווח. דרישה נוספת זו מיושמת בהדרגה עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לכך, יחס הון עצמי רובד 1 המזערי יחס ההון הכולל המזערי שיידרש על ידי המפקח על הבנקים ליום 1 בינואר 2017, לפי נתוני מועד הדיווח במאוחד הינו 9.28%-12.78% ולפי נתוני מועד הדיווח באוצר החייל הינו 9.02%-12.52%. בהתאמה. בנוגע לדרישות הון נוספות בנושא הלימות הון, ראה סעיף ה' להלן.
- (2) באשר לסכום של 109 מיליון ש"ח, בתאום עם המפקח על הבנקים, הבנק יישם את הוראות המעבר של באזל בקשר עם אופציית המכר שניתנה לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה (30.9.15 - 151 מיליון ש"ח ו-31.12.15 - 154 מיליון ש"ח).
- (3) מסך הכל יתרונות משוקללות של נכסי סיכון הופחתו סך של 193 מיליון ש"ח בשל התאמות בגין מהלכי ההתייעלות.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ה. יעדי הלימות הון

לקבוצה מדיניות שאושרה על ידי הדירקטוריון והנהלה להחזיק רמת הלימות הון, בהתאם ליעד הון הנקבע בתהליך פנימי, אשר לא יפחת מיעדי ההון המינימליים הנדרשים על ידי המפקח על הבנקים. יעד ההון שנקבע על ידי הדירקטוריון והנהלה משקף, לדעת הקבוצה, את רמת ההון הנאותה הנדרשת בהתחשב בפרופיל הסיכון ובתאבון הסיכון שלה.

כחלק מתהליך הדרגתי של אימוץ הוראות באזל בישראל, ביום 28 במרס 2012 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב הנחיה בנושא מסגרת באזל - יחסי הון ליבה מינימליים, הדורש מבנקים ומחברות כרטיסי אשראי לעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 בשיעור של 9% וביחס הון כולל בשיעור של 12.5% עד ליום 1 בינואר 2015. בנוסף, נקבע כי בנק אשר סך נכסיו המאזניים, על בסיס מאוחד, מהווה לפחות 20% מסך נכסי המערכת הבנקאית, יידרש להגדיל את היחסים הנ"ל בנקודת אחוז אחת ולעמוד ביחס הון עצמי רובד 1 מזערי של 10% ויחס הון כולל מזערי של 13.5% עד ליום 1 בינואר 2017. בהתאם לאמור לעיל, יחס הון עצמי רובד 1 מזערי שיידרש מהבנק הוא 9% ויחס ההון הכולל המזערי שיידרש מהבנק הוא 12.5%. כמו כן, בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא "מגבלות למתן הלוואות לדירור", נדרשים תאגידים בנקאיים להגדיל את יעד הון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל בשיעור המבטא 1% מיתרת ההלוואות לדירור. יעד הון עצמי רובד 1 ויעד ההון הכולל יגדל בשיעורים רבעוניים קבועים מיום 1 בינואר 2015 ועד ליום 1 בינואר 2017. ליתרת ההלוואות לדירור ראה באור 3.ב.29 לדוחות הכספיים לשנת 2015.

יעדי ההון הפנימיים כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון הינם כדלקמן:

- במצב עסקים רגיל - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-9.30% ויחס ההון הכולל יהיה זהה ליחס הרגולטורי.
- במצב קיצון - יחס הון עצמי רובד 1 לא יפחת מ-6.50% ויחס ההון הכולל לא יפחת מ-9.00%.

חלוקת דיבידנד תתאפשר במידה שלא תפגע ביכולתו של הבנק לעמוד בדרישות ההון.

ו. גיוס הון רגולטורי באמצעות כתבי התחייבות הכוללים מנגנון לספיגת הפסדים

ביום 26 ביוני 2016, הנפיקה הבינלאומי הראשון הנפקות בע"מ (להלן - "הבינלאומי הנפקות"), חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, בהנפקה ציבורית, כתבי התחייבות נדחים (סדרה כ'), בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בתמורה לסך של 580 מיליון ש"ח. תמורת ההנפקה בגין כתבי ההתחייבות הנדחים הופקדה בבנק.

כתבי ההתחייבות הנדחים עומדים בתנאי הכשירות של הוראות באזל 3 ומוכרים כהון רובד 2.

כתבי ההתחייבות הנדחים, כוללים מנגנון לספיגת הפסדים, במקרה שיחס הון עצמי רובד 1 של הבנק יורד מתחת לשיעור של 5% או בהתרחש אירוע מכונן לאי קיימות של הבנק, וזאת בהתאם להחלטת הפיקוח על הבנקים. במקרים אלה תבוצע מחיקה מלאה או חלקית של כתבי ההתחייבות הנדחים.

במקרה שבו יעלה יחס הון עצמי רובד 1 של הבנק מעל ליחס ההון המזערי שנקבע לבנק על ידי המפקח על הבנקים, הבנק יהיה רשאי, לפי שיקול דעתו, להודיע על ביטול מחיקת הקרן באופן חלקי או מלא עד ליום 26 ביוני 2031.

לבנק יש אפשרות לבצע פדיון מוקדם אחד בלבד כ-5 שנים לאחר מועד ההנפקה. במידה ולא יבוצע פדיון מוקדם על ידי הבנק, יעודכן שיעור הרבית השנתית בגובה ההפרש בין שיעור רבית העוגן באותו המועד לעומת שיעור רבית העוגן במועד ההנפקה המקורי של כתבי ההתחייבות הנדחים.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ז. דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים

ביום 22 באוקטובר 2015 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר סופי בנושא "דרישות הון בגין חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים" (להלן: "החוזר"). החוזר מתקן את הוראות ניהול בנקאי תקין 203 ו-204 במטרה להתאימן להמלצות ועדת באזל בכל הקשור לדרישות הון בגין חשיפות של תאגידים בנקאיים לצדדים נגדיים מרכזיים. החוזר מפרט את ההנחיות החדשות, אשר יחולו על חשיפות לצדדים נגדיים מרכזיים הנגרמות מנגזרי OTC, עסקאות נגזרים סחירים בבורסה ועסקאות מימון ניירות ערך. ההנחיות מבדילות בין צד נגדי מרכזי שאינו כשיר לבין צד נגדי מרכזי כשיר, כאשר לאחרון נקבעו דרישות הון מופחתות. ההנחיות מסדירות, בין היתר, את סוגי החשיפות הבאים:

- חשיפות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לצד נגדי מרכזי. ככלל, לחשיפות אלה יש לייחס משקל סיכון של 2% (לעומת ערך חשיפה אפס ערב התיקון). עם זאת, קיימת בהוראה נוסחת מינימום שעשויה להוביל להכפלת חשיפות המסחר במשקל סיכון של 20%.

- חשיפות של תאגיד בנקאי ללקוח הפעיל בבורסה. על פי התיקון יש לחשב את דרישות ההון לחשיפות אלה כאילו מדובר בעסקה דו-צדדית, לרבות הקצאת הון בגין סיכון CVA. שיטת החישוב שהייתה נהוגה עד כה על פי ההוראה - חישוב לפי כללי הבורסה תבוטל.
- חשיפות של תאגיד לקוח הפועל באמצעות חבר מסלקה.
- העברות של תאגיד בנקאי חבר מסלקה לקרן הסיכונים.
- ביטחונות שהפקיד תאגיד בנקאי אצל חבר מסלקה או אצל צד נגדי מרכזי.
- חשיפות לצד נגדי מרכזי שאינו כשיר ישוקללו בהתאם למשקל הסיכון הרלוונטי לצד הנגדי בעוד העברות לקרן הסיכונים ישוקללו ב-1,250%.

האמור בחוזר יחול מיום 1 בינואר 2017, כאשר עד ליום 30 ביוני 2017 ניתן להתייחס לבורסה בתל אביב כצד נגדי מרכזי כשיר. הבנק פועל לעדכן את אופן חישוב יחסי ההון ויחס המינוף בהתאם לעדכון ההוראה כאמור. להערכת הבנק, ההשפעה הצפויה של אימוץ החוזר נכון למועד הדיווח הינה קיטון של כ-0.10% ביחס הון עצמי רובד 1, וקיטון של כ-0.14% ביחס ההון הכולל של הבנק.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ח. יחס מינוף לפי הוראות המפקח על הבנקים

ביום 28 באפריל 2015 פרסם המפקח על הבנקים את הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 218 בנושא יחס המינוף. ההוראה קובעת יחס מינוף פשוט ושקוף שאינו מבוסס סיכון אשר יפעל כמדידה משלימה ואמינה לדרישות ההון מבוססות הסיכון ואשר נועד להגביל את צבירת המינוף בתאגיד הבנקאי.

יחס המינוף מבוסס באחוזים, ומוגדר כיחס בין מדידת ההון למדידת החשיפה. ההון לצורך מדידת יחס המינוף הוא הון רובד 1 כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202, תוך התחשבות בהסדרי המעבר שנקבעו. סך מדידת החשיפה של הבנק היא סכום החשיפות המאזניות, חשיפות לנגזרים ולעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ-מאזניים. ככלל, המדידה הינה עקבית עם הערכים החשבונאיים ולא מובאים בחשבון משקלי סיכון. כמו כן, הבנק לא מורשה להשתמש בביטחונות פיזיים או פיננסיים, ערבויות או טכניקות אחרות להפחתת סיכון אשראי, כדי להפחית את מדידת החשיפות, אלא אם כן הותר ספציפית בהתאם להוראה. נכסים מאזניים שנוכו מהון רובד 1 (בהתאם להוראה 202) מנוכים ממדידת החשיפות. בהתאם להוראה הבנק מחשב את החשיפה בגין נגזרים בהתאם לנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203, ואת החשיפות בגין פריטים חוץ-מאזניים על ידי המרה של הסכום הרעיוני של הפריטים במקדמי המרה לאשראי כפי שנקבעו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 203. בהתאם להוראה תאגיד בנקאי יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-5% על בסיס מאוחד. תאגיד בנקאי שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה 20% או יותר מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית, יעמוד ביחס מינוף שלא יפחת מ-6%. בהתאם לאמור לעיל, יחס המינוף המזערי שיידרש מהבנק הוא 5%.

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)	30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)	30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)	
			במיליוני ש"ח
			א. בנתוני המאוחד
7,349	7,285	7,772	הון רובד 1 ⁽¹⁾
135,221	133,309	137,364	סך החשיפות
			באחוזים
5.43%	5.46%	5.66%	יחס המינוף
			ב. חברות בת משמעותיות
			בנק אוצר החייל בע"מ
5.73%	5.78%	5.60%	יחס המינוף
			בנק מסד בע"מ
7.59%	7.77%	7.35%	יחס המינוף
5.00%	5.00%	5.00%	יחס המינוף המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

(1) - להשפעת הוראות המעבר והשפעת ההתאמות בגין מהלכי ההתייעלות, ראה סעיף ד' לעיל.

תאגיד בנקאי נדרש לעמוד ביחס המינוף המזערי החל מיום 1 בינואר 2018. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, לא ירד מהסף שנקבע על פי ההוראה. תאגיד בנקאי אשר ביום פרסום ההוראה אינו עומד בדרישה של יחס המינוף המזערי החל עליו, נדרש להגדיל את יחס המינוף בשיעורים רבעוניים קבועים עד ליום 1 בינואר 2018.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

ט. יחס כיסוי נזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים

ביום 28 בספטמבר 2014 הפיץ המפקח על הבנקים חוזר במסגרתו נוספה הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 221 בנושא יחס כיסוי נזילות אשר מאמצת את המלצות ועדת באזל לעניין יחס כיסוי הנזילות במערכת הבנקאית בישראל. יחס כיסוי הנזילות בוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצרכי הנזילות של התאגיד באופק זמן זה. במסגרת ההוראה נקבע אופן החישוב של יחס כיסוי הנזילות לרבות הגדרת המאפיינים ודרישות תפעוליות ל"מלאי נכסים נזילים באיכות גבוהה" (המונה) ומקדמי הביטחון בגינם ליום המדידה וכן את תזרים המזומנים היוצא, נטו, הצפוי בתרחיש הקיצון המוגדר בהוראה עבור 30 הימים הקלנדריים (המכנה) שלאחר יום המדידה.

תרחיש הקיצון שנקבע בהוראה כולל זעזוע המשלב זעזוע ספציפי לתאגיד וזעזוע מערכתי ובמסגרתו הוגדרו שיעורי משיכה סטנדרטיים לתזרימים יוצאים ושיעורי קבלה של תזרימים נכנסים בהתאם לקטגוריות של היתרות השונות.

תאגיד בנקאי שיחס כיסוי הנזילות שלו ירד מתחת לדרישה המזערית, נדרש לדווח מיידית על החריגה למפקח על הבנקים. תאגיד בנקאי שיחס כיסוי הנזילות שלו היה נמוך מהדרישה המזערית במשך 3 ימים, נדרש לדווח על החריגה למפקח על הבנקים, בליווי תכנית לסגירת הפער.

יחס כיסוי הנזילות מונהג מיום 1 באפריל 2015.

בהתאם להוראות המעבר, החל מיום 1 באפריל 2015 הדרישה המזערית היתה 60% וגדלה באופן הדרגתי ל-80% ב-1 בינואר 2016 ול-100% ב-1 בינואר 2017 ואילך. עם זאת, בתקופה של לחץ פיננסי תאגיד בנקאי יוכל לרדת מתחת לדרישות מינימאליות אלו.

בעקבות אימוץ הוראות באזל בישראל כאמור לעיל, החליט דירקטוריון הבנק כי יעד היחס של הבנק והקבוצה החל מיום 1 באפריל 2015 יעמוד על שיעור הגבוה ב-10% מהדרישה המזערית.

במהלך התקופה הנסקרת הבנק והקבוצה עמדו ביחס כיסוי הנזילות הנדרש.

בנוסף, ביום 28 בספטמבר 2014 פורסם חוזר הפיקוח על הבנקים בנושא הוראת שעה - יישום דרישות גילוי לפי נדבך 3 של באזל - גילוי בגין יחס כיסוי נזילות (להלן - "החוזר"). במסגרת החוזר תוקנו הוראות הדיווח לציבור כדי לשלב את דרישות הגילוי שיידרשו הבנקים לכלול כחלק מאימוץ יחס כיסוי הנזילות.

לשלושת החודשים שנתיים			
ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 31 בדצמבר	
2016	2015	2015	
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	
באחוזים			
א. בנתוני המאוחד*			
יחס כיסוי הנזילות	109%	99%	104%
ב. בנתוני הבנק**			
יחס כיסוי הנזילות	108%	91%	98%
ג. חברות בת משמעותיות**			
בנק אוצר החייל בע"מ			
יחס כיסוי הנזילות	406%	341%	376%
בנק מסד בע"מ			
יחס כיסוי הנזילות	283%	391%	340%
יחס כיסוי הנזילות המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים	80%	60%	60%

* במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות חודשיות במשך הרבעון המדווח.

** במונחים של ממוצעים פשוטים של תצפיות יומיות במשך הרבעון המדווח.

באור 8 - הלימות הון, מינוף ונזילות לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

י. דיבידנד

ביום 9 ביוני 2015 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 60 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 18 ביוני 2015, ויום התשלום היה 30 ביוני 2015.

ביום 18 בנובמבר 2015 החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 70 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד חל ביום 26 בנובמבר 2015, ויום התשלום היה 6 בדצמבר 2015.

לאחר תאריך המאזן, ביום 17 בנובמבר 2016, החליט דירקטוריון הבנק על חלוקת דיבידנד במזומן לבעלי המניות של הבנק בסך כולל של 200 מיליון ש"ח. המועד הקובע לעניין תשלום הדיבידנד יחול ביום 27 בנובמבר 2016 ויום התשלום יהיה 5 בדצמבר 2016. סכום הדיבידנד הינו לפני כל מס, לרבות מס במקור שעל הבנק לנכות על פי כל דין.

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2015	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015	לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
130	60	-	דיבידנד שהוכרז

באור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות

31.12.15	30.9.15	30.9.16	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
14	18	9	א. שיפורים במבנים, רכישת והקמת מבנים, ציוד ותוכנה
49	52	59	התחייבות להשקעה בקרנות השקעה פרטיות

ב. הבנק והחברות המוחזקות שלו שכרו מבנים וציוד לתקופות ארוכות. דמי השכירות (חלקם צמודים למדד המחירים לצרכן וחלקם צמודים למטבע חוץ) שישולמו בעתיד, בשל התקשרויות אלו הינם:

31.12.15	30.9.15	30.9.16	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
81	*19	*19	שנה ראשונה
77	80	73	שנה שנייה
68	75	66	שנה שלישית
65	67	64	שנה רביעית
61	63	61	שנה חמישית
362	412	375	שנה שישית ואילך
714	716	658	סך הכל

* לתקופה שנותרה עד לתום השנה הקלנדרית.

באור 9 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

ג. במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק וחברות מאוחדות מסוימות תובענות משפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות, באשר לסיכויי התובענות, לרבות הבקשות לאישור התביעות הייצוגיות כמפורט בסעיף זה, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור. לגבי התובענות המשפטיות, ובכלל זה בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, ראה באור z.25. לדוחות הכספיים לשנת 2015.

להלן פרטי תובענות שהוגשו בעבר כנגד הבנק וחברה מאוחדת, ואשר חל בהן שינוי ביחס לאמור בדוחות הכספיים לשנת 2015:

1. בחודש אפריל 2007 הוגשה נגד הבנק ובנקים נוספים תביעה ובקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית בטענה שהבנק גבה מקרנות נאמנות קשורות עמלת ברוקראז' בשיעור העולה על עמלות ששילמו לקוחות אחרים לבנק וזאת בניגוד לדין. סכום התביעה נגד הבנק הועמד על כ-75.5 מיליון ש"ח. ביום 10 במאי 2016 דחה בית המשפט המחוזי בתל אביב את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

2. ביום 1 באפריל 2015 התקבלה בחברה מאוחדת בקשה לאישור תובענה בסך 661 מיליון ש"ח כתובענה ייצוגית שעניינה הטעיית לקוחות בנוגע למהות ערבות המדינה בהלוואות הניתנות לעסקים על ידי החברה המאוחדת בערבות המדינה. לטענת המבקשים לא הוסבר להם כערכים להלוואות אלו כי ערבות המדינה היא ערבות שירות אשר תמומש על ידי החברה המאוחדת רק לאחר מימוש בטחונות ומיצוי הליכים נגד הערכים להלוואה. ביום 13 ביולי 2016 דחה בית המשפט המחוזי את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

סכום החשיפה הנוספת של הבנק ושל החברות הבנות של הבנק ליום 30 בספטמבר 2016, בגין תביעות תלויות שלהערכת הנהלת הבנק אפשרות התממשותן כולן, או חלקן, אינה קלושה ושלא בוצעה בגין הפרשה, מסתכם בכ-27 מיליון ש"ח.

ד. כמו כן, תלויה ועומדת כנגד הבנק וחברה מאוחדת בקשה לאישור תובענה ייצוגית כפי שיפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, המתבססת על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי תביעה זו, ולא נעשתה בגינה כל הפרשה:

ביום 18 באוקטובר 2016 התקבלה בבנק בקשה לאישור תובענה כייצוגית נגד הבנק ו-9 בנקים נוספים, לרבות חברה מאוחדת. עניינה של התובענה היא קבוצת הלקוחות עליה חל התעריפון המלא, כפי שפורסם בחודש יולי 2007 (להלן: "התעריפון"). טענת המבקשים בתובענה היא כי התעריפון חל על כלל לקוחות הבנקים, באשר הם, בעוד שהבנקים פרשו את התעריפון כחל רק על לקוחות יחידים ועסקים קטנים. המבקשים מבקשים כי בית המשפט יורה לבנקים להשיב עמלות שנגבו על ידם מלקוחות שאינם חוסים תחת הגדרת "יחיד או עסק קטן" ואשר חויבו בגין עמלות שאינן מצויות בתעריפון. המבקשים אינם יודעים לכמת את סכום התובענה אולם הם מעריכים כי שיעור הנזק לכלל הקבוצה, מגיע לכל הפחות לכמיליארד שקלים (מכל הבנקים יחדיו).

ה. 1. כנגד חברה כלולה, כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל") תלויות ועומדות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות שהסכום הנטען בהן הוא מהותי, ראה באור z.25. לדוחות הכספיים לשנת 2015. להלן פירוט של תובענות אשר חל בהן שינוי ביחס לאמור בדוח הכספי לשנת 2015:

א. ביום 14 באפריל 2013 התקבלו כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, אשר הוגשו נגד כאל ונגד חברת קסטרו מודל בע"מ (להלן: "המשיבות") בבית המשפט המחוזי בתל אביב. הבקשה עוסקת בשיווק כרטיסי המתנה Wish U card. לטענת המבקש, שיווק כרטיסי המתנה נעשה תוך שהמשיבות מציגות מצגים מטעים וקובעות תנאים אסורים, בניגוד לחוק הוראות הגנת הצרכן (התשמ"א-1981 ותקנותיו). לטענת המבקש, מעשים אלה הטעו אותו ומנעו ממנו ביצוע פעולות שהיה זכאי להן בדין.

המבקש העמיד סכום תביעתו לכלל חברי הקבוצה על סך של כ-214 מיליון ש"ח, וזאת מתוך הנחה כי קבוצת הלקוחות מונה כחצי מיליון לקוחות. בתיק התקיימו הליכי גישור בין המבקש לבין קסטרו. ביום 9 באוגוסט 2016 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה, לפיה תישא כאל בעלות כוללת של 200 אלף ש"ח. ביום 10 באוגוסט 2016 הורה בית המשפט על פרסום הסדר הפשרה בעיתונות ועל מסירת העתק ליועץ המשפטי לממשלה. הסדר הפשרה טרם אושר על ידי בית המשפט.

ב. ביום 30 בינואר 2014 הוגשו כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, נגד כאל ונגד בנק דיסקונט לישראל בע"מ, בבית המשפט המחוזי בתל אביב יפו (להלן - "התביעה והבקשה"). לטענת המבקש, כאל מחייבת מדי חודש את חשבון מחזיקי כרטיס "אקטיב" בגין חיובים שנצברו באמצעות הכרטיס, בסכום מזערי בלבד שנקבע על ידה. יתרת החיובים הופכת להיות הלוואה נושאת רבית בשיעורים גבוהים במיוחד. עוד נטען כי בעת שיווק התכנית, נמנעה כאל להדגיש בפני הלקוחות שביטול האשראי כרוך במתן דרישה מפורשת מהלקוח וכן מהו מחיר האשראי שניתן. הפעלת מנגנון אשראי מתגלגל על הלקוחות וחובם ברבית, נעשה ללא בסיס חוזי תקף ותוך פגיעה באוטונומיה של הלקוחות. המבקש העמיד את סכום תביעתו לכלל חברי הקבוצה על סך של 2,225 מיליון ש"ח. ביום 19 באוגוסט 2014 ניתנה החלטה המורה על סילוק התביעה נגד בנק דיסקונט. ביום 20 בינואר 2016 דחה בית המשפט העליון את ערעור המבקש, והותיר על כנה את החלטת בית המשפט המחוזי, למחוק על הסף את הבקשה נגד בנק דיסקונט. ההליך נגד כאל יימשך. חקירות המצהירים בבקשת האישור התקיימו ביום 13 באפריל 2016. סיכומים מטעם המבקש הוגשו ביום 14 ביוני 2016. כאל הגישה את סיכומיה ביום 25 בספטמבר 2016.

2. סכום החשיפה בשל תביעות שהוגשו כנגד כאל, שאפשרות התממשותן, כולן או חלקן, הינה אפשרית (Reasonably Possible) מסתכם בכ-1,261 מיליון ש"ח.

3. כנגד כאל תלויות ועומדות בקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות ותובענות אחרות, כפי שיפורט להלן. כאל מציינת בדוחותיה כי לדעת הנהלת כאל, בהתבסס על חוות דעת יועציה המשפטיים, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכוייה ולפיכך לא נערכה בגין כל הפרשה:

א. ביום 28 באפריל 2014 התקבלה בכאל, כתב תביעה ובקשה לאישורה וניהולה כתובענה ייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006, שהוגשו נגד כאל וחברות כרטיסי אשראי אחרות לבית המשפט המחוזי, מחוז מרכז (להלן - "התביעה והבקשה").

עניינה של הבקשה הינו שני הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המיידי ("דביט") וכרטיסי תשלום נטענים מראש ("pre paid"), העולים לטענת המבקשים כדי הונאה שיטתית ומתמשכת של לקוחות חברות כרטיסי האשראי. ההסדר הכובל הראשון, לטענת המבקשים, הינו ההסדר לגבי עמלה צולבת בגין עסקאות המבוצעות בכרטיסי "דביט" ו-"pre paid" ההסדר הכובל השני, לטענת המבקשים, הינו עיכוב, שלא כדיון, של כספים המגיעים לבתי עסק לתקופה של כ-20 יום, לאחר שהכסף נלקח על ידי חברות כרטיסי האשראי. קבוצת הנפגעים הישירים אותה מבוקש לייצג הוגדרה כ"כלל בתי העסק במדינת ישראל המקבלים כרטיסי חיוב". קבוצת הנפגעים העקיפים אותה מבוקש לייצג "כל מי שרכש מוצרים או שירותים בבתי עסק שמקבלים כרטיסי חיוב ובכלל זה המבקשים".

המבקשים העמידו סכום תביעתם לכלל חברי הקבוצה, ביחס לכלל הנתבעים, על סך 1,736 מיליון ש"ח. ביום 24 בפברואר 2015 הגישו המבקשים, בהסכמת המשיבות, בקשה להסתלקות מבקשת האישור ומהתובענה, ללא צו להוצאות.

ביום 19 באפריל 2015 הוגשה לבית המשפט בקשה, במסגרתה נתבקש בית המשפט להורות על החלפת מבקשי ההסתלקות ובאי כוחם, במבקש ובאי כוחו, ולהורות על המשך ההליכים באמצעות המבקש.

במסגרת בקשה זו, נטען כי בקשת ההסתלקות אינה מפרטת מדוע ראוי לאשר הסתלקות, ונסמכת רק על פעולות עתידיות שיבצע הרגולטור (בנק ישראל) ללא פיצוי בגין העבר.

ביום 1 ביולי 2015 אישר בית המשפט את בקשת ההסתלקות. במקביל, אישר בית המשפט איתור מבקש ובא כח חליפיים אשר ייטלו עליהם את ניהול ההליך בשם הקבוצה.

בהמשך להחלטת בית המשפט מיום 1 ביולי 2015, באי כוח המבקשים הגישו ביום 6 ביולי 2015 נוסח מודעה לפרסום בעיתונות, בדבר ההסתלקות מהתובענה אשר אושר על ידי בית המשפט.

ביום 8 ביוני 2016 הוגשה בקשה מתוקנת לאישור התביעה הייצוגית ("הבקשה המתוקנת"). במסגרת בקשת האישור נתבעות שלוש חברות כרטיסי האשראי בטענה כי הן ערכו הסדרים כובלים בתחום כרטיסי החיוב המידי (דביט) ובתחום כרטיסי ה-prepaid.

בבקשה המתוקנת לא צוין סכום התביעה באופן מפורש וזו מפנה לחוות הדעת הכלכלית המצורפת לבקשה המתוקנת. עיון בחוות הדעת הכלכלית מעלה כי סכום התביעה מורכב מראשי הנזק הבאים: סך של כ-13.5 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר גובה העמלה הצולבת המשולמת בעסקאות בכרטיסי חיוב מידי; סך של כ-5.3 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מקיומו של הסדר כובל נטען בדבר מועד העברת הכספים לבתי העסק בגין עסקאות בכרטיסי חיוב מידי; סך הנע בין 418 מיליון ש"ח לכ-683 מיליון ש"ח לשנה, עבור השנים 2007-2015, בגין הנזק הנובע מתת שימוש בכרטיסי חיוב מידי בשל שני ההסדרים הכובלים הטענים כאמור לעיל.

על כאל להגיש תשובה לבקשת האישור עד ליום 15 בדצמבר 2016, על המבקש להגיש תגובה לתשובה עד ליום 1 בפברואר 2017.

קדם משפט קבוע ליום 26 בפברואר 2017.

ב. ביום 7 במאי 2015, כפי שנמסר לכאל על ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן - "דיסקונט"), התקבלו בדיסקונט תביעה ובקשה לאישור תביעה נגזרת (מרובה), בה מתבקש בית המשפט המחוזי בת"א-יפו לאשר הגשתה של תביעה נגזרת כנגד 16 נושאי משרה ובעלי תפקיד בתקופה הרלוונטית ככאל (ביניהם נושאי משרה לשעבר בדיסקונט ובבנק), ובחברת "כ.א.ל. אינטרנשיונל בע"מ" (להלן - "כאל אינטרנשיונל"), אשר מוזגה לכאל ונמחקה ביום 31 בדצמבר 2009 ("כאל אינטרנשיונל"), בגין נזקים נטענים שנגרמו לכאל ולכאל אינטרנשיונל ונזקים הצפויים להיגרם להן, לפי הנטען, בקשר לפעילות הסליקה הבינלאומית שלהן בשנים 2006-2009.

המבקש טוען כי נושאי המשרה ובעלי התפקיד המשיבים, הפרו, בין היתר, את חובותיהם וגרמו, לטענתו, לנזקים הנטענים והמוערכים על ידו בכ-100 מיליון ש"ח. כן טוען המבקש לסיכון פוטנציאלי של חילוט כספים בהיקפים של מיליארדי ש"ח, במסגרת הליכים פליליים, אם יוגשו, ולנזקי מוניטין ואחרים שאינם מוערכים, הכל כנטען על ידי המבקש.

ביום 20 בספטמבר 2016 הגישה כאל (בהסכמת הצדדים האחרים) בקשה למתן ארכה להגשת תשובות המשיבים, בין היתר, בשל ההליך הפלילי המתנהל בעניין. בית המשפט קיבל את הבקשה, ולכן על כאל ועל יתר המשיבים להשיב לבקשת האישור עד ליום 1 בפברואר 2017.

ביום 28 בספטמבר 2016 התקבל בבנק מכתב שנשלח על ידי בעל מניות בבנק ובו דרישה מדירקטוריון הבנק למיצוי עילת תביעה כנגד שני נושאי משרה בכירים לשעבר בכאל (מנכל כאל לשעבר ומנכל כאל אינטרנשיונל לשעבר) קודם להגשת בקשה לבית המשפט לאישור תביעה נגזרת מרובה מטעם הבנק, ובקשה לגילוי מסמכים. להבנת הבנק, הבקשה מתייחסת לאירועים בגינם הוגשה התביעה והבקשה לאישור תביעה נגזרת כנגד דיסקונט וכאל כמתואר לעיל.

ביום 1 בנובמבר 2016 דן דירקטוריון הבנק בפניה והחליט לדחותה.

4. כאל דיווחה בדוחותיה הכספיים ליום 30 בספטמבר 2016 כדלקמן:

א. במחצית השניה של שנת 2009 ובתחילת שנת 2010, עמדה כאל בפני טענות של ויזה אירופה וארגון מאסטרקארד העולמי (להלן - "הארגונים הבינלאומיים") בדבר הפרות לכאורה של הכללים של ארגונים אלה בתחום סליקת הסחר האלקטרוני הבינלאומי, בעסקאות שנשלקו על ידי חברה בת של כאל, כאל אינטרנשיונל (שמוזגה בינתיים עם ולתוך כאל). במסגרת זו, הוטלו על כאל קנסות ופעילותה בתחום זה הוגבלה לתקופה של מספר חודשים.

כאל פעלה מיידית ליישום תכנית הפחתה לצורך עמידה בדרישות הארגונים הבינלאומיים, אשר במסגרתה ננקטו על ידה צעדים שונים, ובכלל זה שינויים בהנהלת כאל. מספר בתי עסק ומאגדים העלו דרישות בגין העמסת הסנקציות הכספיות עליהם וצמצום פעילות סליקת הסחר האלקטרוני הבינלאומי עמם, שהסבה להם, לטענתם, נזקים כבדים.

ב. הודעות פרקליטות המדינה: בהמשך לחקירה שניהלה המשטרה, התקבלה בכאל ביום 3 בדצמבר 2014 הודעה מטעם המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה, לפיה תיק בו נחקרו חשדות כלפי כאל, הועבר לעיון הפרקליטות. ביום 20 באפריל 2015, התקבלה בכאל הודעה מטעם פרקליטות המדינה, אליה צורף "מכתב חשדות", לפיה הפרקליטות שוקלת להגיש כתב אישום כנגד כאל, בגין ביצוע עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות והלבנת הון.

מכתב החשדות מפרט שתי פרשות בהן, לטענת התביעה, מעורבת כאל ביחד עם אחרים. בפרשה הראשונה נטען כי במהלך השנים 2006 עד 2009 (להלן - "התקופה הרלבנטית"), כאל, באמצעות מי שכיהן כמנכ"ל כאל בתקופה הרלוונטית ומנכ"ל כאל אינטרנשיונל בתקופה הרלבנטית (להלן ביחד ולחוד - "המנהלים"), ביחד עם אחרים, פעלו במרמה ביחס לקידוד כוזב של עסקאות ששלקה כאל, וכן פעלו בניגוד לקבוע בחוק איסור הלבנת הון. בפרשה השניה נטען, כי כאל, באמצעות המנהלים וביחד עם גורמים אחרים, הציגה מצגים כוזבים ביחס לפיצול רישומי בתי עסק שסלקו באמצעות כאל, ובדרך זו קיבלו כספים והפיקו רווחים במרמה, וכן פעלו בניגוד לקבוע בחוק איסור הלבנת הון. מחזור הפעולות שלפי הטענה מיוחס לכאל בהקשר לעבירות לכאורה הנתענות כלפיה הוא מיליארדי ש"ח.

כאמור בהודעת הפרקליטות, לכאל ניתנה הזכות לפנות בבקשה להימנע מהגשת כתב אישום בין בכתב ובין בדרך של שימוע בעל פה.

בחודש מאי 2015, התקבל בידי בא כחה של כאל העתק מליבת חומר החקירה בתיק. בהמשך לכך, התקיים שימוע בחודש אוקטובר 2015.

על פי הדין, לבית המשפט סמכות להטיל על כאל קנסות בגין העבירות הנתענות וכן להורות על חילוט כספים אשר לגביהם יוכח ויקבע שהם כספי עבירה.

הסדר חלף הליך פלילי:

ביום 3 בנובמבר 2016 נחתם הסדר מותנה, בהתאם לסימן או לפרק ד' לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, בין המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה לבין כאל. הסכם זה יביא לסגירתו של תיק החקירה בהסדר, חלף הליך פלילי, בכפוף למפורט להלן.

במסגרת ההסדר הודתה כאל בעובדות הקשורות לשתי פרשיות שעניין סליקה אלקטרונית בינלאומית, שבוצעה על ידי כאל אינטרנשיונל (חברה בת של כאל שמוזגה לתוך כאל בדצמבר 2009), בשנים 2007 עד 2009. בהסדר הובהר כי העובדות אליהן התייחסה כאל בהסדר אינן בידיעתם האישית של נושאי המשרה שאישרו את ההסדר, ונודעו להם מכתב החשדות שנמסר לכאל על ידי הפרקליטות. אישור ההסדר כאמור נעשה לאחר שקילת חלופות ובראי טובת כאל. במסגרת ההסדר התחייבה כאל לפעול בהתאם לנהלים פנימיים מחייבים בכתב, למשך שנה מיום החתימה על ההסדר, לרבות לעניין מנגנוני פיקוח ובקרה, שיבטיחו את מניעת הישנותן של העבירות בהן הודתה. כאל הצהירה בהסכם, כי אימוץ הנהלים והשינויים הארגוניים שפורטו בהסכם, בוצעו על ידה בפועל עוד בטרם נחתם ההסדר.

הוסכם על ידי הצדדים כי מכוח התנאי שבסעיף 67ג(א)(5) וסעיף 5 לתוספת החמישית בחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982, כאל תפקיד סכום של 85 מיליון ש"ח לצורך חילוטו.

בכפוף לכך שכאל תקיים אחר תנאי ההסדר התחייבה הפרקליטות לסגור את התיק נגד כאל.

הפרקליטות התחייבה לא לקיים חקירה ולא להגיש כתב אישום, לרבות כל הליך אחר, אזרחי או מנהלי, נגד כאל, ו/או כל חברה קשורה אליה ו/או כנגד כל נושא משרה בחברות אלה בהווה ובעבר, למעט שני נושאי משרה שכיהנו בהן בעבר. הובהר בהסדר, כי אין בהודאת כאל כדי לחייב כל אדם אחר, לרבות נושאי משרה וכל עובד אחר בה או בחברה קשורה אליה, וכן אין בהודאתה כדי להוות ראייה בכל הליך.

נוכח חתימת ההסדר הגדילה כאל, בדוחות הכספיים ביניים ליום 30 בספטמבר 2016, את ההפרשה שרשומה בספריה, בסכום של 45 מיליון ש"ח.

ביום 20 באפריל 2015 הודיע המפקח על הבנקים לכאל, כי נוכח הודעת הפרקליטות כאמור ו"מכתב החשדות" שצורף לה, הוא מורה לכאל שלא לחלק דיבידנדים עד לסיום ההליך, התבהרות תוצאותיו והשלכותיו על מצבה הפיננסי של כאל.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד-

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
סך הכל	חודי סחורות ואחרים	חודים בגין מניות	חודי מטבע חוץ	חודי רבית	
				שקל - מדד	אחר
241	-	-	241	-	-
2,697	-	-	-	2,697	-
2,938	-	-	241	2,697	-
2,697	-	-	-	2,697	-
100	-	-	-	100	-
41,148	-	-	40,561	100	487
346	-	-	346	-	-
360	-	-	360	-	-
2,167	-	-	2,167	-	-
2,875	-	-	2,875	-	-
10,636	-	-	399	10,162	75
57,632	-	-	46,708	10,362	562
5,694	-	-	-	5,619	75
13,109	647	9,305	455	2,702	-
-	-	-	-	-	-
28,659	-	21,980	6,679	-	-
28,659	-	21,980	6,679	-	-
1,436	-	1,165	271	-	-
1,080	-	829	251	-	-
582	-	-	142	440	-
73,525	647	55,259	14,477	3,142	-
220	-	-	-	220	-
38	38	-	-	-	-
964	-	-	964	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגזרים⁽¹⁾

חוזי FORWARD

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ב. נגזרים ALM⁽¹⁾⁽²⁾

חוזי FUTURES

חוזי FORWARD

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ג. נגזרים אחרים⁽¹⁾

חוזי FUTURES

חוזי FORWARD

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב

חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				שקל - מדד	אחר
1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים					
א. נגזרים מגדרים ⁽¹⁾					
				חוזי FORWARD	
402	-	-	402	-	-
2,083	-	-	-	2,083	-
2,485	-	-	402	2,083	-
ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾					
				חוזי FUTURES	
2,083	-	-	-	2,083	-
				חוזי FORWARD	
824	-	-	-	824	-
54,652	-	-	53,660	100	892
				חוזי אופציות שנסחרים בבורסה	
517	-	-	517	-	-
897	-	-	897	-	-
				חוזי אופציות שנכתבו	
4,276	-	-	4,276	-	-
4,239	-	-	4,239	-	-
12,170	-	-	677	11,418	75
77,575	-	-	64,266	12,342	967
ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾					
				חוזי FUTURES	
6,490	-	-	-	6,415	75
				חוזי FORWARD	
25,046	119	23,626	447	854	-
19	16	-	3	-	-
				חוזי אופציות שנכתבו	
41,945	-	35,014	6,931	-	-
41,945	-	35,014	6,931	-	-
				חוזי אופציות שנכתבו	
1,060	-	458	602	-	-
937	-	340	597	-	-
261	-	-	161	100	-
111,213	135	94,452	15,672	954	-
ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT					
				חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT	
50	-	-	-	50	-
				חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT	
196	196	-	-	-	-
2,499	-	-	2,499	-	-

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.
(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
סך הכל	חודי סחורות ואחרים	חודים בגין מניות	חודי מטבע חוץ	חודי רבית	
				שקל - מדד	אחר
402	-	-	402	-	-
2,350	-	-	-	2,350	-
2,752	-	-	402	2,350	-
2,350	-	-	-	2,350	-
23	-	-	-	23	-
52,141	-	-	50,138	1,300	703
538	-	-	538	-	-
585	-	-	585	-	-
3,395	-	-	3,395	-	-
3,750	-	-	3,750	-	-
12,063	-	-	541	11,447	75
72,495	-	-	58,947	12,770	778
6,405	-	-	-	6,330	75
29,443	130	23,937	2,300	3,076	-
8	4	-	4	-	-
47,329	-	39,983	7,346	-	-
47,329	-	39,983	7,346	-	-
886	-	569	317	-	-
692	-	391	301	-	-
452	-	-	152	300	-
126,139	134	104,863	17,766	3,376	-
150	-	-	-	150	-
195	195	-	-	-	-
2,399	-	-	2,399	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים מגזרים (1)

חוזי FORWARD

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ב. נגזרים ALM (1) (2)

חוזי FUTURES

חוזי FORWARD

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ג. נגזרים אחרים (1)

חוזי FUTURES

חוזי FORWARD

חוזי אופציות שנסחרים בבורסה

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

SWAPS

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי רבית (SWAPS) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור רבית קבוע

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב

חוזי החלפת מטבע חוץ SPOT

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ SPOT.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				שקל - מדד	אחר
2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים					
א. נגזרים מגדרים ⁽¹⁾					
1	-	-	-	1	-
87	-	-	1	86	-
ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾					
572	-	-	313	237	22
665	-	-	368	294	3
ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾					
566	2	453	102	9	-
566	2	453	102	9	-
ד. נגזרי אשראי					
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
ה. סך הכל					
1,139	2	453	415	247	22
-	-	-	-	-	-
1,139	2	453	415	247	22
-	-	-	-	-	-
1,318	2	453	471	389	3
-	-	-	-	-	-
1,318	2	453	471	389	3
-	-	-	-	-	-

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים	
א. נגזרים מגדרים ⁽¹⁾	
שווי הוגן ברוטו חיובי	
שווי הוגן ברוטו שלילי	
ב. נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾	
שווי הוגן ברוטו חיובי	
שווי הוגן ברוטו שלילי	
ג. נגזרים אחרים ⁽¹⁾	
שווי הוגן ברוטו חיובי	
שווי הוגן ברוטו שלילי	
ד. נגזרי אשראי	
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב	
שווי הוגן ברוטו חיובי	
ה. סך הכל	
שווי הוגן ברוטו חיובי	
סכומי שווי הוגן שקוּדוּז במאזן	
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים*	
מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾	
סכומי שווי הוגן שקוּדוּז במאזן	
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾ *	
מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבנות נטו או הסדרים דומים	

- (1) למעט נגזרי אשראי.
(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
(3) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 18 מיליון ש"ח.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
סך הכל	חודי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חודי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				שקל - מדד	אחר
-	-	-	-	-	-
49	-	-	3	46	-
952	-	-	668	259	25
872	-	-	522	342	8
1,235	2	1,079	146	8	-
1,235	2	1,079	146	8	-
2	2	-	-	-	-
2,189	4	1,079	814	267	25
-	-	-	-	-	-
2,189	4	1,079	814	267	25
-	-	-	-	-	-
2,156	2	1,079	671	396	8
-	-	-	-	-	-
2,156	2	1,079	671	396	8
-	-	-	-	-	-

2.	שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
א.	נגזרים מגדרים ⁽¹⁾ שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי
ב.	נגזרים ALM ⁽¹⁾ (2) שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי
ג.	נגזרים אחרים ⁽¹⁾ שווי הוגן ברוטו חיובי שווי הוגן ברוטו שלילי
ד.	נגזרי אשראי נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב שווי הוגן ברוטו חיובי
ה.	סך הכל שווי הוגן ברוטו חיובי סכומי שווי הוגן שקוודו במאזן יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים*
*	מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾ סכומי שווי הוגן שקוודו במאזן יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽³⁾
*	מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

- (1) למעט נגזרי אשראי.
(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
(3) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 9 מיליון ש"ח.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד - (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
סך הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי רבית	
				שקל - מדד	אחר
12	-	-	8	4	-
28	-	-	-	28	-
629	-	-	378	224	27
648	-	-	343	297	8
994	2	859	127	6	-
993	2	859	126	6	-
1	1	-	-	-	-
1,636	3	859	513	234	27
-	-	-	-	-	-
1,636	3	859	513	234	27
-	-	-	-	-	-
1,669	2	859	469	331	8
-	-	-	-	-	-
1,669	2	859	469	331	8
-	-	-	-	-	-

2.	שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים
א.	נגזרים מגדרים ⁽¹⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ב.	נגזרים ALM ⁽¹⁾ ⁽²⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ג.	נגזרים אחרים ⁽¹⁾
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	שווי הוגן ברוטו שלילי
ד.	נגזרי אשראי
	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
	שווי הוגן ברוטו חיובי
ה.	סך הכל
	שווי הוגן ברוטו חיובי
	סכומי שווי הוגן שקוודו במאזן
	יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים*
	מזה: יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים
	שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים
	שווי הוגן ברוטו שלילי ⁽³⁾
	סכומי שווי הוגן שקוודו במאזן
	יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים* ⁽³⁾
	מזה: יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
	שאינם כפופים להסדר התחשבות נטו או הסדרים דומים

- (1) למעט נגזרי אשראי.
(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.
(3) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 10 מיליון ש"ח.

באור 10 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)						
	בורסות	בנקים	דילרים / ברוקרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	אחרים	סך הכל
יתרה מאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים	98	319	173	1	548	1,139
סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:						
הפחתת סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים	-	(225)	(20)	-	-	(245)
הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחון במזומן שהתקבל	-	(48)	-	-	-	(48)
סכום נטו של נכסים בגין מכשירים נגזרים	98	46	153	1	548	846
סיכון אשראי חוץ מאדני בגין מכשירים נגזרים ⁽²⁾	-	333	21	4	592	950
הפחתת סיכון אשראי חוץ מאדני	-	(139)	(11)	-	(1)	(151)
סיכון אשראי חוץ מאדני נטו בגין מכשירים נגזרים	-	194	10	4	591	799
סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים	98	240	163	5	1,139	1,645
יתרה מאזנית של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים ⁽¹⁾	83	484	236	-	515	1,318
סכומים ברוטו שלא קוזחו במאזן:						
מכשירים פיננסיים	-	(225)	(20)	-	-	(245)
ביטחון במזומן ששועבד	-	(143)	(23)	-	-	(166)
סכום נטו של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	83	116	193	-	515	907

- (1) מזה שווי הוגן ברוטו שלילי של התחייבויות בגין מכשירים נגזרים משובצים בסך 18 מיליון ש"ח (30.9.15 - 7 מיליון ש"ח ו-31.12.15 - 10 מיליון ש"ח).
- (2) ההפרש, אם הוא חיובי, בין סך כל הסכומים בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) שנכללו בחבות הלווה, כפי שחושבו לצורך מגבלות על חבות של לווה, לפני הפחתת סיכון אשראי, לבין היתרה המאזנית של נכסים בגין מכשירים נגזרים של הלווה.

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
	עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים	מעל 5 שנים	מעל 5 שנים	סך הכל
חוזי רבית	-	264	298	-	562
- שקל - מדד	2,466	1,875	7,033	4,827	16,201
- אחר	49,866	11,996	465	63	62,390
חוזי מטבע חוץ	50,269	3,558	1,432	-	55,259
חוזים בגין מניות	136	128	421	-	685
חוזי סחורות ואחרים	102,737	17,821	9,649	4,890	135,097
סך הכל					

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)						30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות	סך הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים	בנקים	בורסות
1,636	892	-	141	393	210	2,189	1,257	-	234	490	208
(311)	-	-	-	(311)	-	(393)	-	-	-	(393)	-
(19)	-	-	-	(19)	-	(23)	-	-	-	(23)	-
1,306	892	-	141	63	210	1,773	1,257	-	234	74	208
1,008	579	-	-	429	-	1,085	643	-	-	442	-
(218)	(1)	-	-	(217)	-	(202)	(1)	-	-	(201)	-
790	578	-	-	212	-	883	642	-	-	241	-
2,096	1,470	-	141	275	210	2,656	1,899	-	234	315	208
1,669	509	-	396	552	212	2,156	688	-	403	816	249
(311)	-	-	-	(311)	-	(393)	-	-	-	(393)	-
(125)	-	-	-	(125)	-	(204)	-	-	-	(204)	-
1,233	509	-	396	116	212	1,559	688	-	403	219	249

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
778	-	494	234	50	967	-	481	285	201
18,496	4,246	7,481	2,599	4,170	15,379	3,682	7,353	1,942	2,402
79,514	184	955	18,742	59,633	82,839	194	863	13,089	68,693
104,863	-	1,012	4,052	99,799	94,452	-	862	12,928	80,662
329	-	39	121	169	331	-	39	191	101
203,980	4,430	9,981	25,748	163,821	193,968	3,876	9,598	28,435	152,059

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים

א. כללי

כאמור לעיל, בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 3 בנובמבר 2014, החל מהדוח הכספי לשנת 2015, הדיווח על מגזרי פעילות פיקוחיים מתבצע בהתאם למתכונת ולסיווגים שנקבעו בהוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. הגילוי המלא בהתאם למגזרי פעילות פיקוחיים נכלל לראשונה במסגרת דוחות כספיים אלו.

ב. הגדרות

- **אנשים פרטיים** - יחידים, לרבות יחידים המנהלים חשבון משותף, אשר למועד הדיווח אין להם חבות לבנק, או שהחבות שלהם סווגה בענף משק "אנשים פרטיים - הלוואות לדיור ואחר".
 - **מגזר בנקאות פרטית** - אנשים פרטיים אשר היתרה של תיק הנכסים הפיננסיים שיש להם בבנק על בסיס מאוחד (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות ערך ונכסים כספיים אחרים) עולה על 3 מיליון ש"ח.
 - **משקי בית** - אנשים פרטיים, למעט לקוחות הנכללים בבנקאות פרטית.
 - **עסק** - לקוח שאינו נכלל בהגדרת "אנשים פרטיים" ואינו גוף מוסדי או תאגיד בנקאי.
 - **מחזור פעילות** - מחזור מכירות שנתי או היקף הכנסות שנתי.
 - **עסק זעיר** - עסק שמחזור פעילותו קטן מ- 10 מיליון ש"ח.
 - **עסק קטן** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 10 מיליון ש"ח וקטן מ- 50 מיליון ש"ח.
 - **עסק בינוני** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 50 מיליון ש"ח וקטן מ- 250 מיליון ש"ח.
 - **עסק גדול** - עסק שמחזור פעילותו גדול או שווה ל- 250 מיליון ש"ח.
 - **גופים מוסדיים** - כהגדרתם בחוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות ולרבות קופות גמל, קרנות פנסיה, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות, תעודות סל, חברות ביטוח וחברי בורסה המנהלים כספי לקוחות.
- כאשר מחזור ההכנסות של לקוח עסקי אינו מייצג את היקף הפעילות שלו, פעילות הלקוח העסקי סווגה לפי האמור להלן: כאשר סך החבות של הלקוח העסקי שווה או גדולה מ- 100 מיליון ש"ח סווג הלקוח למגזר עסקים גדולים.
- בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בקובץ שאלות ותשובות של בנק ישראל, נקבע כי לקוח עסקי, אשר החבות שלו לבנק עד סך של 300 אלפי ש"ח (לרבות מסגרת אשראי וכו'), ולבנק אין מידע על מחזור הפעילות שלו, יסווג למגזר הפעילות הפיקוחי הרלוונטי לפי סך הנכסים במאזן של העסק, ובמידה וגם מידע זה אינו זמין, הבנק רשאי לסווג את הלקוח לפי סך הנכסים הפיננסיים של הלקוח בבנק (לרבות פקדונות כספיים, תיקי ניירות-ערך ונכסים כספיים אחרים), כאשר במקום סך הנכסים במאזן הסיווג יעשה לפי סך הנכסים הפיננסיים לאחר הכפלתם במקדם של 10.
- **מגזר ניהול פיננסי** - כולל פעילות למסחר ופעילות ניהול נכסים והתחייבויות כהגדרתן בהוראות המפקח על הבנקים.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)							
פעילות ישראל							
מסך פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח							
679	97	3	92	30	136	1	320
129	59	10	6	4	13	7	30
550	38	(7)	86	26	123	(6)	290
-	37	16	(2)	3	7	11	(72)
550	75	9	84	29	130	5	218
350	24	42	33	16	78	14	143
900	99	51	117	45	208	19	361
21	-	-	3	(9)	21	-	6
654	15	41	51	24	163	20	340
225	84	10	63	30	24	(4)	15
91	35	4	27	13	8	(4)	5
134	49	6	36	17	16	-	10
3	3	-	-	-	-	-	-
137	52	6	36	17	16	-	10
(9)	(1)	-	(1)	-	(2)	(4)	(4)
128	51	6	35	17	14	(4)	6
126,963	49,708	604	19,029	4,573	14,186	50	38,813
506	506	-	-	-	-	-	-
77,255	-	604	19,029	4,573	14,186	50	38,813
78,558	-	718	19,109	4,242	14,820	56	39,613
643	-	-	224	129	197	-	93
214	-	-	-	-	24	-	190
118,799	13,944	21,098	9,016	6,546	15,894	7,780	44,521
104,855	-	21,098	9,016	6,546	15,894	7,780	44,521
103,804	-	19,779	11,184	5,512	15,061	7,942	44,326
76,341	9,438	396	19,081	4,471	14,386	75	28,494
76,672	8,241	832	19,220	5,156	15,446	156	27,621
244,523	-	157,412	21,417	2,866	14,174	14,321	34,333
444	-	4	86	28	127	-	199
51	-	5	4	2	7	5	28
55	75	-	(6)	(1)	(4)	-	(9)
550	75	9	84	29	130	5	218

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילת רבעון או לתחילת חודש.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)				
פעילות חו"ל				
סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	
במיליוני ש"ח				
682	3	-	3	הכנסות רבית מחיצוניים
129	-	-	-	הוצאות רבית מחיצוניים
				הכנסות רבית, נטו
553	3	-	3	- מחיצוניים
-	-	-	-	- בינמגזרי
553	3	-	3	סך הכנסות רבית, נטו
355	5	-	5	הכנסות שאינן מרבית
908	8	-	8	סך הכנסות
21	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
662	8	-	8	הוצאות תפעוליות ואחרות
225	-	-	-	רווח לפני מסים
91	-	-	-	הפרשה למסים על הרווח
134	-	-	-	רווח לאחר מסים
3	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
137	-	-	-	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(9)	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
128	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
127,396	433	318	115	יתרה ממוצעת של נכסים ⁽¹⁾
506	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה ⁽¹⁾
77,688	433	318	115	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור ⁽¹⁾
78,944	386	320	66	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
643	-	-	-	יתרת חובות פגומים
214	-	-	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
119,537	738	-	738	יתרה ממוצעת של התחייבויות ⁽¹⁾
105,593	738	-	738	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור ⁽¹⁾
104,549	745	-	745	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
76,979	638	456	182	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון ⁽¹⁾⁽³⁾
77,330	658	546	112	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח ⁽²⁾
244,523	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול ⁽¹⁾⁽³⁾
				פיצול הכנסות רבית נטו
444	-	-	-	- מרווח מפעילות מתן אשראי
54	3	-	3	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
55	-	-	-	- אחר
553	3	-	3	סך הכל הכנסות רבית, נטו

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)							
פעילות ישראל							
מגזר ניהול פיננסי	סך הכל פעילות ישראל	משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים
במיליוני ש"ח							
276	618	-	109	32	81	4	116
27	123	5	9	3	4	9	66
249	495	(5)	100	29	77	(5)	50
(57)	-	9	20	4	(4)	16	12
192	495	4	120	33	73	11	62
154	351	14	81	15	30	47	10
346	846	18	201	48	103	58	72
13	9	-	(5)	3	(1)	(1)	-
342	678	28	165	28	50	49	16
(9)	159	(10)	41	17	54	10	56
(5)	77	(4)	19	8	26	5	28
(4)	82	(6)	22	9	28	5	28
-	10	-	-	-	-	-	10
(4)	92	(6)	22	9	28	5	38
(3)	(7)	-	(3)	-	(1)	-	-
(7)	85	(6)	19	9	27	5	38
36,137	121,212	63	12,435	4,502	16,908	924	50,243
-	378	-	-	-	-	-	378
36,137	70,969	63	12,435	4,502	16,908	924	-
36,915	70,316	53	14,340	3,786	14,659	563	-
128	877	-	279	163	307	-	-
206	216	6	4	-	-	-	-
39,112	113,099	7,031	14,815	7,025	8,694	24,109	12,313
39,112	100,786	7,031	14,815	7,025	8,694	24,109	-
40,027	99,580	7,888	14,293	5,054	9,411	22,907	-
27,101	74,420	89	14,311	4,699	16,362	474	11,384
26,754	74,145	145	15,256	4,874	16,711	986	9,419
37,451	253,066	14,145	13,919	3,542	21,625	162,384	-
177	409	-	119	32	77	4	-
22	42	4	6	2	2	6	-
(7)	44	-	(5)	(1)	(6)	1	62
192	495	4	120	33	73	11	62

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילה רבעון או לתחילה חודש.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)				
פעילות חו"ל				
סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	
במיליוני ש"ח				
621	3	-	3	הכנסות רבית מחיצוניים
124	1	-	1	הוצאות רבית מחיצוניים
				הכנסות רבית, נטו
497	2	-	2	- מחיצוניים
-	-	-	-	- בינמגזרי
497	2	-	2	סך הכנסות רבית, נטו
358	7	-	7	הכנסות שאינן מרבית
855	9	-	9	סך הכנסות
9	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
686	8	-	8	הוצאות תפעוליות ואחרות
160	1	-	1	רווח לפני מסים
77	-	-	-	הפרשה למסים על הרווח
83	1	-	1	רווח לאחר מסים
10	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
93	1	-	1	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(7)	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
86	1	-	1	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
121,611	399	352	47	יתרה ממוצעת של נכסים
378	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה
71,368	399	352	47	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
70,726	410	347	63	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
877	-	-	-	יתרת חובות פגומים
216	-	-	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
114,144	1,045	-	1,045	יתרה ממוצעת של התחייבויות
101,831	1,045	-	1,045	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
100,652	1,072	-	1,072	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
75,375	955	833	122	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
74,894	749	633	116	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
253,066	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
				פיצול הכנסות רבית נטו
409	-	-	-	- מרווח מפעילות מתן אשראי
44	2	-	2	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
44	-	-	-	- אחר
497	2	-	2	סך הכל הכנסות רבית, נטו

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)							
פעילות ישראל							
סך הכל פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח							
1,891	183	12	260	97	432	1	906
286	129	22	12	9	26	17	71
1,605	54	(10)	248	88	406	(16)	835
-	109	37	(23)	2	(11)	31	(145)
1,605	163	27	225	90	395	15	690
1,115	130	130	99	44	241	41	430
2,720	293	157	324	134	636	56	1,120
46	-	-	(6)	-	25	-	27
1,992	45	150	152	73	466	48	1,058
682	248	7	178	61	145	8	35
303	113	3	81	27	65	3	11
379	135	4	97	34	80	5	24
62	62	-	-	-	-	-	-
441	197	4	97	34	80	5	24
(31)	(4)	-	(2)	(1)	(6)	(1)	(17)
410	193	4	95	33	74	4	7
126,429	50,712	652	18,217	4,137	14,502	48	38,161
474	474	-	-	-	-	-	-
75,717	-	652	18,217	4,137	14,502	48	38,161
78,558	-	718	19,109	4,242	14,820	56	39,613
643	-	-	224	129	197	-	93
214	-	-	-	-	24	-	190
118,239	13,788	22,190	9,534	5,538	15,482	7,636	44,071
104,451	-	22,190	9,534	5,538	15,482	7,636	44,071
103,804	-	19,779	11,184	5,512	15,061	7,942	44,326
75,117	8,566	866	18,245	4,871	15,160	145	27,264
76,672	8,241	832	19,220	5,156	15,446	156	27,621
241,227	-	154,744	22,599	3,478	11,670	13,683	35,053
1,344	-	11	231	87	386	-	629
154	-	17	10	7	22	15	83
107	163	(1)	(16)	(4)	(13)	-	(22)
1,605	163	27	225	90	395	15	690

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילה רבעון או לתחילה חודש.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)				
פעילות חו"ל				
סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	
במיליוני ש"ח				
1,899	8	-	8	הכנסות רבית מחיצוניים
286	-	-	-	הוצאות רבית מחיצוניים
				הכנסות רבית, נטו
1,613	8	-	8	- מחיצוניים
-	-	-	-	- בינמגזרי
1,613	8	-	8	סך הכנסות רבית, נטו
1,132	17	-	17	הכנסות שאינן מרבית
2,745	25	-	25	סך הכנסות
46	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,018	26	-	26	הוצאות תפעוליות ואחרות
681	(1)	-	(1)	רווח (הפסד) לפני מסים
303	-	-	-	הפרשה למסים על הרווח
378	(1)	-	(1)	רווח (הפסד) לאחר מסים
62	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
440	(1)	-	(1)	רווח (הפסד) נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(31)	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
409	(1)	-	(1)	רווח (הפסד) נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
126,822	393	326	67	יתרה ממוצעת של נכסים
474	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה
76,110	393	326	67	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
78,944	386	320	66	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
643	-	-	-	יתרת חובות פגומים
214	-	-	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
119,037	798	-	798	יתרה ממוצעת של התחייבויות
105,249	798	-	798	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
104,549	745	-	745	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
75,775	658	546	112	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
77,330	658	546	112	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
241,227	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
				פיצול הכנסות רבית נטו
1,344	-	-	-	- מרווח מפעילות מתן אשראי
162	8	-	8	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
107	-	-	-	- אחר
1,613	8	-	8	סך הכל הכנסות רבית, נטו

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)							
פעילות ישראל							
סך הכל פעילות ישראל	מגזר ניהול פיננסי	גופים מוסדיים	עסקים גדולים	עסקים בינוניים	עסקים קטנים וזעירים	בנקאות פרטית	משקי בית
במיליוני ש"ח							
1,724	206	14	242	101	418	-	743
277	136	24	10	7	22	11	67
1,447	70	(10)	232	94	396	(11)	676
-	85	41	(21)	(1)	(13)	21	(112)
1,447	155	31	211	93	383	10	564
1,149	102	142	92	45	251	40	477
2,596	257	173	303	138	634	50	1,041
35	-	-	15	(3)	(15)	-	38
1,982	74	135	139	73	463	54	1,044
579	183	38	149	68	186	(4)	(41)
255	80	18	67	30	81	(2)	(19)
324	103	20	82	38	105	(2)	(22)
28	28	-	-	-	-	-	-
352	131	20	82	38	105	(2)	(22)
(24)	(6)	-	(2)	(2)	(8)	-	(6)
328	125	20	80	36	97	(2)	(28)
119,813	49,644	882	15,892	4,098	14,081	51	35,165
415	415	-	-	-	-	-	-
70,169	-	882	15,892	4,098	14,081	51	35,165
70,316	-	563	14,659	3,786	14,340	53	36,915
877	-	-	307	163	279	-	128
216	-	-	-	-	4	6	206
111,731	13,735	23,715	8,646	5,245	14,659	6,203	39,528
97,996	-	23,715	8,646	5,245	14,659	6,203	39,528
99,580	-	22,907	9,411	5,054	14,293	7,888	40,027
73,874	9,280	1,032	17,024	4,953	15,399	141	26,045
74,145	9,419	986	16,711	4,874	15,256	145	26,754
256,898	-	164,436	22,135	3,822	12,591	13,051	40,863
1,211	-	13	220	91	377	-	510
136	-	19	8	6	19	10	74
100	155	(1)	(17)	(4)	(13)	-	(20)
1,447	155	31	211	93	383	10	564

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילה רבעון או לתחילה חודש.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)				
פעילות חו"ל				
סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	
במיליוני ש"ח				
1,733	9	-	9	הכנסות רבית מחיצוניים
279	2	-	2	הוצאות רבית מחיצוניים
				הכנסות רבית, נטו
1,454	7	-	7	- מחיצוניים
-	-	-	-	- בינמגזרי
1,454	7	-	7	סך הכנסות רבית, נטו
1,171	22	-	22	הכנסות שאינן מרבית
2,625	29	-	29	סך הכנסות
35	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,010	28	-	28	הוצאות תפעוליות ואחרות
580	1	-	1	רווח לפני מסים
255	-	-	-	הפרשה למסים על הרווח
325	1	-	1	רווח לאחר מסים
28	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
353	1	-	1	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(24)	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
329	1	-	1	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
120,206	393	332	61	יתרה ממוצעת של נכסים
415	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה
70,562	393	332	61	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
70,726	410	347	63	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
877	-	-	-	יתרת חובות פגומים
216	-	-	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
112,836	1,105	-	1,105	יתרה ממוצעת של התחייבויות
99,101	1,105	-	1,105	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
100,652	1,072	-	1,072	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
74,623	749	633	116	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
74,894	749	633	116	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
256,898	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
				פיצול הכנסות רבית נטו
1,211	-	-	-	- מרווח מפעילות מתן אשראי
143	7	-	7	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
100	-	-	-	- אחר
1,454	7	-	7	סך הכל הכנסות רבית, נטו

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (לא מבוקר)							
פעילות ישראל							
מסקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים וזעירים	עסקים בינוניים	עסקים גדולים	גופים מוסדיים	מגזר ניהול פיננסי	סך הכל פעילות ישראל
במיליוני ש"ח							
1,007	2	606	136	318	21	159	2,249
72	13	29	8	12	28	143	305
935	(11)	577	128	306	(7)	16	1,944
(169)	24	(49)	(8)	(36)	49	189	-
766	13	528	120	270	42	205	1,944
618	51	338	59	124	187	137	1,514
1,384	64	866	179	394	229	342	3,458
44	(2)	(35)	(5)	15	1	-	18
1,446	53	620	95	232	132	96	2,674
(106)	13	281	89	147	96	246	766
(46)	5	117	38	63	43	106	326
(60)	8	164	51	84	53	140	440
-	-	-	-	-	-	38	38
(60)	8	164	51	84	53	178	478
(7)	-	(11)	(2)	(3)	-	(9)	(32)
(67)	8	153	49	81	53	169	446
35,579	45	14,768	3,905	15,093	836	51,476	121,702
-	-	-	-	-	-	423	423
35,579	45	14,768	3,905	15,093	836	-	70,226
37,331	51	14,280	3,989	16,591	784	-	73,026
84	-	259	99	320	2	-	764
210	6	16	1	1	-	-	234
40,520	6,262	15,173	4,544	8,383	23,263	15,655	113,800
40,520	6,262	15,173	4,544	8,383	23,263	-	98,145
41,782	7,403	14,710	5,342	10,693	22,448	-	102,378
26,190	161	15,652	4,992	17,167	1,198	8,832	74,192
26,437	155	16,143	4,818	16,599	1,036	9,043	74,231
32,277	21,495	11,475	3,964	22,908	162,575	-	254,694
689	-	525	118	279	18	-	1,629
100	13	26	8	11	25	-	183
(23)	-	(23)	(6)	(20)	(1)	205	132
766	13	528	120	270	42	205	1,944

1. יתרות ממוצעות מחושבות על בסיס יתרות לתחילה רבעון או לתחילה חודש.
2. נכסי סיכון - כפי שחושבו לצורך הלימות הון.
3. נכסים בניהול - לרבות נכסי גמל, קרנות השתלמות, קרנות נאמנות וניירות ערך של לקוחות.

באור 11 - מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

ג. מידע על מגזרי פעילות פיקוחיים (המשך)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (לא מבוקר)				
פעילות חו"ל				
סך הכל	סך הכל פעילות חו"ל	פעילות עסקית	אנשים פרטיים	
במיליוני ש"ח				
2,260	11	-	11	הכנסות רבית מחיצוניים
307	2	-	2	הוצאות רבית מחיצוניים
				הכנסות רבית, נטו
1,953	9	-	9	- מחיצוניים
-	-	-	-	- בינמגזרי
1,953	9	-	9	סך הכנסות רבית, נטו
1,541	27	-	27	הכנסות שאינן מרבית
3,494	36	-	36	סך הכנסות
18	-	-	-	הוצאות בגין הפסדי אשראי
2,710	36	-	36	הוצאות תפעוליות ואחרות
766	-	-	-	רווח לפני מסים
326	-	-	-	הפרשה למסים על הרווח
440	-	-	-	רווח לאחר מסים
38	-	-	-	חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס
478	-	-	-	רווח נקי לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(32)	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
446	-	-	-	רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
122,079	377	326	51	יתרה ממוצעת של נכסים
423	-	-	-	מזה: השקעה בחברה כלולה
70,603	377	326	51	יתרה ממוצעת של אשראי לציבור
73,379	353	305	48	יתרת האשראי לציבור לסוף תקופת הדיווח
764	-	-	-	יתרת חובות פגומים
234	-	-	-	יתרת חובות בפיגור מעל 90 יום
114,837	1,037	-	1,037	יתרה ממוצעת של התחייבויות
99,182	1,037	-	1,037	מזה: יתרה ממוצעת של פקדונות הציבור
103,262	884	-	884	יתרת פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח
74,863	671	580	91	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון
74,902	671	580	91	יתרת נכסי סיכון לסוף תקופת הדיווח
254,694	-	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים בניהול
				פיצול הכנסות רבית נטו
1,629	-	-	-	- מרווח מפעילות מתן אשראי
192	9	-	9	- מרווח מפעילות קבלת פקדונות
132	-	-	-	- אחר
1,953	9	-	9	סך הכל הכנסות רבית, נטו

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה

הגדרות

מידע על מגזרי פעילות

קבוצת הבנק הבינלאומי הראשון מחלקת את מקורות ההכנסה שלה למגזרי הפעילות הבאים, שכל אחד מהם מהווה מרכז רווח.

- **מגזר הבנקאות העסקית** - המגזר העסקי מתמחה במתן שירותים פיננסיים לתאגידים גדולים בישראל, כאשר מתן אשראי מהווה את עיקר פעילות המגזר. הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם חברות גדולות ובינוניות, לרבות גופים הקשורים להן, אשר היקף החבות הכולל שלהם הינו 40 מיליון ש"ח ומעלה ו/או מחזור הכנסות מעל 200 מיליון ש"ח, גופים עסקיים ומוסדיים גדולים הפעילים בשוקי ההון.
- **מגזר הבנקאות הפרטית** - המגזר משרת לקוחות ישראלים ותושבי חוץ, בעלי עושר פיננסי בינוני-גבוה. הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם לקוחות פרטיים של הבנק, שרובם בעלי תיק השקעות של 200 אלפי ש"ח ומעלה, וכן את לקוחות פיבי בנק (שוויץ).
- **מגזר הבנקאות המסחרית** - הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם לקוחות הבנק בסדר גודל בינוני, רובם עם היקפי חבות של 5 עד 40 מיליון ש"ח ו/או מחזור הכנסות של 25 עד 200 מיליון ש"ח. בנוסף, כולל המגזר את לקוחות חברות הבנות שסממני הפעילות של רובם אופייניים לאלו של מגזר הבנקאות המסחרית כהגדרתו בבנק.
- **מגזר משקי הבית** - הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם לקוחות פרטיים רובם בעלי תיק השקעות של עד 200 אלפי ש"ח בבנק. בנוסף, כולל המגזר את לקוחות חברות הבנות, שסממני הפעילות של רובם אופייניים לאלו של מגזר משקי הבית כהגדרתו בבנק.
- **מגזר העסקים הקטנים** - הלקוחות הנכללים במגזר זה הינם חברות ועסקים בהיקף חבות של עד 5 מיליון ש"ח בבנק. בנוסף, כולל המגזר את לקוחות חברות הבנות, שסממני הפעילות של רובם אופייניים לאלו של מגזר העסקים הקטנים כהגדרתו בבנק.
- **מגזר הלוואות לדיור** - המגזר אחראי על מתן שירותי אשראי לדיור ללקוחות המגזר.
- **מגזר הניהול הפיננסי** - המגזר כולל את תוצאות הפעילות מניהול הנכסים והתחייבויות של הבנק - לרבות ניהול סיכוני השוק והנזילות בכללותם, את הפער בין השווי ההוגן לבין השווי על בסיס צבירה של מכשירים פיננסיים נגזרים, ואת התוצאות מניהול תיק הנוסטרו, לרבות פעולות מול בנקים ובנק ישראל. כמו כן כולל המגזר את חלק הבנק ברווחי כ.א.ל.

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)							
פרטי	משקי בית	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	עסקי	מסחרי	ניהול פיננסי	סך הכל
הכנסות רבית, נטו							
- מחיצוניים	142	131	56	60	73	137	553
- בינמגזרי	18	(87)	13	38	(1)	(57)	-
הכנסות רבית, נטו	160	44	69	98	72	80	553
הכנסות שאינן מרבית							
- מחיצוניים	88	6	46	91	26	27	355
סך כל ההכנסות	248	50	115	189	98	107	908
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	7	(6)	5	(4)	18	-	21
הוצאות תפעוליות ואחרות							
- מחיצוניים	252	34	89	113	54	14	662
רווח (הפסד) לפני מסים	(11)	22	21	80	26	93	225
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)	(4)	10	9	27	10	42	91
רווח (הפסד) לאחר מסים	(7)	12	12	53	16	51	134
חלק הבנק ברווחים של חברה כלולה	-	-	-	-	-	3	3
רווח (הפסד) נקי	(7)	12	12	53	16	54	137
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(4)	-	(1)	-	(2)	(2)	(9)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(11)	12	11	53	14	52	128
המיוחס לבעלי מניות הבנק	(3)						

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)							
פרטי	משקי בית	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	עסקי	מסחרי	ניהול פיננסי	סך הכל
הכנסות רבית, נטו							
- מחיצוניים	140	158	79	128	79	(137)	497
- בינמגזרי	(2)	(119)	(14)	(36)	(16)	207	-
הכנסות רבית, נטו	138	39	65	92	63	70	497
הכנסות שאינן מרבית							
- מחיצוניים	95	7	41	93	26	10	358
סך כל ההכנסות	233	46	106	185	89	80	855
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	11	3	3	(10)	1	-	9
הוצאות תפעוליות ואחרות							
- מחיצוניים	242	30	91	116	64	22	686
רווח (הפסד) לפני מסים	(20)	13	12	79	24	58	160
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)	(7)	6	7	35	13	26	77
רווח (הפסד) לאחר מסים	(13)	7	5	44	11	32	83
חלק הבנק ברווחים של חברה כלולה	-	-	-	-	-	10	10
רווח (הפסד) נקי	(13)	7	5	44	11	42	93
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(2)	-	(2)	-	(3)	-	(7)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	(15)	7	3	44	8	42	86
המיוחס לבעלי מניות הבנק	(3)						

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)							
פרטי	משקי בית	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	עסקי	מסחרי	ניהול פיננסי	סך הכל
הכנסות רבית, נטו	499	338	182	247	216	150	1,613
- מחיצוניים	23	(209)	23	43	(4)	13	-
- בינמגזרי	522	129	205	290	212	163	1,613
הכנסות רבית, נטו	237	266	141	271	76	130	1,132
הכנסות שאינן מרבית	788	140	346	561	288	293	2,745
- מחיצוניים	21	1	16	(16)	23	-	46
סך כל ההכנסות	339	756	271	348	170	45	2,018
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	11	50	59	229	95	248	681
הוצאות תפעוליות ואחרות	10	22	27	94	42	113	303
- מחיצוניים	1	28	32	135	53	135	378
רווח (הפסד) לפני מסים	-	-	-	-	-	62	62
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)	(6)	1	28	32	53	197	440
רווח (הפסד) לאחר מסים	(19)	-	(2)	-	(6)	(4)	(31)
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	(6)	(18)	28	30	47	193	409
רווח (הפסד) נקי	2,320	16,764	20,583	5,178	9,836	49,691	126,822
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	2,300	17,138	21,270	5,162	9,853	-	78,079
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	26,010	30,529	-	12,254	5,935	-	104,549
המיוחס לבעלי מניות הבנק							
יתרה ממוצעת של נכסים							
אשראי לציבור נטו לסוף תקופת הדיווח							
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח							

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)							
פרטי	משקי בית	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	עסקי	מסחרי	ניהול פיננסי	סך הכל
הכנסות רבית, נטו	401	339	207	341	222	(115)	1,454
- מחיצוניים	9	(233)	(18)	(50)	(33)	291	-
- בינמגזרי	410	106	189	291	189	176	1,454
הכנסות רבית, נטו	278	295	132	269	78	106	1,171
הכנסות שאינן מרבית	371	705	119	560	267	282	2,625
- מחיצוניים	31	6	14	(24)	4	-	35
סך כל ההכנסות	380	722	258	323	179	75	2,010
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	(13)	(48)	49	261	84	207	580
הוצאות תפעוליות ואחרות	(6)	(19)	17	109	39	92	255
- מחיצוניים	(7)	(29)	23	152	45	115	325
רווח (הפסד) לפני מסים	-	-	-	-	-	28	28
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)	(7)	(29)	23	26	45	143	353
רווח (הפסד) לאחר מסים	-	(7)	-	-	(8)	(6)	(24)
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס	(7)	(36)	23	23	37	137	329
רווח (הפסד) נקי	3,026	15,170	18,774	4,990	8,138	50,452	120,206
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	2,936	15,605	19,741	4,903	8,187	-	69,878
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	25,707	27,549	-	9,777	5,128	-	100,652
המיוחס לבעלי מניות הבנק							
יתרה ממוצעת של נכסים							
אשראי לציבור נטו לסוף תקופת הדיווח							
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח							

באור 11א - מגזרי פעילות לפי גישת ההנהלה (המשך)

(במיליוני ש"ח)

לשנה שנתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)							
פרטי	משקי בית	הלוואות לדיור	עסקים קטנים	עסקי	מסחרי	ניהול פיננסי	סך הכל
הכנסות רבית, נטו							
21	544	385	263	408	294	38	1,953
- מחיצוניים							
103	21	(240)	(8)	(27)	(35)	186	-
- בינמגזרי							
124	565	145	255	381	259	224	1,953
הכנסות רבית, נטו							
הכנסות שאינן מרבית							
361	394	10	175	363	105	133	1,541
- מחיצוניים							
485	959	155	430	744	364	357	3,494
סך כל ההכנסות							
2	43	3	9	(52)	13	-	18
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי							
הוצאות תפעוליות ואחרות							
- מחיצוניים							
498	1,007	83	371	428	237	86	2,710
רווח (הפסד) לפני מסים							
(15)	(91)	69	50	368	114	271	766
הפרשה למסים (חסכון במס) על הרווח (הפסד)							
(6)	(35)	28	24	149	51	115	326
רווח (הפסד) לאחר מסים							
(9)	(56)	41	26	219	63	156	440
חלק הבנק ברווח של חברה כלולה לאחר השפעת המס							
-	-	-	-	-	-	38	38
רווח (הפסד) נקי							
(9)	(56)	41	26	219	63	194	478
לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
-	(12)	-	(3)	-	(9)	(8)	(32)
המיוחס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה							
(9)	(68)	41	23	219	54	186	446
המיוחס לבעלי מניות הבנק							
יתרה ממוצעת של נכסים							
2,175	15,463	18,859	4,913	19,777	8,692	52,200	122,079
אשראי לציבור נטו לסוף תקופת הדיווח							
2,184	16,333	19,913	4,930	20,470	8,725	-	72,555
פקדונות הציבור לסוף תקופת הדיווח							
24,942	27,938	-	12,400	32,272	5,710	-	103,262

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
858	-	858	213	125	520
22	-	22	11	(6)	17
(73)	-	(73)	(26)	(1)	(46)
58	-	58	21	-	37
(15)	-	(15)	(5)	(1)	(9)
865	-	865	219	118	528
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים					
73	-	73	14	-	59
(1)	-	(1)	-	-	(1)
72	-	72	14	-	58
937	-	937	233	118	586

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
824	-	824	207	119	498
59	-	59	24	1	34
(190)	-	(190)	(80)	(2)	(108)
172	-	172	68	-	104
(18)	-	(18)	(12)	(2)	(4)
865	-	865	219	118	528
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים					
85	-	85	15	-	70
(13)	-	(13)	(1)	-	(12)
72	-	72	14	-	58
937	-	937	233	118	586

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

הפרשה להפסדי אשראי

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
834	-	834	215	124	495
14	-	14	12	3	(1)
(52)	-	(52)	(27)	(4)	(21)
52	-	52	16	-	36
-	-	-	(11)	(4)	15
848	-	848	216	123	509
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת תקופה					
הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת תקופה					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים					
107	-	107	14	-	93
(5)	-	(5)	-	-	(5)
102	-	102	14	-	88
950	-	950	230	123	597
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים					

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי
876	-	876	210	132	534
53	-	53	30	6	17
(246)	-	(246)	(76)	(15)	(155)
165	-	165	52	-	113
(81)	-	(81)	(24)	(15)	(42)
848	-	848	216	123	509
תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי - חובות					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה					
הוצאות בגין הפסדי אשראי					
- מחיקות חשבונאיות					
- גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות					
מחיקות חשבונאיות, נטו					
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה					
תנועה ביתרת ההפרשה בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים					
יתרת ההפרשה לתחילת שנה					
קיטון בהפרשה					
יתרת ההפרשה לסוף תקופה בגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים					
120	-	120	14	-	106
(18)	-	(18)	-	-	(18)
102	-	102	14	-	88
950	-	950	230	123	597
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי - חובות ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים					

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה:

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
38,546	3,254	35,292	443	-	34,849
43,652	-	43,652	17,577	21,388	4,687
21,715	-	21,715	-	21,388	327
82,198	3,254	78,944	18,020	21,388	39,536
יתרת חוב רשומה של חובות: ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות: ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
35,285	4,599	30,686	473	-	30,213
40,040	-	40,040	16,186	19,864	3,990
20,235	-	20,235	-	19,864	371
75,325	4,599	70,726	16,659	19,864	34,203
יתרת חוב רשומה של חובות: ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות: ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס פרטני					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. חובות⁽¹⁾ ומכשירי אשראי חוץ-מאזניים (המשך)

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽¹⁾ ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה: (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
סך הכל	בנקים וממשלות	אשראי לציבור			
		סך הכל	פרטי אחר	לדיוור	מסחרי ⁽³⁾
36,772	4,280	32,492	426	-	32,066
40,887	-	40,887	16,473	20,032	4,382
20,429	-	20,429	-	20,032	397
77,659	4,280	73,379	16,899	20,032	36,448
יתרת חוב רשומה של חובות: ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס פרטי					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל חובות					
הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות: ⁽¹⁾					
שנבדקו על בסיס פרטי					
שנבדקו על בסיס קבוצתי					
מזה: שההפרשה בגינם חושבה לפי עומק פיגור					
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי שיטת עומק הפיגור שחושבה על בסיס קבוצתי בסך 78 מיליון ש"ח (30.9.15 - 73 מיליון ש"ח, 31.12.15 - 74 מיליון ש"ח).

(3) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיוור בסך 2,162 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה (30.9.15 - 2,049 מיליון ש"ח, 31.12.15 - 2,256 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾		לא		
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
						פעילות לווים בישראל
						ציבור - מסחרי
3	2	3,807	58	27	3,722	בינוי ונדל"ן - בינוי
1	1	4,442	30	13	4,399	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
16	-	7,257	15	18	7,224	שרותים פיננסיים
58	22	23,305	439	404	22,462	מסחרי - אחר
78	25	38,811	542	462	37,807	סך הכל מסחרי
157	156	21,388	10	158 ⁽⁶⁾	21,220	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
39	33	17,954	83	209	17,662	אנשים פרטיים - אחר
274	214	78,153	635	829	76,689	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	806	-	-	806	בנקים בישראל
-	-	653	-	-	653	ממשלת ישראל
274	214	79,612	635	829	78,148	סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור - מסחרי
-	-	211	-	-	211	בינוי ונדל"ן
-	-	514	8	-	506	מסחרי אחר
-	-	725	8	-	717	סך הכל מסחרי
-	-	66	-	-	66	אנשים פרטיים
-	-	791	8	-	783	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	1,795	-	-	1,795	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	2,586	8	-	2,578	סך הכל פעילות בחו"ל
274	214	78,944	643	829	77,472	סך הכל ציבור
-	-	2,601	-	-	2,601	סך הכל בנקים
-	-	653	-	-	653	סך הכל ממשלות
274	214	82,198	643	829	80,726	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיוור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיוור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.ב.2.ג. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 117 מיליון ש"ח (30.9.15 - 156 מיליון ש"ח) סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיוור בסך 5 מיליון ש"ח (30.9.15 - 6 מיליון ש"ח) עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾			
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים
2	1	3,230	49	47	3,134
1	-	4,177	32	5	4,140
35	1	5,614	35	70	5,509
68	3	20,625	611	519	19,495
106	5	33,646	727	641	32,278
182	203	19,864	14	203 ⁽⁶⁾	19,647
50	8	16,596	112	168	16,316
338	216	70,106	853	1,012	68,241
-	-	1,041	-	-	1,041
-	-	662	-	-	662
338	216	71,809	853	1,012	69,944
פעילות לווים בישראל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן - בינוי					
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן					
שרותים פיננסיים					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים - הלוואות לדיר					
אנשים פרטיים - אחר					
סך הכל ציבור - פעילויות בישראל					
בנקים בישראל					
ממשלת ישראל					
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור - מסחרי					
בינוי ונדל"ן					
מסחרי אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל					
בנקים בחו"ל					
ממשלות בחו"ל					
סך הכל פעילות בחו"ל					
338	216	70,726	877	1,012	68,837
-	-	3,937	-	-	3,937
-	-	662	-	-	662
338	216	75,325	877	1,012	73,436

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)						
חובות לא פגומים - מידע נוסף		בעייתיים ⁽²⁾				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים	לא בעייתיים	
5	2	3,285	47	49	3,189	פעילות לווים בישראל
1	-	4,160	60	4	4,096	ציבור - מסחרי
9	1	7,400	25	17	7,358	בינוי ונדל"ן - בינוי
32	18	20,955	524	530	19,901	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
47	21	35,800	656	600	34,544	שרותים פיננסיים
168	182	20,032	10	184 ⁽⁶⁾	19,838	מסחרי - אחר
50	31	16,851	75	204	16,572	סך הכל מסחרי
265	234	72,683	741	988	70,954	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
-	-	1,362	-	-	1,362	אנשים פרטיים - אחר
-	-	669	-	-	669	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
265	234	74,714	741	988	72,985	בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור - מסחרי
-	-	138	14	-	124	בינוי ונדל"ן
-	-	510	9	-	501	מסחרי אחר
-	-	648	23	-	625	סך הכל מסחרי
-	-	48	-	-	48	אנשים פרטיים
-	-	696	23	-	673	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	2,249	-	-	2,249	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
-	-	2,945	23	-	2,922	סך הכל פעילות בחו"ל
265	234	73,379	764	988	71,627	סך הכל ציבור
-	-	3,611	-	-	3,611	סך הכל בנקים
-	-	669	-	-	669	סך הכל ממשלות
265	234	77,659	764	988	75,907	סך הכל

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור והלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות רבית, למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 12.2.ג.2. להלן.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות רבית.
- (5) צוברים הכנסות רבית. חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 97 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.
- (6) כולל הלוואות לדיור בסך 7 מיליון ש"ח עם הפרשה לפי עומק פיגור, בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעונה.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי, ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות רבית) לאחר 90 ימי פיגור. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של החוב עד לגובה הביטחון. לגבי ההלוואות לדירור למעט הלוואות ללא תשלום רבעוני או חודשי, הבנק קובע הפרשה לפי שיטת עומק הפיגור. הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הבטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים :

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
798	58	31	23	27	בינוי ונדל"ן - בינוי
503	30	28	2	2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
348	15	-	4	15	שרותים פיננסיים
2,361	439	110	182	329	מסחרי - אחר
4,010	542	169	211	373	סך הכל מסחרי
10	10	10	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
159	83	68	12	15	אנשים פרטיים - אחר
4,179	635	247	223	388	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,179	635	247	223	388	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
77	8	8	-	-	מסחרי אחר
77	8	8	-	-	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
77	8	8	-	-	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
77	8	8	-	-	סך הכל פעילות בחו"ל
4,256	643	255	223	388	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,256	643	255	223	388	סך הכל
					מזה:
	585	197	223	388	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	241	219	12	22	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
766	49	34	8	15	בינוי ונדל"ן - בינוי
445	32	30	2	2	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
386	35	7	1	28	שרותים פיננסיים
2,462	611	148	201	463	מסחרי - אחר
4,059	727	219	212	508	סך הכל מסחרי
14	14	14	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
415	112	83	27	29	אנשים פרטיים - אחר
4,488	853	316	239	537	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,488	853	316	239	537	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
15	15	-	3	15	בינוי ונדל"ן
89	9	-	-	9	מסחרי אחר
104	24	-	3	24	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
104	24	-	3	24	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
104	24	-	3	24	סך הכל פעילות בחו"ל
4,592	877	316	242	561	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,592	877	316	242	561	סך הכל
	810	250	242	560	מזה:
	228	205	13	23	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
					חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					א. חובות פגומים והפרשה פרטנית
ייתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	ייתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
743	47	36	6	11	בינוי ונדל"ן - בינוי
488	60	60	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
381	25	23	1	2	שרותים פיננסיים
2,234	524	110	180	414	מסחרי - אחר
3,846	656	229	187	427	סך הכל מסחרי
10	10	10	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
146	75	67	7	8	אנשים פרטיים - אחר
4,002	741	306	194	435	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
4,002	741	306	194	435	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
14	14	-	3	14	בינוי ונדל"ן
85	9	-	-	9	מסחרי אחר
99	23	-	3	23	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
99	23	-	3	23	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
99	23	-	3	23	סך הכל פעילות בחו"ל
4,101	764	306	197	458	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
4,101	764	306	197	458	סך הכל
					מזה:
	715	257	197	458	נמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
	229	203	15	26	חובות בארגון מחדש של חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) ייתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015			2016		
			(לא מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית					
פעילות לווים בישראל					
ציבור-מסחרי					
-	-	52	-	-	58
-	-	36	-	-	33
-	-	26	-	-	15
1	1	535	1	1	437
1	1	649	1	1	543
-	-	16	-	-	10
-	-	112	-	-	79
1	1	777	1	1	632
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1	1	777	1	1	632
סך הכל פעילות בישראל					
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
-	-	17	-	-	3
-	-	10	-	-	8
-	-	27	-	-	11
-	-	-	-	-	-
-	-	27	-	-	11
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	27	-	-	11
1	1	804	1	1	643
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
1	1 ⁽⁴⁾	804	1	1 ⁽⁴⁾	643
סך הכל פעילות בחו"ל					
סך הכל ציבור					
סך הכל בנקים					
סך הכל ממשלות					
סך הכל					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 15 מיליון ש"ח לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 - 19 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015			2016		
			(לא מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾	מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות רבית שנרשמו ⁽³⁾	יתרה ממוצעת של חובות פגומים ⁽²⁾
ב. יתרה ממוצעת והכנסות רבית					
פעילות לזוים בישראל					
ציבור-מסחרי					
-	-	68	-	-	60
-	-	40	-	-	37
-	-	14	-	-	13
2	2	519	1	1	491
2	2	641	1	1	601
-	-	18	-	-	14
1	1	114	1	1	73
3	3	773	2	2	688
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
3	3	773	2	2	688
פעילות לזוים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
-	-	23	-	-	9
-	-	10	-	-	8
-	-	33	-	-	17
-	-	-	-	-	-
-	-	33	-	-	17
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	33	-	-	17
3	3	806	2	2	705
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
3	3 ⁽⁴⁾	806	2	2 ⁽⁴⁾	705

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) יתרת חוב רשומה ממוצעת של חובות פגומים בתקופת הדיווח.

(3) הכנסות רבית שנרשמו בתקופת הדיווח, בגין היתרה הממוצעת של החובות הפגומים, בפרק הזמן בו החובות סווגו כפגומים.

(4) אילו החובות הפגומים היו צוברים רבית לפי התנאים המקוריים, היו נרשמות הכנסות רבית בסך 48 מיליון ש"ח לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 - 56 מיליון ש"ח).

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים עד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
15	1	-	-	14	בינוי ונדל"ן - בינוי
9	1	-	-	8	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
2	-	-	-	2	שרותים פיננסיים
137	17	-	-	120	מסחרי - אחר
163	19	-	-	144	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
70	13	-	-	57	אנשים פרטיים - אחר
233	32	-	-	201	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
233	32	-	-	201	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
8	-	-	-	8	מסחרי אחר
8	-	-	-	8	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
8	-	-	-	8	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
8	-	-	-	8	סך הכל פעילות בחו"ל
241	32	-	-	209	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
241	32	-	-	209	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה					
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
					פעילות לווים בישראל
					ציבור - מסחרי
9	1	-	-	8	בינוי ונדל"ן - בינוי
10	2	-	-	8	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
4	1	-	-	3	שרותים פיננסיים
130	13	-	-	117	מסחרי - אחר
153	17	-	-	136	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
66	10	-	-	56	אנשים פרטיים - אחר
219	27	-	-	192	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל
-	-	-	-	-	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל
219	27	-	-	192	סך הכל פעילות בישראל
					פעילות לווים בחו"ל
					ציבור - מסחרי
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן
9	-	-	-	9	מסחרי אחר
9	-	-	-	9	סך הכל מסחרי
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים
9	-	-	-	9	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל
9	-	-	-	9	סך הכל פעילות בחו"ל
228	27	-	-	201	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות
228	27	-	-	201	סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)						
יתרת חוב רשומה						
סך הכל ⁽³⁾	צובר ⁽²⁾ לא בפיגור	צובר ⁽²⁾ של 30 ימים ועד 89 ימים	צובר ⁽²⁾ בפיגור של 90 ימים או יותר	שאינו צובר הכנסות רבית	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)	
					פעילות לווים בישראל	
					ציבור - מסחרי	
14	1	-	-	13	בינוי ונדל"ן - בינוי	
10	2	-	-	8	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן	
5	1	-	-	4	שרותים פיננסיים	
122	14	-	-	108	מסחרי - אחר	
151	18	-	-	133	סך הכל מסחרי	
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	
69	11	-	-	58	אנשים פרטיים - אחר	
220	29	-	-	191	סך הכל ציבור - פעילויות בישראל	
-	-	-	-	-	בנקים בישראל	
-	-	-	-	-	ממשלת ישראל	
220	29	-	-	191	סך הכל פעילות בישראל	
					פעילות לווים בחו"ל	
					ציבור - מסחרי	
-	-	-	-	-	בינוי ונדל"ן	
9	-	-	-	9	מסחרי אחר	
9	-	-	-	9	סך הכל מסחרי	
-	-	-	-	-	אנשים פרטיים	
9	-	-	-	9	סך הכל ציבור - פעילויות בחו"ל	
-	-	-	-	-	בנקים בחו"ל	
-	-	-	-	-	ממשלות בחו"ל	
9	-	-	-	9	סך הכל פעילות בחו"ל	
229	29	-	-	200	סך הכל ציבור	
-	-	-	-	-	סך הכל בנקים	
-	-	-	-	-	סך הכל ממשלות	
229	29	-	-	200	סך הכל	

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

(2) צובר הכנסות רבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)
2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו						
לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר						
2015			2016			
			(לא מבוקר)			
יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	מספר חוזים	
1	1	11	-	-	6	
-	-	1	-	-	-	
1	1	2	1	1	2	
8	8	70	34	34	52	
10	10	84	35	35	60	
-	-	-	-	-	-	
12	13	319	12	14	270	
22	23	403	47	49	330	
-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	
22	23	403	47	49	330	
						ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)
						פעילות לווים בישראל
						ציבור-מסחרי
						בינוי ונדל"ן - בינוי
						בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
						שרותים פיננסיים
						מסחרי - אחר
						סך הכל מסחרי
						אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
						אנשים פרטיים - אחר
						סך הכל ציבור - פעילות בישראל
						בנקים בישראל
						ממשלת ישראל
						סך הכל פעילות בישראל
						פעילות לווים בחו"ל
						ציבור-מסחרי
						בינוי ונדל"ן
						מסחרי - אחר
						סך הכל מסחרי
						אנשים פרטיים
						סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל
						בנקים בחו"ל
						ממשלות בחו"ל
						סך הכל פעילות בחו"ל
						סך הכל ציבור
						סך הכל בנקים
						סך הכל ממשלות
						סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך):

ארגונים מחדש שבוצעו					
לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר					
2015			2016		
(לא מבוקר)					
מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
20	6	6	30	5	4
-	-	-	3	-	-
4	2	2	5	1	1
178	54	52	236	35	31
202	62	60	274	41	36
-	-	-	-	-	-
778	39	36	837	36	35
980	101	96	1,111	77	71
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
980	101	96	1,111	77	71
פעילות לווים בחו"ל					
ציבור-מסחרי					
בינוי ונדל"ן					
מסחרי - אחר					
סך הכל מסחרי					
אנשים פרטיים					
סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל					
בנקים בחו"ל					
ממשלות בחו"ל					
סך הכל פעילות בחו"ל					
סך הכל ציבור					
סך הכל בנקים					
סך הכל ממשלות					
סך הכל					

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו ⁽²⁾ ⁽³⁾							
לשלושת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2015		2016					
		(לא מבוקר)					
יתרת חוב	מספר חוזים	יתרת חוב	מספר חוזים	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)			
רשומה		רשומה					
				פעילות לווים בישראל			
				ציבור-מסחרי			
-	2	-	2	בינוי ונדל"ן - בינוי			
-	2	-	-	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
-	-	-	-	שרותים פיננסיים			
4	37	3	29	מסחרי - אחר			
4	41	3	31	סך הכל מסחרי			
-	-	-	-	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור			
3	91	1	57	אנשים פרטיים - אחר			
7	132	4	88	סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
-	-	-	-	בנקים בישראל			
-	-	-	-	ממשלת ישראל			
7	132	4	88	סך הכל פעילות בישראל			
				פעילות לווים בחו"ל			
				ציבור-מסחרי			
-	-	-	-	בינוי ונדל"ן			
-	-	8	1	מסחרי - אחר			
-	-	8	1	סך הכל מסחרי			
-	-	-	-	אנשים פרטיים			
-	-	8	1	סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל			
-	-	-	-	בנקים בחו"ל			
-	-	-	-	ממשלות בחו"ל			
-	-	8	1	סך הכל פעילות בחו"ל			
7	132	12	89	סך הכל ציבור			
-	-	-	-	סך הכל בנקים			
-	-	-	-	סך הכל ממשלות			
7	132	12	89	סך הכל			

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (3) החל מהדוחות לשנת 2015 מיישם הבנק עדכון לקובץ שאלות ותשובות בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, אשר מחייב, בין היתר, כי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי שאורגנו מחדש וארגון מחדש שכשל יימחקו לכל המאוחר תוך 60 יום. הבנק יישם את ההוראה בדרך של מכאן ולהבא.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים: (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשל ⁽²⁾ (3)							
לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר							
2015		2016					
		(לא מבוקר)					
יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	יתרת חוב רשומה	מספר חוזים	ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)			
				פעילות לווים בישראל			
				ציבור-מסחרי			
				בינוי ונדל"ן - בינוי			
				בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן			
				שרותים פיננסיים			
				מסחרי - אחר			
				סך הכל מסחרי			
				אנשים פרטיים - הלוואות לדיור			
				אנשים פרטיים - אחר			
				סך הכל ציבור - פעילות בישראל			
				בנקים בישראל			
				ממשלת ישראל			
				סך הכל פעילות בישראל			
				פעילות לווים בחו"ל			
				ציבור-מסחרי			
				בינוי ונדל"ן - בינוי			
				מסחרי - אחר			
				סך הכל מסחרי			
				אנשים פרטיים			
				סך הכל ציבור - פעילות בחו"ל			
				בנקים בחו"ל			
				ממשלות בחו"ל			
				סך הכל פעילות בחו"ל			
				סך הכל ציבור			
				סך הכל בנקים			
				סך הכל ממשלות			
				סך הכל			

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב וניירות ערך שנשאלו.
- (2) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש בארגון של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (3) החל מהדוחות לשנת 2015 מיישם הבנק עדכון לקובץ שאלות ותשובות בנושא חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי, אשר מחייב, בין היתר, כי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי שאורגנו מחדש וארגון מחדש שכשל יימחקו לכל המאוחר תוך 60 יום. הבנק יישם את ההוראה בדרך של מכאן ולהבא.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. חובות (המשך)

3. מידע נוסף על הלוואות לדיור

יתרות לסוף שנה לפי שיעור המימון (LTV)** , סוג החזר וסוג הרבית

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)				
יתרת הלוואות לדיור				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
805	9,222	388	14,982	שיעבוד ראשון:
335	4,114	105	6,219	שיעור המימון - עד 60%
11	103	4	187	שיעור המימון - מעל 60%
1,151	13,439	497	21,388	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל

30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)*				
יתרת הלוואות לדיור				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
651	8,773	477	13,846	שיעבוד ראשון:
280	4,049	121	5,916	שיעור המימון - עד 60%
1	56	5	102	שיעור המימון - מעל 60%
932	12,878	603	19,864	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)				
יתרת הלוואות לדיור				
סך הכל סיכון אשראי חוץ מאזני	מזה: רבית משתנה	מזה: בולט ובלון	סך הכל	
1,076	8,792	435	14,017	שיעבוד ראשון:
607	4,010	116	5,903	שיעור המימון - עד 60%
9	61	5	112	שיעור המימון - מעל 60%
1,692	12,863	556	20,032	שיעבוד משני או ללא שיעבוד
				סך הכל

* הוצג מחדש.

** היחס בין המסגרת המאושרת בעת העמדת המסגרת לבין שווי הנכס, כפי שאושר על ידי הבנק בעת העמדת המסגרת. יחס ה-LTV מהווה אינדיקציה נוספת של הבנק להערכת סיכון הלקוח בעת העמדת המסגרת. מידי רבעון נבדקת ההפרשה הקבוצתית המינימלית בשיעור של 0.35% כנדרש בהוראות בנק ישראל מול ההפרשה בשיעור של 0.75% הנדרשת על אשראי בעל LTV הגבוה מ-60%. יש לציין כי ההפרשה הקבוצתית גבוהה מההפרשה הנדרשת על פי LTV.

באור 12 - מידע נוסף על סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ג. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרת חוזים ⁽¹⁾			
31.12.15	30.9.15	30.9.16	31.12.15	30.9.15	30.9.16	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
-	-	-	130	147	108	עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
11	11	12	972	1,032	1,077	- אשראי תעודות
14	15	10	2,614	2,853	2,960	- ערבויות להבטחת אשראי
22	28	17	3,529	3,561	3,650	- ערבויות לרוכשי דירות
-	1	-	32,967	30,518	34,039	- ערבויות והתחייבויות אחרות
21	18	17	11,560	10,738	10,619	- מסגרות לפעולה במכשירים נגזרים שלא נוצלו
4	15	4	3,595	3,686	5,042	- מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
5	5	4	6,509	6,595	6,115	- התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שעדיין לא ניתן
-	-	-	110	144	205	- מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
-	-	-	254	275	164	- מסגרות להשאלת ניירות ערך
8	9	8	1,513	1,620	1,670	- ערבויות בגין קרן סיכונים של מסלקת הבורסה והמעו"ף
						- התחייבויות להוצאת ערבויות
						עסקאות בהן הסכום הנקוב אינו מייצג סיכון אשראי:
-	-	-	104	94	122	- ערבויות (כולל לבתי משפט בקשר לתביעות העלולות להתהוות בעקבות אירועים מסוימים) וכתבי שיפוי ⁽²⁾

(1) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(2) בנוסף, המציא הבנק לבתי המשפט כתבי התחייבות עצמית ללא הגבלת סכום, הניתנים במסגרת הליך משפטי, על מנת להבטיח את נזקי הנתבעים במידה שנדחתה התביעה נגדם או שבוטל ההליך המשפטי מסיבה אחרת.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)							
		מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד למדד המחירים לצרכן	לא צמוד	
26,672	-	299	392	1,611	80	24,290	נכסים
16,127	196	114	694	6,525	1,827	6,771	מזומנים ופקדונות בבנקים
505	-	-	-	-	-	505	ניירות ערך
78,079	559	568	1,167	4,031	10,271	61,483	ניירות ערך שנשאלו
653	-	-	-	-	618	35	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾
505	505	-	-	-	-	-	אשראי לממשלה
1,144	1,144	-	-	-	-	-	השקעות בחברה כלולה
223	223	-	-	-	-	-	בנינים וציוד
1,139	455	76	18	163	45	382	נכסים בלתי מוחשיים
980	280	8	3	7	37	645	נכסים בגין מכשירים נגזרים
44	44	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
126,071	3,406	1,065	2,274	12,337	12,878	94,111	נכסים מוחזקים למכירה
							סך כל הנכסים
104,549	573	1,247	3,543	16,995	6,436	75,755	התחייבויות
789	-	26	20	203	-	540	פקדונות הציבור
515	-	1	3	68	166	277	פקדונות מבנקים
5,597	-	-	-	-	4,885	712	פקדונות הממשלה
1,300	437	68	64	233	40	458	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
5,304	295	12	8	67	112	4,810	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
118,054	1,305	1,354	3,638	17,566	11,639	82,552	התחייבויות אחרות
8,017	2,101	(289)	(1,364)	(5,229)	1,239	11,559	סך כל ההתחייבויות
							ה פ ר ש
-	-	(240)	-	-	-	240	מכשירים נגזרים מגדרים
							מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	579	1,703	5,387	(296)	(7,373)	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים
-	-	5	(375)	(7)	-	377	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
-	-	4	(27)	21	-	2	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
8,017	2,101	59	(63)	172	943	4,805	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
							סך הכל כללי
-	-	10	(444)	60	-	374	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
-	-	15	(23)	375	-	(367)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)						
מטבע ישראלי			מטבע חוץ ⁽¹⁾			
לא צמוד	צמוד למדד המחירים לצרכן	דולר ארה"ב	אירו	אחר	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	סך הכל
28,476	125	3,432	583	430	-	33,046
6,290	1,752	4,356	847	112	248	13,605
332	-	-	-	-	-	332
53,056	10,928	3,751	1,250	366	527	69,878
43	619	-	-	-	-	662
-	-	-	-	-	427	427
-	-	-	-	-	1,220	1,220
-	-	-	-	-	273	273
311	58	529	159	51	1,081	2,189
489	92	5	1	7	632	1,226
88,997	13,574	12,073	2,840	966	4,408	122,858
68,372	7,403	19,072	3,767	1,506	532	100,652
704	-	169	32	33	-	938
323	-	72	6	1	-	402
775	5,175	-	-	-	-	5,950
343	60	524	114	34	1,074	2,149
4,034	381	62	8	16	648	5,149
74,551	13,019	19,899	3,927	1,590	2,254	115,240
14,446	555	(7,826)	(1,087)	(624)	2,154	7,618
402	-	-	-	(402)	-	-
(8,893)	(755)	7,644	1,110	894	-	-
168	-	83	(251)	-	-	-
(514)	-	300	214	-	-	-
5,609	(200)	201	(14)	(132)	2,154	7,618
248	-	98	(346)	-	-	-
(2,376)	-	1,550	800	26	-	-

נכסים	מזומנים ופקדונות בבנקים	ניירות ערך	ניירות ערך שנשאלו	אשראי לציבור, נטו ⁽³⁾	אשראי לממשלה	השקעה בחברה כלולה	בנינים וציוד	נכסים בלתי מוחשיים	נכסים בגין מכשירים נגזרים	נכסים אחרים	סך כל הנכסים						
התחייבויות	פקדונות הציבור	פקדונות מבנקים	פקדונות הממשלה	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים	התחייבויות אחרות	סך כל ההתחייבויות	ה פ ר ש	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	מכשירים נגזרים שאינם מגדרים	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	סך הכל כללי	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 13 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)						
סך הכל	פריטים שאינם כספיים ⁽²⁾	מטבע חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר ארה"ב	צמוד מדד	לא צמוד
30,727	-	382	483	1,907	113	27,842
16,439	261	115	466	7,027	1,655	6,915
353	-	-	-	-	-	353
72,555	631	308	1,153	3,855	10,700	55,908
669	-	-	-	-	618	51
438	438	-	-	-	-	-
1,229	1,229	-	-	-	-	-
272	272	-	-	-	-	-
1,636	861	29	75	339	53	279
1,158	328	9	-	17	102	702
125,476	4,020	843	2,177	13,145	13,241	92,050
103,262	640	1,430	3,583	20,122	7,095	70,392
1,565	-	12	30	223	-	1,300
511	-	1	3	65	90	352
5,862	-	-	-	-	5,082	780
1,659	851	21	86	343	60	298
4,954	343	15	6	61	212	4,317
117,813	1,834	1,479	3,708	20,814	12,539	77,439
7,663	2,186	(636)	(1,531)	(7,669)	702	14,611
-	-	(394)	-	-	-	394
-	-	903	1,739	7,400	(505)	(9,537)
-	-	1	(207)	(19)	-	225
-	-	-	(3)	406	-	(403)
7,663	2,186	(126)	(2)	118	197	5,290
-	-	1	(291)	(51)	-	341
-	-	1	(107)	1,725	-	(1,619)

נכסים

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו⁽³⁾
אשראי לממשלה
השקעות בחברה כלולה
בנינים וציוד
נכסים בלתי מוחשיים
נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים אחרים
סך כל הנכסים

התחייבויות

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות

הפרש

מכשירים נגזרים מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)

מכשירים נגזרים שאינם מגדרים

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)

סך הכל כללי

אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)

(1) כולל צמוד מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא כספי.

(3) לאחר ניכוי הפרשות להפסדי אשראי אשר יוחסו לבסיסי ההצמדה.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
יתרה במאזן	רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	
26,672	606	25,935	128	26,669	נכסים פיננסיים
16,127	8,373	7,679	133	16,185	מזומנים ופקדונות בבנקים
505	-	505	-	505	ניירות ערך ⁽²⁾
78,079	2,323	1,170	74,721	78,214	ניירות ערך שנשאלו
653	-	35	606	641	אשראי לציבור, נטו
1,139	522	346	271	1,139	אשראי לממשלה
406	260	-	146	406	נכסים בגין מכשירים נגזרים
123,581 ⁽³⁾	12,084	35,670	76,005	123,759	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
104,549	1,918	85,940	16,863	104,721	התחייבויות פיננסיות
789	-	731	65	796	פקדונות הציבור
515	220	220	94	534	פקדונות מבנקים
5,597	4,918	-	906	5,824	פקדונות הממשלה
1,300	518	739	43	1,300	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
4,296	569	1,170	2,555	4,294	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
117,046 ⁽³⁾	8,143	88,800	20,526	117,469	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות
35	-	-	35	35	מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים
					עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

- (1) רמה 1 - מידדות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
 רמה 2 - מידדות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
 רמה 3 - מידדות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
 (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
 (3) מזה: נכסים בסך 18,394 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 4,025 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).
 למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.ב-14.ד.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
33,041	122	32,270	649	33,046	נכסים פיננסיים
13,657	125	5,689	7,843	13,605	מזומנים ופקדונות בבנקים
332	-	332	-	332	ניירות ערך ⁽²⁾
70,515	67,205	1,838	1,472	69,878	ניירות ערך שנשאלו
645	602	43	-	662	אשראי לציבור, נטו
2,189	496	506	1,187	2,189	אשראי לממשלה
473	142	-	331	473	נכסים בגין מכשירים נגזרים
120,852	68,692	40,678	11,482	120,185 ⁽³⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
101,043	13,542	86,143	1,358	100,652	פקדונות הציבור
970	65	905	-	938	פקדונות מבנקים
423	105	300	18	402	פקדונות הממשלה
6,285	1,185	-	5,100	5,950	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
2,149	67	897	1,185	2,149	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
4,150	1,637	1,837	676	4,152	התחייבויות פיננסיות אחרות
115,020	16,601	90,082	8,337	114,243 ⁽³⁾	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים

עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.

רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.

רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".

(3) מזה: נכסים בסך 16,591 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 4,208 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן).

למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.ב-14.ד.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)
(במיליוני ש"ח)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
שווי הוגן ⁽¹⁾					
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	יתרה במאזן	
30,741	128	30,010	603	30,727	נכסים פיננסיים
16,489	128	8,113	8,248	16,439	מזומנים ופקדונות בבנקים
353	-	353	-	353	ניירות ערך ⁽²⁾
73,158	69,381	1,941	1,836	72,555	אשראי לציבור, נטו
651	599	52	-	669	אשראי לממשלה
1,636	278	400	958	1,636	נכסים בגין מכשירים נגזרים
436	119	-	317	436	נכסים פיננסיים אחרים
123,464	70,633	40,869	11,962	122,815 ⁽³⁾	סך הכל הנכסים הפיננסיים
					התחייבויות פיננסיות
103,509	14,919	87,006	1,584	103,262	פקדונות הציבור
1,568	25	1,543	-	1,565	פקדונות מבנקים
531	102	269	160	511	פקדונות הממשלה
6,141	1,088	-	5,053	5,862	אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
1,659	68	633	958	1,659	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
3,971	1,535	1,941	495	3,973	התחייבויות פיננסיות אחרות
117,379	17,737	91,392	8,250	116,832 ⁽³⁾	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות
34	34	-	-	34	מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים
					עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי

- (1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל.
- רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים.
- רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.
- (2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך, ראה באור 5, "ניירות ערך".
- (3) מזה: נכסים בסך 19,180 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 3,908 מיליון ש"ח, אשר היתרה שלהם במאזן זהה לשווי ההוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 14.14-ב.14.ד.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי הוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי הוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה ברבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי הוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור רבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי הוגן דלעיל אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי הוגן נערכה לפי שיעורי הרבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הרבית. תחת הנחת שיעורי רבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים ברבית קבועה לרבות אלו שאינם נושאים רבית.

בקביעת ערכי השווי הוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא ניתן ביטוי להשפעת המס הנובעת מהפער בין ערכי השווי הוגן לערכים המופיעים במאזן. יש לציין, כי הפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי הוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שבכרוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון.

בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי הבנק כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים לישום במהלך ביצוע הערכת השווי הוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואת ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

באור 14א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים, אגרות חוב ומלוות שאינם נסחרים ואשראי לממשלה - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי רבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים ממכשירים בשיעור ניכיון מתאים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן ורבית). תקבולים אלו הונו בשיעור רבית המשקף את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. בדרך כלל שיעור רבית זה נקבע לפי שיעור רבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות פגומים חושב תוך שימוש בשיעורי רבית נכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה, שיעורי נכיון אלה לא פחתו משיעור הרבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות פגומים וחובות אחרים חושבו לאחר ניכוי השפעות של מחיקות חשבונאיות ושל הפרשות להפסדי אשראי בגין החובות.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני, לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור רבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת כתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הקבוצה, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הקבוצה בפעילותה השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים בעסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

באור 14 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קידוז	יתרה מאזנית
נכסים				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
5,671	2,230	-	-	7,901
-	2,728	-	-	2,728
297	-	-	-	297
-	1,431	-	-	1,431
-	507	-	-	507
506	245	-	-	751
-	23	-	-	23
59	4	-	-	63
6,533	7,168	-	-	13,701
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה				
ניירות ערך למסחר:				
754	-	-	-	754
-	23	-	-	23
14	-	-	-	14
-	68	-	-	68
75	-	-	-	75
-	37	-	-	37
843	128	-	-	971
2,323	-	-	-	2,323
אשראי בגין השאלת ניירות ערך				
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
-	-	22	-	22
4	230	13	-	247
81	98	236	-	415
435	18	-	-	453
2	-	-	-	2
522	346	271	-	1,139
260	-	-	-	260
10,481	7,642	271	-	18,394
סך הכל נכסים				
התחייבויות				
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות				
1,918	-	-	-	1,918
220	-	-	-	220
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
-	-	3	-	3
4	385	-	-	389
77	354	40	-	471
435	18	-	-	453
2	-	-	-	2
518	757	43	-	1,318
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים				
התחייבויות אחרות				
260	-	-	-	260
309	-	-	-	309
569	-	-	-	569
3,225	757	43	-	4,025

באור 14 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיצוז	יתרה מאזנית
5,480	1,498	-	-	6,978
-	1,093	-	-	1,093
461	-	-	-	461
-	1,653	-	-	1,653
-	452	-	-	452
623	276	-	-	899
-	237	-	-	237
102	20	-	-	122
6,666	5,229	-	-	11,895
513	-	-	-	513
80	-	-	-	80
-	58	-	-	58
48	-	-	-	48
-	4	-	-	4
1	-	-	-	1
642	62	-	-	704
1,472	-	-	-	1,472
-	-	25	-	25
5	247	15	-	267
107	251	456	-	814
1,073	6	-	-	1,079
2	2	-	-	4
1,187	506	496	-	2,189
331	-	-	-	331
10,298	5,797	496	-	16,591
1,358	-	-	-	1,358
18	-	-	-	18
-	-	8	-	8
6	390	-	-	396
105	507	59	-	671
1,073	6	-	-	1,079
1	1	-	-	2
1,185	904	67	-	2,156
331	-	-	-	331
345	-	-	-	345
676	-	-	-	676
3,237	904	67	-	4,208

נכסים
ניירות ערך זמינים למכירה:
אגרות חוב ומלוות של ממשלת ישראל
אגרות חוב ומלוות של ממשלות זרות
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר:
אגרות חוב ומלוות של ממשלת ישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך למסחר
אשראי בגין השאלת ניירות ערך
נכסים בגין מכשירים נגזרים:
חוזי רבית שקל-מדד
חוזי רבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל נכסים
התחייבויות
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות
פקדונות הממשלה
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
חוזי רבית שקל-מדד
חוזי רבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
התחייבויות בגין פעילות בשוק המעו"ף
מכירת ניירות ערך בחסר
סך הכל התחייבויות אחרות
סך הכל התחייבויות

באור 114 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)				
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	השפעת הסכמי קיצוז	יתרה מאזנית
5,735	1,345	-	-	7,080
-	3,244	-	-	3,244
458	-	-	-	458
-	1,709	-	-	1,709
-	510	-	-	510
635	280	-	-	915
-	360	-	-	360
111	19	-	-	130
6,939	7,467	-	-	14,406
774	-	-	-	774
69	-	-	-	69
-	72	-	-	72
39	8	-	-	47
-	20	-	-	20
3	-	-	-	3
885	100	-	-	985
1,836	-	-	-	1,836
-	-	27	-	27
4	220	10	-	234
103	169	241	-	513
849	10	-	-	859
2	1	-	-	3
958	400	278	-	1,636
317	-	-	-	317
10,935	7,967	278	-	19,180
1,584	-	-	-	1,584
160	-	-	-	160
-	-	8	-	8
4	327	-	-	331
103	306	60	-	469
849	10	-	-	859
2	-	-	-	2
958	643	68	-	1,669
317	-	-	-	317
178	-	-	-	178
495	-	-	-	495
3,197	643	68	-	3,908

נכסים
ניירות ערך זמינים למכירה:
אגרות חוב ומלוות של ממשלת ישראל
אגרות חוב ומלוות של ממשלות זרות
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
ניירות ערך מגובי משכנתאות (MBS)
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר:
אגרות חוב ומלוות של ממשלת ישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים בישראל
אגרות חוב של מוסדות פיננסיים זרים
אגרות חוב של אחרים בישראל
אגרות חוב של אחרים זרים
מניות של אחרים
סך הכל ניירות ערך למסחר
אשראי בגין השאלת ניירות ערך
נכסים בגין מכשירים נגזרים:
חוזי רבית שקל-מדד
חוזי רבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך כל נכסים בגין מכשירים נגזרים
נכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף
סך הכל נכסים
התחייבויות
פקדונות בגין השאלות בין לקוחות
פקדונות הממשלה
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
חוזי רבית שקל-מדד
חוזי רבית אחרים
חוזי מטבע חוץ
חוזי מניות
חוזי סחורות ואחרים
סך התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
התחייבויות אחרות
התחייבות בגין פעילות בשוק המעו"ף
מכירת ניירות ערך בחסר
סך הכל התחייבויות אחרות
סך הכל התחייבויות

באור 14 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)
(במיליוני ש"ח)

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
13	59	59	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(53)	60	59	-	1	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
(1)	2	2	-	-	אחר

31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
(67)	46	46	-	-	אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 14 - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

(במיליוני ש"ח)

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2016	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2016	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2016
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
-	22	-	-	(8)	-	-	30
1	13	-	-	-	-	1	12
91	236	-	-	(347)	9	309	265
92	271	-	-	(355)	9	310	307
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
-	3	-	-	(5)	-	-	8
(6)	40	-	-	-	-	(6)	34
(6)	43	-	-	(5)	-	(6)	42

לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)							
רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2015	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2015	העברות ברוטו מתוך רמה 3	העברות ברוטו אל רמה 3	סילוקים	רכישות	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	שווי הוגן ליום 30 ביוני 2015
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
6	25	-	-	-	-	6	19
4	15	-	-	(1)	-	4	12
205	456	-	-	(715)	20	724	427
215	496	-	-	(716)	20	734	458
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
(2)	8	-	-	(12)	-	(1)	19
19	59	-	-	(6)	-	20	85
17	67	-	-	(18)	-	19	104

(1) רווחים (הפסדים) שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף הכנסות מימון שאין מרבית.

באור 114 - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)							
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2016	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2016
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
27	3	-	(8)	-	-	22	2
10	7	-	(4)	-	-	13	7
241	1,525	46	(1,576)	-	-	236	119
278	1,535	46	(1,588)	-	-	271	128
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
8	(1)	-	(6)	-	-	3	(1)
60	(6)	-	(26)	-	-	40	(6)
68	(7)	-	(32)	-	-	43	(7)

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)							
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2014	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 30 בספטמבר 2015	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 30 בספטמבר 2015
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
31	10	-	(16)	-	-	25	8
20	5	-	(10)	-	-	15	5
-	14	-	(14)	-	-	-	-
407	1,809	91	(1,851)	-	-	456	271
458	1,838	91	(1,891)	-	-	496	284
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
18	(6)	-	(16)	-	-	8	(3)
79	(11)	-	(31)	-	-	59	(10)
97	(17)	-	(47)	-	-	67	(13)

באור 14ג - שינויים בפריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3 (המשך)
(במיליוני ש"ח)

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)							
שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2014	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו שנכללו בדוח רווח והפסד ⁽¹⁾	רכישות	סילוקים	העברות ברוטו אל רמה 3	העברות ברוטו מתוך רמה 3	שווי הוגן ליום 31 בדצמבר 2015	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו בגין מכשירים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2015
נכסים							
נכסים בגין מכשירים נגזרים:							
31	14	-	(18)	-	-	27	10
20	5	-	(15)	-	-	10	5
-	14	-	(14)	-	-	-	-
407	2,174	114	(2,454)	-	-	241	66
458	2,207	114	(2,501)	-	-	278	81
התחייבויות							
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:							
18	(6)	-	(16)	-	-	8	(3)
79	(13)	-	(32)	-	-	60	(14)
97	(19)	-	(48)	-	-	68	(17)

באור 14 - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3

ליום 30 בספטמבר 2016 (לא מבוקר)					
טווח	ממוצע משוקלל	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח	
באחוזים					
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים					
נכסים בגין מכשירים נגזרים:					
- חוזי רבית שקל-מדד					
- חוזי רבית אחר					
- חוזי מטבע חוץ					
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
- חוזי רבית שקל מדד					
- חוזי מטבע חוץ					
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון					
שווי בטחונות					59
ליום 30 בספטמבר 2015 (לא מבוקר)					
טווח	ממוצע משוקלל	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח	
באחוזים					
א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים					
נכסים בגין מכשירים נגזרים:					
- חוזי רבית שקל-מדד					
- חוזי רבית אחר					
- חוזי מטבע חוץ					
התחייבויות					
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:					
- חוזי רבית שקל מדד					
- חוזי מטבע חוץ					
ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה					
אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון					
שווי בטחונות					59

באור 14ד - מידע כמותי על פריטים הנמדדים בשווי הוגן שנכללו ברמה 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2015 (מבוקר)					
טווח	ממוצע משוקלל	שווי הוגן	נתונים לא נצפים	טכניקת הערכת שווי במיליוני ש"ח	
באחוזים					
					א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים
					נכסים בגין מכשירים נגזרים:
					- חוזי רבית שקל-מדד
					- חוזי רבית אחר
					- חוזי מטבע חוץ
(0.79)-2.10	0.06	27	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	
1.30-1.95	1.85	10	סיכון אשראי צד נגדי	היוון תזרימי מזומנים	
(0.85)-1.26	(0.34)	56	1. רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	
1.05-5.03	1.51	185	2. סיכון אשראי צד נגדי		
					התחייבויות
					התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:
					- חוזי רבית שקל מדד
					- חוזי מטבע חוץ
(0.79)-2.30	0.22	8	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	
(0.51)-3.52	0.71	60	רבית צמודה למדד	היוון תזרימי מזומנים	
					ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה
					אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון
					שווי בטחונות
					46

באור 15 - שינוי בשיעור מס חברות

ביום 4 בינואר 2016 אישרה מליאת הכנסת את החוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 216), התשע"ו-2016, אשר קבע, בין היתר, הורדת שיעור מס חברות החל משנת 2016 ואילך בשיעור של 1.5%, כך שיעמוד על 25%. כתוצאה מהשינוי האמור שיעור המס הסטטוטורי אשר חל על מוסדות כספיים ירד מ-37.58% ל-35.89% משנת 2016 ואילך.

יתרות המסים הנדחים ליום 30 בספטמבר 2016 חושבו בהתאם לשיעור המס החדש כפי שנקבע בחוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 216), התשע"ו-2016, לפי שיעור המס הצפוי לחול במועד ההיפוך. השפעת השינוי על הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2016 מתבטאת בקיטון ביתרות נכסי המסים הנדחים בסך של 18 מיליון ש"ח, כנגד הוצאות מסים נדחים בסך של 16 מיליון ש"ח וכנגד הפסד כולל אחר בסך של 2 מיליון ש"ח.

באור 16 - המרת זכויות עובדים למענקי יובל

ביום 20 במרס 2016, הודיע בנק לאומי על השלמת המרת זכויות עובדי למענקי יובל במניות בנק לאומי. הואיל ותנאי הזכאות של עובדי הבנק למענקי יובל צמודים לאלו של עובדי בנק לאומי, החליט דירקטוריון הבנק לאשר את המרת הזכויות למענקי יובל של כל העובדים בבנק, הזכאים מתוקף ההסכמים וההסדרים הקיבוציים למענקי יובל וחופשות יובל שנצברו להם, וכן של עובדים מסוימים נוספים במתקף להם משולמים מענקי יובל, באופן דומה לביצוע ההמרה של זכויות אלו על ידי בנק לאומי. בעקבות הידברות עם ועד המנהלים ומורשי החתימה בבנק, ביום 14 ביוני 2016 החליט דירקטוריון הבנק לאשר הסכם עבודה עם ועד המנהלים ומורשי החתימה בבנק לפיו זכויות המנהלים ומורשי החתימה בבנק למענקי יובל יומרו לתשלום במזומן (ולא למניות הבנק), בהתאם לשווי מענקי היובל כפי שגרשמו בספרי הבנק נכון ליום 31 בדצמבר 2015 (למעט שימוש ברבית היוון של 3.5% והתאמות אחרות).

ביום 30 ביוני 2016 נחתם הסכם עבודה עם ועד הפקידים בבנק לפיו גם זכויות העובדים המיוצגים על ידי ועד הפקידים למענקי יובל יומרו לתשלום במזומן (ולא למניות הבנק או ליחידות למניות חסומות), באותם תנאים של המרת מענקי היובל כפי שסוכם לגבי שאר עובדי הבנק הרלוונטיים.

עם המרת הזכויות למענקי יובל של כל העובדים הרלוונטיים בבנק לתשלום במזומן, זכויות העובדים לקבלת מענקי יובל בוטלו (הן בגין עבודה בעבר והן בגין עבודה בעתיד).

לאור האמור, לא התבצעה כל הקצאה של יחידות למניות חסומות על פי מתאר שהבנק פרסם ביום 14 ביוני 2016 לצורך המרת זכויות העובדים המיוצגים על ידי ועד הפקידים למענקי יובל ביחידות למניות חסומות של הבנק (ובכלל זה הבנק לא פועל בענין זה לרכישת מניות הבנק ברכישה עצמית כפי שצויין במתאר).

באור 17 - מכירת מניות ויזה אירופה

ביום 2 בנובמבר 2015 הודיעו חברת Visa Inc. (להלן: "ויזה אינק") וחברת Visa Europe Ltd. (להלן: "ויזה אירופה") על התקשרות בהסכם לפיו תרכוש ויזה אינק את ויזה אירופה בתמורה אשר תחולק בין החברים במעמד של Principal Members בוויזה אירופה, בהתאם למתודולוגיית חלוקה שנקבעה על ידי ויזה אירופה (להלן: "העסקה"). נקבע כי 69% מתמורת העסקה הינה בתשלום מיידי במזומן, כ-6% בתשלום נדחה במזומן ל-3 שנים לאחר מועד ההשלמה וכ-25% במניות בכורה חסומות לתקופות כפי שנקבעו במסמכי העסקה הניתנות להמרה למניות בוויזה אינק. יחס ההמרה של מניות הבכורה עשוי לקטון בעתיד, בתנאים מסוימים.

השלמת העסקה היתה כפופה לאישורים רגולטוריים אשר התקבלו במהלך חודש יוני 2016 וב-21 ביוני 2016 הושלמה העסקה. חלקו של הבנק בתמורה מסתכם בכ-25.3 מיליון ש"ח בגין התשלום המיידי במזומן, סך המוערך ב-2.1 מיליון ש"ח בגין התשלום הנדחה במזומן ומניות בכורה חסומות לתקופות של 4 עד 12 שנים, המירות למניות ויזה אינק, שערכן למועד העסקה נאמד בכ-4.4 מיליון ש"ח. הרווח שנרשם ברבעון השני של השנה מעסקה זו הסתכם ב-68 מיליון ש"ח, נטו לאחר השפעת המס. סכום זה כולל את חלקו של הבנק בתמורה כאמור לעיל ואת חלקו ברווחי כאל מהעסקה.

רשימת לוחות - ממשל תאגידי

202	ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק	1
223	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית	2

ממשל תאגידי, פרטים נוספים ונספח

ממשל תאגידי

197	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
199	עסקאות עם בעלי עניין
203	פרטים על בעלי השליטה בבנק

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, גב' סמדר ברבר-צדיק והחשבונאי הראשי, רו"ח נחמן ניצן.

בהתאם להוראות SOX 302, מדי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל ובהשתתפות ראש חטיבת החשבונאי הראשי, ראשי חטיבות ומנהלי המחלקות הכפופים למנכ"ל ו/או לדירקטוריון, מתאם הגילוי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן בליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי, ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים.

בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינים בהנהלת הבנק, בוועדת הגילוי בהשתתפות המנכ"ל, ראש חטיבת החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

הדירקטוריון הסמיך את ועדת הביקורת לשמש כועדה לבחינת הדוחות הכספיים, בהתאם לתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדוחות הכספיים) התש"ע-2010. בראש ועדת הביקורת מכהן דירקטור חיצוני, רוב חבריה הינם בכשירות של דירקטורים בלתי תלויים וכל חבריה הנם בעלי היכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים.

בהתאם להחלטת הדירקטוריון, נדרש כי יכהנו בדירקטוריון ובוועדת הביקורת לפחות שני דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. כיום בפועל 12 מתוך 13 חברי הדירקטוריון, ו-5 מתוך 6 חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית. בוועדת הביקורת מכהנים שישה דירקטורים כמפורט להלן:

1. **מר יוסף הורביץ**, יו"ר ועדת הביקורת. מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדין על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: כיהן במשך כ-15 שנה כמבקר הפנימי הראשי וחבר הנהלה בבנק לאומי לישראל בע"מ ולפני כן כיהן בתפקידים בכירים שונים בבנק לאומי.
2. **גב' פנינה ביטרמן-כהן**, חברת ועדת הביקורת, מכהנת כדירקטורית חיצונית (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. איננה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית. הנה בעלת יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתמה כדין על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: כיהנה במשך למעלה מ-20 שנה כנושאת משרה בכירה בחברה ציבורית שניות הערך שלה נסחרים בבורסה לני"ע בת"א, כיהנה במשך למעלה מ-20 שנה כדירקטורית בחברות הפעילות בתחומים מגוונים, השתתפה בקורסים בנושאים של ניתוח דוחות כספיים וניהול סיכונים.
3. **מר זאב בן אשר**, חבר ועדת הביקורת, מכהן כדירקטור חיצוני (דח"צ) לפי חוק החברות התשנ"ט-1999 (וכדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים), ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדין על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: בעל תואר שני (MBA) במינהל עסקים באוניברסיטת תל אביב; תעודת סיום בתכנית מתקדמת לניהול באוניברסיטת הארוארד. כיהן כחבר הנהלה בבנק הפועלים ובבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. כיהן כדירקטור בחברות אקסלנס השקעות בע"מ, כלל תעשיות בע"מ; מאמן מנהלים.
4. **מר דב גולדפריינד**, חבר ועדת הביקורת, מכהן כדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים ולא סווג כדירקטור בלתי תלוי. הנו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם כדין על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: רואה חשבון, בעל תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות ותואר שני במנהל עסקים מאוניברסיטת תל-אביב. כיהן כמנכ"ל בנק פועל אגודת ישראל בע"מ, כסמנכ"ל חבר הנהלה והחשבונאי הראשי בבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ וכדירקטור בחברות.

5. **גב' דליה לב**, חברת ועדת הביקורת, אינה מכהנת כדירקטור חיצוני ולא סווגה כדירקטור בלתי תלוי. הנה בעלת מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעלת יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתמה כדין על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: רואת חשבון, תעודת ISMP מאוניברסיטת הרווארד, מוסמכת במשפטים מאוניברסיטת בר-אילן, מגשרת מוסמכת, מנהלת סיכונים. כיהנה כיו"ר דירקטוריון בחברות: מי אביבים בע"מ ושופרסל בע"מ. כיהנה כמנכ"ל משותף באי.די.בי חברה לפיתוח בע"מ וכדירקטור בחברות: פז חברת נפט בע"מ (עד 18.9.16); רשות שדות התעופה; פז בית זיקוק אשדוד בע"מ. מכהנת כדירקטור בחברות: שטראוס גרופ בע"מ; בלגל בע"מ.

6. **מר אילן (אילון) עייש**, חבר ועדת הביקורת, מכהן כדירקטור חיצוני לפי הוראות ניהול בנקאי תקין 301 של הפיקוח על הבנקים ובכשירות של דירקטור בלתי תלוי. הינו בעל מומחיות חשבונאית ופיננסית, ובעל יכולת לקרוא ולהבין דוחות כספיים (וחתם על הצהרה המאשרת זאת), מן הנימוקים המפורטים להלן: רואה חשבון, בעל תואר ראשון בכלכלה וחשבונאות מאוניברסיטת תל-אביב. כיהן כדירקטור חיצוני בבנק דיסקונט לישראל בע"מ. מכהן כדירקטור ומנכ"ל משותף בחברת יבול שוקי הון בע"מ.

כמדי רבעון, קיימה ועדת הביקורת של הדירקטוריון, בישיבתה מיום 1 בנובמבר 2016, דיון בהפרשות להפסדי אשראי, לצורך אישור ההפרשות להפסדי אשראי וההפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. הדיון התקיים בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. כמו כן, בישיבתה מיום 10 בנובמבר 2016 דנה ועדת הביקורת בממצאי ועדת הגילוי לפי הוראות SOX בהשתתפות חברי ועדת הביקורת ובהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק.

כמו כן, ועדת הביקורת של הדירקטוריון קיימה דיון מקדמי מפורט בטיטות הדוחות הכספיים. הדיון נערך ביום 10 בנובמבר 2016 בהשתתפות חברי ועדת הביקורת, המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק. בדיון נדונו גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. בעקבות ישיבת ועדת הביקורת נשלחו לחברי הדירקטוריון הדוחות הכספיים, בהם הוכנסו התיקונים שהתבקשו על ידי ועדת הביקורת, ובהתאם לכך, המליצה ועדת הביקורת לחברי הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים לאחר שגיבשה המלצות לדירקטוריון בכל הנושאים הנדרשים בתקנות ניירות ערך ובהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים.

ועדת הביקורת מעבירה לדירקטוריון את המלצותיה לעניין אישור הדוחות הכספיים זמן סביר לפני הדיון בדירקטוריון ומדווחת לו על כל ליקוי או בעיה אם וככל שהתגלו במהלך הבחינה הנעשית על ידה.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיטות של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים. הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

הדירקטוריון, בישיבתו ביום 17 בנובמבר 2016, דן באישור הדוחות הכספיים של הבנק, בהשתתפות חברי הנהלת הבנק לרבות, המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר. המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל הועברו לחברי הדירקטוריון ביום 13 בנובמבר 2016, זמן סביר לפני הדיון במליאה. במסגרת הדיון במליאה, הציגה המנכ"ל את התוצאות הכספיות של הבנק והשוואה לתקופות קודמות. במעמד זה התקיים דיון במהלכו השיבו נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון קיבל הדירקטוריון את המלצות ועדת הביקורת כאמור לעיל, והתקבלה החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

ביום 1 בינואר 2016 מונה מר ינון שויקה (שכיהן כמנכ"ל בנק פאג"י עד למיזוגו עם הבנק ביום 31 בדצמבר 2015) כסמנכ"ל חבר הנהלה וראש מערך פאג"י.

דירקטוריון הבנק קיים 20 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-ספטמבר 2016 ו-42 ישיבות של ועדות הדירקטוריון.

עסקאות עם בעלי עניין

א. תיקונים לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), תש"ל-1970 - דיווח על עסקאות עם בעלי שליטה

הבנק מתקשר או עשוי להתקשר מעת לעת בעסקאות במהלך העסקים הרגיל עם בעלי שליטה או קרוביהם או עם תאגידים אשר בעלי שליטה בבנק עשויים להיחשב כבעלי עניין אישי לגביהם (להלן - "בעלי שליטה").

בהתאם לתיקון לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 משנת 2008 (להלן: "תקנות ני"ע"), תאגיד מדווח נדרש לפרסם דיווח מידי אודות פרטים בדבר עסקה עם בעל השליטה או שלבעל השליטה יש עניין אישי באישורה, לרבות עיקרי העסקה או ההתקשרות, פרטי האורגן שאישר את העסקה ותמצית נימוקיו, וזאת למעט בקשר לעסקאות מסוג שנקבע בדוחות הכספיים האחרונים כי הן זניחות כמשמעות המונח בתקנה 41(א)(6)(א) לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים) התש"ע-2010.

הוראה דומה חלה גם על דיווח לגבי עסקאות כאמור בדוח התקופתי. הואיל ועל בנקים לא חלות התקנות האמורות בדבר עריכת דוחות כספיים שנתיים, אלא הוראות המפקח לעניין עריכת הדוחות, פנה איגוד הבנקים לרשות ניירות ערך באשר לאופן יישום הוראה לעניין "עסקה זניחה" לגבי בנקים ולעניין מתכונת הגילוי. בהתאם לסיכומים בין איגוד הבנקים לבין רשות ניירות ערך, קיבלו הבנקים פטור מדיווח מידי לגבי עסקאות בנקאיות, שאין חריגות, ובלבד שנקבעו על ידי הבנקים קריטריונים לעסקאות חריגות וזניחות. בעקבות פניה זו וישיבות שנערכו בעקבותיה, הנחתה הרשות את הבנק לתת גילוי בתשקיף הבנק ולאחר מכן בדוחות השנתיים, במתכונת המפורטת להלן:

- לעניין עסקאות בנקאיות עם בעלי שליטה שאין עסקאות חריגות, הבנק ידווח במסגרת התשקיף וכן בדיווח תקופתי על יתרות האשראי ויתרות הפיקדונות, על פי המתכונת המופיעה בטבלה בסוף פרק זה להלן.
- בטבלת האשראי יפוצל הגילוי בין יתרת האשראי של בעל השליטה לבין יתרת האשראי של קרובי בעל השליטה (במצטבר). האשראי לכל תאגיד מדווח הקשור לבעל השליטה, ינתן ברמת התאגיד המדווח, במאוחד.

לאור האמור, קבעה ועדת הביקורת של הבנק קריטריונים להיותן של עסקאות כאמור חריגות או שאין חריגות או להיותן של עסקאות כאמור זניחות, בקשר לעסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן. הקריטריונים יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק.

יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים. בהתאם לתיקון נוסף של תקנות ניירות ערך משנת 2015 (בתוקף מינואר 2016), בוטלה החובה לפרסם דיווח מידי על עסקאות כאמור, ונותרה החובה למסור לגביהן דיווח בדוח התקופתי בלבד. בהתאם לאמור, ולעניין עסקאות בנקאיות, מפרסם הבנק את הדיווח המפורט בסוף פרק זה להלן.

לעניין עסקה שאינה עסקה בנקאית, קבע הבנק כי "עסקה זניחה" היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, העונה על הקריטריונים המפורטים להלן:

עסקה חד פעמית לרכישת שירותים או מוצרים מבעל שליטה או עסקה כאמור שלבעל שליטה יש בה עניין אישי שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי (כהגדרתו להלן) או עסקה מתמשכת כאמור (מספר עסקאות זהות במהותן עם אותה חברה), אשר סכומה המצטבר במשך שנה קלנדרית אינו עולה 0.75% מהסך השנתי של ההוצאות התפעוליות והאחרות לפי הדוחות הכספיים השנתיים האחרונים של הבנק. יובהר כי האמור לעיל לא יחול על התקשרות עם בעל שליטה או קרובו באשר לתנאי כהונתו והעסקתו. לעניין זה, הגדרת המונח "הסכום המזערי" תהיה כהגדרתו בהוראה 312 להוראות ניהול בנקאי תקין בעניין "עסקי תאגיד בנקאי עם אנשים קשורים".

עסקאות של שכירת שטחים מבעל שליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה עניין אישי בהן, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.
עסקאות של השכרת שטחים לבעל השליטה או עסקאות כאמור שיש לבעל שליטה בהן עניין אישי, שאושרו בשנה קלנדרית אחת, ובלבד שהיקפן הכולל של העסקאות אינו עולה על הסכום המזערי.
כל עסקה אחרת שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי או שסך העסקאות מסוגה לשנה הקלנדרית לא יעלה על הסכום המזערי.

לעניין עסקה שהינה עסקה בנקאית, קבע הבנק כי "עסקה זניחה" היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק, העונה על הקריטריונים המפורטים להלן:

1. עסקה המתבצעת כאשר סכום החבות או כשתוצאה ממנה סכום החבות אינו עולה על הסכום המזערי (כהגדרתו לעיל).
 2. כל עסקה אחרת, שסכומה אינו עולה על הסכום המזערי.
- על עסקאות שאינן בנקאיות ושאין זניחות יימסר דיווח מיידי ככל שנדרש בתקנות ניירות ערך.
בנוסף לאמור יצוין כי לגבי עסקאות חבות אשר הוראת ניהול בנקאי תקין 312 אינה חלה לגביהן, במידה ויוודע לבנק על עסקה כאמור, הבנק מתחייב להביא כל עסקה כאמור לאישור בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 312, ולתת לגביה גילוי בדוח השנתי של הבנק. הגדרת "עסקה זניחה" ו-"עסקה חריגה" לגבי עסקאות אלו תהיה בדומה להגדרה שקבע הבנק לעניין תקנות ני"ע כאמור לעיל.

ב. קביעת קריטריונים לצורך עסקאות של הבנק עם בעלי עניין

בהתאם לסעיף 117(א) לחוק החברות, תשנ"ט-1999 (להלן - "חוק החברות") אשר תוקן במסגרת תיקון מס' 16 לחוק החברות, הוטל על ועדת הביקורת להחליט על יסוד נימוקים שיפורטו לגבי עסקאות של הבנק עם נושאי משרה בו או עסקאות של נושאי משרה יש בהן עניין אישי ולגבי עסקאות של הבנק עם בעל השליטה או לעסקאות של בעל השליטה יש בהן עניין אישי, האם הן עסקאות חריגות או עסקאות שאינן חריגות. עוד קובע סעיף 117(א) כי ועדת הביקורת רשאית להחליט כאמור לגבי סוג של פעולות או עסקאות, לפי אמות מידה שתקבע אחת לשנה מראש.

בהתאם לאמור, וועדת הביקורת של הבנק קבעה אמות מידה, וכן קבעה כי אחת לשנה יתקיים דיון לקביעה או אישור מחדש של אמות המידה.

אמות המידה נקבעו על פי קריטריונים כמותיים וכן נקבע כי עסקה שאינה חריגה היא עסקה המתבצעת במהלך העסקים הרגיל של הבנק ובתנאי שוק. ועדת הביקורת קבעה אמות מידה לעניין בחינת תנאי השוק.

הקריטריונים שנקבעו יחולו גם לגבי עסקאות במהלך העסקים הרגיל המבוצעות על ידי חברות שבשליטת הבנק, כגון תאגידים בנקאיים שבשליטת הבנק. הקריטריונים האמורים לא יחולו בקשר לעסקאות של הבנק עם תאגידים בשליטתו. כמו כן הובהר כי הקריטריונים אינם נוגעים לעניין אישור תנאי העסקה וכהונה בבנק.

יצוין כי הקריטריונים עשויים להיבחן מעת לעת על ידי ועדת הביקורת, בין השאר, לאור שינויים במדיניות הבנק, בעיסוקיו או בתנאי השוק, וכי ועדת הביקורת עשויה לשנותם מעת לעת ו/או להוסיף להם סוגי עסקאות נוספות ו/או קריטריונים שונים.

בחדש ינואר 2014 נכנסו לתוקפם סעיפים 117(ב) ו-117(א2) לחוק החברות, במסגרת תיקון עקיף לחוק החברות שנכלל בחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, תשע"ד-2013. בהתאם לסעיפים האמורים נדרשת ועדת הביקורת לקבוע לגבי עסקאות עם בעל שליטה או אשר לבעל שליטה יש בהן עניין אישי, אף אם אינן עסקאות חריגות, חובה לקיים הליך תחרותי, בפיקוחה של הוועדה או מי שתקבע לעניין זה ולפי אמות מידה שתקבע, או לקבוע כי יקוימו הליכים אחרים שתקבע ועדת הביקורת, בטרם התקשרות בעסקאות כאמור, והכל בהתאם לסוג העסקה, ורשאית היא לקבוע לעניין זה אמות מידה אחת לשנה מראש. כמו כן, בהתאם לסעיפים האמורים, נדרשת ועדת הביקורת לקבוע את אופן האישור של עסקאות שאינן זניחות, ובכלל זה לקבוע סוגי עסקאות כאמור שיהיו טעונות את אישורה של ועדת הביקורת.

ועדת הביקורת אישרה אמות מידה בכל הנוגע לחובה לקיים הליך תחרותי בהתאם לסעיף 117 (ב) לחוק החברות וכן את אופן האישור של עסקאות שאינן זניחות בהתאם לסעיף 117 (א2) לחוק החברות.

ג. עסקאות עם בעלי שליטה או שלבעלי שליטה יש עניין אישי בהן שאושרו בשנת הדיווח בהתאם לסעיף 270(4) לחוק החברות (כולל עסקאות מסגרת שעדיין בתוקף במועד הדיווח ועסקאות שאושרו במסגרת תקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס-2000 (להלן - "תקנות ההקלות")):

1. ביום 29 ביוני 2014 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאור סיומה של עסקת מסגרת מאוקטובר 2009 ולאחר שהתקבלו אישור ועדת הביקורת, ועדת התגמול והדירקטוריון, את ההחלטות הבאות, בעניין ביטוח דירקטורים ונושאי משרה:
 - חידוש פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה" לתקופה של 18 חודשים החל מיום 1 ביולי 2014 ("תקופת הביטוח") באמצעות כלל חברה לביטוח בע"מ עבור הבנק וקבוצת הבנק, לרבות חברות בנות של הבנק וכן בעלת השליטה, פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "חברות הקבוצה"), אשר תחול לגבי נושאי המשרה, כפי שיכנהו בבנק ובחברות הקבוצה מעת לעת, לרבות המנכ"ל ונושאי משרה שהינם בעלי שליטה בבנק ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין בהכללתם בפוליסת הביטוח.
 - אישור מראש להתקשרות הבנק בפוליסות ביטוח כאמור לעיל עבורו ועבור חברות הקבוצה לאחר תום תקופת הביטוח ועד לתקופה של 5 שנים, לרבות בדרך של הארכת הפוליסות המקוריות ו/או באמצעות רכישת פוליסות חדשות, ואשר יחולו לגבי נושאי המשרה, כפי שיכנהו בבנק ובקבוצה מעת לעת, לרבות המנכ"ל ולרבות נושאי משרה שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין בהכללתם בפוליסת הביטוח.
- ההחלטה האמורה לעיל מהווה אף החלטה לאישור עסקת מסגרת כהגדרתה בתקנה 1(3) בתקנות ההקלות וכן החלטה לפי סעיף 267א לחוק החברות כחלק ממדיניות התגמול של הבנק (למשך תוקפה של מדיניות התגמול הקיימת בבנק, אשר פרטיה פורסמו בדיווח מיידי של הבנק מיום 5 בינואר 2014 מס' אסמכתא 004648-01-2014), כאמור בתקנה 1ב1 לתקנות ההקלות.
- אישור אופן חלוקת דמי הביטוח כאמור בין פיבי אחזקות בע"מ לבין הבנק וחברות הבנות שלו אשר תבחרנה להשתתף בפוליסת הביטוח החל מיום 1 ביולי 2014.

התנאים לחידוש הפוליסה לאחר תום תקופת הביטוח בגדר עסקת המסגרת ומדיניות התגמול ואופן חלוקת דמי הביטוח בין פיבי אחזקות בע"מ לבין הבנק וחברות הבנות שלו, מפורטים בדיווח מיידי של הבנק מיום 22 במאי 2014 (מס' אסמכתא 01-2014-071067). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.

בהתאם לאמור, ביום 1 בדצמבר 2015 החליט דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת הביקורת ואישור ועדת התגמול מיום 18 בנובמבר 2015, בהתאם לתקנות 1(3), 1א1, 1ב1 ו-1ב1 לתקנות ההקלות, לאשר את חידוש הפוליסה לתקופה של 18 חודשים החל מיום 1 בינואר 2016 ועד ליום 30 ביוני 2017 (כולל) ("להלן: "תקופת הביטוח הנוכחית") באמצעות מנורה מבטחים ביטוח בע"מ עבור חברות הקבוצה, כהגדרתן לעיל. הפוליסה כאמור תחול גם לגבי המנכ"ל ונושאי משרה שהינם בעלי שליטה ו/או קרוביהם ו/או אשר לבעלי השליטה עשוי להיות עניין אישי בהכללתם בפוליסת הביטוח. תנאי הפוליסה לתקופת הביטוח הנוכחית מפורטים בדוח מיידי של הבנק מיום 1 בדצמבר 2015 (מס' אסמכתא 01-2015-170883) והאמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.

2. ביום 30 באוקטובר 2014 אישרה האסיפה הכללית, לאחר שהתקבלו אישורי ועדת התגמול ודירקטוריון הבנק, את המשך העסקתה של הגברת יהודית דגן, שהינה "קרוב של בעל השליטה" בבנק, כפקידה באגף לתפעול בנקאי במתף-מחשוב ותפעול פיננסי בע"מ (להלן - "מתף"), חברה בת בבעלותו ובשליטתו המלאה של הבנק, לתקופה של עד 3 שנים נוספות שתחילתה ביום 15 בנובמבר 2014 (המועד בו חלפו 3 שנים ממועד אישור האסיפה הכללית משנת 2011 להמשך העסקתה) או עד לפרישתה לגמלאות, לפי המוקדם, וזאת בתנאי ההעסקה הקיימים של גב' דגן, המתבססים על הסדרי עבודה קיבוציים. כמו כן, אושרו שינויים אפשריים מסויימים בתנאי ההעסקה, כמקובל וסביר בהעסקת עובד בבנק ובמתף, בעלי ותק ודרגה של הגב' דגן והכל כמפורט באישור העסקה.

3. ביום 23 בספטמבר 2014 אישר מחדש דירקטוריון הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת התגמול ובהתאם לתקנה 1ב1 לתקנות החברות (הקלות בעסקאות עם בעלי עניין), התש"ס - 2000, להמשיך ולשלם גמול לדירקטורים, מקרב בעלי השליטה בבנק, בהתאם לגמול שאושר לכלל הדירקטורים (למעט ליו"ר הדירקטוריון) באסיפה הכללית של הבנק מיום 14 בספטמבר 2008. הגמול שאושר תואם את מדיניות התגמול לנושאי משרה בבנק, אשר פרטיה לעניין גמול דירקטורים מפורטים בסעיף 7 לנספח א' לדוח מיידי מיום 5 בינואר 2014 ולדוח מתקן מאותו היום (אסמכתאות 01-2014-003511 ו-01-2014-004648 בהתאמה) אשר

האמור בהם נכלל כאן על דרך ההפניה. סכומי הגמול שאושר והנימוקים לאישורו מפורטים בדוח מיידי של הבנק מיום 23 בספטמבר 2014 (מס' אסמכתא 163920-01-2014). האמור בדוח זה נכלל כאן על דרך ההפניה.

4. מתן התחייבויות לשיפוי לדיקטורים ונושאי משרה בבנק (לרבות דירקטורים מבעלי השליטה בבנק), ועדכנו בשנת 2011, כמפורט בביאור ג.25. לדוחות הכספיים לשנת 2015.

ד. מידע נוסף לגבי עסקאות עם בעלי עניין

1. הקבוצה, רוכשת במשותף פוליסות ביטוח שונות, לרבות ביטוח אחריות דירקטורים ונושאי משרה אשר בו משתתפת גם פיבי אחזקות וכולל אף דירקטורים שהינם בעלי שליטה וקרוביהם.
2. בנוסף, הבנק והחברות הבנות שלו מבצעים עסקאות עם בעלי עניין בבנק מעת לעת, שהינן במהלך העסקים הרגיל ובתנאי שוק.
3. להלן ריכוז נתונים בעניין עסקאות בנקאיות שנעשו על ידי הבנק והחברות שבשליטתו עם בעלי שליטה בבנק (לרבות חברות שבעלי שליטה בבנק הינם בעלי עניין בהן) ובכלל זה נכללים גם נתונים בדבר עסקאות העונות לקריטריונים שנקבעו לעניין עסקאות זניחות כמפורט לעיל (הנתונים נקובים באלפי ש"ח):

חביונות	אשראי	השקעה באגרות חוב	שווי הוגן של מכשירים נגזרים	סך הכל חבות כספית מאזנית	יתרת אשראי שלא נוצלה	ערבוביות שניתנו על ידי הבנק להבטחת אשראי של בעל שליטה או צד קשור אליו	ערבוביות שניתנו לבנק על ידי בעל שליטה, לטובת צד ג'	חבות של בעל השליטה בגין עסקאות בנגזרים	סך הכל
30 בספטמבר 2016									
קבוצת פז ⁽¹⁾	52,446	-	-	52,446	5,021	160	-	-	57,627
אחרים ⁽³⁾	104	-	-	104	137	-	86	-	327
סך הכל	52,550	-	-	52,550	5,158	160	86	-	57,954
31 בדצמבר 2015									
קבוצת פז ⁽¹⁾	47,808	-	-	47,808	2,736	886	-	-	51,430
אחרים ⁽³⁾	11	-	-	11	145	-	92	-	248
סך הכל	47,819	-	-	47,819	2,881	886	92	-	51,678
פקודות	30 בספטמבר 2016	31 בדצמבר 2015							
	יתרה לתאריך המאזן	יתרה לתאריך המאזן	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽⁴⁾	היתרה הגבוהה ביותר במשך התקופה ⁽⁴⁾					
	באלפי ש"ח	באלפי ש"ח							
קבוצת פז ⁽¹⁾	5,344	15,149	43,351	109,525					
קבוצת פיבי אחזקות ⁽²⁾	-	-	-	2,730					
אחרים ⁽³⁾	3,696	1,766	3,509	4,624					
סך הכל	9,040	16,915	46,860	116,879					

- (1) פז חברת נפט בע"מ וחברות בנות וקשורות אליה. בעלי השליטה בבנק מחזיקים באמצעי שליטה ב"פז" בשיעור העולה על 5%.
- (2) פיבי אחזקות בע"מ וחברות בנות וקשורות אליה. פיבי אחזקות הינה חברת האם של הבנק ונשלטת על ידי בעלי השליטה בבנק.
- (3) קרוביהם של בעלי שליטה בבנק, כהגדרת קרוב בחוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981.
- (4) על בסיס היתרות בסוף כל יום.

פרטים על בעלי השליטה בבנק

פיבי אחזקות בע"מ (להלן - "פיבי") מחזיקה ב-48.34% מהון המניות המונפק וזכויות ההצבעה בבנק (שיעור המהווה את גרעין השליטה, בהתאם להיתר השליטה של בנק ישראל). בעלי השליטה בפיבי הם מר צדיק בינו וילדיו, ה"ה גיל בינו, הדר בינו-שמואלי ודפנה בינו-אור (להלן - "משפחת בינו"), ה"ה מיכאל והלן אבלס וה"ה ברי ליברמן, קסי ליברמן-הריס, לי ליברמן וג'ושוע ליברמן (כל אחת מהקבוצות באמצעות תאגידים בשליטתם המלאה: בינוהן בע"מ, אינסטנז מספר 2 בע"מ ודולפין אנרגיות בע"מ). בין בעלי השליטה קיימים הסדרים שונים בנוגע להחזקותיהם בפיבי ובעקיפין בבנק, כמפורט בפרק "פרטים על בעלי השליטה בבנק" בדוח הכספי לשנת 2015. בהתאם לדיווחיה של פיבי, ביום 28 באוגוסט 2016 מכרה דולפין אנרגיות בע"מ מניות של פיבי בשיעור של כ-3.98% מהון המניות המונפק של פיבי ומזכויות ההצבעה בה. בהתאם לדיווחי פיבי, נכון למועד הדוחות, החזקות בעלי השליטה בפיבי (בהון ובהצבעה) הן כדלהלן: בינוהן בע"מ - 38.29%, אינסטנז מספר 2 בע"מ - 15.66% ודולפין אנרגיות בע"מ - 11.68%.

יצוין כי בהתאם לחוק לקידום התחרות ולצמצום הריכוזיות, התשע"ד-2013, ולרשימת הגורמים הריכוזיים שפרסמה הוועדה לצמצום הריכוזיות, הבנק הוגדר כגוף פיננסי משמעותי ופז חברת נפט בע"מ (להלן - "פז") הוגדרה כתאגיד ריאלי משמעותי. לאור זאת, ובהתאם למצב הדברים הקיים במועד זה, לאחר תום תקופת המעבר של 6 שנים מפרסומו של החוק, בעלי השליטה בבנק לא יוכלו לשלוט במקביל בבנק ובפז או לשלוט בבנק ולהחזיק יותר מ-5% מסוג כלשהו של אמצעי שליטה בפז.

בהתאם לדיווחיה של פז, בחודש ספטמבר 2016 בעקבות מכירת מניות על ידי בעלת שליטה בפז, ולאחר התפטרות דירקטורים מקרב בעלי השליטה או בעלי זיקה אליהם, התבטל היתר השליטה, שניתן בעבר לבעלי השליטה בפז, ונכנס לתוקפו היתר חדש, שמעביר לפז את היתר השליטה בקשר עם פז בית זיקוק אשדוד בע"מ כתוצאה מהפיכת פז לחברה ללא גרעין שליטה (להלן: "ההיתר החדש"). בהיתר החדש נקבעו מגבלות על החזקת אמצעי שליטה בפז, אך נקבע כי הם לא יחולו על מי שנמנה על בעלי השליטה בפז עובר לכניסתו לתוקף של ההיתר החדש עד למועד שבו החזקותיו בפז תרדנה לשיעור של לא יותר מ-5% (אולם ממועד כניסתו לתוקף של ההיתר החדש מי מבעלי השליטה כאמור לא יצביע מכוח זכויות ההצבעה המוחזקות על ידו העולות על 5%) או עד ליום 11 בדצמבר 2019. למיטב ידיעת הבנק, למועד זה בעלי השליטה בבנק עדין מחזיקים באמצעי שליטה בפז העולים על 5%.

בנוסף, למיטב ידיעת הבנק, בעקבות הסדרים שהיו קיימים בין פיבי לבנק דיסקונט לישראל בע"מ (להלן - "דיסקונט"), בעת שהיה בעל עניין בבנק, (כמפורט בבאור 133' לדוח הכספי לשנת 2015), קבע הממונה על הגבלים עסקיים בשנת 2010, בין היתר, כי על דיסקונט לרדת בשיעור אחזקותיו בבנק לשיעור אחזקה שיפחת מ-5% מהון המניות המונפק של הבנק עד ליום 19 בספטמבר 2017.

ביום 1 בפברואר 2016 דיווח דיסקונט כי הוא מכר, בעסקה מחוץ לבורסה, את כל מניות הבנק שהיו בידו (9,313,653 מניות שהיו כ-9.3% מהון הבנק), במחיר של 44.70 ש"ח למניה (התמורה הושלמה ביום 4 בפברואר 2016). החל מהמועד האמור, דיסקונט אינו בעל עניין בבנק.

פרטים נוספים ונספחים

205	מערכת יחסי העבודה בבנק
206	מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על קבוצת הבנק
221	דירוג הבנק על ידי חברות דירוג
222	תרומה לקהילה
223	נספח 1 - שיעורי הכנסות והוצאות רבית

מערכת יחסי העבודה בבנק

בבנק קיימים שני ארגוני עובדים: ארגון המנהלים ומורשי החתימה אשר מייצג כ-800 עובדים וארגון הפקידים אשר מייצג כ-2,120 עובדים. בבנק קיים הסכם קיבוצי הקובע הצמדה של תנאי הפקידים והמנהלים ומורשי החתימה להסכמים הנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל (להלן - "בנק לאומי") לבין ועדי עובדיו.

א. ביום 20 במרס 2016, הודיע בנק לאומי על השלמת המרת זכויות עובדיו למענקי יובל במניות בנק לאומי. הואיל ותנאי הזכויות של עובדי הבנק למענקי יובל צמודים לאלו של עובדי בנק לאומי, החליט דירקטוריון הבנק ביום 5 באפריל 2016 לאשר את המרת הזכויות למענקי יובל של כל העובדים בבנק, הזכאים מתוקף ההסכמים הקיבוציים למענקי יובל וחופשות יובל שנצברו להם, וכן של עובדים מסוימים נוספים במתף להם משולמים מענקי יובל. ההמרה תבוצע באופן דומה להמרת זכויות אלו על ידי בנק לאומי.

בעקבות הידברות עם ועד המנהלים ומורשי החתימה בבנק, ביום 14 ביוני 2016 החליט דירקטוריון הבנק לאשר הסכם עבודה עם ועד המנהלים ומורשי החתימה בבנק, לפיו זכויות המנהלים ומורשי החתימה בבנק למענקי יובל יומרו לתשלום במזומן (ולא למניות הבנק), בהתאם לשווי מענקי היובל כפי שרשמו בספרי הבנק נכון ליום 31 בדצמבר 2015 (למעט שימוש ברבית היוון של 3.5% והתאמות אחרות).

ביום 30 ביוני 2016 נחתם הסכם עבודה עם ועד הפקידים בבנק לפיו גם זכויות העובדים המיוצגים על ידי ועד הפקידים למענקי יובל יומרו לתשלום במזומן (ולא למניות הבנק או ליחידות למניות חסומות), באותם תנאים של המרת מענקי היובל כפי שסוכם לגבי שאר עובדי הבנק הרלוונטיים.

ב. ביום 28 בספטמבר 2016 הגישו המנהלים ומורשי החתימה בקשת צד בסכסוך קיבוצי, בה טענו כי מכוח הסכם ההצמדה לבנק לאומי הם זכאים למענק בגובה משכורת אחת לכל עובד, בעקבות תשלום כזה שביצע בנק לאומי לעובדיו ביום 2 ביוני 2016. הבנק שוקד על הכנת תשובת הצד. טרם נקבע מועד לדיון בבקשת הצד. כמו כן, ביום 16 בנובמבר 2016 ועד הפקידים הגיש תביעה דומה בנושא זה.

ג. אוצר החייל

ביום 18 בספטמבר 2016 אישר דירקטוריון אוצר החייל את הסכם השכר לעובדי אוצר החייל, שנחתם בין הצדדים במהלך חודש אוגוסט 2016 ואשר הביא לסימום של סכסוך העבודה שהחל בבנק ביום 22 במאי 2016. במסגרת ההסכם סוכמו שיעורי הקידום הסלקטיבי לשנים 2016 ו-2017 והוסכם על שיפור בהפרשות הפנסיוניות. חלק מהתוספת הותנה בתוצאות העסקיות של שנת 2017. עוד הוסכם על ביטול הזכות לפדיון דמי מחלה בפרישה, בתמורה לתשלום מהוון של הזכות הצבורה והמופרשת בספרים. בחתימת ההסכם נקבע שקט תעשייתי בנושאים שבהסכם עד ליום 31 במרס 2018.

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק

כללי

מערכת החקיקה המסדירה את תחום הבנקאות בישראל ואשר חלה על הבנק כוללת, בין היתר, את פקודת הבנקאות משנת 1941, חוק בנק ישראל, התש"ע-2010, חוק הבנקאות (רישוי) התשמ"א-1981 וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. מכוח חוקים אלה נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל ושל המפקח על הבנקים, וחלים עליו הוראות, כללים, הנחיות וצווים של המפקח על הבנקים ("החקיקה הבנקאית"). החקיקה הבנקאית מהווה את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותה של קבוצת הבנק. פרט לחקיקה הבנקאית, כפוף הבנק בפעילותו גם למערכות חקיקה מקבילות המסדירות את פעילותו בתחומים שונים, כגון פעילות בתחום שוק ההון, בתחום המשכנתאות ועוד. גם בתחומים אלה חלים על הבנק, בנוסף לדברי החקיקה, הוראות, כללים והנחיות של רשויות המדינה המוסמכות, ובהם של רשות ניירות ערך, של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר, של הבורסה לניירות ערך ושל רשות ההגבלים העסקיים. רגולציה נוספת בנושאים יחודיים מטילה על כלל המערכת הבנקאית חובות והוראות ספציפיות, לדוגמה דיני איסור הלבנת הון ומימון טרור, רגולציה העוסקת בפעילות מול תושבי חוץ כגון ה-FATCA וכיו"ב. קבוצת הבנק פועלת תוך ציות להוראות החוק והרגולציה החלים עליה כאמור. להלן בתמצית פירוט של שינויי חקיקה ויזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדוח אשר משפיעים או עשויים להשפיע על פעילות הבנק.

בנקאות

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ו-2016

ביום 19 ביולי 2016 פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ו-2016. בהתאם לכללים, הבנקים נדרשים לצרף אחת לשנה מיוזמתם למסלול הבסיסי, בהודעה ללקוח, לקוח המסווג כ"אזרח ותיק" או כ"אדם בעל מוגבלות" ואשר על פי הקריטריונים שנקבעו בכללים צפוי להרוויח מהמעבר למסלול הבסיסי. הלקוח רשאי לבטל צירופו למסלול כאמור. בנוסף, שולבו בכללים מגבלות על מחירי עמלות בקשר עם מסירת מסמכים מסוימים לאחר סגירת החשבון ושינוי מועד פירעון של הלוואה לדיור וכן הוטל פיקוח ונקבע מחיר מרבי לעמלת דוחות סטנדרטיים לבקשת לקוח הנגבית מיחידים ועסקים קטנים בצו הבנקאות (שירות ללקוח)(פיקוח על שירות דוחות סטנדרטיים לבקשת לקוח), התשע"ו-2016.

מכתב בנק ישראל בעניין צעדים בתחום העמלות

במכתב מיום 24 בינואר 2016 הודיע בנק ישראל, כי במסגרת טיפולו בעמלות חריגות בכוונתו לערוך במהלך שנת 2016 סריקה מקיפה של כל התעריפים בגין השירותים הבנקאיים הכלולים בתוספת הראשונה לכללי העמלות ה"ל", במטרה לאתר ולטפל בעמלות אלה. הנחיות ספציפיות יינתנו לתאגידים הבנקאיים בהתאם לממצאי הסריקה.

טיוטת תקנות הביטוח הלאומי (חיסכון ארוך טווח לילד), התשע"ו-2016

ביום 3 בנובמבר 2016 הפיץ משרד האוצר, במסגרת "הזמנה להציע הצעות לבחירת בנקים וקופות גמל כמנהלי כספי החיסכון ארוך הטווח בתוכנית חיסכון לכל ילד" שפרסם בנושא (להלן - "המכרז") את טיוטת התקנות הנ"ל. התקנות, שעניינן יצירת חיסכון ארוך טווח לכל ילד מכספי הביטוח הלאומי, אושרו בוועדת הכספים של הכנסת ביום 6 בספטמבר 2016, אך טרם פורסמו ברשומות. בהתאם לתקנות, המוסד לביטוח לאומי יפקיד מדי חודש סכום של 50 ש"ח לחשבון חיסכון ייעודי על שם הילד, שניתן למשיכה מגיל 18. לכספים אלה ייוספו סכומים חד פעמיים שיופקדו על ידי הביטוח הלאומי בהגיע הילד לגיל 18, ובמקרה בו הילד יבחר לדחות את מועד משיכת הכספים - בהגיעו לגיל 21. ההורים רשאים להוסיף לחשבון החיסכון הייעודי סכום חודשי נוסף מתוך קצבת הביטוח הלאומי, אשר נקבע לסך של 50 ש"ח בצו הביטוח הלאומי (סכום החיסכון הנוסף), התשע"ו-2016.

הגופים הפיננסיים שיוכלו לפתוח חסכונות כאמור ייקבעו במסגרת מכרז. התקנות קובעות ברירות מחדל לניהול כספי החיסכון, במקרה שההורים לא בחרו בגוף הפיננסי ובמסלול ההשקעה בו יושקעו הכספים.

על פי מסמכי המכרז, המוסד לביטוח לאומי ישלם לבנק דמי תפעול עד הגיע הילד לגיל 21, בסך של 6 אגורות לכל שורת דיווח (תנועה) שתועבר על ידי נותן שירותי הסליקה והממשקים. בנוסף, יהיה בנק משתתף זכאי לתשלום נוסף וחד פעמי בסכום שלא יעלה על 300 אלף ש"ח בגין החזר הוצאות הקמת התשתית המחשובית הנדרשת לצורך ניהול כספי החיסכון ולצורך עמידה בתנאי ההסכם מול החשב הכללי, ובתנאי שהוכיח את היקף ההוצאה ואת הרלוונטיות הייחודית שלה לניהול החסכונות. הבנק הגיש הצעה במסגרת המכרז וביום 8 בנובמבר 2016 קיבל הודעה על בחירת הצעתו כהצעה זוכה במכרז.

חוק הבנקאות רישוי (תיקון מס' 22), התשע"ו-2016 וטיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא סגירת סניפי בנק וצמצום שירותי טלר

ביום 16 באוגוסט 2016 פורסם תיקון לחוק הבנקאות (רישוי), לפיו נדרש הבנק במקרה של סגירת סניף קבוע (למעט סניף ארעי) להגיש בקשה מנומקת בכתב למפקח על הבנקים ולקבל אישורו לכך תוך 30 יום (למעט במקרה שנדרשו למפקח פרטים נוספים, שאז יידחה מתן האישור ב-30 ימים נוספים). במקרה של התנגדות המפקח, תינתן לבנק אפשרות להשמיע טענותיו. לאחר קבלת האישור, נדרש הבנק להודיע ללקוחות על סגירת הסניף 60 יום לפני הסגירה.

ביום 28 באוגוסט 2016 הפיץ בנק ישראל טיוטת הוראה בנושא סגירת סניפי בנק וצמצום שירותי טלר. בהתאם לטיוטה, נדרש הבנק לגבש ולהטמיע מדיניות בנושא סינוף וסגירת שירותי טלר, וכן לגבש תכנית עבודה ונהלי עבודה התומכים ביישומה. המדיניות ותכנית העבודה ידונו ויאושרו על ידי הדירקטוריון אחת לשנה ויועברו מידי שנה לפיקוח על הבנקים. לפני סגירת סניף או ביטול שירותי טלר, נדרש הבנק לבצע בדיקה מקדימה ולגבש תכנית שתפרט את אופן המשך מתן השירותים הבנקאיים בדרכים חלופיות, לרבות מתן סיוע אנושי ללקוחות על מנת להסתגל לשינוי. הבנק נדרש להודיע ללקוחות על סגירת סניף או הפסקת שירותי טלר 60 יום מראש. על אף שטרם פורסם הנוסח הסופי של ההוראה, נדרשו הבנקים להגיש בקשות לאישור סגירת סניפים בהתאם לנוסח המופיע בטיטוט ההוראה.

הוראת ניהול בנקאי תקין - מס' 425 - דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים

ביום 21 ביוני 2015 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא דוחות שנתיים ללקוחות התאגידים הבנקאיים. ההוראה קובעת חובת מסירת דיווח שנתי ללקוחות, ומגדירה את אופן מסירתו ואת פירוט המידע שייכלל בו. הדיווח יכלול מידע מקיף אודות נכסיו והתחייבויותיו של הלקוח.

ההוראה נכנסה לתוקף ביום 28 בפברואר 2016 וחלה על יחידים ועסקים קטנים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 432 - העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח

ביום 21 בדצמבר 2014 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא העברת פעילות וסגירת חשבון של לקוח. עיקרי התיקון הם הרחבת האפשרות לבצע תהליכי סגירת חשבון או העברת פעילות באמצעות ערוצי תקשורת נוספים וכן מסירת מידע ללקוח במתכונת דומה לזו שנקבעה בהוראות בנק ישראל מס' 425 בנוגע לדוחות השנתיים ללקוחות.

ההוראה נכנסה לתוקף באופן מלא ביום 28 בפברואר 2016 וחלה על יחידים ועסקים קטנים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 454 - פירעון מוקדם של הלוואה שלא לדיר

ביום 21 ביוני 2015 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין בנושא פירעון מוקדם של הלוואה שלא לדיר. מטרת התיקון היא להרחיב את תחולת ההסדר הקיים בהוראה, לקבוע מנגנון אחיד וגלוי לקביעת שיעור הרבית לפיה מחושב רכיב ההיוון וליצור אחידות, ככל הניתן, בין פירעון מוקדם של הלוואה לדיר לבין פירעון מוקדם של אשראי שאינו לדיר. לפי התיקון יחול ההסדר הקבוע

בהוראה על הלוואות שניתנות לאנשים פרטיים או לעסקים זעירים כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור, לעומת הנוסח הקודם שחל רק על הלוואות שסכומן המקורי אינו עולה על 750 אלף ש"ח ושניתנו לתקופה של 6 חודשים לפחות ("הלוואות מוגנות"). כמו כן, לגבי ההלוואות המוגנות נקבע מנגנון חדש לחישוב רכיב ההיוון, המבוסס על הרבית הממוצעת ומנטרל את פרמיית הסיכון של הלווה במקרה של פירעון מוקדם. בנוסף, לגבי כל ההלוואות הורחבו דרישות הגילוי ללקוח, בין היתר, באמצעות מתן דף הסבר גם בעת מתן ההלוואה. התיקון נכנס לתוקף ביום 1 באפריל 2016.

בתאריך 11 ביולי 2016 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראה, בו הובהר, בין היתר, כי פירעון מוקדם של הלוואות שניתנו לפני 1 באפריל 2016 ייעשה לפי סיווג הלקוח (איש פרטי/עסק זעיר/אחר) במועד הפירעון, ואילו פירעון מוקדם של הלוואות שניתנו לאחר המועד הנ"ל ייעשה לפי סיווג הלקוח שנקבע במועד מתן ההלוואה. כמו כן, נקבע כי הצגת נוסחת רכיב ההיוון ואופן חישובה יעשה באינטרנט במקום בדף ההסבר.

צעדים להרחבת התפוצה והשימוש בכרטיסי חוב מידי (דביט)

ביום 30 ביוני 2015 הפיץ בנק ישראל הוראות להטמעת כרטיסי חוב (דביט) בישראל ולהגברת התחרות בתחום כרטיסי החוב, כמפורט להלן-

1. במסגרת תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין 470 נוספו להוראה שני פרקים - פרק "כרטיס חוב מידי וכרטיס נטען" הכולל התייחסות למועדי העברת הכספים בעסקאות חוב מידי (מחויב מחזיק הכרטיס ועד לזיכוי בית העסק), וכן לאופן הגילוי ללקוח על עסקאות חוב מידי, לרבות במסגרת חשבון העו"ש.

פרק "שימוש בכרטיסי חוב בתקן EMV" ("כרטיסים חכמים") הכולל הוראות למעבר מערך כרטיסי החוב (הנפקה, סליקה, מכשירים אוטומטיים) לתקן EMV.

התיקונים להוראה נכנסים לתוקף בהדרגה, החל מה- 1 באוקטובר 2015 ועד ל- 31 בדצמבר 2018.

2. מכתב המפקח על הבנקים בעניין הרחבת תפוצת כרטיסי חוב מידי (דביט) - התאגידים הבנקאיים נדרשים לנקוט בפעולות אקטיביות מול לקוחות חדשים וקיימים, לשם הצעת כרטיס חוב מידי, וכן לנהל מעקב ודיווח תקופתי ביחס להפצת כרטיסי חוב מידי לבנק ישראל.

3. צו הבנקאות (שירות ללקוח) (פיקוח על שירות שניתן על ידי מנפיק לסולק בקשר לסליקה צולבת של עסקאות חוב מידי) (הוראת שעה), התשע"ה-2015 - העמלה הצולבת לעסקאות בחיוב מידי הוכרזה כעמלה בפיקוח ומחירה יקבע על 0.3% (לעומת עמלה צולבת ממוצעת של 0.7% הנהוגה כיום לעסקאות בחיוב רגיל), החל מיום 1 באפריל 2016 לתקופה של שנה, על מנת לאפשר היערכות לקביעת העמלה על ידי הממונה על ההגבלים העסקיים. הצו פורסם ביום 26 באוגוסט 2015.

כמו כן, ביום 28 ביוני 2015 פורסמו כללי הבנקאות (שירות ללקוח) (עמלות) (תיקון מס' 2), התשע"ה-2015. התיקון, שנכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2015, כולל בין היתר הגבלה על גביית דמי כרטיס בעד כרטיס חוב מידי, לרבות איסור על גביית דמי כרטיס בעד כרטיס חוב מידי שהונפק ללקוח שברשותו כרטיס אשראי בתוקף שהונפק על ידי אותו תאגיד בנקאי, וזאת לתקופה של 36 חודשים ממועד ההנפקה של כרטיס החוב המידי.

הבנק נערך ליישום ההוראות.

חוזר בנק ישראל בעניין מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים

ביום 9 ביוני 2015 פרסם המפקח על הבנקים חוזר לתיקון הוראת נוהל בנקאי תקין 313 בנושא מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. בהתאם לחוזר צומצמה הגדרת ההון רובד 1, ובכך הוקשחו המגבלות על מתן אשראי ללווה ולקבוצת לווים. כמו כן שונתה המגבלה על חבות של קבוצת לווים בנקאית לתאגיד בנקאי, והיא תעמוד על 15% מההון האמור במקום על 25%. מועד התחילה של התיקונים להוראה היה ב-1 בינואר 2016, למעט לעניין השינוי בהגדרת ההון, אשר הפחתתו תתבצע באופן מדורג, על פני 12 רבעונים, עד ל-31 בדצמבר 2018.

טיוטת תזכיר חוק הבנקאות (שירות ללקוח) (תיקון מס' 20), התשע"ה-2015

הטיוטה, אשר הופצה ביום 3 בספטמבר 2015, כוללת מספר נושאים, וביניהם-

1. קביעת חזקה הניתנת לסתירה לפיה סירוב מצד תאגיד בנקאי לתת שירות ייחשב כסירוב סביר אם הוא נובע מאי-היענותו של הלקוח למסור פרטים הנדרשים על פי הוראות דין ובעיקר צו איסור הלבנת הון והוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411. בנוסף, סירוב מצד תאגיד בנקאי למתן שירותים בהתקיים יסוד סביר להניח כי פעולה קשורה להלבנת הון או למימון טרור, יחשב אף הוא כסירוב סביר לעניין סעיף 2(א) לחוק הבנקאות (שירות ללקוח).
2. הרחבת ההסדר לביטול שעבודים שנוצרו להבטחת חוב שכבר נפרע גם ביחס להערות אזהרה ולהתחייבויות לרישום משכנתא שנרשמו להבטחת אותם חיובים תוך מתן אפשרות ללקוח למחקם בעצמו, לרבות הסמכת המפקח על הבנקים להטיל עיצום כספי בגין הפרת חובה זו (חלף עבירת הקנס הקבועה כיום).
3. תיקון הגדרת "לקוח" בהקשר לעמלות, באופן שיאפשר הגדרת יחיד המנהל חשבון למטרת עסק כ"עסק קטן" או "עסק גדול" עפ"י מחזור עסקי, בהתאם לתיקון שכבר הוכנס בכללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות), תשס"ח-2008 וכניסתו לתוקף הושעתה עד לתיקון הנ"ל בחוק הבנקאות (שירות ללקוח).
4. הסמכת המפקח על הבנקים לפרסם נתונים בדבר ההכנסה הממוצעת בפועל של לקוחות מקבלת שירותים וכן שיעורי רביות המשולמות בפועל ללקוחות בעד פיקדונות שיקליים והגבות בפועל מלקוחות בעד אשראי, בתאגידים הבנקאיים.

טיוטת הוראת ניהול בנקאי תקין 450 בעניין הליכי גביית חובות

ביום 7 באפריל 2016 פרסם בנק ישראל טיוטה מתוקנת של הוראת נוהל בנקאי תקין בעניין הליכי גביית חובות, שמטרתה להסדיר את הפעולות שעל התאגיד הבנקאי לנקוט בתחום יחסי בנק לקוח ולהביא להגברת ההוגנות והשקיפות בהליכי גביית חובות. בין עיקרי הטיוטה- דרישה לקביעת מדיניות לטיפול בגביית חובות מלקוחות, הקמת פונקציה ייעודית לעניין זה, קביעת תקרת רבית פיגורים בגין הלוואה, לרבות מסגרת אשראי מאושרת בחשבון, והגילוי הנאות הנדרש.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 367 - בנקאות בתקשורת

ביום 21 ביולי 2016 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא בנקאות בתקשורת. מטרת ההוראה הינה הסרת חסמים קיימים להמשך התפתחות הבנקאות הדיגיטלית ומתן גמישות בהתאם לטכנולוגיה המשתנה, מבלי לחייב את התאגידים הבנקאיים לפנות לבנק ישראל בכל שינוי או הוספה של שירות שאינו מהותי. ההוראה מסדירה ומעדכנת נושאים שונים - פתיחת חשבונות באמצעות אינטרנט, הוראות בעניין הסכם למתן שירותי בנקאות בתקשורת, הצטרפות מרחוק לשירותי בנקאות בתקשורת, כריתת הסכם מרחוק, זיהוי ואימות של לקוחות וכו'. ההוראה מטילה על התאגידים הבנקאיים אחריות מוגברת לניהול הסיכונים הכרוכים בהרחבת הפעילות הבנקאית מרחוק ולהגנה על המידע של הלקוחות, לרבות הוספת בקורות, ניטור פעולות חריגות, משלוח התראות ללקוחות והדרכת לקוחות.

ביום 3 בנובמבר 2016 הופצה על ידי בנק ישראל טיוטת תיקון להוראה הנ"ל, הכוללת הסדרים מיוחדים עבור פתיחת חשבון חיסכון ארוך טווח לילד וניהולו במסגרת חוק ותקנות הביטוח הלאומי בנושא ועבור סגירת חשבון פקדון ללא תנועה בסכומים נמוכים.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 420 - משלוח הודעות בתקשורת

ביום 25 ביולי 2016 פורסם על ידי בנק ישראל תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין בנושא הודעות בתקשורת, שעיקריו:

- הרחבת סוגי ההודעות והמסמכים, שניתן לשלוח באופן דיגיטלי, לרבות הודעות ומסמכי הוראות הניתנים בסניף.
- מתן אפשרות למשלוח הודעות מכח דין באמצעות מסרונים במקרים בהם נקבע משלוח ההודעות בדרך זו בדיון.
- חיוב התאגידים הבנקאיים לשלוח התראות באמצעות מסרונים במקרה בו סורבו חמישה שיקים ובמקרה בו הוטלה הגבלה על החשבון.
- הקלה בתנאי צירוף חשבון משותף לשירות קבלת הודעות בערוצי תקשורת.

חוזר המפקחת על הבנקים בנושא סוגי חשבונות ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימתו של לקוח על הסכם

ביום 7 באוגוסט 2016 פורסם על ידי בנק ישראל חוזר בנושא סוגי חשבונות ותנאים בהתקיימם לא תידרש חתימתו של לקוח על הסכם, המתקן חוזר קודם בנושא. עיקרי התיקון:

- הוספת סוגי הסכמים, אשר לא תידרש חתימת לקוח עליהם.
 - קביעת סוגי הסכמים שניתן לכרות באמצעות שיחה מוקלטת או באמצעות מענה טלפוני ממוחשב והתנאים לכריתתם בדרך זו.
- ביום 3 בנובמבר 2016 הופצה על ידי בנק ישראל טיוטת תיקון להוראה הנ"ל, הפוטר מחתימה על הסכם פתיחת חשבון חיסכון ארוך טווח לילד במסגרת חוק ותקנות הביטוח הלאומי בנושא, לרבות הסכם למתן שירותי בנקאות בתקשורת.

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 436 - מיזם לאיתור פקדונות ללא תנועה וחשבונות של נפטרים

ביום 12 בספטמבר 2016 פורסמה על ידי בנק ישראל הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא המיזם לאיתור פקדונות ללא תנועה וחשבונות של נפטרים. מיזם זה מופעל באמצעות פלטפורמה אינטרנטית של הפיקוח על הבנקים, נועד לסייע ללקוחות הבנקים וליוורשיהם לסייע באיתור פקדונות ללא תנועה וחשבונות של נפטרים.

ההוראה מסדירה היבטים שונים הנוגעים להפעלת המיזם, לרבות גורמי הטיפול בלקוחות, תהליכי הזיהוי שיידרשו לשם מסירת מידע או קבלת כספים וכיו"ב.

חוק סליקה אלקטרונית של שיקים, התשע"ו-2016

החוק פורסם ביום 10 בינואר 2016.

החוק מבטל את הצורך בשינוע פיזי של שיקים, אחסון ואחזור שלהם, ובכך מייעל את תהליך הסליקה, ומאפשר לעשות שימוש באמצעים טכנולוגיים מתקדמים לצורך הפקדת שיקים, מסדיר את אופן החזרתו של שיק שלא כובד ואת קבילותו של השיק הממוחשב בהליך המשפטי. היקף האחריות של הבנק כלפי לקוחו לא ישתנה בשל שינוי שיטת הסליקה. תחילתו של החוק תוך 6 חודשים ממועד פרסומו. עד 18 חודשים ממועד תחילת החוק ניתן יהיה במקביל לסלוק הן פיזית והן אלקטרונית, ולאחר מכן ניתן יהיה לסלוק שיקים רק בדרך אלקטרונית.

הצעת חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, התשע"ו - 2016

ההצעה התקבלה בקריאה ראשונה ביום 9 במרס 2016, וכוללת רפורמה מקיפה בדיני חדלות הפירעון, תוך קביעת מסגרת חקיקתית אחת הכוללת את שני סוגי החייבים - תאגידים ויחידים, והתייחסות להיבטים הייחודיים הנוגעים לכל אחד מהם. ההצעה כוללת, בין היתר, את החידושים הבאים:

הגדרת חדלות פירעון תהיה לפי המבחן התזרימי, וחדל הפירעון הוא מי שאינו יכול לשלם את חובותיו במועד, וזאת במקום המבחן המאזני הנוהג כיום;

נושה עתידי לא יהיה רשאי להגיש בקשה לפתוח בהליכים, אלא בנסיבות בהן החייב פועל במטרה להונות את נושיו; בית המשפט המוסמך לעניין הליכי חדלות פירעון של יחיד יהיה בית משפט השלום ואילו הליכי חדלות פירעון של תאגיד ימשיכו להתנהל בפני בית המשפט המחוזי;

לגבי תאגידים, בית המשפט הוא שיחליט בדבר הדרך המתאימה לטיפול בחדלות הפירעון של התאגיד - הליכי שיקום או הליכי פירוק; לגבי יחידים, ההליכים יתנהלו בפני בית משפט השלום או גורמים מנהליים, בהתאם להיקף חובות החייב. בתקופת בדיקה, ייבחן מצבו הכלכלי של החייב והתנהלותו, ותחול הקפאת הליכים, בתום תקופת הבדיקה תיקבע לחייב תכנית שיקום, שעם השלמתה יופטר היחיד מחובותיו. אם ליחיד אין יכולת לשלם לנושיו הוא יופטר באופן מיידי; הרוב המכריע של החובות בדין קדימה יבוטל;

בעל שעבוד צף יוכל להיפרע רק לסכום השווה ל-75% משווי הנכסים הכפופים לשעבוד הצף, למעט אם השעבוד הצף נרשם טרם לפרסום החוק, כפוף לתנאים המפורטים בהצעה; נושה מובטח לא יהיה זכאי לקבל את רבית הפיגורים על החוב המובטח ממימוש הנכסים המשועבדים, אלא רק לאחר שהחובות של הנושים הרגילים נפרעו במלואם; דירקטורים בתאגיד הנמצא בחדלות פירעון נדרשים לנקוט באמצעים סבירים לצמצום היקפה של חדלות הפירעון; שר המשפטים ימנה ממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי, אשר יהיה בעל סמכויות אכיפה ביחס לעבירות הקשורות להליכי חדלות פירעון.

הצעת חוק המשכון, התשע"ה-2015

ביום 17 ביולי 2015 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק המשכון. ההצעה באה לעגן רפורמה מקיפה בדיני השעבודים ולהחליף את הוראות חוק המשכון הקיים ופקודת החברות לעניין זה. בין השינויים המרכזיים בהצעה - זכותו של יחיד למשכן נכס שטרם הגיע לרשותו ואף נכס שטרם בא לעולם; ביטול מוסד "השעבוד השוטף" - החברה החייבת תוכל ליצור משכון קבוע על הנכסים העתידיים של החברה, ומעמדו של משכון זה לא יהיה נחות אוטומטית ביחס לשעבודים ספציפיים; ביטול האפשרות של נושה להגביל את כוחו של החייב לבצע עסקאות בנכס הממושכן, ועוד.

חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016

ביום 12 באפריל 2016 פורסם חוק נתוני אשראי, התשע"ו-2016 אשר יחליף את חוק שירות נתוני אשראי, התשס"ב-2002. החוק מסדיר את הקמתה של מערכת לשיתוף נתוני אשראי, שבמרכזה מאגר ציבורי של נתוני אשראי שיוקם, ינוהל, ויופעל על ידי בנק ישראל. במסגרת החוק מספר שינויים מרכזיים, ביניהם: הורחב היקף המידע שיימסר ויתקבל אודות לקוחות הבנק. היקף זה ייקבע, בהמשך, על ידי שר המשפטים, בהסכמת הנגיד ושר האוצר; במאגר ישמרו נתוני אשראי על לקוח, אלא אם כן ביקש שלא ייאסף עליו מידע; בעל רישיון שירות נתוני אשראי יהיה רשאי למסור דוח אשראי לנותן אשראי בתנאי שקיבל את הסכמת הלקוח למסירת דוח אשראי אודותו; הטלת אחריות אישית על נושאי משרה בתאגיד בגין הפרה של הוראות החוק, והסמכת הממונה על שיתוף נתוני אשראי, שמונה על ידי הנגיד, להטיל עיצום כספי בגין ההפרות המנויות בסעיף 85 לחוק. על מנת להבטיח שביום עליית המאגר הציבורי כאמור יהיה בו היקף נתונים מספק שיאפשר את הפעלתו, פרסם בנק ישראל ביום 21 ביוני 2016 הוראת שעה בענין שמירת מידע לצורך מסירתו למאגר. בהתאם להוראה, נדרשים הבנקים וחברות כרטיסי האשראי לשמור את המידע הנדרש לשם מסירתו למאגר החל מחודש מאי 2016. הוראת השעה מפרטת את שדות הנתונים ופורמט שמירת המידע הנדרשים.

הצעת חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות (תיקון מס' 3), התשע"ה-2015 ("הצעת חוק אשראי הוגן")

הצעת החוק אושרה בקריאה ראשונה ב-27 ביולי 2015. ההצעה באה בהמשך להמלצות הצוות לבחינת הגברת התחרותיות במערכת הבנקאית, ומטרתה להשוות בין הנורמות החלות על מלווים שאינם מוסדיים לאלה החלות על מלווים מוסדיים, לרבות המערכת הבנקאית. על פי התיקון המוצע, כלל הוראות חוק הסדרת הלוואות חוץ בנקאיות, לרבות הוראות הקשורות בתהליך מתן האשראי וגבייתו, יחולו גם על מלווים מוסדיים, ובלבד שלא יהיה בכך כדי לגרוע מחובותיו של מלווה מוסדי לפי חוק אחר. בהתאם להצעה, תיוסף הגדרה לשיעור עלות האשראי המרבי, ותיקבע נוסחה אחידה לחישוב תקרת הרבית לכל הגופים אשר נותנים אשראי ליחידים או לתאגידים מסוג שייקבע על ידי שר המשפטים.

מכתב בנק ישראל בעניין התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל

ביום 12 בינואר 2016 הופץ מכתב בנק ישראל בעניין התייעלות תפעולית של המערכת הבנקאית בישראל. בהתאם למכתב, סביבת הפעילות הכלכלית, הרגולטורית והטכנולוגית המשתנה של המערכת הבנקאית בישראל, עשויה להשפיע באופן מהותי על היקף הכנסות המערכת הבנקאית. עוד נאמר, כי ניתוח נתוני המערכת הבנקאית בישראל ושימוש במדדי ביצוע שונים מצביעים על רמת יעילות נמוכה בהשוואה למערכות בנקאיות במדינות מתקדמות אחרות. בהתאם לכך, ולהבטחת יציבות ארוכת טווח, נדרשים התאגידים הבנקאיים להתוות תכנית רב שנתית להתייעלות. התכנית תקבע פעולות ספציפיות בטווח של חמש השנים הקרובות וכן עקרונות התייעלות לטווח הארוך יותר. על מנת לעודד יישום תכנית התייעלות, הפיקוח יאשר לתאגיד בנקאי, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים, דחיה במועד העמידה ביעדי הלימות ההון שנקבעו לו, בגובה השפעת הקיטון הצפוי במועד אישור התכנית בהון הרגולטורי בגין העלויות המוגדרות הכרוכות בתכנית ההתייעלות. כמו כן כולל המכתב הוראות לעניין הטיפול החשבונאי בהתייעלות ארוכת טווח הכוללת תכנית פרישה מרצון. ההקלות המפורטות במכתב יחולו על תכניות התייעלות שיאושרו החל מיום פרסומן ועד ליום 31 בדצמבר 2016. לעניין זה, ראה דוח הדירקטוריון וההנהלה, פרק שינויים עיקריים בתקופה החולפת, בדבר מהלכי ההתייעלות בהם נוקט הבנק.

הגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים

הוועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים והצעת החוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות

בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016

ביום 6 ביולי 2016 פורסמו המלצות הוועדה להגברת התחרות בשירותים בנקאיים ופיננסיים נפוצים, בראשות עו"ד דרור שטרם, אשר הוקמה במטרה להמליץ על הצעדים הנדרשים להגברת התחרות בתחומים הנ"ל. ביום 2 באוגוסט 2016 פורסמה הצעת חוק להגברת התחרות ולצמצום הריכוזיות בשוק הבנקאות בישראל (תיקוני חקיקה), התשע"ו-2016, שמטרתה ליישם חלק מהמלצות הוועדה. בין עיקרי הצעת החוק: בנק בעל היקף פעילות רחב אשר שווי נכסיו כפי שמופיע במאזן הבנק בדוח הכספי השנתי האחרון שנערך על בסיס מאוחד ("נכסים מאזניים") עולה על 20% משווי הנכסים הנ"ל של כלל הבנקים בישראל ("תאגיד בנקאי גדול") לא יעסוק בתפעול הנפקה של כרטיסי חיוב ובסליקת עסקאות בכרטיסי חיוב, לא ישלט ולא יחזיק אמצעי שליטה בתאגיד העוסק בתפעול הנפקה או בסליקה כאמור (יהיה רשאי לתפעל הנפקת כרטיסי חיוב באמצעות אחר או להתקשר עם סולק). תחילת מגבלות השליטה והחזקת אמצעי השליטה הנ"ל על תאגיד בנקאי גדול (אם שלט או החזיק אמצעי שליטה ערב יום פרסום החוק) - שלוש שנים מיום פרסום החוק, ובתנאים מסוימים - ארבע שנים ממועד פרסום החוק. עוד מוצע כי החל מתום ארבע שנים מיום פרסום החוק ועד שש שנים ממועד זה, תוקנה לשר האוצר סמכות לקבוע כי מגבלות כאמור יחולו גם על תאגיד בנקאי שאינו תאגיד בנקאי גדול, ובלבד ששווי נכסיו המאזניים לא יפחת מ-10% משווי הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל.

נכון למועד פרסום הצעת החוק שווי הנכסים המאזניים של הבנק נמוך מ-10% משווי הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל.

על מנת לסייע לשחקנים חדשים, לרבות חברות כרטיסי האשראי המופרדות, להתחרות בתאגידים הבנקאיים הקיימים, נקבעה תקופת מעבר מיום פרסום החוק ועד תום חמש שנים מהמועד האמור, ולגבי תאגיד בנקאי גדול - עד תום שלוש שנים ממועד הפרדת הבעלות (תקופת המעבר), במסגרתה יחולו מגבלות שונות על בנק המנפיק כרטיסי חיוב שעבר פרסום החוק שלט או החזיק אמצעי שליטה בחברת כרטיסי חיוב (כולל הבנק). בין היתר, מוצע כי מתום שנה מפרסום החוק ועד תום תקופת המעבר, בנקים כאמור יחויבו לבצע את תפעול ההנפקה של כרטיסי החיוב באמצעות חברת כרטיסי חיוב אחת לפחות ולעניין תאגיד בנקאי גדול וכל בנק אחר שאינו עוסק בתפעול הנפקה (כולל הבנק) - באמצעות שתי חברות לפחות, שאחת מהן לפחות אינה בשליטתו והוא אינו מחזיק בה אמצעי שליטה. כמו כן, מוצע כי מתום שנתיים מיום פרסום החוק ועד תום תקופת המעבר, בנק כאמור, לא יבצע באמצעות חברת כרטיסי חיוב אחת,

תפעול והנפקה של יותר מ 40% מסך כרטיסי חיוב החדשים שהוא מנפיק ללקוחותיו. על תאגיד בנקאי גדול הוטלו בתקופת המעבר מגבלות נוספות בעניין הנפקת כרטיסי חיוב.

במהלך תקופת המעבר, חברת כרטיסי אשראי רשאית לעשות שימוש בשמו של הלקוח ופרטי ההתקשרות עימו, אם הגיעו לידיה כדין עד תום תקופת המעבר אגב ביצוע תפעול הנפקה של כרטיסי חיוב עבור בנק לשם פנייה ללקוח לצורך מתן הצעה להנפקת כרטיס חיוב או מתן אשראי וזאת אף בלא שהלקוח נתן הסכמתו (וכל עוד לא ביקש הלקוח שלא ייעשה שימוש במידע כאמור).

הצעת החוק כוללת הוראות נוספות החלות על כל התאגידים הבנקאיים ואשר תכליתן הגברת התחרות בשוק אספקת השירותים הבנקאיים והפיננסיים וביניהן העברת מידע, לבקשת לקוח, לגופים פיננסיים אודות היתרות בחשבון עו"ש, הפצת כרטיסי אשראי של מנפיקים הקשורים עם התאגיד הבנקאי בהסכם הפצה והצגת מידע ללקוח, לפי בקשתו, גם על עסקאות שביצע באמצעות כרטיס אשראי שהונפקו שלא על ידי הבנק והתשלום בעדן נעשה בדרך של חיוב חשבון הלקוח בבנק, איסור שינוי לרעה של תנאי התקשרות ואיסור מניעת תחרות וגישת למידע של גופים פיננסיים.

בהצעת החוק מוצע להוסיף לתחומי הפעולה של תאגידים בנקאיים המנויים בחוק הבנקאות (רישוי) מכירת שירותי מחשב ותפעול והשכרת מקרקעין לצרכי מחשב ותפעול בתנאים הקבועים בהצעת החוק.

המלצות הועדה כוללות נושאים נוספים, עליהם נמנים הפיקוח על גופים שאינם גופים מוסדיים שפועלים בתחום מתן האשראי החוץ בנקאי, שירותי מטבע, הנפקת כרטיסי חיוב ותחום הבנקאות הזעירה אשר כולל גמ"חים ואגודות אשראי. ביחס לנושאים אלה פורסם ביום 1 באוגוסט 2016 חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016, וכן הופצו בחודש יולי 2016 תזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותי אשראי ופקדון), התשע"ו-2016 ותזכיר חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (שירותים פיננסיים חוץ מוסדיים) (תיקון), התשע"ו-2016.

נושא מבנה הבעלות בתאגידים כדוגמת שירותי בנק אוטומאטיים בע"מ (להלן - "שב"א") המפעילים ממשק בין מנפיקים לסולקים לאישור עסקאות בכרטיסי חיוב, אמור, לפי דברי ההסבר להצעת החוק, להיות מוסדר בהמשך, במסגרת תיקון להצעה זו. במסגרת תזכיר שפורסם לתיקון הצעת החוק, מוצע לאסור על שליטה בשב"א או על החזקת אמצעי שליטה בה בשיעור העולה על 10%. הנגיד הוסמך לקבוע שיעור החזקה שונה מהאמור. מוצע כי האיסור יחול החל מיום 1 ביוני 2017, ולגבי מחזיקים קיימים נקבעה תקופת מעבר בת ארבע שנים. בנוסף, נקבעו הוראות ממשל תאגיד לענין דירקטוריון שב"א.

עוד מהמלצות הוועדה - חיוב כל התאגידים הבנקאיים לבטח את הפקדונות המופקדים בהם ברשות המבטחת; התרת שיתוף פעולה בין תאגידים בנקאיים לא גדולים, בינם לבין עצמם או עם גופים חוץ בנקאיים אחרים, באיגום משותף של משאבים טכנולוגיים, בכפוף לתנאים שיקבע הפיקוח על הבנקים (בהיבטי אבטחת המידע) ולהוראות חוק ההגבלים העסקיים; אסדרת מכלול שירותי התשלום בהתבסס על אסדרה בינלאומית; תנאי גישה למערכות תשלומים מבוקרות ומתן יכולת ללקוחות לחיפוש והשוואת עלויות בין הבנקים באופן דיגיטלי.

טיוטת מכתב בנק ישראל מיום 14 ביוני 2016 בעניין מתווה להקמת בנק חדש בישראל: מדיניות חדשה של הפיקוח על הבנקים להסרת חסמי כניסה

כחלק מהצעדים שהפיקוח על הבנקים מקדם להגברת התחרות במערכת הבנקאות בישראל וכתמיכה בשינויים שהותוו בוועדה לקידום התחרות בשווקים הפיננסיים, פרסם בנק ישראל טיוטת מתווה להסרת חסמים להקמת בנקים חדשים בישראל, לרבות הקלות לחברות כרטיסי אשראי מתוך כוונה להקל עליהן להפוך לבנק או לבנק דיגיטלי במידה וירצו בכך.

צעדי המדיניות שפורטו על ידי בנק ישראל בטיטת המכתב הנ"ל, מסירים חסמים משמעותיים שהיו עד היום להקמת בנק חדש בישראל, בתחום של מערכות טכנולוגיות, הצורך בסינוף, דרישות הון, ויצירת תהליך מקל יותר לקבלת רשיון בנק. בנוסף הוצעו תמריצים חיוביים כגון האפשרות לבנקים דיגיטליים לעסוק בשיווק ביטוח, שיסייעו להקמת הבנק החדש.

מסמך בנק ישראל מיום 18 ביולי 2016 בעניין עקרונות וצעדים נלווים לפיתוח פרוטוקול לביצוע עסקה בכרטיס חיוב והשימוש בו

כחלק מקידום התחרות בשוק כרטיסי החיוב ובמסגרת הוועדה שהוקמה לכרטיסי חיוב, פרסם בנק ישראל מסמך שמטרתו לאפשר כניסה של שחקנים חדשים לכל אורך שרשרת ביצוע העסקה בכרטיס חיוב. מסמך העקרונות כולל בין היתר החלטות אימוץ תקנים בינלאומיים, קביעת אפיון מרכזי אחיד של הפרוטוקול שיאפשר מעבר קל בין השחקנים בכל מקטע לאורך שרשרת ביצוע העסקה וכן המלצות לצעדים נלווים.

מסמך בנק ישראל מיום 31 ביולי 2016 בעניין פתיחת מערכות התשלומים המבוקרות לשחקנים חדשים ותנאי הגישה אליהן

במסגרת הצעדים שנוקט בנק ישראל להסרת החסמים לתחרות במערך התשלומים בישראל, פרסם בנק ישראל את תנאי הגישה למערכת התשלומים המבוקרות ואת תנאי הסף להשתתפות בהן, במטרה לאפשר גם לגופים חוץ בנקאיים להשתתף במערכות התשלומים באופן עקיף או ישיר.

מסמך בנק ישראל מיום 6 באוקטובר 2016 בעניין עקרונות לאסדרת שירותי תשלום

במסגרת המלצות ועדת שטרם, הוצע לאמץ את החלטת הוועדה לקידום השימוש באמצעי תשלום מתקדמים ולהקים ועדת משנה לגיבוש תזכיר חוק לאסדרת שירותי התשלום. שירותי התשלום שיוסדרו בתזכיר הם ניהול חשבון תשלום (חשבון עו"ש); ביצוע עסקאות תשלום מחשבון תשלום או לחשבון תשלום כגון הפקדות, משיכות והעברות תשלומים; הנפקת אמצעי תשלום; סליקה של עסקאות תשלום. התזכיר שגיובש נועד להסדיר, בין היתר, את פעילותם של ספקי שירותי תשלום, להבטיח את כספי הלקוחות ולהפחית את הסיכון של פעילותם של מוסדות אלה במערך התשלומים.

שוק ההון

א. קרנות נאמנות

חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 23), התשע"ד-2014

ביום 30 ביולי 2014 פורסם חוק השקעות משותפות בנאמנות (תיקון מס' 23), התשע"ד-2014. התיקון מסדיר, בין היתר, את התנאים להצעת יחידות של קרן חוץ, אשר קיבלה אישור הגוף המפקח במדינת המוצא שלה, לציבור בישראל ובכלל זה מאפשר לשר האוצר לקבוע הוראות לעניין תשלום עמלת הפצה על ידי מנהל קרן החוץ. החוק נכנס לתוקף 3 חודשים ממועד פרסומו, אולם הפרק המסדיר הצעת קרנות חוץ ייכנס לתוקף במועד כניסתו לתוקף של תקנות, אשר נועדו להבטיח את עניינו של ציבור המשקיעים בישראל. תקנות כאמור ומכאן שגם תיקון החוק העוסק בהצעת קרנות חוץ, נכנסו לתוקף ביום 5 בנובמבר 2016.

ב. קופות גמל

אגף שוק ההון במשרד האוצר פרסם ביום 24 במאי 2016 את טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה, מכירה והחזקה של ניירות ערך) (תיקון), התשע"ו - 2016 וטיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופות גמל בניהול אישי) (תיקון), התשע"ו - 2016, אשר מתקנות טיוטות שפורסמו ביום 29 ביולי 2015 באותו נושא. הטיוטה החדשה של תיקון תקנות הרכישה, מכירה והחזקה של ניירות ערך אינה כוללת את האיסור שהופיע בנוסח הקודם לפיו משקיע מוסדי הנמנה על קבוצת משקיעים שלאחד מהם יש הסכם עם תאגיד בנקאי למתן שירותי ניהול או תפעול אינו רשאי לרכוש או למכור

ניירות ערך או מטבע חוץ, ואינו רשאי להחזיק ולסלוק ניירות ערך, באמצעות אותו התאגיד הבנקאי או ממנו. לפי הטייטה החדשה, משקיע מוסדי אינו רשאי לרכוש או למכור באמצעות צדדים קשורים למשקיע המוסדי או ממנו ניירות ערך או מטבע חוץ. בדומה לטייטה הקודמת, טייטה זו מציעה הרחבה של הכללים ומספר המשתתפים בהליך התחרותי לגבי רכישה ומכירה של ניירות ערך, ומוסיפה דרישה להליך תחרותי, לפחות אחת לשלוש שנים, בקשר להחזקה של ניירות ערך. נוספה הוראה בטייטה החדשה לפיה משקיע מוסדי שהתקשר בהסכם ישיר עם גלובל קסטודיאן (למעט בנק, בנק למשכנתאות או בנק חוץ שקיבלו רשיון מבנק ישראל) להחזקת ניירות ערך - יהיה פטור מהחובה לקיים הליך תחרותי לקבלת שירותי החזקה. הטייטה החדשה של תיקון תקנות קופות גמל בניהול אישי מציעה לתקן את מספר המשתתפים בהליך תחרותי בקשר עם רכישה ומכירה של ניירות ערך ואת התנאים שבהם חברה מנהלת רשאית לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צד קשור.

ג. הצעת חוק ניירות ערך (תיקון מס' 60) (שינוי מבנה הבורסה), התשע"ו - 2016

ביום 25 ביולי 2016 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק ניירות ערך (תיקון מס' 60) (שינוי מבנה הבורסה), התשע"ו - 2016, שמטרתה היא להסדיר שינוי מבנה הבעלות של הבורסה והמסלוקות תוך הפרדת הבעלות בבורסה ובמסלוקות מהחברות בהן והפיכתן לחברות למטרות רווח. לאחר השינוי המבני, הגישה למסחר ו/או לסליקה לא תהא עוד תלויה בקיומן של זכויות בעלות בבורסה ו/או במסלוקות אלא תהא מבוססת על התקשרות חוזית בין הבורסה ו/או המסלוקות לבין חברים פוטנציאליים. הצעת החוק מסדירה את הרישוי, ההחזקה ואת אופן ניהול הבורסה ו/או המסלוקות לאחר השינוי.

הצעת החוק קובעת כי חבר בורסה או תאגיד בנקאי לא יהיו רשאים לקבל היתר החזקה מעל 5% או היתר שליטה בבורסה ובמסלוקות לאחר שינוי מבנה הבעלות.

הצעת החוק מוסיפה וקובעת כי התמורה ממכירת אמצעי שליטה על ידי חברי הבורסה הקיימים מעבר לחלקם היחסי בהון העצמי של הבורסה, בהתאם לדוחותיה הכספיים לשנת 2015, תועבר לבורסה על מנת שתשמש להפחתת עמלות והשקעה בתשתיות טכנולוגיות בלבד.

על רקע טיטוט קודמות של הצעת החוק וכשלב מקדמי, ביום 30 ביולי 2015 אישרה האסיפה הכללית של הבורסה הצעה לתכנית הסדר בין חברי הבורסה הנוכחיים, בינם לבין עצמם ובינם לבין הבורסה, לשם יישומו של שינוי מבנה הבורסה והפיכתה לחברה למטרות רווח, בעלת הון מניות מסוג אחד בלבד; זאת, בדרך של הקצאת מניות לחברי הבורסה הנוכחיים, על בסיס מודל כלכלי, תוך ביצוע מספר התאמות (להלן - "תכנית ההסדר"). על פי המתווה שאושר חלקה של קבוצת הבנק יסתכם (לפני הקצאה לעובדים ונושאי משרה בבורסה) בכ-21.6%.

בנוסף, תכלול תכנית ההסדר מסגרת ליישומה של תכנית תגמול הוני לעובדים ולנושאי משרה בבורסה ובמסלוקות שבבעלותה כיום. תכנית הסדר, ככל שתהיה, כפופה בראש ובראשונה להשלמת הליכי חקיקה. בנוסף, אם וככל שהליכי חקיקה יושלמו ובכפוף לתנאים הסופיים שייקבעו בחקיקה, בכוונת הבורסה להביא תכנית הסדר מפורטת לאישור חברי הבורסה במסגרת הליך לפי סעיף 350 לחוק החברות.

הצעת החוק קובעת כי הבורסה תגיש לבית המשפט, בתוך שישה חודשים ממועד פרסומו של החוק, בקשה לאישור תכנית ההסדר. עם תום חמש שנים ממועד אישור תכנית ההסדר על ידי בית המשפט או עד מועד הנפקת מניות הבורסה לציבור ורישומן למסחר, ככל שיונפקו, לפי המוקדם, לא יהיו רשאים חברי הבורסה הנוכחיים להחזיק אמצעי שליטה בבורסה בשיעור העולה על 5%. במהלך תקופה זו לא יקנו החזקות באמצעי השליטה, מעל השיעור המותר בחוק, זכויות כלשהן הצמודות להחזקות כאמור. בנוסף לאמור לעיל, הצעת החוק קובעת כי המסחר בבורסה יתקיים בימים ב' עד ו' בשבוע.

ד. הצעת חוק ניירות ערך (תיקון מס' 61) (רישום צולב), התשע"ו-2016

ביום 25 ביולי 2016 אישרה מליאת הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת חוק ניירות ערך (תיקון מס' 61) (רישום צולב), התשע"ו-2016. על פי ההצעה, הבורסה לניירות ערך בתל אביב (להלן - "הבורסה") תהא רשאית לרשום למסחר מניות של תאגיד שהתאגד מחוץ לישראל הנסחרות ב-NYSE או ב-NASDAQ, בכפוף למגבלות מסוימות, מבלי שהמסחר יחייב את הסכמתה/מעורבותה של החברה המנפיקה הזרה.

הוראות חוק ני"ע והתקנות מכוחן לעניין רישום ניירות ערך למסחר, חובת תשקיף ודיווחים שוטפים, לא יחולו על תאגיד שמניותיו נרשמו לפי הסדר הרישום הצולב. אולם, יחולו הוראות החוק בקשר עם עבירות הנוגעות למסחר (להבדיל מעבירות גילוי), ולפיכך, יחולו האיסורים בנוגע לשימוש במידע פנים ולעבירת התרמית בניירות ערך.

מוצע כי הרישום יוגבל למניות של חברות שאינן בעלות זיקה ישראלית, ששווי מניות החברה הנסחרות בבורסה הזרה עולה על 50 מיליארד דולר, או סכום אחר שקבע שר האוצר.

הבורסה תהיה רשאית לרשום למסחר את מניותיהם של 50 תאגידים לכל היותר, אלא אם נקבע אחרת על ידי שר האוצר.

על פי הצעת החוק, יותקנו תקנות לעניין הרישום למסחר ומחיקה מהמסחר של מניות בהתאם להסדר זה. כמו כן, רשות ניירות ערך תורה לבורסה בדבר אופן ההבחנה בין מניות הרשומות למסחר לפי ההסדר המוצע לבין ניירות ערך אחרים הרשומים למסחר בבורסה, וכן לעניין גילוי המידע למשקיעים בדבר הסיכונים הכרוכים במסחר במניות שנרשמו למסחר לפי ההסדר המוצע.

על פי הצעת החוק, תחילתו של החוק 90 ימים מיום פרסומו.

ממשל תאגידי וחברות

חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג),

התשע"ו - 2016

ביום 12 באפריל 2016 פורסם חוק תגמול לנושאי משרה בתאגידים פיננסיים (אישור מיוחד ואי התרת הוצאה לצורכי מס בשל תגמול חריג), התשע"ו - 2016. החוק כולל שני הסדרים עיקריים. האחד, קביעת מנגנון תאגידי לאישור התקשרות למתן תגמול לנושא משרה בכירה או עובד בתאגיד פיננסי שההוצאה החזויה בגינו עולה על 2.5 מיליון ש"ח (צמוד למדד המחירים לצרכן) בשנה. סכום התגמול מחושב במצטבר בכל החברות באותו אשכול פיננסי. המנגנון כולל אישור ועדת תגמול ובהעדרה ועדת ביקורת, אם קיימת כזו, אישור הדירקטוריון, ברוב של הדירקטורים החיצוניים/הבלתי תלויים (ככל שיש כאלו), ואישור אסיפה כללית. בתאגיד שהוא חברה ציבורית, לאישור האסיפה הכללית נחוץ רוב מיוחס מקרב בעלי מניות המיעוט. במסגרת הסדר זה נקבע כי בכל מקרה לא יאושר תגמול שההוצאה החזויה בגינו עולה על הסכום האמור אם הוא עולה על פי 35 מהתגמול הנמוך ביותר ששולם לעובד באותו תאגיד (לרבות עובדי קבלן המוגדרים בחוק) (להלן - "הגבלת היחס"). ההסדר השני, קביעה כי בהכנסה החייבת במס של תאגיד פיננסי לא יותרו ניכויים בשל שכר של נושאי משרה בכירה ועובדים בסכום כפל ההפרש בין עלות השכר לבין סכום של 2.5 מיליון ש"ח (צמוד למדד המחירים לצרכן) בשנה, כאשר מתקרה זו יופחת גם סכום ההוצאה השנתי של הענקת מניות או זכות לקבלת מניות.

הגדרת התאגידים הפיננסיים עליהם חל החוק כוללת, תאגידים בנקאיים, מבטחים, חברות לניהול קופ"ג, חברות לניהול קרנות נאמנות, חברות לניהול תיקים, חברות שיעודן הנפקת מוצרי מדדים ותאגידים השולטים במי מהגופים האמורים ושמתיקיימים בהם קריטריונים נוספים שנקבעו בחוק.

על פי נוסח הוראת המעבר שנקבעה בו, החוק יחול על התקשרויות שיאושרו מיום פרסום החוק ואילך. התקשרויות שאושרו קודם לפרסום טעונות אישור עד לתום חצי שנה מפרסום החוק. יציין כי, על פי החוק, ההוראה המגבילה את השיעור המותר לניכוי בהכנסה החייבת של תאגידים פיננסיים תיכנס לתוקף, לגבי התקשרויות שיאושרו לאחר פרסום החוק, ביום 1 בינואר 2017, ולגבי התקשרויות שאושרו קודם לפרסום החוק היא תיכנס לתוקף חצי שנה מפרסום החוק.

ביום 7 באפריל 2016, פנתה המפקחת על הבנקים לכלל הבנקים, על רקע אישור החוק שבין היתר יוצר אי ודאות לגבי זכויות עבר של עובדים ותיקים במערכת הבנקאית וביקשה, בין היתר, להעריך את ההשלכות האפשריות והסיכונים לבנק מכניסת החוק לתוקף לרבות אפשרות עזיבה של אנשי מפתח ברמות הניהוליות השונות ואת ההשפעה על תכניות ארוכות טווח של הבנק לרבות היכולת לבצע תכניות התייעלות משמעותית. הבנק השיב לפניית המפקחת ביום 20 באפריל 2016, לאחר שקיים בנושא דיון בדירקטוריון, כי בשלב זה עולה כי החוק צפוי להביא לפגיעה בתנאי הכהונה וההעסקה הקיימים של יו"ר הדירקטוריון והמנכ"ל. וכי, לאור אי הוודאות השוררת בשלב זה בקשר לחלק מהוראות החוק ופרשנותו, הבנק ממשיך בבחינת ההשלכות וההשפעות האפשריות מהחוק. בשלב זה, הבנק מעריך כי ההשפעה של אי ודאות זו על תכנית התייעלות של הבנק, ככל שתאושר בעתיד, אינה מהותית ובכל מקרה תיבחן במסגרת אישור התכנית כאמור.

במהלך חודש יוני 2016 הוגשו לבג"צ שתי עתירות (שהדיון בהן אוחד) בענין החוק, האחת על ידי איגוד הבנקים והשנייה על ידי איגוד חברות הביטוח, שעניינן היה בקשה לביטול הגבלת היחס, וכן בעתירת איגוד הבנקים קביעה בקשר לכך שהוראות החוק אינן פוגעות ואינן יכולות לפגוע בזכויות הנובעות מוותק ובעתירת איגוד חברות הביטוח ביטול הכבדת המס ככל שהיא נוגעת לכלל הפרש מעל סכום עלות שכר של 2.5 מליון ש"ח.

לבקשת איגוד הבנקים, ביום 11 ביולי 2016 אישר בג"צ צו ביניים לפיו עובדים ונושאי משרה בתאגידים הבנקאיים שיודיעו על התפטרותם מעבודתם בתאגידים אלה בתוך 45 ימים ממועד ההכרעה בעתירה או ביטול צו הביניים, לא יאבדו את זכאותם הנוכחית לקבל את מלוא הזכויות שהיו מגיעים להם עקב סיום יחסי עובד-מעביד או סיום כהונתם אילו הסתיימו יחסים אלה במועד הגשת העתירה (להלן - "צו הביניים").

ביום 29 בספטמבר 2016 ניתן פסק דין בעתירות האמורות, על פיו נדחו הבקשות לבטל את הגבלת היחס ואת ההוראה על נטל המס האמור, וכן נדחתה הבקשה לסעדים פרשניים לגבי ייחוס התגמול לשנים קודמות ולהגדרת "תגמול". עם זאת, נקבע על ידי בית המשפט, בלי להכריע בכל מקרה לגופו, כי מגבלת היחס תחול רק על תגמולים בעד עבודה בעתיד ואין להחילה על זכויות שנרכשו בתמורה לעבודה שביצע העובד לפני יום 12 באוקטובר 2016, וכן נקבע כי תוקף צו הביניים יוארך עד ליום 1 בינואר 2017 ויחול גם על העובדים הבכירים בחברות הביטוח.

ביום 13 באוקטובר 2016, לאחר אישור ועדת התגמול ודירקטוריון החברה, פרסם הבנק זימון לאסיפה שנתית שעל סדר יומה אישור תנאי ההעסקה של יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל הבנק החל מיום 12 באוקטובר 2016, בשים לב להוראות חוק התגמול. לפרטים נוספים ראו דוח מיידי של הבנק מיום 13 באוקטובר 2016 (מס' אסמכתא: 064245-01-2016).

הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301A - מדיניות תגמול בתאגיד בנקאי

ביום 13 באוגוסט 2015 פרסם בנק ישראל תיקון להוראה האמורה. התיקון מתמקד בשלושה נושאים עיקריים. האחד, הוראה כי כל חברי הדירקטוריון בתאגיד בנקאי, לרבות יו"ר דירקטוריון, יהיו רשאים לקבל תגמול קבוע בלבד. בנוסף, לגבי יו"ר הדירקטוריון, נקבעו קריטריונים לאופן בחינת גובה התגמול הקבוע ונקבע כי ניתן לשלם לו גם תנאים סוציאליים והוצאות נלוות כמקובל לנושאי משרה בתאגיד הבנקאי. לגבי תגמול שאר חברי הדירקטוריון, נקבע, כנהוג כיום בבנק, כי התגמול הקבוע ייקבע על פי המנגנון לדירקטורים חיצוניים; השני, דרישה כי תגמול משתנה שיוענק לעובדים מרכזיים בתאגיד הבנקאי יהיה בר השבה בנסיבות חריגות במיוחד, שייקבעו על ידי הבנק, בהתחשב בנסיבות שנקבעו בהוראה. כן נקבע כי התאגיד הבנקאי ינקוט בכל האמצעים הסבירים להשיב סכום הולם אם התקיימו התנאים להשבה. תקופת ההשבה נקבעה לחמש שנים עם אפשרות הארכה, לגבי נושאי משרה, בעוד שנתיים נוספות בהתקיים הנסיבות שנקבעו בהוראה. יצוין כי החובה לא תחול כאשר סך התגמול המשתנה לעובד מרכזי אינו עולה על שישית מהתגמול הקבוע שקיבל בשנה קלנדרית; השלישי (שייכנס לתוקף 6 חודשים מפרסום התיקון), הוראה כי כל תאגיד בקבוצה בנקאית יישא בעלויות נושאי המשרה והעובדים שלו, וכן איסור על עובדים מרכזיים (שאינם דירקטורים, אך כולל יו"ר ודירקטורים חיצוניים) בתאגיד בנקאי לקבל תגמול מבעל היתר שליטה או מחזיק מהותי בתאגיד הבנקאי, לרבות קרוביו ותאגידים בשליטת מי מהם, ושאינם משתייכים לקבוצה הבנקאית. הובהר כי הדרישות על פי התיקון לא יחולו על זכויות שנצברו קודם לתיקון. בנוסף, נקבעה הוראת מעבר

על פיה נקבע, בין היתר, כי לגבי הסכמי תגמול שנחתמו לפני פרסום התיקון, התיקון יחול לא יאוחר מיום 31 בדצמבר 2017. על הסכמי תגמול שיחתמו לאחר פרסום התיקון, כולל שינוי של הסכם תגמול קיים, התיקון יחול מיידית.

ביום 29 בספטמבר 2016, פורסם תיקון נוסף להוראה האמורה הכולל את התיקונים העיקריים כמפורט להלן. האחד, צמצום קבוצת העובדים המרכזיים, כך שאין חובה מנדטורית לכלול כעובד מרכזי מנהל המדווח ישירות למנהל המדווח ישירות למנכ"ל. השני, אפשרות שלא להגדיר כעובד מרכזי, מי שאינו נושא משרה שתיקון 20 לחוק החברות חל עליו, אם תגמולו בשנתיים האחרונות אינו עולה על 500,000 ש"ח לשנה או התגמול המשתנה שלו בשנתיים האחרונות אינו עולה על 20% מהתגמול השנתי. השלישי, קביעה כי לעניין תגמול משתנה, קריטריונים שנקבעו מראש יכולים לכלול מרכיב של שיקול דעת ובלבד שסכמו של מרכיב זה לא יעלה על 3 משכורות חודשיות בשנה. הרביעי, ביטול החובה כי לפחות 50% מהתגמול המשתנה בשנה קלנדרית יינתן בצורה של תגמול הוני. החמישי, ביטול חובת הדחיה והפריסה של תגמול משתנה לגבי עובד מרכזי שתקרת תגמולו תואמת את חוק התגמול החדש, וסך התגמול המשתנה שהוענק לו בגין שנה קלנדרית אינו עולה על 40% מהתגמול הקבוע באותה שנה. השישי, שינוי הגדרת תגמול קבוע כך שתגמול (כולל מניות) החסום למימוש במועד הענקתו עשוי להיחשב כתגמול קבוע. כמו כן, במסגרת תיקונים לקובץ שאלות ותשובות ליישום ההוראה מיום 29 בספטמבר 2016, הוספה, בין היתר, הבהרה כי בהתאם לתיקון שפורסם לתקנות מכוח חוק החברות, שינוי לא מהותי בתנאי כהונתו והעסקתו של נושא משרה בכירה הכפוף למנכ"ל לא יהיה טעון אישור ועדת התגמול אם אושר בידי המנכ"ל ובתנאי שמדיניות התגמול מאפשרת לאשר שינוי כאמור על ידי המנכ"ל ותנאי ההעסקה תואמים את מדיניות התגמול. עוד נכללו בתיקון לקובץ השאלות והתשובות, התאמות ומגבלות שונות בקשר לתיקונים שבוצעו בהוראה עצמה.

FATCA - FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT

במסגרת חוק ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), נדרשים מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות מסויימים המוחזקים אצלם על ידי ישויות אמריקאיות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאים.

ביום 30 ביוני 2014 נחתם הסכם בילטרלי ("הסכם הפטקא") בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (הסכמים בנושא זה הושגו גם בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם זה הופך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי. ביום 6 באפריל 2014 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בעניין היערכות ליישום הוראות ה-FATCA. בחוזר הבהיר המפקח כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח אשר אינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן הנדרש ליישום הוראות ה-FATCA וסירוב ליתן שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת הוראות ה-FATCA, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א - 1981.

בהתאם לנדרש ממוסדות פיננסיים שאינם אמריקאים, נרשמו הבנק וחברות רלוונטיות מקבוצת הבנק אצל רשויות המס האמריקאיות. ביום 14 ביולי 2016 פורסם חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 227), התשע"ו-2016, ראה להלן בעניין זה.

חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים בין מדינות לצרכי מס

ביום 28 באוקטובר 2014 הודיע משרד האוצר לארגון לשיתוף פעולה כלכלי של המדינות המפותחות (ה-OECD) כי ישראל תאמץ את הנוהל של חילופי מידע אוטומטיים על חשבונות פיננסיים לצרכי מס (COMMON REPORTING STANDARD - CRS) וזאת במסגרת המאבק לצמצום ההון השחור. בהתאם לנוהל זה על המוסדות הפיננסיים, ובכללם הבנקים, לערוך הליך לזיהוי בעלי החשבונות המוחזקים ולהעביר לרשות המסים מידע הנוגע לבעלי החשבונות שהם תושבי מס במדינות זרות. המידע יכלול את היתרות ואת ההכנסות הפיננסיות.

לשם יישום הוראות הנוהל ידרשו חתימת הסכם בין הרשויות במדינות השונות ותיקוני חקיקה.

ביום 24 בנובמבר 2015 הצטרפה ישראל לאמנה המולטילטרלית בדבר סיוע מנהלי הדדי בענייני מס, אשר פותחה על ידי ארגון ה-OECD ומועצת האיחוד האירופי ככלי לשיתוף פעולה בענייני מס ולהתמודדות בהימנעות ובהתחמקות ממס. עד כה חתמו על האמנה 101 מדינות, בהן כל המדינות החברות בארגון OECD. בהתאם להוראות האמנה, רשויות המס של המדינות יסייעו זו לזו, בין היתר, בהחלפת מידע שנחוץ למדינה המבקשת לצרכי דיני המס שלה, לפי בקשה לגבי נישום או עסקה מסויימים ובאופן אוטומטי תקופתי לפי קטגוריות שיקבעו מראש.

ביום 26 בנובמבר 2015 פורסם חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 207), התשע"ו-2015, המאפשר למדינה העברת מידע, בתנאים מסויימים, הן למדינה עמה יש לישראל הסכם להקלת כפל מס, והן למדינה עמה יש לישראל הסכם לחילופי מידע. שר האוצר יפרסם הודעה ברשומות בדבר הסכמים לחילופי מידע שנחתמו. התיקון נכנס לתוקף ביום 1 בינואר 2016.

ביום 13 במאי 2016 חתם מנהל רשות המיסים על הצטרפותה של ישראל להסכם רשויות מוסמכות ליישום האמנה המולטילטרלית לחילופי מידע אוטומטי הנוגע למידע פיננסי ("CRS") וליישום האמנה המולטילטרלית לדיווח בין מדינות ("CBC"). ההסכם מגדיר תקן הקובע, בין היתר, הוראות לגבי סוג המידע שהמדינות יעבירו, מועד העברת המידע והגופים הפיננסיים עליהם תחול החובה של העברת המידע לרשויות. כניסתם של ההסכמים לתוקף מותנית באשרור האמנה המולטילטרלית עליה חתמה ישראל בנובמבר 2015 ובהתאמת הדין הפנימי בישראל. העברת המידע בנוגע להסכם CRS תחל בספטמבר 2018. ביום 14 ביולי 2016 פורסם חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 227), התשע"ו-2016, ראה להלן בעניין זה.

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס' 227), התשע"ו-2016

על מנת שניתן יהיה ליישם את הסכם הפטקא שנחתם כאמור והסכמים לחילופי מידע אוטומטיים שייחתמו בין הרשויות המוסמכות במתכונת שטבע ארגון ה-OECD, כמפורט לעיל, פורסם ביום 14 ביולי 2016 חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס' 227), התשע"ו-2016. בהתאם לחוק, הוטלה על מוסדות פיננסיים ישראלים החובה לדרוש מבעל חשבון המנוהל אצלו או ממי שמבקש להיות בעל חשבון מידע הדרוש לשם בירור זהותו ומדינת תושבותו לצרכי מס או אזרחות, וביחס ליישום, גם מידע הדרוש לשם סיווגה ובירור זהותו של בעל שליטה בה ומדינת תושבותו לצרכי מס או אזרחות. החוק מטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים חובה להעביר מידע, כהגדרתו בחוק, בדבר בעל חשבון ובעל שליטה ביישום בעלת חשבון ובדבר חשבון פיננסי, הכל כפי שיקבע בתקנות שר האוצר לעניין זה. בהתאם לחוק, ניתן יהיה להטיל על מוסדות פיננסיים ישראלים מדווחים עיצום כספי בגין אי זיהוי פרטים או בשל פגם בהעברתם, וזאת מבלי לגרוע מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה כאמור המהווה עבירה. כמו כן, כולל החוק תיקון להגדרת בעל שליטה בחוק איסור הלבנת הון, במטרה להתאים הגדרה זו להמלצות הארגון הבינלאומי למאבק בהלבנת הון ובמימון טרור (FATF). תחילתו של החוק ביום פרסומן של תקנות שיתקנו על ידי שר האוצר בעניין זיהוי בעל חשבון ומסירת פרטים, ותחילתו של התיקון להגדרת בעל שליטה בחוק איסור הלבנת הון תוך שישה חודשים מיום פרסומן של תקנות כאמור.

ביום 4 באוגוסט 2016 פורסמו תקנות מס הכנסה (יישום הסכם פטקא), התשע"ו-2016, הקובעות את החובות המוטלות על מוסדות פיננסיים לצורך יישום הסכם הפטקא, ומסדירות את התהליכים השונים שעל מוסדות פיננסיים לבצע לשם בדיקת נאותות לחשבוניות פיננסיים לצורך זיהוי בעלי החשבון וסיווגם כחשבוניות שיש לדווח עליהם במסגרת ההסכם. כן כוללות התקנות חובת מתן הודעה ללקוח בדבר העברת מידע למנהל רשות המסים, חובת דיווח וניכוי המוטלות על המוסדות הפיננסיים שאינם משתתפים ביישום הסכם הפטקא, והוראת מעבר לעניין תנאי ההכרה ביישום כמסד ציבורי על ידי מוסד פיננסי ישראל מדווח.

ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border)

ביום 16 במרס 2015 פרסם בנק ישראל חוזר בעניין ניהול סיכונים הנובעים מפעילות חוצת גבולות של לקוחות (cross border). בהתאם לחוזר, לאור התגברות הסיכונים הכרוכים בפעילות מול תושבי חוץ, על תאגיד בנקאי לבחון ולעדכן את מדיניותו, את נהליו ואת הבקורות ביחס לפעילות מול תושבי חוץ. עוד נקבע בחוזר, כי סירוב לפתוח חשבון חדש ללקוח שאינו משתף פעולה עם התאגיד הבנקאי באופן

שנדרש ליישום מדיניותו ונהליו של התאגיד בעניין סיכון cross border וסירוב להעניק שירותים בנקאיים בחשבון קיים, אשר חושפים את התאגיד הבנקאי לסיכון שיחשב כמשתף פעולה עם הלקוח לשם עקיפת חקיקה זרה החלה על הלקוח, יחשבו כ"סירוב סביר" לעניין חוק הבנקאות (שירות ללקוח) התשמ"א-1981.

בחודשים ספטמבר-נובמבר 2014 פנה הפיקוח על הבנקים לבנק ולחלק מהבנקים האחרים בקבוצה (להלן בפסקה זו - "הבנק") (ולמיטב ידיעת הבנק, גם לבנקים אחרים) בנושא היערכותו לסיכונים רגולציה בפעילות לקוחות תושבי חוץ בבנק. לדעת הפיקוח על הבנקים, התחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל והניסיון לאתר כספי חייבי מס, שהועברו על ידי אזרחיהם באמצעות תאגידים בנקאיים זרים, עלולים להשליך על דפוסי התנהגות של לקוחות ומכאן גם לחשוף את הבנק לסיכונים ציית וסיכונים מוניטין.

הבנק ער לסיכונים בפעילות תושבי חוץ ולהתחזקות הרגולציה והאכיפה של רשויות המס בחו"ל, ובכלל זה לסיכונים בגין העלמות מס אפשריות של לקוחות שהם נישומי מס בארה"ב ("לקוחות אמריקאים"). לבנק מדיניות במסגרת איסור הלבנת הון ודרכי התמודדות עם הסיכונים בפעילות מול תושבי חוץ במסגרת נהליו השונים, לצד היערכותו ליישום הוראות ה-FATCA כמתואר בפרק זה. הבנק נקט בעבר ונוקט גם כיום בפעולות בדיקה וניטור של חשיפות וכן בפעולות מול לקוחות על מנת להקטין ככל הניתן חשש לחשבוניות לא מדווחים. בתוך כך, ביחס ללקוחות אמריקאים, ועוד בטרם נחקקה רגולציית ה-FATCA, הבנק נקט צעדי מניעה שכללו הנחיות ופיקוח צמוד של היחידה הרלוונטית בבנק, בחינה של תקבולים משוויץ וממדיניות המוגדרות כמרכזיים פיננסיים בינלאומיים (המוכרים כמקלטי מס), לחשבוניות בבעלות או בשליטת לקוחות אמריקאים, וכן הטלת מגבלות בפתיחת חשבוניות חדשים ללקוחות אמריקאים. בהתאם לפניית הפיקוח על הבנקים, הבנק נקט גם בצעדים נוספים ובכלל זה אימוץ מסמך מדיניות ייעודי העוסק בניהול הסיכון הרגולטורי הנובע מפעילות של לקוחות תושבי חוץ וביצוע ביקורת פנימית בבנקים בקבוצה, בסיוע של משרד רואי חשבון חיצוני, הן בדבר נאותות תהליך ניהול הסיכונים המשפטיים והרגולטוריים הגלומים בפעילות תושבי חוץ והן בנושא לקוחות אמריקאים. לפרטים נוספים בענין חשיפות אפשריות בגין לקוחות אמריקאים ראה דוחות כספיים לשנת 2015, פרק "מגבלות חקיקה, חקיקה ואילוצים מיוחדים שחלים על קבוצת הבנק" לפרק ממשל תאגידי.

איסור הלבנת הון וציית לחוקי המס בישראל

חוק איסור הלבנת הון (תיקון מס' 14), התשע"ו-2016

התיקון, אשר פורסם ביום 7 באפריל 2016, מוסיף לעבירות המקור המנויות בתוספת הראשונה לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000, עבירות מס, אשר נעברו בסכומים ובתנאים מסוימים. עוד נקבע, כי במקרה בו נעברה עבירת הלבנת ההון שמקורה בעבירת המס על ידי מי שאינו האדם החייב במס, תיחשב עבירת העלמת המס כעבירת מקור, ללא נסיבות או תנאים נוספים. כמו כן הורחבו סמכויות החקירה של רשות המסים ויכולתה לקבל מידע מהרשות לאיסור הלבנת הון ומימון טרור, על מנת לסייע בידה לגלות ולחקור עבירות הלבנת הון שמקורן בעבירות המס. תחילתו של התיקון תוך 6 חודשים ממועד פרסומו ברשומות.

טיוטת מכתב בנק ישראל לתאגידים הבנקאיים בענין היערכות לניהול סיכונים ציית נוכח קביעת עבירות מס

כעבירות מקור

בהתאם לטיוטת המכתב האמור, מתבקשים התאגידים הבנקאיים לבחון את השינויים הנדרשים במדיניות, בהערכת הסיכון ובנהלים בעקבות תיקון מס' 14 לחוק איסור הלבנת הון האמור, והוספת עבירות מס כעבירות מקור. לטיוטת המכתב צורף נספח המפרט "דגלים אדומים" במטרה לסייע בניהול הסיכון לתאגיד הבנקאי בקשר לחשש לניצול לצורך העלמות מס.

הצעת חוק להעמקת גביית המסים ולהגברת האכיפה (אמצעים לאכיפת תשלום מסים ולהרתעה מפני הלבנת הון) (תיקוני חקיקה) התשע"ה-2015

בהתאם להצעה, שפורסמה ביום 31 באוגוסט 2015, יחויבו גופים פיננסיים, ותאגידים בנקאיים בכללם, להעביר דיווחים שוטפים לרשות המסים ביחס לפעילות המתבצעת בחשבונות העסקיים של לקוחותיהם (חשבונות תאגידים וכל חשבון המוגדר אצלם כחשבון עסקי). בנוסף, תוסמך רשות המסים לדרוש מגופים פיננסיים המצאת מידע לגבי קבוצה של לקוחות בעלי מאפיינים משותפים, בשל החשד שלקוחות אלה עברו על חוקי המס באופן הגורם לאובדן מס בהיקף שאינו מבוטל.

רפורמת EMIR

בשנת 2012 פורסמו בארצות הברית כללים לצורך הסדרת יישום החוק "The Dodd Frank Wall Street Reform and Consumer Protection Act" (להלן - "רפורמת DF"). מטרת רפורמת DF, בין היתר, היא הפחתת סיכון האשראי במסחר בשוק הנגזרים הנסחרים OTC והסיכונים המערכתיים הנובעים מהם והגברת השקיפות בשוק זה.

במסגרת רפורמת DF נקבעו, בין היתר, כללים לגבי סליקת עסקאות במסלוקה מרכזית, דרישות בטחונות ודיווח העסקאות למאגרי מידע ייעודיים.

במקביל לרפורמת DF שפורסמה בארצות הברית, פורסמה באירופה רפורמה בעלת עקרונות דומים - European Market Infrastructure Regulation (להלן - "רפורמת EMIR").

רפורמת EMIR חלה על כל גוף אירופאי ולכן, צפויה להשפיע על אופן פעילות הבנק במכשירים נגזרים. הסליקה המרכזית על פי רפורמת EMIR החלה ביוני 2016 עבור חברי המסלוקה באירופה וצפויה להתחיל במהלך דצמבר 2016 עבור גופים כדוגמת הבנק. הבנק נערך ליישום הכללים מכח רפורמת EMIR, ככל שהם רלוונטיים לגביו.

הליכים משפטיים

בבאור 9 לדוחות הכספיים מתוארות תביעות מהותיות אשר תלויות ועומדות נגד הבנק וחברות מוחזקות שלו.

דירוג הבנק על ידי חברות דירוג

להלן הדירוג של הבנק על ידי חברות דירוג בישראל וחברת דירוג בינלאומית:

- חברת S&P מעלות דירגה את הבנק בדירוג ilAA+/Stable, את כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג ilAA ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בעלי מנגנון לספיגת הפסדים בדירוג של ilA+.
- חברת "מידרוג" דירגה את האיתנות הפיננסית הפנימית של הבנק בדירוג aa3.il אופק יציב, את פקדונות הבנק לזמן קצר בדירוג P-1.il, את הפקדונות לזמן ארוך והחוב הבכיר של הבנק בדירוג Aa1.il אופק יציב, ואת כתבי ההתחייבות הנדחים בדירוג Aa2.il אופק שלילי.
- חברת הדירוג הבינלאומית Moody's מדרגת את הבנק כדלקמן: פקדונות מט"ח ומטבע מקומי לטווח ארוך וקצר, A3/Prime-2. תחזית הדירוג הינה יציב.

תרומה לקהילה

"נקודת מפנה", הפרוייקט החברתי - קהילתי של הבנק, בשיתוף עם ארגון מתן - משקיעים בקהילה וג'וינט-אשלים, פועל מזה 8 שנים. בשנותיה הראשונות התמקדה התכנית בבני נוער בסיכון שנפלטו ממסגרות שונות במטרה לתת לבני נוער אלו את האפשרות לשנות כיוון ולחיות חיים נורמטיביים בחברה הישראלית. במסגרת התכנית בני הנוער שולבו במיזמים עסקיים ובתכניות שונות המשלבות לימודים עם עבודה וטיפול יזמות עסקית בעזרת פיתוח כישורים ומיומנויות.

בשנת 2014 השיק הבנק תכניות חדשות שמטרתן קידום ה-"Wellness" - איכות חיים ואורח חיים בריא בקהילה, בדגש על ילדים ונוער בסיכון, תוך התמקדות בכלים של ספורט, איכות חיים ואורח חיים בריא.

הבנק מעודד ותומך במתנדבים מעובדי הבנק המעוניינים לקחת חלק בפרוייקט ולתרום מזמנם, ניסיונם ומומחיותם לטובת בני הנוער. בנוסף לפרוייקטים אלו תורמים הבנק וחברות הבנות שלו לעמותות וארגונים שונים.

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2015			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016		
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%
נכסים נושאי רבית					
אשראי לציבור ⁽²⁾ ⁽⁵⁾					
70,946	631	3.60	371	2	2.17
71,317	633	3.59			
641	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
641	-	-	-	-	-
2,504	2	0.32	242	-	-
2,746	2	0.29			
20,715	6	0.11	-	-	-
20,715	6	0.11	-	-	-
627	-	-	-	-	-
627	-	-	-	-	-
14,193	37	1.05	91	-	-
14,284	37	1.04			
903	1	0.44	5	-	-
908	1	0.44			
221	3	5.54	-	-	-
221	3	5.54			
111,459	682	2.47	127,389		
3,167			12,763		
11,089			127,389		
121,628			709	2	1.13
939	3	1.28			
סך כל הנכסים נושאי רבית					
חייבים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית					
נכסים אחרים שאינם נושאים רבית ⁽⁴⁾					
סך כל הנכסים					
סך הנכסים נושאי רבית המיוחסים לפעילויות מחוץ לישראל					

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2015			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016		
שיעור הוצאה (הכנסה)	הוצאות (הכנסות) רבית	יתרה ממוצעת (1)	שיעור הוצאה	הוצאות רבית	יתרה ממוצעת (1)
ב- %		במיליוני ש"ח	ב- %		במיליוני ש"ח
-	-	5,567	-	-	6,356
0.40	56	56,233	0.43	62	57,345
-	-	-	-	-	-
0.36	56	61,800	0.39	62	63,701
1.48	1	271	1.48	1	271
-	-	-	-	-	-
1.48	1	271	1.48	1	271
(0.30)	(1)	1,340	0.31	1	1,282
-	-	-	-	-	-
(0.30)	(1)	1,340	0.31	1	1,282
4.50	67	6,050	4.62	64	5,641
-	-	-	-	-	-
4.50	67	6,050	4.62	64	5,641
1.11	1	362	1.61	1	250
-	-	-	-	-	-
1.11	1	362	1.61	1	250
0.71	124	69,823	0.73	129	71,145
		37,466			41,834
		3,094			3,167
		3,761			3,391
		114,144			119,537
		7,484			7,852
		121,628			127,389
1.62			1.74		
1.87	494	106,506	2.00	551	110,750
1.28	3	939	1.13	2	709
1.86	497	107,445	2.00	553	111,459
-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית

פקדונות הציבור

- בישראל

לפי דרישה

לזמן קצוב

- מחוץ לישראל

סך הכל

פקדונות הממשלה

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

פקדונות מבנקים

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

אגרות חוב

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

התחייבויות אחרות

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

סך כל ההתחייבויות נושאות רבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית⁽⁶⁾

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הרבית

תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות

מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

א. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - נכסים

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2015			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016		
יתרה ממוצעת (¹)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת (¹)	הכנסות רבית	שיעור הכנסה
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%
69,832	1,768	3.39	70,205	1,774	3.38
373	6	2.15	373	6	2.15
641	-	-	641	-	-
-	-	-	-	-	-
641	-	-	641	-	-
2,932	6	0.27	3,252	6	0.25
320	-	-	320	-	-
21,373	17	0.11	21,373	17	0.11
-	-	-	-	-	-
605	-	-	605	-	-
-	-	-	-	-	-
14,645	94	0.86	14,750	95	0.86
105	1	1.27	105	1	1.27
897	3	0.45	900	3	0.44
3	-	-	3	-	-
91	4	5.90	91	4	5.90
-	-	-	-	-	-
91	4	5.90	91	4	5.90
111,817	1,899	2.27	111,817	1,899	2.27
3,097			3,097		
11,921			11,921		
126,835			126,835		
801	7	1.17	801	7	1.17

הערות לטבלה ראה עמוד 228.

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ב. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - התחייבויות והון

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2015			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016		
יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה	יתרה ממוצעת (1)	הוצאות רבית	שיעור הוצאה
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	ב-%
6,538	-	-	5,807	-	-
58,059	144	0.33	57,219	120	0.28
-	-	-	-	-	-
64,597	144	0.30	63,026	120	0.25
273	4	1.96	333	4	1.60
-	-	-	-	-	-
273	4	1.96	333	4	1.60
1,358	-	-	1,282	2	0.21
-	-	-	-	-	-
1,358	-	-	1,282	2	0.21
5,691	135	3.18	5,850	153	3.50
-	-	-	-	-	-
5,691	135	3.18	5,850	153	3.50
214	3	1.87	566	-	-
-	-	-	-	-	-
214	3	1.87	566	-	-
72,133	286	0.53	71,057	279	0.52
40,474			35,400		
3,097			3,000		
3,333			3,379		
119,037			112,836		
7,798			7,350		
126,835			120,186		
1.74			1.67		
111,016	1,606	1.93	104,698	1,446	1.85
801	7	1.17	1,021	8	1.05
111,817	1,613	1.93	105,719	1,454	1.84
-	-	-	-	-	-

התחייבויות נושאות רבית

פקדונות הציבור

- בישראל

לפי דרישה

לדמן קצוב

- מחוץ לישראל

סך הכל

פקדונות הממשלה

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

פקדונות מבנקים

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

אגרות חוב

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

התחייבויות אחרות

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

סך כל ההתחייבויות נושאות רבית

פקדונות הציבור שאינם נושאים רבית

זכאים בגין כרטיסי אשראי שאינם נושאים רבית

התחייבויות אחרות שאינן נושאות רבית⁽⁶⁾

סך כל ההתחייבויות

סך כל האמצעים ההוניים

סך כל ההתחייבויות והאמצעים ההוניים

פער הרבית

תשואה נטו על נכסים נושאים רבית⁽⁷⁾

- בישראל

- מחוץ לישראל

סך הכל

סך ההתחייבויות נושאות רבית המיוחסות לפעילויות

מחוץ לישראל

מחוץ לישראל

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ג. יתרות ממוצעות ושיעורי רבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי רבית המיוחסים לפעילות בישראל

לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2015			לשלושת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016					
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)			
במיליוני ש"ח	ב- %		במיליוני ש"ח	ב- %				
80,601	440	2.20	85,056	493	2.34	מטבע ישראלי לא צמוד		
47,205	(16)	(0.13)	48,682	(20)	(0.16)	סך נכסים נושאי רבית		
		2.07			2.18	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
13,335	132	4.02	12,441	127	4.15	מטבע ישראלי צמוד למדד		
12,682	(102)	(3.26)	11,375	(96)	(3.42)	סך נכסים נושאי רבית		
		0.76			0.73	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
12,570	46	1.47	13,253	60	1.82	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)		
9,936	(6)	(0.24)	11,088	(13)	(0.47)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.23			1.35	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
106,506	618	2.34	110,750	680	2.48	סך פעילות בישראל		
69,823	(124)	(0.71)	71,145	(129)	(0.73)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.63			1.75	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		

לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2015			לתשעת החודשים שנתיים ביום 30 בספטמבר 2016					
יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)	יתרה ממוצעת (1)	הכנסות (הוצאות) רבית	שיעור הכנסה (הוצאה)			
במיליוני ש"ח	ב- %		במיליוני ש"ח	ב- %				
78,733	1,303	2.21	84,326	1,473	2.34	מטבע ישראלי לא צמוד		
46,523	(50)	(0.14)	49,050	(59)	(0.16)	סך נכסים נושאי רבית		
		2.07			2.18	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
14,021	264	2.52	12,511	249	2.66	מטבע ישראלי צמוד למדד		
12,762	(204)	(2.14)	11,175	(185)	(2.21)	סך נכסים נושאי רבית		
		0.38			0.45	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
11,944	158	1.76	14,179	170	1.60	מטבע חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ)		
11,772	(25)	(0.28)	11,908	(42)	(0.47)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.48			1.13	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		
104,698	1,725	2.20	111,016	1,892	2.28	סך פעילות בישראל		
71,057	(279)	(0.52)	72,133	(286)	(0.53)	סך נכסים נושאי רבית		
		1.68			1.75	סך התחייבויות נושאות רבית		
						פער הרבית		

נספח 1 -

שיעורי הכנסות והוצאות רבית מאוחד וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות רבית (המשך)

ד. ניתוח השינויים בהכנסות רבית ובהוצאות רבית

לתשעת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד			לשלושת החודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד		
גידול (קטון) בגלל שינוי			גידול (קטון) בגלל שינוי		
שינויים נטו	מחיר	כמות	שינויים נטו	מחיר	כמות
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
153	31	122	56	8	48
-	-	-	-	-	-
153	31	122	56	8	48
14	9	5	6	7	(1)
(1)	(1)	-	(1)	(1)	-
13	8	5	5	6	(1)
166	39	127	61	14	47
-	-	-	-	-	-
24	22	2	6	5	1
-	-	-	-	-	-
24	22	2	6	5	1
(17)	(8)	(9)	(1)	4	(5)
-	-	-	-	-	-
(17)	(8)	(9)	(1)	4	(5)
7	14	(7)	5	9	(4)
159	25	134	56	5	51

- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר שקלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים.
- לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות רבית.
- מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכתה היתרה הממוצעת של רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב, הכלולים בהון במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 בסך של 7 מיליון ש"ח ובתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 נוספה יתרה בסך של 13 מיליון ש"ח (לשלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 נוספה יתרה בסך של 17 מיליון ש"ח ובתשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2015 נוכתה יתרה בסך של 20 מיליון ש"ח).
- לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאי רבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.
- עמלות בסך 23 מיליון ש"ח, ו-28 מיליון ש"ח נכללו בתקופות של שלושה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 ו-2015, בהתאמה וסך של 73 מיליון ש"ח ו-99 מיליון ש"ח בתקופות של תשעה חודשים שנתיימו ביום 30 בספטמבר 2016 ו-2015, בהתאמה.
- לרבות מכשירים נגזרים.
- תשואה נטו - הכנסות רבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי רבית.
- השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר בתקופה המדווחת בשינוי בכמות בין התקופות להשוואה.
- השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות בתקופה הקודמת בשינוי במחיר בין התקופות להשוואה.

מילון מונחים

ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process	ABC
הלימות ההון של תאגידים בנקאיים. תהליך זה נועד להבטיח, כי יוחזק על ידי התאגידים הבנקאיים הון הולם שיתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכן שיפותחו וינקטו על ידם תהליכים נאותים לניהול הסיכונים. התהליך משלב, בין היתר, קביעה של יעדי הון, תהליכי תכנון הון ובחינת מצב ההון במגוון תרחישי קיצון.	
EAD - Exposure At Default	החשיפה בעת הכשל
היקף חשיפתו או חשיפתו בעת כשל לסיכון אשראי של צד נגדי.	
FATCA - Foreign Account Tax Compliance Act	
חוק אמריקאי הנועד לשיפור אכיפת המס, קובע כי גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב חייבים בדיווח לרשות המס האמריקאית על חשבונות המנוהלים אצלם ושייכים למי שחייב בדיווח גם אם הוא לא תושב ארה"ב.	
LDC - Less Developed Country	
ארצות המסווגות על ידי הבנק העולמי כבעלות הכנסה נמוכה או בינונית.	
LTV - Loan To Value Ratio	
היחס בין סכום ההלוואה (לרבות מסגרת מאושרת שטרם נוצלה), לבין שווי הנכס המשועבד (לפי חלקו של התאגיד הבנקאי בשעבוד).	
Middle Market	
פעילות מסחרית המבוצעת מול לקוחות בסדר גודל בינוני.	
LGD - Loss Given Default	שיעור ההפסד בהינתן כשל
אחוז ההפסד מהחשיפה הכללית כאשר צד נגדי כשל.	
CDS - Credit Default Swap	
מכשיר פיננסי המעביר חשיפת אשראי למנפיק בין הצדדים לעסקה.	
CLS - Continuous Linked Settlement	
הוא בנק לסליקת עסקאות במטבע חוץ של שני צדדים המעוניינים להימנע ככל הניתן מסיכונים סליקה ואשראי. הייחוד של CLS הוא בהיותו נקודת אמצע, מתווך, של שני צדדים, ניטרלי ובעל מנגנוני סליקה המפחיתים סיכונים באופן מירבי.	
Dodd-Frank	
תקנות פדרליות בארצות הברית שאושרו בקונגרס ב-2010 בניסיון למנוע את הישנותם של אירועים שהובילו למשבר בשווקים הפיננסיים של שנת 2008 על ידי הפחתת הסיכון במערכת הבנקאית בארצות הברית בין היתר על ידי הגבלת ההשקעות המוחזקות בחשבון הנוסטרו והסדרה של מסחר בנגזרים. מכוח תקנות אלו הוקמו גופים ממשלתיים שתפקידם לפקח, לאכוף ולעקוב אחר הביצועים של גופים פיננסיים גדולים.	
EMIR - European Market infrastructure Regulation	
רגולציה של האיחוד האירופי שנועדה להגדיל את יציבותם של השווקים מעבר לדלפק (OTC) בכל מדינות האיחוד האירופי.	
FHLMC - Freddie Mac	
סוכנות המסונפת לממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן לציבור. (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).	
FNMA - Fannie Mae	
חברה ציבורית בחסות ממשלת ארצות הברית הרוכשת משכנתאות, מאגחת אותן ומוכרת אותן בשוק החופשי (אין לחברה זאת ערבות של ממשלת ארה"ב).	
GNMA - Ginnie Mea	
חברה פדרלית למשכנתאות. האג"ח המונפקות על ידה זוכות לערבות של הסוכנות הממשלתית למשכנתאות (Government National Mortgage Association).	
Var - Value at Risk	
מודל למדידת ההפסד המקסימאלי הצפוי בשל התממשות סיכונים השוק בתקופת זמן נתונה וברמת ביטחון סטטיסטית קבועה מראש. השימוש בשיטה זו מצריך שיערוך שוטף של כל הפוזיציות של התאגיד בהתבסס על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות. מטרת המודל הינן לאמוד את הסיכונים שהמוסדות הפיננסיים חשופים להם, וכן להחזיק הון הולם לכיסוי הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים השוק בפעילויות שונות.	

א	איגוח - פעולה של הפיכת הלוואות ואשראי בנקאי להלוואה ארוכת טווח באמצעות אגרות חוב כחלק מהתהליך של גיוס הון חוץ-בנקאי. הגיוס מבוצע באמצעות ישות למטרה מיוחדת אשר מגייס חוב על ידי הנפקת אגרות חוב המגובות על ידי מצרף של תזרימים צפויים או נכסים שנרכשו ושקובצו יחד (בפעולת איגום - Pooling) והפכו לניירות ערך, הניתנים להנפקה. אגרות החוב או ניירות ערך שמונפקים כחלק מתהליך האיגוח מגובים בנכסים (התזרימים) האלה. האיגוח יכול להתייחס לכל זרם מוגדר של הכנסות (למשל: תקבולים עסקיים, תקבולים ממשכנתאות).
	אגרות חוב מגובי משכנתאות (MBS) - אגרות חוב המגובות במשכנתאות שבהן תשלומי הרבית והקרן מתבססים על תזרים מזומנים הנובע מפירעון הלוואות המובטחות במשכנתאות.
	אגרות חוב מגובי נכסים (ABS) - אגרות חוב שתשלומי הרבית והקרן בגינו מגובים על ידי נכסים פיננסיים מסוימים. הנכסים המגבים עשויים להיות קבוצות של הלוואות, לרבות משכנתאות למגורים, או נכסים פיננסיים אחרים.
	אינפלציה - היא מונח כלכלי המתאר תהליך של עלייה כללית ומתמשכת של רמת המחירים במדינה או בשוק מסוים.
	אירוע קיברנטי (סייבר) - אירוע אשר במהלכו מתבצעת תקיפת מערכות מחשב ו/או מערכות ותשתיות משובצות מחשב על ידי, או מטעם, יריבים (חיצוניים או פנימיים לתאגיד הבנקאי) אשר עלולה לגרום להתממשות סיכון סייבר, לרבות ניסיון לביצוע תקיפה כאמור גם אם לא בוצע נזק בפועל.
	ארגון המדינות המפותחות (OECD) - ארגון, שמרכזו בפריז, המורכב ממדינות שמשקיהן מפותחים. תנאי הקבלה הבסיסיים לארגון הם קבלת עקרונות הדמוקרטיה והשוק החופשי. מטרת הארגון היא להוביל מהלכים של פיתוח כלכלי ושיתוף פעולה עסקי בינלאומי. ישראל התקבלה כחברה בארגון במאי 2010.
	אשראי on call - אשראי שניתן למספר ימים ונפרע על פי קריאה בהתאם לתנאי ההסכם בין הבנק ללקוח.
ב	באזל 2/ באזל 3 - הוראות לניהול הסיכונים של הבנקים שנקבעו על ידי ועדת באזל לפיקוח על הבנקים (BCBS), העוסקת בפיקוח ובקביעת סטנדרטים לפיקוח על בנקים בעולם. הוראות ועדת באזל מהווים קנה מידה (benchmark) לסטנדרטים מובילים שנועדו להבטיח יציבות של מוסדות פיננסיים.
ג	גידור - עסקה פיננסית שמטרתה להגן על משקיע מפני שינויים בערך ההשקעה.
ה	הון עצמי רובד 1 - הון על בסיס מתמשך - going concern capital.
	הון עצמי רובד 1 כולל את ההון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי בתוספת חלק מהזכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו (זכויות מיעוט) ובניכוי מוניטין, נכסים בלתי מוחשיים אחרים, והתאמות פיקוחיות וניכויים נוספים, והכל כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון - ההון הפיקוחי", ובכפוף להוראות המעבר שבהוראת ניהול בנקאי תקין 299 "מדידה והלימות ההון - ההון הפיקוחי - הוראות מעבר".
	הון רובד 2 - שכבת הון הנכללת בחישוב ההון הרגולטורי הכשיר. הון רובד 2 הינו הון נחות יותר והוא כולל בעיקר מכשירי הון כשירים שהונפקו על ידי הבנק בעבר אשר נכללים בהון זה בהתאם להוראות המעבר ליישום הוראות באזל 3 וכן מכשירי ההון החדשים הכשירים שמהווים ההון המותנה (Contingent Convertible - CoCo). כמו כן, במסגרת הון זה נכללים פריטים נוספים כגון: יתרת הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי לפני השפעת המס המתייחס עד לתקרה של 1.25% מסך נכסי סיכון האשראי.
	הון רגולטורי - הון המשמש לחישוב יחס הלימות ההון של הבנק ויחסים רגולטוריים נוספים (כגון: יחס מינוף, ריכוזיות אשראי ועוד), רכיבי הון חשבונאי ומכשירי הון פיקוחי כשירים נוספים (כגון כתבי התחייבות נדחים הכשירים להיכלל כהון רגולטורי).
	הלבנת הון - פעולות פיננסיות שמטרתן להסתיר מקור של כסף, בדרך כלל כסף שמקורו לא חוקי או כסף שלא שולם עליו מס. תהליך ההלבנה "מחזיר" את הכסף למערכת החוקית.

הלוואה לדיר - הלוואה המקיימת אחד מאלה, ובלבד שלא ניתנה למטרת עסק:

1. הלוואה מיועדת לרכישה או לחכירה של דירת מגורים, בנייתה, הרחבתה, או שיפוץ;
2. הלוואה מיועדת לרכישת מגרש לבניית דירת מגורים או לרכישת זכות בדירת מגורים תמורת דמי מפתח;
3. הלוואה ניתנה במשכון דירת מגורים;
4. הלוואה מיועדת למימון פירעון מוקדם של הלוואה במלואה או בחלקה כאמור בסעיפים קטנים 1,2.

הלוואת בלון/בולט - הלוואה שבמהלך כל תקופתה משולמים רק תשלומי הרבית, ואילו הקרן נפרעת במלואה בסוף התקופה.
לעיתים גם הרבית משולמת בסוף התקופה.

הלמ"ס - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה - ארגון הפועל מתוקף סמכות חוקית לאיסוף נתונים רשמיים על החברה ועל הכלכלה בישראל ולהפצתם.

הסכמי CSA - הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמצור סיכונים האשראי בפעילות זאת, על-ידי התחשבות יומית, לרוב, המתבצעת בין הבנק והצד הנגדי בהתאם להסכם.

הפרשה פרטנית - הפרשה שנקבעת בהתאם לבחינה פרטנית של כל חוב ונקבעת בהתאם לתזרים המזומנים הצפוי מהוון בשיעור הרבית המקורית של החוב או, כאשר החוב מוגדר כחוב מותנה ביטחון, בהתאם לשווי הוגן של הבטחון. לצורך קביעת ההפרשה הנאותה, הבנק בוחן באופן שוטף ובהתאם לנהלים את תיק האשראי במטרה לאתר, מוקדם ככל הניתן, לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, והזקוקים לתשומת לב ניהולית מיוחדת וליווי צמוד ולסיווג החוב כפגום, זאת על רקע מאפייני סיכון או כתוצאה מתנאים כלכליים/משקיים העלולים להשפיע על מצב הלווים, במטרה לשפר את מצבם. הערכת עומק הבעיה נעשית תוך הפעלת שיקול דעת על ידי הגורמים העסקיים המטפלים בלווה ועל ידי יחידות ניהול סיכונים האשראי בחטיבה לניהול סיכונים, באמצעות הערכה אובייקטיבית של הקשיים שאותרו, במטרה לקבוע את דירוג הסיכון שלהם.
ללא הקשר בסיווג בהתאם לקריטריונים האיכותיים שקבע הבנק כאמור לעיל, ההפרשה הפרטנית מבוצעת על כל חוב העולה על 1 מיליון ש"ח המצוי בפיגור של 90 יום.

הפרשה קבוצתית - הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי מיושמת עבור קבוצות גדולות של חובות קטנים יחסית והומוגניים, ובגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים. ההפרשה הקבוצתית בגין מכשירי האשראי החוץ-מאזניים מבוססת על שיעורי ההפרשה שנקבעו עבור האשראי המאזני, תוך התחשבות בשיעור המימוש הצפוי של סיכון האשראי החוץ מאזני.

חבות - סך חשיפות האשראי של הבנק כלפי הלווה או קבוצת לווים כמשמעותה בהוראה 313 להוראות ניהול בנקאי תקין. החבות כוללת, בין היתר, אשראי באחריות הבנק, השקעה בניירות ערך של הלווה, התחייבויות התאגיד הבנקאי לשלם כסף על חשבון הלקוח (לרבות ערבויות ואשראי תעודות) ועסקאות בנגזרים מבעבר לדלפק (OTC).

חבות/חוב בהשגחה מיוחדת - חוב או חבות, לרבות חשיפת אשראי חוץ מאזנית, אשר הנהלת הבנק רואה צורך להגביר לגביהם את אמצעי המעקב והפיקוח, אם כי אינה צופה להפסדי אשראי בגינם. לחוב/חבות בהשגחה מיוחדת יש חולשות פוטנציאליות שראוי שיקבלו תשומת לב של הנהלה. צורך כזה יתכן שיווצר נוכח שיקולים הקשורים בהתפתחויות ענפיות או אזוריות, או נוכח שיקולים ספציפיים הקשורים באיתנותו הפיננסית של החייב, היקף וטיב המידע המצוי בידי התאגיד הבנקאי באשר לחייב ופעילותו העסקית, מצב הבטחונות, פיגורים בפירעון החובות, קשרי החייב עם גופים אחרים הנחשבים כבעייתיים וכו'.

חברת דירוג - חברה הקובעת דירוגי אשראי לממשלות, לחברות ולחובות המונפקים על ידם. בישראל פועלות שתי חברות דירוג - "מעלות" ו"מדרוג".

חוב בעייתי - חוב בהשגחה מיוחדת, חוב בסיווג נחות, או חוב בסיווג פגום, לרבות חוב שאורגן מחדש.

חוב בפיגור - פיגור של חוב נקבע בהתייחס לתנאי הפירעון החוזיים שלו. החוב נמצא בפיגור אם כולו או חלקו לא נפרע תוך 30 יום מהמועד שנקבע לפרעונו. לעניין זה, חוב בחשבון עובר ושב ייחשב כחלק של חוב בפיגור, אם חריגות ממסגרות אשראי מאושרות לא תיפרענה תוך 30 יום ממועד היווצרותן או אם בתוך מסגרת האשראי לא נזקפו לזכות אותו חשבון סכומים עד לכדי כיסוי החוב תוך תקופה שתגדיר הנהלת התאגיד הבנקאי.

חוב שאורגן מחדש - הסדר שלפיו תאגיד בנקאי - משיקולים כלכליים או משפטיים הקשורים במצבו הפיננסי של הלווה - מעניק ללווה, לפי הסכם או על פי דין, תנאים מיוחדים שלא היו ניתנים בנסיבות אחרות ואשר מכוונים לאפשר ללקוח לעמוד בהחזר החוב בתנאים החדשים, למעט הסדר לשינוי בתנאי חוב שבעיקרו משקף תמורות בתנאי האשראי במשק.

חובת נדילות - לפי חוק בנק ישראל מוטלת על הבנקים חובה להחזיק היקף נכסים נזילים בהתאם להוראות הנדילות.

חווה SWAP - סדרת חוזים עתידיים או סדרת חוזי אקדמה למספר תקופות ידוע מראש אשר בהם שני הצדדים מסכימים להחליף זרמי תשלומים על קרן מושגית.

חווה אקדמה (FORWARD) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה זה אינו חווה סטנדרטי ואינו נסחר בשווקי הון מאורגים אלא נעשה לפי צרכי הלקוח.

חווה עתידית (FUTURE) - חווה בין שני צדדים למכירת כמות מסוימת של נכס כלשהו במחיר מסוים בזמן נתון במועד ידוע מראש (מועד הפקיעה). החווה קושר קשר מחייב בין הצדדים להסכם. חווה עתידית זה הוא חווה סטנדרטי הנסחר בשווקי הון מאורגים.

חוזי אופציה - מתחלקים לחוזי רכש (CALL) ולחוזי מכר (PUT).

חווה רכש הוא הזכות לקנות כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חווה מכר הוא הזכות למכור כמות מסוימת של נכס מסוים במחיר מימוש עד (אמריקאית)/ב (אירופאית) תאריך מסוים.

חשבונות חוזרים דביטוריים (חח"ד) - חשבונות עו"ש שלגביהם קיימות מסגרות אשראי מאושרות מראש החייבות בעמלת הקצאה.

יחס הלימות ההון - יחס בין ההון הרגולטורי הכשיר שברשות הבנק לבין נכסים משוקללים בסיכון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי אשר חושבו בהתאם להוראות בנק ישראל ומשקפים את הסיכון הנשקף מהחשיפות בהם נוקט הבנק במהלך הפעילות.

יחס כיסוי נדילות (LCR) - יחס כיסוי הנדילות הינו יחס הבוחן אופק של 30 ימים בתרחיש קיצון ונועד להבטיח שלתאגיד בנקאי מלאי של נכסים נזילים באיכות גבוהה שנותן מענה לצורכי הנדילות של התאגיד באופק זמן זה בהתאם לתרחיש הגלום בהוראה.

יחס מינוף - מוגדר כמדידת ההון (המונה) מחולק במדידת החשיפה (המכנה), כאשר היחס מבוטא באחוזים.

כושר החזר - היכולת של לווה לעמוד בתשלומים שנקבעו להחזר הלוואה.

כשל תוך שנה מיום הדרוג בתקופה נתונה PD (Probability of Default) - מונח המתאר את הסבירות הפיננסית לכשל אשראי בתוך תקופת זמן נתונה. המונח מספק הערכה של הסבירות שלוה לא יוכל לעמוד בהתחייבויות שלו.

כתבי התחייבות נדחים - כתבי התחייבות שהזכויות לפיהם נדחות מפני תביעותיהם של כל הנושים האחרים של התאגיד הבנקאי, למעט כתבי התחייבויות אחרים מאותו סוג.

לווה - בעל חבות מאזנית או חוץ מאזנית בבנק. לווה עשוי להיות נוטל התחייבות למתן אשראי, ערבות או אשראי בבנק וגם המנפיק של ניירות ערך בהם השקיע הבנק. לצורך בחינת החשיפת הבנק הלווה מוגדר כ"אדם בעל חבות, לרבות בן זוגו וכן מספר לווים, כאשר ההחזר הצפוי של החבות מתבסס בעיקרו על אותו מקור החזר, ולאף אחד מהם אין מקור משמעותי נוסף להחזר החבות".

מ	מדיניות מוניטרית - מדיניות המנוהלת על ידי הבנק המרכזי. תפקידה להשיג את מטרות הבנק באמצעות קביעת הרבית לטווח קצר וכלים מוניטריים נוספים.
	מדיניות פיסקלית - מדיניות הממשלה בנושאי תקציב המדינה, הכנסותיה והוצאותיה, גביית המסים וגודל החוב הציבורי. על תכנון וביצוע מדיניות זו מופקד משרד האוצר.
	מס"ב - מרכז הסליקה הבנקאי בע"מ - חברה בבעלות חמשת הבנקים הגדולים, המנהלת מערכת אוטומטית לסליקה נטו של חייבים וזיכויים אלקטרוניים.
	מערכת זה"ב RTGS - מערכת תשלומים לסליקה מיידית וסופית של תנועות כספיות בין בנקים לבין גורמים עסקיים נוספים. מק"מ - מלווה קצר מועד - נייר ערך ממשלתי המונפק על ידי בנק ישראל, והוא משמש כאחד הכלים המוניטריים שמפעיל בנק ישראל. המק"מ מונפק בנכיון לטווח של עד שנה, אינו צמוד ואינו נושא רבית. משך חיים ממוצע (מח"מ) - הממוצע המשוקלל של זמן פירעון הקרן ותשלומי הרבית של האיגרת.
נ	נגזר אשראי - חוזה המעביר סיכון אשראי מקונה למוכר. נגזרי אשראי יכולים ללבוש צורות שונות כמו: אופציות להגנה על כשל אשראי, שטר לכיסוי חלקי של סיכון האשראי, SWAP לכיסוי מלא של הסיכון.
	נגזר מגדר (Hedge) - נגזר שהנהלת הבנק מייעדת אותו כמגדר ובתנאי שהוא כשיר לכך. זאת כאשר אופי החשיפה לסיכונים של המגדר זהה לאלה של המגודר. הפריט המגודר צריך להיות מזוהה ספציפית. בתחילת הגידור קיים תיעוד פורמלי של יחס הגידור ושל המטרה והאסטרטגיה של ניהול הסיכונים של התאגיד הבנקאי ביצירת הגידור, לרבות זיהוי המכשיר המגדר, הפריט המגודר, מהות הסיכון המגודר ואופן הערכת האפקטיביות של המכשיר המגדר בקיזוז החשיפה לשינויים בשווי ההון של הפריט המגודר, שניתן ליחס אותה לסיכון המגודר. נדרש בסיס סביר לאופן בו התאגיד הבנקאי מתכנן להעריך את אפקטיביות המכשיר המגדר.
	ניירות ערך זמינים למכירה - ניירות ערך שלא סווגו כניירות ערך המוחזקים לפדיון או כניירות ערך למסחר.
	ניירות ערך למסחר (Trading securities) - ניירות ערך שנרכשו ומוחזקים במטרה למכרם בקרוב (לכן הם מוחזקים לתקופות קצרות). פעילות למסחר מתבטאת בדרך כלל בפעילות ערה של קניות ומכירות ומטרתה בדרך כלל להפיק רווחים ממסחר - הפרשים בין מחירי ASK-I BID, הפרשים בין מחירי retail-I wholesale, שינויים קצרי מועד במחיר וכו'.
ס	סיכון אשראי - הסיכון שצד בעסקה לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו במלואן.
	סיכון אשראי חוץ-מאזני - כפי שחושב לצורך המגבלה על חבות של לווה, כמוגדר להלן: סך כל הסכומים האלה:
	1. ערבות, קבול שטרות, ניכיון משנה של שטרות, אשראי תעודות והתחייבות לשלם כסף על חשבון הזולת. 2. עסקה עתידית - סך כל הסכומים האלה: 10% מיתרת עסקה עתידית.
	א. "עסקה עתידית" - כל אחת מאלה, הן כשהתאגיד הבנקאי צד לה והן כשהוא ערב לה:
	(1) עסקה מסוג Future IX Forward, במטבע שהוא הילך חוקי או בסל המטבעות, בטובין, בניירות ערך או בזכויות; אלא אם כן קיימת עם אותו לקוח עסקה עתידית מאותו סוג שתקוזז כנגד העסקה הראשונה במועד פירעונה; (2) עסקת חליפין ברבית או בתשואות אחרות, לרבות בהפרשי הצמדה או בהפרשי שער; (3) הסכם מסוג Future rate agreement IX Forward rate agreement.

- 4) רכישת אופציה על ידי התאגיד הבנקאי לקנות או למכור את אחד הנכסים האמורים בפסקה זו. למעט:
- עסקה בחוזה הנסחר בבורסה, שמסלקת הבורסה אחראית כלפי הלקוח למימושו וקיימות דרישות להתאמה יומית של ה"מרג'ין";
- יתרת עסקה עתידית עם לקוח שהוא מהסוג המפורט בפסקה 2(א)(1) לעיל, אשר תקוזה במועד פירעונה כנגד עסקה עתידית הפוכה מאותו סוג ועם אותו לקוח - בסכום שחייב במועד הלקוח לאחר הקיזוז.
- סכום ההתחייבויות של התאגיד הבנקאי למסלקת מעו"ף, בגין סכום הבטוחות שבו מתחייב לקוח לפי התרחישים כמפורט בחוקי העזר של מסלקת מעו"ף.
3. התחייבויות (לרבות מותנות) של התאגיד הבנקאי למתן אשראי או להוצאת ערבות, למעט התחייבות כאמור, שמימושה מותנה בקבלת ביטוחונות המשמשים כניכויים - בגובה סכום האשראי או הערבות.
4. האמור לעיל כפוף להוראות האלה:
- א. אם התחייבות למתן אשראי או להוצאת ערבות מותנית בפירעון אשראי אחר או ערבות אחרת, סכום החבות לא יעלה על סכום החבות המירבית מביניהם, ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות ללא הקטנת האשראי, או הערבות, הקיימים, באותו סכום.
- ב. התחייבות למתן אשראי לא תשוקלל בשיעור גבוה יותר מהחבות הסופית עצמה, אם תמומש.
- ג. התחייבות למתן אשראי, או להוצאת ערבות, אשר נקבע במפורש בהסכם עם הלווה, כי תמומש רק אם לא תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, לא תיחשב כ"חבות", ובלבד שהתאגיד הבנקאי וידא, כי לא ניתן לממש את ההתחייבות אם תביא לחריגה ממגבלות לווה או קבוצת לווים בהתאמה, באותו סכום.
- סיכון אשראי מאזני** - אשראי לציבור באחריות התאגיד הבנקאי בניכוי הפרשה פרטנית להפסדי אשראי ובתוספת השקעות באגרות חוב של הציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור.
- סיכון משפטי** - סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.
- סיכון נזילות** - סיכון שהבנק לא יוכל לעמוד בהתחייבויותיו למפקידים, עקב התפתחויות לא צפויות, ויאלץ לבצע פעולות מהירות למימוש נכסים במחירי הפסד. במובנו הרחב יותר, סיכון נזילות מתייחס לכל גוף, לאו דווקא בנק, שיש לו התחייבויות, ועלול להגיע למצב של חדלות פרעון עקב אי יכולת לממש את נכסיו במועד הפרעון.
- סיכון רבית** - סיכון להפסד או לירידת ערך כתוצאה משינויים בשיעורי הרבית במטבעות השונים.
- סיכון שוק** - סיכון להפסד בפוזיציות מאזניות וחוז' מאזניות הנובע משינוי בשווי ההון של מכשיר פיננסי עקב שינוי בתנאי השוק (שינוי ברמת מחירים בשווקים שונים, שיעורי רבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי מניות וסחורות).
- סיכון תפעולי** - הסיכון שליקויים במערכות או בסביבתן יביאו לאובדן בלתי צפוי. בסיכון זה נכללות טעויות אנוש או קריסת רכיבי חומרה, תוכנה או מערכת תקשורת שיש להם חשיבות חיונית לסליקה.
- סליקה** - תהליך פיננסי של חיוב וזיכוי לקוחות.

ע

- ערבויות להבטחת אשראי** - התחייבויות על חשבון לקוחות מהסוגים הבאים:
- ערבות, כתב שיפוי או התחייבות אחרת לנותן האשראי או למי שעבר למילוי התחייבותו של מקבל האשראי, לרבות ערבויות ליתרות חוב הנובעות מעסקאות בכרטיסי אשראי;
 - ניכיון משנה שלא על ידי בנק ישראל, כאשר לקונה זכות חזרה אל התאגיד הבנקאי המוכר;
 - ערבות לטובת ספק שירותים או סחורות להבטחת תשלומים בעד השירותים או הסחורות שהוא מספק;
 - ערבות לטובת משכיר ציוד להבטחת תשלומים של שוכר הציוד.

ערבות בנקאית - התחייבות של הבנק הערב לשלם לצד ג' את הסכום הנקוב בכתב הערבות בעת דרישתו. הערבות הבנקאית מונפקת על פי בקשתו של לקוח הבנק.

ערבות חוק מכר - ערבות הניתנת על ידי בנק לרוכש דירת מגורים ממוכר דירה חדשה, המבטיחה לקונה את החזרת הכספים ששילם למוכר תמורת הדירה במקרה שהמוכר לא יוכל להעביר לקונה את הזכויות בנכס, כמוסכם בהסכם המכר ומחמת העילות שנקבעו בחוק.

פ **פח"ק - פיקדון חוזר קרדיטורי** - פקדון חוזר קרדיטורי הינו פקדון שתנאיו הם:

1. אסור כי החשבון ימצא ביתרת חובה.

2. אין לשלם מהחשבון בהמחאה.

3. אין להעביר מהחשבון למוטב אחר או לחשבון אחר, למעט חשבון העו"ש של אותו לקוח באותו תאגיד בנקאי.

4. הפיקדון אינו צמוד.

פיקדון קצר מועד (פק"מ) - כסף המופקד בבנק לתקופה קצרה - עד שנה - הנושא רבית שקלית, קבועה מראש לכל התקופה או משתנה בהתאם לשינויים ברבית בנק ישראל.

פקדונות לזמן קצוב - פיקדונות בהם למפקיד אין זכות וגם הוא אינו מורשה למשוך מהם במשך 6 ימים מיום ההפקדה.

פקדונות לפי דרישה - פיקדון שאינו פיקדון לזמן קצוב.

ק **קבוצת לווים** - הלווה, אדם השולט בו וכל מי שנשלט על ידי אלה, למעט בנקים; כאשר תאגיד נשלט על ידי יותר מאדם אחד, יש לכלול בקבוצת לווים אחת את אותם שולטים שהתאגיד הנשלט הוא מהותי עבורם (כגון: מבחינה הונית), לרבות התאגיד הנשלט וכל מי שנשלט על ידם. כמו כן, כאשר תאגיד מוחזק על ידי יותר מאדם אחד, מחזיק שאין לו שליטה, שהתאגיד המוחזק הוא מהותי עבורו (כגון: מבחינה הונית), יחד עם התאגיד המוחזק וכן כל מי שנשלט על ידם בקבוצת לווים אחת.

קונסורציום - עסקת אשראי במסגרתה מתאגדים מספר גופים פיננסיים ומעניקים יחד הלוואה ללווה.

קרן נאמנות - קרן המנוהלת על ידי גוף שהוא הנאמן שלה - כגון בנק, חברת ביטוח, או חברה להשקעות בניירות ערך - על פי הסכם נאמנות שאישרה הרשות לניירות ערך, ולאחר פנייה לציבור באמצעות תשקיף. קרן נאמנות מאפשרת למשקיעים לפזר השקעות על ידי השקעה בסל מגוון של ניירות ערך.

ר **רווח בסיסי למניה** - הרווח הבסיסי למניה יחושב על ידי חלוקת הרווח או ההפסד, המיוחס לבעלי מניות רגילות של החברה האם (המונה), בממוצע משוקלל של מספר המניות הרגילות הקיימות במחזור (המכנה) במהלך התקופה.

רביית בנק ישראל - רבית בה בנק ישראל מלווה או לווה כספים ל/מאת התאגידים הבנקאים.

רביית פריים - רבית הנקבעת בכל בנק על בסיס רבית בנק ישראל.

ש **שווי הוגן** - ערך המשקף את המחיר שלפיו ניתן לממש את הנכס הפיננסי או להעביר את ההתחייבות הפיננסי בעסקה בין קונה מרצון לבין מוכר מרצון. שווי זה נקבע בהתאם להיררכיית השווי הוגן שנקבעה בתקינה החשבונאית:

רמה 1 - שווי שנקבע בהתאם למחירים הנצפים בשוק;

רמה 2 - שווי שמוערך תוך שימוש בנתונים נצפים;

רמה 3 - שווי המוערך תוך שימוש טכניקות הערכה שכוללות גם נתונים לא נצפים.

שווי הוגן ברוטו חיובי - הסכום הכולל של השווי הוגן של חוזים שחייב לבנק הצד הנגדי לו, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שווי הוגן ברוטו שלילי - הסכום הכולל של השווי הוגן של חוזים, כאשר הבנק חייב כסף לצד הנגדי, מבלי שמביאים בחשבון את הקיזוזים.

שוק המעו"ף - שוק של מכשירים פיננסיים נגזרים הנסחרים בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

שיעור המימון (LTV) - שיעור המימון הינו המימון של הבנק בעסקת הרכישה ביחס לשווי הנכס הנרכש. שיעור המימון משקף את מידת סיכון ההלוואה, כאשר אחוז המימון גבוה ומחירי הדיור יורדים, לווים עלולים למצוא את עצמם במצב של הון שלילי, בו הם חייבים יותר מערך הבית שבידיהם.

שיעור התשואה הפנימי (ש"פ) - מדד לבחינת כדאיות ביצוע השקעות. המדד מצביע על יעילותה ואיכותה של השקעה ספציפית לעומת ערך נוכחי נקי המצביע על ערכה וגודלה. שיעור התשואה הפנימי הינו שיעור הרבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים מהמכשיר הפיננסי אל היתרה המאזנית בדוח הכספי.

שיעור התשואה להון - התשואה להון הינה הרווח הנקי המיוחס לבעלי מניות הבנק מחולק בהון הממוצע המיוחס לבעלי מניות הבנק.

שירותים בנקאיים אוטומטיים - חברה בע"מ שהוקמה בשנת 1978 על ידי חמשת הבנקים הגדולים בישראל כדי לנהל עסק של מתן שירותים למוסדות פיננסיים שונים (בנקים, מוסדות כספיים, חברות לכרטיסי אשראי, קופות גמל וכד'). חברת שב"א פועלת בארבעה תחומים עיקריים:

- (1) ניהול רשת התקשורת בין מסופי כרטיסי האשראי שבבתי העסק להלן (POS) לחברות לכרטיסי אשראי.
- (2) ניהול רשת הכספומטים שאינם מוצבים בסניפי הבנק.
- (3) ניהול רשת התקשורת של הכספומטים המוצבים בבנקים.
- (4) מתן שירותי תקשורת לחברות לכרטיסי אשראי מול מס"ב ולתאגידים הבנקאיים המשתתפים במכרזים המוניטריים מול בנק ישראל.

תהליך הסקירה הפיקוחי SREP (Supervisory Review Process) - התהליך נועד להבטיח, כי התאגידים הבנקאיים יקצו הון הולם על מנת לתמוך בכל הסיכונים הגלומים בעסקיהם, וכמו כן לעודד את התאגידים הבנקאיים לפתח להשתמש בטכניקות משופרות לניהול סיכונים לצורך ניטור וניהול סיכונים.

תוצר מקומי גולמי (תמ"ג) - סך הסחורות והשירותים שיוצרו בתוך מדינה מסוימת במהלך תקופה נתונה, במונחים כספיים. התוצר שווה גם לסך תשלומי השכר ורווחי הפירמות.

תעודת סל - נייר ערך המקנה למחזיק בו תשואה על פי מדד כלשהו. מנפיק התעודה מבטיח לקונה להחזיר לו את כספו בתום תקופה מסוימת בתוספת שיעור העלייה של המדד שהתעודה צמודה אליו.

תשואה לפדיון - התשואה שתתקבל מאיגרת חוב (או מכל מכשיר חוב אחר) אם היא תוחזק עד לפדיונה הסופי, ואם כל התקבולים ממנה (קרן ורבית) יישאו אותו שיעור תשואה. ידועה גם כתשואה הפנימית של איגרת חוב ומוצגת בדרך כלל במונחים של רבית שנתית אפקטיבית.

אינדקס

א	אומדנים חשבונאיים קריטיים	77
	אסטרטגיה עסקית	12
	אקטואריה	113
ב	באזל	118, 28
	בקורות	77
ג	גידור	132, 101, 96, 83, 75
ד	דוח רווח והפסד	82
	דוח על הרווח הכולל	83
	דוח על השינויים בהון	85
	דוח תזרים מזומנים	87
	דוח רואי החשבון המבקרים	81
	דיבידנדים ומדיניות חלוקת רווח	30
ה	הון והלימות הון	118, 28
	הון מניות	85
	הון עצמי רובד 1	119, 28
	הון רובד 2	120, 29, 28
	היוון עלויות תוכנה	92
	הלבנת הון	220
	הלוואות לדיור	175, 155, 107, 62, 51
	הסדרי חוב וארגון מחדש של חובות בעייתיים	168, 107
	הפרשה למסים על הרווח	20
	הפרשה פרטנית להפסדי אשראי	163
ו	ועדת שטרומ	212
ז	חובות בעייתיים	159, 107, 49
	חובות פגומים	159, 107, 49
י	יחסי הון	119, 28
	יעד הון	121, 28
ל	לווים גדולים	23
	לקוחות עסקיים	140, 31, 7
	לקוחות קמעונאיים	140, 31, 7
מ	מאזן	84
	מגזרי פעילות	140, 31
	מדד המחירים לצרכן	14
	מדינות זרות	59
	מדיניות חשבונאית	89

מ	מדיניות ניהול סיכונים	47
	נכסים בלתי מוחשיים	91,20
	מוסדות פיננסים זרים	103,57
	מזומנים ושווי מזומנים	87
	מחויבות בגין הטבות פרישה	113
	מימון ממונף	64
	מינוף	123
	מיסוי	220
	מסגרות אשראי	176
	מפקידים גדולים	76
נ	נגזרים	132,75
	נדילות	124,76
	ניירות ערך	103,24
	ניתוח תרחישי קיצון	48
	נכסי סיכון	119,28
ס	סיכון סייבר	47,12
	סיכון אשראי	155,107,49
	סיכון נדילות	76
	סיכון רגולטורי	12
	סיכון רבית	65
	סיכון שוק	65
	סיכונים אחרים	47,12
ע	עמלות	19
	ענפי משק	51
	עסקאות עם צדדים קשורים	199
	ערך בסיכון (VAR)	65
פ	פקדונות הציבור	76,26
	פנסיה	113
ר	רווח למניה	9
ש	שווי הוגן	180
ת	תיאבון לסיכון	47
	תיק למסחר	103
	תשואה להון	17